دنیای بی دروازهٔ دیوانگان

ژوندون

مجلهٔ هفتگی- شنبه ۲۳ سرطان ۱۳۵۲

ویتنام بعد از جنگ

من شایق جمال هستم

خنگه یوه راپور تره مرد جوړولو استاده شوه

مردی بانقاب بقه

۱۷ گنه

بریژیت باردو (هنرپیشهٔ همیشه بهار)

تفصیل در صفحه ۱۹

سونی
SONY

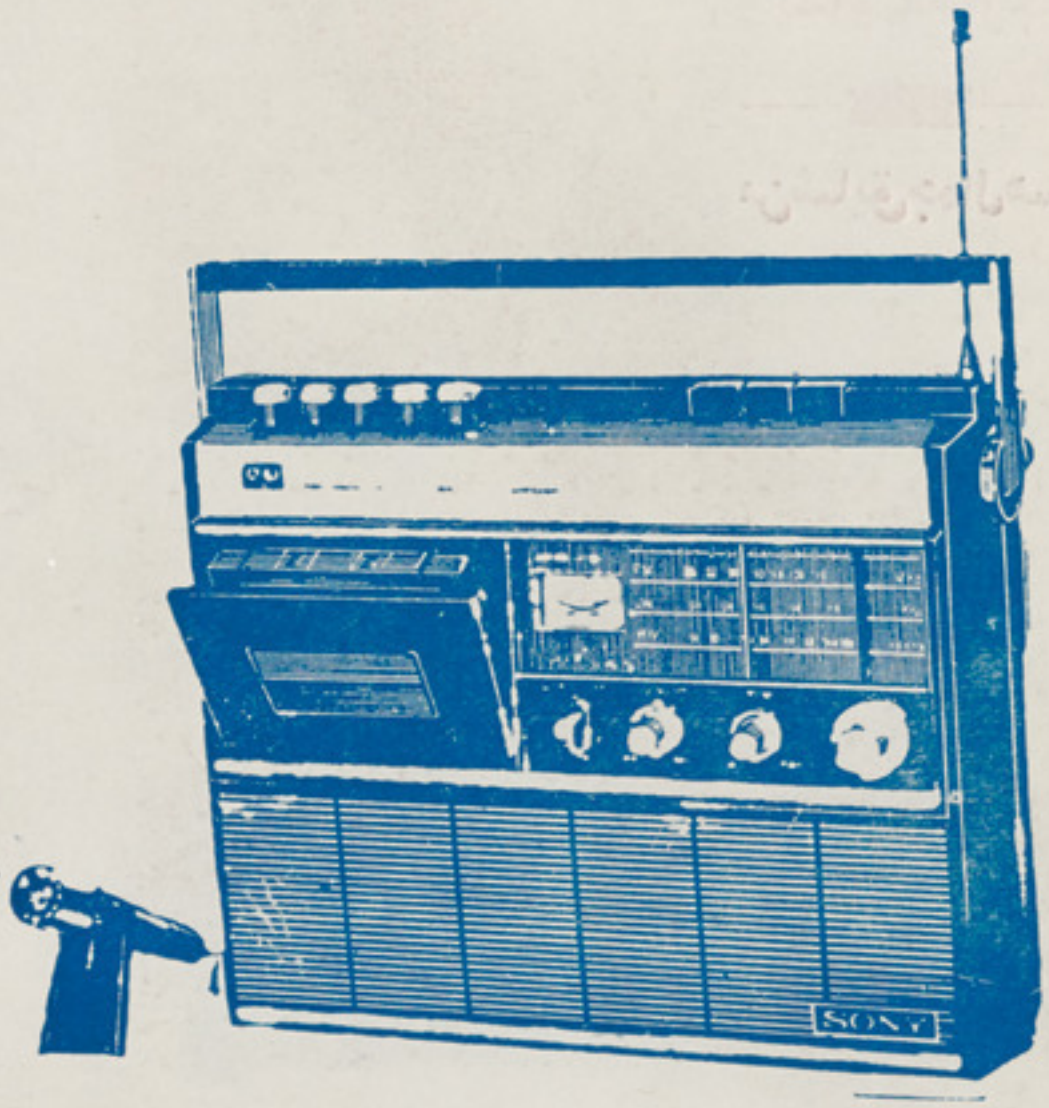

رادیو کست مودل CF-250S

سونی برای من
سونی برای شما
سونی برای همه

رادیو کست مودل CF-250S

دا رای راد یوی سه موج- قدرت۸ر۱ وات برای لو دسپیکر ا ضا فی کنترول اتوما تیك برای ثبت- بر ق(۱۱۰ - ۱۲۰ یا ۲۲۰ و لـــت. باطری (٤ عدد با طری کلان)-کنترول بم‌وزیر آواز - کنترول سه‌مرحله‌یی بلندی و پستـــی آواز . وزن ۳۵ر۳کیلو وبزرگی ۳½ × ۱۰ونیم × ۱۳½ انچ.

رادیوی دستی مودل 7R-55

دا رای سه موج- حساسیت‌زیاد- برق ۱۱۰- ۱۲۰یا ۲۲۰ولت‌باطری (سه عدد باطری‌کـــلان) دارای وزن۱۷ر۲ کیلو بزرگـی ۳½ × ۷ × ۹½ انچ و قیمت بسیار نا زل .

محل فروش :

عموم رادیو فروشی ها ی معتبـرمر کز- وولایات .

SONY.

دپاچاهی دربار دوزارت اعلامیه

همایونی ذات دشاهانه ستر ګوله علاجه وروسته روم ته ورسیدل

معظم همایونی اعلیحضرت په لندن کښی دشهریاری ذات دسترګو له معاینو او علاج نه وروسته روم ته ورسیدل .

په لندن کی دشاهانه ذات داستوګنی په دوه هفته ایزه موده کی دمعظم همایونی اعلیحضرت سترګی دسترګو دناروغیو دنامتو ماهر داکتر فایسن اودهغه دمرستیال لخوا په غورسره معاینه شوی اودعارضی دعلاج دپاره له لازمو اوګټوروتدبیرونو څخه کارواخستل شو ددغوتدبیرونو په اثردشاهانه ذات دسترګوعارضه دخدای جل جلاله په فضل مخ په ښه کیدو ده .

په لندن کی دشهریاری ذات داستوګنی په موده کی دانګلستان دعلیاحضرتی ټولو اکمنی په غیاب کی چه له خپل هیوادنه بهره وه ،دهغی علیاحضرتی مورملکی په شاهی ماڼی کی دمعظم همایونی اعلیحضرت په افتخارمیلمستیاکړی وه .

دغه راز دانګلستان دباندنیو چارو وزیرجلالتماب سرالك دګلس هیوم دشهریاری ذات په استوګنځی کی دمعظم همایونی اعلیحضرت صحت دپاره یی دځان اودانګلستان دحکومت ښی هیلی وړاندی کړی .

په ایتالیا کی به دشاهانه استوګنی په موده کی دمعظم همایونی اعلیحضرت صحی معاینی دشهریاری ذات دمعالج ډاکتر- ډاکترسکالیتی له خوابشپړی شی .

ښاغلی صدراعظم لزوم توجه رابه زن ومقام زن تاکید نمودند

ښاغلی محمد موسی شفیق صدراعظم هفته گذشته در یك اجتماع کار کنان د میرمنو ټولنه لزوم توجه واقعی و دور از تظاهر و تقلید را به زن و به مقام و نقش او تاکید نمودند .

ښاغلی صدراعظم گفتند : اساس این توجه در دین و فرهنگ ملی ما گذاشته شده و ما بایست بمنظور تعلیم و تربیه زن و انجام درست نقشی که برای آماده ساختن آنان طبیعت و زندگی بصفت یك هموطن بدوش شان گذاشته است ، اقدامات سودمندی بعمل آریم .

در مدخل وړکتون میر منو ټولنه میرمن صالحه فاروق اعتمادی رئیسه وسایر کار کنان و دسته‌ای ازاطفال وړکتون ، ښاغلی صدراعظم را خیر مقدم گفتند .

گزیده اخبار جهان

– اسامبله ملی پاکستان فیصله را تصویب وباساس آن به حکو مت صلا حیت داد تادریك موقع مناسب که به نفع ملی پاکستان باشدبنگله دیش ر برسمیت بشناسد ازین فیصله نامه حزب برسر اقتدار خلق حمایت کرده ولی نمایندگا ن احزاب مخالف باعتراض آنکه حزب اکثریت طر فدار بحث حقیقی برجوانب مختلف این مو ضو ع نمی باشد از جلسه خار ج شدند .بوتو درین جلسه گفت تازمانی داکه رابرسمیت نخواهدشناخت که یك راه عادلانه برای مسایل نیمقاره پیدا شو .

– ذو لفقار علی بوتورئیس جمهورپاکستان طی مصاحبه با نماینده واشنگتن پست بهند خاطرنشان کرد مااز جنگ گذشته نیمقاره در سهایی آموخته ایم ولی هندنبایدتصور کند که باپیروزی درجنگ ۱۹۷۱ دریك جنگ دیگر پاکستان راشکست خواهد داد.

(بقیه در صفحه ٦١)

بحضور والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل بیرق افغانستان ونمونه سنگ ماه تقدیم شد

بحضوروالاحضرت مارشال شاه ولی خان غاز ی فاتح کابل به نمایندگی ازمردم افغانستان یك نمونه سنگ سطح ماه بایك بیرق کو چك افغانستان که توسط کیهان نوردان اپولوی ۱۷ به ماه برده شده بودتوسط ښاغلی ساموئل لوئیس شارژدافیر سفارت کبرای ایالات متحده امریکا طی محفلی که بتاریخ چهارم جولایی به مناسبت ۱۹۷ سالگرد آزادی آنکشور ترتیب یافته بود تقدیم شد .

ولسی جرگی هم حکومت ته اجازه ورکړه چه د۷۴ پروژو دتمویل دپاره پور واخلی

کابل – دولسی جرگی دسرطان د۱۷ نیټی عمومی غونډه ددغی جرگی درئیس پوهنوال ډاکتر محمدعمر وردك په مشری وشوه .

دنصاب دبشپړیدوله اعلان او دغونډی له پیل کیدو وروسته ددغی جرگی منشی ښاغلی سیدمبین شاه امیر دغونډی دکړنلاری په موضوع باندی وکیلان خبرکړل . وروسته له هغه دلویی غونډی دپخوانی فیصلی په اتکا له شورانه داوه څلویښتو پرمختیایی پروژو دلګښت دتمویل دپاره دپورداجازی داخیستو په باب د حکومت دپیشنهاد په باره کی چه دخبرودپاره دهغه مطرح کیدل تیره هفته تصویب شوی ؤ، خبری پیل شوی – یوشمیروکیلانو چه پخوایی پدغه باره کی نومونه ثبت کړی وو اوتیره هفته یی خپلی رایی نه وی څرګندی کړی، یوپه بل پسی خپلی نظریی څرګندکړی.

په پای کی دحکومت په دغه رسیدلی پیشنهاد باندی رایی واخستلی شوی چه په نتیجه کی دیوسلوڅوارلسو موافقو رایو په اکثریت د غونډی دغړو لخوا تائید شو .

دحکومت پیشنهاد شوی پروژی چه دهغو دلګښت دپوره کولودپاره دپوراخیستل دولسی جرگی په عمومی غونډه کی تائید شول ، دادی:

۱– دنیمروز دسیمی پرمختیا .
۲– دسړکونودساتنی اوڅارنی دوهمه مرحله.
۳– دمرکزی سیمو پرمختیا .
٤– دبدخشان دسیمی پرمختیا .
٥– دانسانی حمل ونقل دخدمتونوتامین .
٦– دمرکزی ولایتوله لاری ، دکابل–هرات دسړك ددوانجامونو سروی اوجوړول .
۷– په بامیانو– فیض آباد– چغچران – او نورستان کی دهوټلونو جوړول .
۸– دشفادچینی داوبولګولوپروژه .
۹– په مرکزی ولایاتوکی دحیوانی موادو او زراعتی تولیداتو پروسس .
۱۰– په زابل اوغزنی کی دوړیودصنایعو جوړول .
۱۱– په ارزګان کی دوړیو – سپڼیو اوقالینو اوبدلو دمحلی صنایعو پرمختیا .
۱۲– په بامیانوکی دنشایستی تولید .
۱۳– دمیمنی – هرات دسړك جوړول .
۱٤– په چغچران کی سیمه ایزروغتون او زیږنتون .
۱٥– په بدخشان کی روغتون جوړول .
۱٦– په چغچران کی دسیلو جوړول .
۱۷– دپکتیا دسیمی پرمختیا .
۱۸– دکرنی دپرمختیابانك دوهمه مرحله .
۱۹– دکنړ دسیمی پرمختیا .
۲۰– دفراه دزراعتی څمکوپرمختیا .
۲۱– دسمنتوداسبست فابریکه .

پاتی په ٦ مخکی

ژوندون

شماره ۱۷ شنبه ۲۳سرطان ۵۲ ـ۱۴جمادی الثانی ۱۳۹۳ ـ۱۴ جولایی ۱۹۷۲

دکډی همکاری یوغوره مثال

تیره هفته دشوری دواړو جرګو حکومت‌ته صلاحیت ورکړ چه دهغو (٤٧) پروژو د تمویل دپاره له بهرنیو دوستو هیوادو اوبین‌المللی موسسو څخه پور واخلی چه‌دهیواد په‌زیاترو برخو کښی د اقتصادی ودی او پرمختیا په منظور استفاده ورڅخه کیږی.

دهیواد دهر اړخیز انکشاف په لاره کښی‌دمقننه قوی له‌خوا اجرائیه قوی ته دپیلوپیلو پروژو دتمویل دپاره ددغسی یو صلاحیت‌سپارنه په حقیقت کښی د صمیمانه همکاری دهغی روحیی ښکارندوی دی چه دچارو‌داجرا اوچټک پر مختګ او سمون په منظور ددولت ددری ګونو قوا ؤ ترمنځ شته اودافغانستان داعتلا او ملی اهدافوته درسیدو په لاره‌کښی یوه مؤثره وسیله ګڼله‌کیږی .

حقیقت دادی کومی پروژی چه ددغو پورونوپه مرسته تمویلیږی ، دخپل ماهیت له پلوه دهیواد د صنعتی او زراعتی چارو دپر مختیااوودی دپاره هر یو خان‌ته داهمیت وړدی .

دحکومت له‌خوا ددغوپروژو تدوین اودهغو دتطبیق دپاره لازمه هڅه چه دافغانستان دخلکو دژوندانه دسویی دښه کولو په منظورکیږی ، په‌واقع کښی دهغی وظیفی او هغه لوی مسؤلیت سرته رسول دی چه حکومت‌یی په‌غاړه لری .

دشوری له‌خوا دحکومت دنوو انکشافی‌پروژو دتمویل دپاره دپورونو داخیستلو منظوری دمسؤلیتونو او وظایفو یو بل اړخ‌دی چه شوری په‌غاړه لری اوپه یقین سره ویلای شو چه ددغو دوه اړخیزو وظایفو اولویو مسؤلیتو نو سرته رسول‌دچارو په‌سمون اود اعتلا خواته دهیواد دچټک پر مخ بیولودپاره اغیزه ناک ثابتیږی . مونږ باور لرو چه‌دی همکاری ددغی پاکی روحیی په‌سیوری‌کښی دحکومت نور پیشنهادونه اوله هغی جملی څخه د۱۳۵۲کال بودجه دشوری‌دمحترموغړو له‌خوا ژرتر ژره دخپلی منظوری پړاو ووهی او دهغو انکشافی پلانو تطبیق ته‌زمینه‌ډیره ښه برابره شی چه په دغو پیشنهادونو کښی شامل دی .

جوانان ما را دریابید!

پسرنوح بابدان بنشست
خاندان نبوتش گم شد
سگ اصحاب کهف روزی چند
بی‌نیکان گرفت ومردم شد

(سعدی)

قضیه قتل جوان آبفروش بوسیله چند جوان دیگر درغازی‌ستدیوم ویك‌سلسله‌وقایع وجرایم اخلاقی مشابه آن میتواند بمثابه زنگ‌خطری برای خانواده هاباشد .

زیرا تعداد این حوادث وجرایم اخلاقی بیانگر وضع ناهنجاریست که متاسفانه گریبانگیر یکعده از نسل جوان ماشده است. ماباید به تلخی اعتراف‌کنیم که‌درپهلوی عده‌ای ازجوانان باتمکین ، باادب وحقشناس هستند گروهی ازجوانان که‌به هیچ اصلی از اصول دیانت ، وافغانیت وادب پابندی و انقیاد ندارند .

آنهاهستندکه‌به موازین اخلاقی واجتماعی ماپشتپا زده‌اند

آنهاهستندکه‌دست به سرقت میزنندمردم می‌آزارند، آدم میکشندومرتکب انواع‌مختلف جرایم اخلاقی میشوند .

ولاخره آنها هستند که‌آرامش خودوالدین، اقارب واجتماع‌خویش رابرهم میزنند .

ضعف تربیت فامیلی ، بی التفاتی‌اولیای فامیل درکردار واطوار آنها، نمایش‌فلمهای بدماشی ودالهماری، بی بندوباری‌ویك‌سلسله‌عوامل چارو ناچار ،باعث گردیده است تا اغلب جوانان ما از آرایش سرو صورت و لباس گرفته تاکردار خویش در گرویکنوع لاقیدی وبی اعتنایی در قبال معیار ها و موازین اجتماعی واخلاقی مردم ما، باشند .

آنچه درتربیت صحیح جوانان عامل عمده میتواند محسوب شود محیط خانه وآغوش والدین دست هرگاه خانواده ها، در وازه های فضایل ونیکو خصلتی را بر رخ‌فرزندان خویش نگشایند الزما باید ، غرامت آنرانیز در پیشگاه جامعه بپردازند .

شاعری نیز این اصل مهم تربیتی رابدین عبارت بیان کرده‌است:

والدین اربروی فرزندان — نگشایند از فضایل در
ضرر این جنایت آخر کار — باز گردد به مادر وبه‌پدر

ماامید واریم که‌خانواده‌های عزیز، منحیث مسئولیتی که‌درامر پرورش‌جوانان دارند بیش از پیش درایفای نقش اساسی خویش التفات نمایند .

حکومت نیز باید بصفت مسؤول حفظ‌نظم و آرامش اجتماع چنان اقداماتی راعملی نماید که‌بکمك خانواده ها، میزان جرایم اخلاقی جوانان کاهش یابد تااندیشه ای که‌از این ناحیه پدید آمده است مرفوع گردد و جوانان ما ، مردان عمل وخدمتگزاران‌فرهنگ ملی وارتقای کشور شوند. زیرا درپیشرفت واعتلای افغانستان نقش جوانان دانشمند، با فضیلت وباادب تعیین کننده است.

نامه به مدیر

ازآنجا ییکه بشرمعنی‌زندگی را حرکت وجنبش قبول کرده و کار یگانه وثیقه خوش بختی پندا شته شده انسان به مقتضای طبیعت خویش پیوسته طالب‌کوشش وتلاش گردیده ومایوسی جای خودرا به امید گذاشته چیزی ناشد جزوی از قاموس دیوانگان خوانده شده دیگرجای‌آن‌نمانده که ازیاس چیزی بگوییم واز ناامیدی حرفی به‌میان آریم هستند بعضی هامضر جامعه ومزاحم سعادت مردم چه‌در برخورد باآنها همیشه دم از یاس ونا امیدی میزنندازشکست های‌زندگی خود وبطی بودن کارهای دیگران حرفهای عجیب وغریب یاد میکنند وحسرت زندگی ممالك دیگر رامی خورند غافل از ین که همه چیز بیك روز جورنمی شود ـخوش بختانه در مملکت عزیز ماازروزیکه گادیها جای خود را به موتر های تکسی خالی کردو سر کهای ناهموار روی پوش گردیده واشپلاقهای گوش خراش سوته داران ترافیك سا بقه از بین رفته‌و جای آنها را جوا نان باادب وتعلیم یافته گرفته وقوانین ترافیکی بااسلوب عصری امروز ترتیب وتنظیم ترافیکی بهر حصه شهر بیسابقه بود ووضع ترافیك شاهرا ه نیز قابل یاد آوریست وتنها چیزیکه قابل ذکر است همانا فراموش شدن علامه‌گذاری وثبت کردن لوحه ترافیکی جهت کراچی های بار بری دستی‌خورد وکلان می باشد این توضیح نگردیده که کراجی هاازجمله عرادجات یعنی موتر وگادی می‌باشد ویا بحساب پیاده‌رو وحیوانات محسوب‌گردید ه است امیدواریم تاشعبه مربوطه در باره آن قوانین وضع نموده تا این پرا بلم به صورت صحیح حل گردد .

(افغان زاده)

ژوندون

بار دیگر دختران‌شایسته سال را انتخاب میکند

ژوندون در نظر دارد امسال نیزدختران شایسته سال را انتخاب کند.

ازتمام دوشیزگان افغان که بخواهنددراین مسابقه اشتراك کنند خواهش میشودموادذیل را درنظر بگیرند.

۱ـ ارسال خلص سوانح .
۲ـ ارسال یك قطعه فوتو .
۳ـ توضیح علاقمندی در رشته های‌علوم ورزشی. هنر وتدبیر منزل .
٤ـ توضیح معلومات در شقوق مختلف ومورد علاقه .

برای دختران شایسته سال جوایز ارزنده داده میشود.

کارنامه هفته

* پروژه ادغام‌انیس در اصلاح‌عملی‌شد
* پروژه تدویر دستگاه تلویز یون‌تحت مطالعه است
* پروژه بسته کاری رادیو های‌ارزان قیمت تثبیت شد

(جراید)

روبنسان : آری شودو لیك بخون‌جگر شود!

بحران شرق میانه بعد از توافق های جدید مسکو و اشنگتن

بادرنظر داشت محیط توافقی که در مذاکرات نکسن برژنیف وجود داشت واین امر منجر به‌عقد قراردادهای جدید بین دو قدرت بزرگ جهان گردید ، اکنون عرب‌ها مخصوصا ،جمهوریت عربی مصر از خودمی پرسند که بعد ازین چه باید کرد . طوریکه روزنامه های عربی در چند سال اخیر پیوسته راپور داده‌اند ، از زمانی که مناسبات دوقدرت بزرگ یعنی اتحاد شوروی وایالات متحده امریکاروبه‌بهبود ی گذاشت ، جمهوریت عربی مصر از مساعدت های اتحاد شوروی چه ازنظر سیاسی و چه از لحاظ بدست آوردن سلاح مدرن برای رسیدن به‌توازن قوا درشرق میانه کمتر برخوردار گردیده است ،مخصوصا بعد ازملاقات نکسن، بریژنیف درمسکو امید عربهامخصوصا مصر در دریافت سلاح‌تهاجمی‌عصری ازاتحاد شوروی خیلی کاهش یافته است

روزنامه النهار چاپ لبنان در شماره‌های اخیر خویش نوشته است در حالیکه ارسال سلاح شوروی به شرق میانه به پیمانه‌بیش ازنصف قبل از دوران توافق بین دوقدرت کاهش یافته ،برعکس ارسال سلاح ومهمات عصری جنگی از ایالات متحده امریکا به اسرائیل به‌میزان دوبرابر قبل از آن‌افزایش یافته است . واین موضوعی است که دول عربی ومخصوصا جمهوریت عربی مصر را نگران ساخته است، درمذاکرات همه جانبه ومطول نکسن ،برژنف موضوع شرق میانه بصورت ضمنی مورد بحث قرار گرفت و اگرچه تبادل نظر محرمانه آنها بر ملانشده‌است ولی ناظران سیاسی عقیده دارند که نه‌تنها تحول تازه‌ای درنظرات دو کشور بزرگ در مورد شرق میانه پدید نیامده، بلکه این تبادل نظر تاحدزیاد به زیان عرب هاتمام خواهد شد زیرا به‌قرار اخبار تایید نشده ، اتحاد شوروی درصدد آنست تا روابط خودرا بااسرائیل به صورت‌عادی در آوردوسفیری به تل ابیب بفرستد .

شاید ظاهرا اتحاد شوروی این اقدام خود رانزد عربها چنین توجیه کند که در صورت داشتن روابط عادی سیاسی باتل ابیب می تواند نقش موثر تری درحل‌بحران شرق میانه بازی کند اما عده زیادی ازارباب نظر دول عربی این چنین‌اقدامات را ازجانب اتحاد شوروی عکس‌العمل منطقی‌توافق های جدید ایالات متحده امریکا واتحاد شوروی میدانند .

با آنچه گفته آمد عربها اکنون درمقابل دشمن بزرگ خویش یعنی اسرائیل تا حد زیاد تنهامانده‌اند وباید ازنیروی مادی و انسانی خود برای مقابله باآن استفاده کنند.

حسنین هیکل در تفسیری که پیرامون موقف امروزی عربها درمقابل اسرائیل‌نوشته به صراحت متذکر شده است که درمدت چند سال گذشته اسرائیل در توسعه‌حمایت امریکا برای تقویت کشورش موفق گردیددر حالیکه باوصف تلاش زیاد عربها در بسط حمایت شوروی از خویش فوق حاصل نگردند .

اگر چه اتحاد شوروی مایل نیست شاهد یك شکست کلی عرب ها باشد ولی توافق های جدید آن کشور باایالات متحده امریکا، حمایت شوروی راازعرب ها تقلیل خواهد داد واین موقعی است که کشور های عربی به‌قول ناظران سیاسی غرب ، ستراتیژی جدید رادرمقابل اسرائیل در پیش بگیرند که بیشتر ازمنافع دست داشته خود شان قدرت بگیرد .

اکثر ناظران سیاسی در جهان عرب نفت را وسیله بزرگی برای مجادله علیه امریکامی دانند ، وعقیده دارنددرین دوره ایکه‌کشور های صنعتی غرب به قلت انرژی مواجه هستند ، اگرتمام‌دول عربی‌مخصوصاعربستان سعودی وکویت سعی کنند ازین‌راه‌برامریکا فشار وارد سازند ، ممکن سیاست امریکا را تاحدی به‌سود عربها تغیر بدهند .

اگر چه موضوع واترگیت مشکل دیگری برای عربها بوجود آورده‌است ، زیرا به‌قول اکثر سیاست‌مداران عربی اثر ماجرای واترگیت درحل بحران شرق میانه خیلی بزرگ بوده است، بدین معنی که نکسن در سایه شوم واترگیت نمی تواند درمورد حل بحران شرق میانه تصمیم بگیردزیراتل‌ابیب براکثر اعضای سنا نفوذ دارد ورئیس جمهورامریکا درین موقع ازین نفوذ حساب می‌برد معذالك مساله کمبود انرژی نیز موضوعی است که نمی تواند ازنظر امریکا بدور بماند ولهذا اگردول عربی مخصوصا آن‌ممالکی که چنین قدرتی دردست دارند ، باهم صمیمانه متحد شوند ، می‌توانند خالیگاهی راکه ازحمایت شوروی پدید آمده، باقدرت های مادی وانسانی خویش پر نمایند ومجادله دامنه داری رابا اتکا وحمایت از قدرت های ملی خویش علیه اسراییل آغاز کنند . زیرا به قول حسنین هیکل عربها در شرایط امروز ودرقبال بسط وتوسعه روابط وعلایق اتحاد شوروی وامریکا دیگر راهی ندارند جز اینکه درسایه اتحاد و اتفاق به حل این بحران توفیق یابند

نویسنده : محمد بشیر رفیق

بریژنیف

نیکسن

حسنین هیکل

روز ملی فرانسه

۱٤ جولای مصادف بروز ملی کشور دوست ما فرانسه است که با مراسمی با شکوه در آن کشور تجلیل میشود .

فرانسه در قلب اروپا با تاریخ ومدنیت کهن خویش در طول تاریخ مراحلی را به سوی پیشرفت و اعتلا پیموده است که‌از برکت آن‌این کشور اروپای غربی امروز در قطار ممالك مترقی وصنعتی مقتدر جهان‌قرار گرفته است .

نقش این کشور در تامین صلح بین المللی وسهم فعال زمامداران فرانسه در سیاست جهانی روز بروز بر قدرت‌سیاسی واستحکام سیاست خارجی این کشور می‌افزاید .

روابط دوستانهٔ افغانستان وفرانسه از سالیان درازی باینطرف بر مبنای احترام متقابله وهمزیستی مسالمت آمیز وهمکاری در ساحات فرهنگی ،تخنیکی و اقتصادی استوار است .

این روابطدر سالهای اخیرباباز دید سران وزعمای هردو کشوراز ممالك یکدیگربیشتر از پیش استحکام یافته وهر دو جانب علاقمند همکاری های بیشتری میباشد .

در حالیکه خود را درین جشن خوشی ملت فرانسه سهیم میدانیم امیدواریم‌روابط حسنه هر دو کشور در پرتو صلح جهانی در آینده نیز تحکیم وتوسعه یابد وهر دو جانب از حسن همکاری‌های یکدیگر استفاده مطلوب بنمایند .

ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه

چقدر تظاهر؟

درسرویسها ی لین دارالامان پهلو ی‌مردی درچوکی نشسته بودم چون دیگری باوجودیکه چوکی های خالی در موتر وجود داشت‌به خاطر اینکه گل تفنگچه شکل کمربندش و عینك های عجیبی که به چشم داشت‌بنظر دختر ها برسد .

ایستاده بود ونمی نشست .

در ایستگاهی مرد پهلوییم پرسید : این تعمیر چه است درجواب گفتم :

مجادله ملاریا جوان مذکور با خود سازی خاصی گفت :

چرا نمیگویی موسسه مجادله ملاریا ...؟ شما را به خدا خود سازی را تماشا کنید ...

لطفا به‌این عده ازجوانان بفهمانید که اینقدر تظاهرنمی تواند شخصیتی برای شان بوجود بیاورد .

حفیظ الله فراموز احمد زی

یك خواهش کوچك

اگر مدیریت محترم عمومی ترافیك که میگویم الهی تمام کارکنان و پولیس ها یش از جوانی خود برکت ببینند .این خواهش کوچك راقبول نماید چقدر خوب خواهد شد .

اگر سرویس های لین‌نادر شاه مینه را وادار بسازند که بعوض مسیر همیشگی بلاك هارا دور زده ازمقابل پل‌مکروریان بگذارد وبعد دوباره مسیراصلی خودرا تعقیب کنند ساکنین آپارتمان هاییکه از ایستگاه های فعلی دورافتاده اند آسان تر ازسرویس استفاده کرده مشکلات شان ازین ناحیه رفع میشود .

مریم آبشار از نادر شاه مینه .

وقت ما را تلف میکنند ...!

یکی ازهمین آدم هاییکه کدو را ازتربوز فرق کرده نمیتواند دیروز به دفتر مامراجعه کرد، اصلا معلوم نبود کارش چیست وچه میخواهد از زمین وآسمان حرف میزد و نصیحت میکرد وانتقاد می نمود.بلاخره‌دیدیم وفهمیدیم که‌کاری ندارد وخیال کرده یکی‌از خویشاوندانش در اداره‌ما مقرر شده .

خواهش میکنم به این دسته اشخاص بفهمانید تا بیجهت وبدون داشتن کاری مزاحم ماموران در اداره رسمی نشوند .

سید علی مامور محاسبه

چرا سنم را می پرسند

همین روزنامه نگارها که‌باهرکسی‌مصاحبه میکنند البته حق دارند ،اما اگر ملاحظه کرده باشید بعضی آدم ها عادت های‌عجیبی دارند مثلا بدون اینکه خبر نگار باشند درهر مجلس وهر محفلی سوال های‌بیجایی میکنند مثلا همین چند روزپیش در یك‌محفل دوستانه شخصی که از خویشاوندان میزبان بود مرتب ازمن سوال میکرد مخصوصا ازینکه سنم راپرسید بی اندازه عصبی‌شدم خواهش بکنم ایندسته اشخاص را مورد انتقاد قرار دهید .

دوشیزه . ف . ش

دوستان عزیز!

اگر میخواهید درد دل ،انتقاد ویا پیغام های مختصر تان درین ستون چاپ شودلطفا روی پاکت علاوه برآدرس مجله بنویسید : مخصوص ستون بوسه به پیغام !

سخیداد فایز

ارزش شخصیت انسانی

اگر مقررات و قوانین اسلام‌را به‌نظرعمیق بررسی کنیم به‌این نتیجه میرسیم که‌اسلام دین امروز وفردا است واسلام نه تنهاجهت تامین آسایش آخر ت نظام نهایت ثا بتی راطر ح کرده بلکه به غر ض بنیانگزار ی کاخ زیبای زندگی دنیو ی‌نیزموادی‌راپیریزی نموده است که‌ازیکطر ف وسایل‌اطمینا ن‌و آرامی روحی وامنیت عامه رافراهم‌ساخته‌تعدی وتجاوز راریشه کن مینماید ازطر ف دیگر زمینه مساعدی رابرای زندگی‌واقعا انسا نی و شریفانه مهیا میسازد . درشماره گذ شته متذ کر شده بودیم طوریکه حمایه از ادامه زندگی نزد اسلام اهمیت بسزایی دارد وبه تامین مواد بقای زندگی هدایات لازمی داده است حمایه ازمفکوره وطرز تفکر که‌درحقیقت خطوط اساسی سرنوشت انسا ن از آن سرچشمه میگیرد نیز ارزش بس گرانما یه وبی بهایی نزد اسلام دارد و در برابر حفظ مفکو ره هیچگونه اهمال وبی اعتنایی رامجا ل نمیدهد اسلام هرگونه پیشرفت وتکامل راکه درساحه تمدن مادی احساس میکنیم مولود مفکوره تلقی میدارد که‌اسلام به‌آن احترام قابل الوصفی را قایل است پس اسلام دین دنیاو آخر ت ودینی است که‌هم امور مادی راتنظیم میدارد وهم معنوی را .

اسلام دفا ع از زندگی وتلاش برا ی‌حفظ حیات وادامه عمر الی موعد مقرره را یکی ازوظایف حتمی وضروری انسان قلمدادنموده وجهت تامین آن مسلمانان رامکلف نموده است بهر نوع مبارزه درراه نیل به‌اهداف حقیقی تن‌دهد اسلام هرگز حاضر نیست مسلمانان بنام زنده باشند دیگرهرگونه‌توهین ذلت وبی حرمتی که دامنگیر ایشا ن گردد باکی ندارد ،بلی . اسلام زندگی بی آبرو و توهین آمیز را برای مسلمانا ن معاد ل‌بامرگ دانسته به‌فراهم ساختن وسایل زندگی‌شرافت مندانه وکاملا انسانی ومحتر مانه هدایا ت مفیدی صادر و قوانین نهایت موثری طر ح کرده‌است .

بمنظور حفظ کرامت انسانی وفراهم ساختن اسباب زند گی آبرومند انه است که‌درآیا ت قرآنی واحادیث نبوی (ص) تو صیه شده‌است که‌مسلمان باید به‌صورت جدی‌ازموادی‌بپرهیزد که عقل وهوش انسانرا ازبین میبرد زیرالذت زندگی وکیف حیا ت در حفظ شئون‌انسانی مضمر بوده وزندگی مملواز بی حرمتی و توهین آمیز مرگی است مستمر ولاینقطع بنابرآن دین مقدس اسلام استفاده ازمسکرات راکه دشمن‌عقل‌وهوش بوده واسایش‌زندگی معقول وشرافتمندانه را منهدم می نما ید بصور ت قطعی حرام ونا مشروع قرار داده است تاهسته‌نظام زندگی ومحور حیا ت‌کاملا انسانی راکه عقل وهوش است از دست‌نداده عزت النفس خودرا حفظ کرده باشدوجهت حمایه ازهوش انسانی است‌که خداوند (ج) بحرمت شراب به‌این مضمون می فر ما ید ای مومنان بدون‌اشتباه باده نوشی‌وقماربازی کار یست دارای عواقب ناپا ك واز اعما ل شیطانی بشمار میرود پس ازآن بپرهیزیدزیرا فلاح وپیروزی شما درخود داری از ین‌عمل بمشاهده میرسد هکذا حضر ت محمد (ص) میفر ماید هر آنچه عقل و هوش رامی‌برد حرام میباشد اسلام یگانه قوه عاقله رامیزان ومعیار شخصیت بشر میداند وتفاو ت‌شخصیت هارا باساس تفاوت نیروی عقل وتمیز درجه بندی مینماید اسلام میگو ید آنانیکه دارا ی در ك وعقل سلیم وکامل بوده آنها بدو ن تردید صاحب سجیه عالی سیاست ممتاز و شخصیت فوق‌العاده میباشند.

وآنانیکه ازناحیه در ك ، فکر وهو ش خویش‌نواقص داشته‌باشندباکمبودی‌عنصریکه نظام ز ندگی و طر ح پرو گرامهای احراز موقف عالی به‌آن ارتباط ناگسستنی داردممکن نیست اساسی راجهت تبارز شخصیت‌کامل وممتاز سنجید زیرا ازهر طرف چیز ی‌میریزد که‌در آن وجود داشته باشد پس بهر پیمانه که‌ازهوش تمیز وعقل‌آنها کاسته‌میشودبهمان پیمانه از شخصیت ، ارزش وموقف انسا نی آنها میکاهد واسلام هر گز اجازه نمید هدکه کوچکترین صدمه‌ولطمه ای‌به‌شخصیت‌وکرامت بشری وانسانی عاید گردد از همینجا ست که اسلام میفرماید : موادیکه‌استعمال بیشترآن هوش و فکر انسانرا تحت پرده و تاثیر می‌آورد وخللی راباآن وارد می‌سازداستعمال کمترآن نیز حرام‌بوده وبه‌آن اجازه‌نمیدهد زیرا خواهی نخواهی به‌تناسب مقدارخویش ازخود نتیجه مثبت ومنفی‌در بردارد .

دین‌مقدس اسلام تنها وتنهابغرض حمایه از نیروی تمیز و عقل حد (جزا) باده نوشی را مقرر فرموده تابشر بتواند درپرتو هوش‌و تمیز همواره مقام شامخ انسانی خودرا حفظ کرده بزندگی نجیبانه و مملو ازوقاروکرامت انسانی ادامه‌دهد اساس دیگریکه دین‌مقدس اسلام آنرا بمنظور حمایه اززندگی بشری طرح‌کرده حفظ‌سلسله‌نسبی است که‌مسلمانان را مکلف میسازد تاهمسر ،پسر ودختر و فامیل مستقل شرعی وخاصی داشته باشدهر فرد باید وابستگان منسوبین و متعلقین مخصوصیکه در بین‌شان علایق متین‌وفدا کارانه استوار بوده ،داشته باشد تابه‌اساس همین ارتباطات مستحکم و ناگسستنی هر یك برای حفظ حیات وتامین مواد زندگی دیگری تاحدود نهائی ایثار وفدا کاری کند بروی همین منظور در قسمت حفظ نسب آیات متعددی درقرآن‌کریم بمشاهده میرسد بطور مثال یکی ازفلسفهای حیاتی تحریم ارتباط نامشروع جنسی که‌در آیهٔ (الزانیه والزانی فاجلد واکل واحدمنهما مائته جلده) تذ کر بعمل آمده جلو گیری در اختلاط انساب در اجتماع میباشد .

ونیز فلسفه‌وجوب‌عده درباره‌زنی که‌شوهرش فوت ویااز آن‌طلاق گرفته باشد جزحمایه‌از ضیاع واختلاط نسب چیزی دیگری نمی‌باشد یعنی دین‌اسلام به‌اساس این اصل شرعی میخواهد درزمینه ارتباطات نسبی حتی‌اشتباه هم‌باید عرض وجود نکند وبطورقطع بدون اینکه عوامل اشتباه درمیان باشدسلسله های نسبی قائم گردد روی همین منظور خداوند (ج) میفرماید زنانیکه طلاق گرفته باشندالی سپری شدن میعاد سه دوره حیض انتظار بکشند)یعنی با کس ازدواج نکنند .

هکذا در باره زنانیکه شوهر خود را از دستداد ه‌باشند میفر ماید (کسا نیکه خود شان وفات وهمسر ان ایشان بجا ما نده باشند این همسران چارماه ودو روزانتظا ر کشند و بعد از آن میتوانند شوهر ی را انتخاب کنند گذشته ازآن دردساتیر اسلامی بغرض حفظ سلسله نسبی ضامن اخلا قی وسراقبت وجدانی نیز وظیفه خود را انجام میدهد پس در دین اسلام جهت فرا هم ساختن وسائل بقای زندگی سه قوه فعالیت میکند قوه اجرائیه قوه سلسله نسبی وقوه اخلاقی در حالیکه دنیای متمدن امروز ا ز همچو فلسفهای حیاتی ارزشهای اسلا می به اساس پیروی از هوسهای غریزی غافل مانده اند وحتی برخی از مسلکها ی بی قید شرط جهان مترقی که‌دم از فدا کار ی برای خدمات اجتماعی نیز میزنند کوشیده اند تا پیروان خود را از ضمانت ارتباطات نسبی وهمچنین از ضامن اخلاقی بی بهر ه گردانند .

تتبع ونگارش ابلاغ

انسان‌وروح

درباره روح نظریا ت مختلف وجود دارد دارد فیصله قرآن کریم درباره روح اینست ویسئلونك عین الرو ح قل‌الرو ح من آمر ربی و ما او تیتم من‌العلم الا قلیلا (قرآن کریم)طوائف بشری‌بااختلاف‌کیش و مسلك به‌این اعتراف دارندکه یك عده فضایل وجود دارد مثلا صداقت اما نت ، عفت و.. که هیچکس ازخوبی آن‌انکار کرده نمی‌تواند درین جاصداقت راطور مثال ذکر میکنیم آیا کسی میتواند راستی رابما ازروی حقیقت و اصلش بفهماند .

چه‌رنگ، وزن، حجم، هیئت‌وترکیب‌ندارد تابه وسیله آن صدق را بشناسیم با این همه تمام مردم به‌این عقیده دارند که‌صدا قت راستکاری یك قوه نهفته ای است که‌اثر آن رادر واقعیت های‌حیات درك‌میکنیم‌صداقت روی آثار ونتایج محسوس است وآنرامیتوان درك‌کرد اما ازروی منبع وبه حیث قوتیکه انسان رابه‌این آثار سوق میدهد تحت‌تعریف ودرك آمده نمیتواند ،باری دیده شدهٔ‌که‌صدق بنیان صداقت ودوستی را از میان‌میبردارد باین معنی‌که‌هرگاه مصالح یکی ازدوستا ن ما درآن باشدکه‌صدق راپشت سر اندازیم وبه نفع وی دروغ‌بگویم همینکه اینکار رانکردیم وراست گفتیم‌طبعا به ضرر آن دوست مامنجر میگردد ودوستی مارالکه دار میسازد اینجاست که‌میگویند .گاهی چنین میشود که صدق را از میان میبرد و قوه این عطیه الهی درآن‌است که برابر آن تمام ارتباطات دوستی برادری حتی پدری وپسری نیست‌ونابود گردد ازینجا گفته میتوانیم که :

صدق یك قدرت نهفته دروجود انسا ن میباشدکه‌آثار واقعی آن را درخار ج مشاهده کرده میتوانیم واصل صدق ازروی منبع آن تحت هیچ یك ازحواس آمده نمی‌تواندوازین جامیتوانیم معنی‌آیه: قلالرو ح من امر ربی رادر ك کنیم اشتباه نشود که منظورماآنست تاروح‌رابا صدق یکی سازیم بلکه میان روح وصدق تشابه وجود دارد که هر یك ازین دوازنگاه آثار معلوم است واز نگاه منبع تحت احساسی قرار نمیگیرد اگر در راه پیدا کردن حقیقت روح‌سعی کنیم به نتیجه‌یی نمیرسیم بلکه آن را از روی حقیقت‌اثرآن میتوانیم درك کنیم وبگو ئیم که روح یك موهبه خداوندی است که‌آثار آن معلو م و اصلش معلوم نیست .

این هم یکی ازخصوصیات رو ح انسا ن است که‌نسبت به‌رو ح ملائکه جن ودیگرروح فرق دارد وعبارت از اینست که‌خداوندکریم آن را بخود نسبت داده میفرماید :

بقیه در صفحه ٦١

حرفها و یادداشتها

تیاتر یا کودکستان

بعداز یك سکوت وخاموشی نسبتا دیر پای که برجهان تیاتر مابال گسترده بود . پرده های تیاتر اینجا وآنجا بروی‌تشنه‌گان این هنر زنده وحرکی بالا رفت .

ماهم بخاطر پایان دادن به این هجران دست وپای کردیم وروانه کابل ننداری شدیم .فکر کردیم که برای یکی دو ساعت دور از جنجال وهیاهوی کشمکش زندگی ،در عالم هنر بسر خواهیم برد.

شما میدانید که سالون تیاتر نسبت به تمام سالون های تما شاخانه دیگر به‌سکوت وسگون ضرورت دارد .زیرا در آن کلمات محکمترین پیوند بین تماشا گرو هنر مندرا می سازد ولی بمجرد دکام گذاردن به‌سالون های کودکان برپا بود. در اول فکر کردم به‌صورت اشتباهی به کو دکستان رفته ام ولی سالون تیاتر بود تیاتر !

اندیشیدم که ممکن با شروع نمایش ، کودکان خاموش خواهند شد. ولی‌بابالا رفتن پرده تیاتر ،وشروع نمایش فریاد ها هم اوج گرفت .یکی کو کاکولا می خواست، دیگری هغه لالارا صدا میکرد وسومی کوکو دادارا میخواست . دیگر صدای کود کا ن چون ارکستر بی سر ناله سر مـــی داد و تماشا چی را از هنر مند جدا می ساخت.

طرفه اینکه پدران ومادران شان بـرا ی خاموش ساختن نور چشمی ها ابتدا بـــه للو للو پیشو وپیشو وبد نبال آن به‌اتکه‌و پتکه پرداختند .

دیگر نشستن بر چوکی تیاتر تحمل ناپذیر می نمود .

آنجارا ترك‌گفتیم وباخود اندیشیدیم .

حالا که ما اخلاق واتیك تیـاتر رفتن را نیاموخته ایم ونمی دانیم که سالون تیا تر جای اطفال نیست بهتر است متصد یان‌امور تیاتر برای ثمر ناکی کارشـــان از ورود اطفال به سالون تیاتر به صورت جدی جلو گیری کند ودر غیر آن همین آش است و همین کاسه .

کاوند .

مشت ولگد به‌جای پول آب ما ؟

دراین هفته باتاثر وتاسف خوا نـد یم‌و شنیدیم که‌چند پسر بی‌تربیت، جوان آ ب فروشی رادر داخل غازی ستود یوم به‌ضرب مشت ولگد به‌قتل رسانیدند.

گناه آن آبفروش بینوا این بوده که پول قیمت آب را ازآن عیاران بی پا کمطا لبه کرده است !

خبر این‌قتل فجیع ومظهر بی تربیتی و بدجنسی یکعده ازجوانان مادر جراید نشرشد وهمگان باتاسف وتاثر آن خبر راخواند ندوبروح آن‌جوان غریبکار که قربانی بی مبالاتی وزور گویی چند جوان پانزده یا شانزده‌ساله شده بود اتحاف دعاکردند.

آن جوانانیکه گلیم غم وبسباط مصیبت‌را درخانه (قسیم) گستردند درواقع افـــراد ی هستند که‌باید (حیات) شان رابه پدر ها و مادر های‌شان تسلیت بگوئیم‌آنها فرزندا ن نابکار والدین خود وافراد ناصالح اجتما ع ماهستند آنهالکه هایی هستند که بردامـــان عفیف جامعه افغانی مانقش بسته اند ، لکه هایی که‌هرگاه ازآله‌نشوند شایدساحه نفوذ بیشتری دراین دامان پیدا نمایند.

این جوانان بی‌بندو بارکه به‌خاطر چنـد پول جوانی رامی کشند بدون‌تردید روز ی‌فرا خواهد رسید که‌به دزدی ها وقطاع‌الطریقی های مسلحانه دست بزنند وآرامش مرد م را برهم زنند.

قسیم بار یختن عرق وتحمل رنج انتقا ل آب در بحبوبه گرمای چمن حضور ی برا ی رفع عطش آنانیکه برای تماشای فتبا ل آمده بودند خدمت مینمود ودرمقابل این«سرویس خدمت» چنانکه‌معمول‌است‌یك قران‌بکف‌میاورد وقوت لایموت فامیل خویش راتهیه میکرد .

شایداویکی یایگانه فرزندنان آورد فا میل مستمند خویش بود.

این جوانان بی تربیت وسفاك بقتل بـی سبب ودرعین زمان فجیع (قسیم)بنیاداقتصاد یك فامیل را متزلز کرده اند وعلاوه بر آن برساحت «پیمان اجتماعی» بی احترامی‌نمود وپول آبی راکه نوشیده‌اند نه تنها نپرداخته اندبلکه درقبال‌این‌خدمت قسیم‌راناجوانمردانه مضروب کرده وبامشت ولگد به‌قتل‌رسانیدند.

امیداست مقامات امنیتی وقضا یی کشور این قضیه راجدی تلقی کرده و قـا تلا ن قسیم راطور ی مجازا ت نمایند که همگنا ن آنان‌را مایه عبر ت وپند شود .

(ابوالوفا)

دیوی خاص مهندسی دپاره ضرورت

په‌لاره تگ ډیر آسان کاردی خوپه لاره‌سم‌تگ زیاتی لار ښودنی غواړی او دلار ښودنو دپاره خاص ترتیبات او تشریفات لازم دی .

ددی پیچلی فلسفه نما مقدمی څخه زمامقصد په‌لنډه منډه یوستر اخلاقی ، فلسفی نه‌پوهیږم څه او څه .... بحث‌ته وردانگل دی . زه‌دفلسفی‌افکارونه را ټیټ دا زمـونږ دسترگو لانـدی څمکی په باب یو څه خبری لرم ـکه چیری‌په‌دی برخه کښی مونږ په لاره باندی دسم‌تگ کولو چل او هنر زده‌کړ نو بیا هرڅه کیدلی‌شی .

خدای دی نه پیښوی که‌کله‌یو څوك یوسړی‌په‌بازارونو کښی بی پروا دخپلو خیالو نواو افکارو پـه‌جهان کښی ورك روان وی اویـواکسیدنټ دده دافکاروکوتری والوزوی اویاحتی دده دفکرونو پخولو کټوی (ککری نبیم) ماتـه‌کړی بیانو هیڅ شی لاس‌ته نه راځی .

په دی عصر کښی دژوندانه لومړی درس‌دادی چه‌سړی ځان دوسپنی دفیلانو له پښو وساتی له همدغه امـله پـه ښوونځیو کښی‌شاگردانوته د تدریس په لومړیو مرحلوکښی ښودل کیږی چه باید دوی په څه ډول په‌واټونوکښی وگرځی .

زه‌چه دخپل ښار ترافیکی حالت ته گورم‌نووایم چه زمونږ دښار په کوڅو او واټونو کښی دبی ضره‌نقل اوحرکت‌دپاره خاص‌هنرونه‌په‌کاردی .

اودغه هنرونه باید خلکوته وښیی په‌داسی‌یوښار کښی چه دځان او دنورو ژوند تـباه نه‌کړی .

ویل‌کیږی چه‌په نوره دنیا کښی زمونږ دښار په‌نسبت دترافیکو گڼه گوڼه زیاته ده او زمونږ دترافیکو اداری هم هڅه کړی ده‌چه په‌دی برخه کښی یوجهانی پرابلم حل کړی ، له همدغه امله دوی دترافیکو په برخه‌کښی یو مقررات ورسره منلی دی .

مگر دترافیکو دمشکل په‌برخه کښی زمونږدښار پرابلم دی حدته رسیدلی دی چه ښایی نور خلك ورته دحیرانتیا گوته په غاښ‌ونیسی،هغه‌گډی وډی نقلیه وسیلی چه زمونږ په‌واټونو کښی ښکته پورته ځی نوپه هـغو کښی ډول‌ډول موټر ، څاروی او داسی نور شیان زیات دی چه‌په مونږ باندی یی لاره ورکه کړی‌ده.

که‌چیری مونږ په‌خپلو ښارونو اکښی دهرچا اود هرشی دپاره لاری وټاکلی شو ،نو ښایی چه یوه خاصه مهندسی مـو ایجـاب‌کړی وی .

زمونږ اړتیاوی مونږ مجبور وی چه داسی‌یوه مهندسی ایجاد کړو که‌څنگه ؟

(دلاوری)

از گل احمد (زهاب) نوری

دنیای شگفت انگیز حیوانات

تفنگ مخصوص باغ وحش کابل ازفاصله صدمتری حیوانات راپیهوش میسا زد یکروز شیری را بیهوش کردند وشش چوچه مرده از شکم آن بیرون آوردند . چند روز قبل فیل اهدای باغ وحش عصبانی شد ودودرخت بزرگ راباخرطومش شکست .

شامپانزه های باغ وحش‌کابل مثل انسان هاغذامیخورند وتوپ بازی می کنند .

حس کنجکاوی درنهادبشر همیشه او را وادار ساخته تابه اسرارنهفته پی ببرد وآنچه راکه برایش گنگ است روشن‌سازدنادیدگی ها راببیند وبه آنچه که‌محال‌به‌نظر میرسد دست یابد .

بشر ابتدایی تاانسانان امروزی در طی قرون واعصار متمادی کوشیده اند تا درعالم حیوانات راه‌یافته واین وحشی های تندخورا اسیر خود سازند ومطیع‌ورام گردانند .

چنانچه به‌اینکار موفق هم گردیده اندو امروز حیوانات وحشی ،اهلی دست انسان هاشده‌است .

قدم درباغ وحش گذارده‌ام ناگهان صدای نعره شیری سلسله افکارم را ازهم گسلددر مقابل چشمانم دوشیر قوی هیکل ودرنده با چشمانی خسته وکسل درمحلی مخصوص شان درباغ وحش کابل قرار آرام گرفته‌اند .

مردم کنجکاو باتعجب به هیکل این شیر هانظر می‌اندازندویکی بدیگری از وحشی گری های های آن ها تعریف میکنند .

یکی ازموظفین باغ وحش‌کابل درباره این شیر هاگفت . یکی ازین شیر ها نه سال وشیر دیگر شش سال عمر دارد و نژاد شان افریقایی است .

غذایی روزانه آن‌ها راگوشت خام تشکیل میدهد .

وی می گوید گاه گاهی شیر هاد ق می شوند ونعره می کشند که صدای نعره آن ها حیوانات دیگر باغ رابوحشت می اندازد .

درپهلویم دکتوعبدالستار شهسوار دکتور خدمتی باغ‌وحش ایستاده است . از او که بانگاه های خاصی بسوی‌شیری ها خیره شده می پرسم :

چگونه دروقت مریضی این شیر ها را تداوی میکنند .بعد ازلحظه‌ای سکوت جواب میدهد .

ماکثراباحیوانات وحشی باغ نزدیک می شویم وآنها را ازنزدیک معاینه‌وتداوی‌میکنم اما بابعضی حیوانات درنده مثل شیر وببر ازروی احتیاط نزدیک نمی شویم درباغ‌وحش تفنگ مخصوصی وجود دارد که مرمی آن از فاصله صد متری هر حیوان‌را بیهوش‌می سازد .

مرمی این تفنگ دارای چندین قسمت‌است که درنوك آن سوزن پیچکاری قرار داردبعد محل مخصوص دوا و سپس انفج فشار و در اخیر کارتوس مخصوص جای گرفته‌است .

این گلوله وقتی ببدن حیوان اصابت کرد دوابه فشار داخل بدن حیوان شده واو را بیهوش میسازد وقتی بیهوش شد به اونزدیك میشویم واگر لازم باشد معالجه اش مکنیم.

کمی پایانتر ازمحل شیر هامحوطه دیگری وجود دارد که‌درآن‌یك‌چوچه‌فیل‌رانگهمیدارند.

این فیل که‌دریکی از پاهایش‌زنجیرمجکمی بسته اند دارای جسد بزرگی بوده وباخرطوم خود به همه چیز حمله میکند .

یکی ازموظفین باغ وحش‌کابل گفت :

این فیل که‌به باغ‌وحش کابل اهدا شده است چندی قبل عصبانی شد وباخر طو مخود دو درخت راشکست بااین چوچه فیل یك‌فیل یان نیز ازهندوستان به کابل آمده‌است او میگوید :

این فیل سه سال ودوماه عمر دارد ،پدر آن دوماه قبل‌به‌عمر هشتاد سالگی‌مردومادرش هنوز زنده‌است‌که شصت وپنج سال عمردارد.

همچنان یك خواهر دوازده ساله و یك خواهر هشت ساله آن‌نیز درباغ وحش هند همین حالاموجود است .

فیل یان مذکور افزود : وزن این فیل فعلا (۷۰۰) کیلو گرام است ویکسال بعد یکنفر می تواند به پشت آن سوارشود .

غذای روزانه آن را ده بارخر، نی، ، ده دانه کیله، یك کیلو سیب، سه‌کیلو برنج سه کیلو نان خشك، سه کیلو زردك ، یك نوع ادویه مخصوص بنام(مسجر) وچهارده‌سطل آب بامقدار نمك سفید ونمك سیاه تشکیل میدهد .

وی درباره نمك سیاه گفت این نمك از یك نوع سنگ که‌درهند وستان است بدست می آید ودر رشد ونموی فیل خیلی موثر است .

بقول این‌فیل بان غذای فیل روزبروز ازین مقدار هم زیادترمیشود .

درین لحظه فیل‌باخرطومش مقداری خاك رابه اطراف خود پخش کرد فیل بان ظرفی رابرداشت وبه نزدیك فیل رفته چشما ن‌اورا چرب کرد .

همه روزه بیش ازسه بار باتیل شرشم چشم این حیوان راچرب میکنند وهر هفته‌قرار است اورا در دریای کابل شستشو دهند .

از این فیل بان درباره قیمت یك‌چوچه فیل درهندوستان وطرز انتقال آن میپرسم درجوابم میگوید :

قیمت یك چوچه درحدود پنج هزارروپیه هندی است ، اما انتقال آن ازیك کشور به کشور دیگر مبالغ گزافی را ایجاب میکند .

یکی ازمامورین موظف باغ‌وحش گفت: این فیل بداخل صندوق ضخیم مخصوص توسط طیاره‌به کابل آوردند درمیدان‌هوایی کابل بوسیله جرثقیل صندوق مذکور رابه یك موتر چکله انتقال داده به باغ آوردیم.

درگوشه دیگر باغ وحش کابل در بین قفس بزرگی (دوشمپانزه) به نظر میخورد این حیوانات شکل وجسه جالبی دارند .

درباغ‌وحش کابل‌سعی شده‌است‌که برای حیوا نات محیط مساعد زندگی فراهم شود

یکی ازمامورین موظف با غ درباره آنها گفت :

شمپانزده هانسبت به‌سایر حیوانا ت‌ذکی وهوشیار تراند،آن‌ها مثل انسان باقا شق وپنجه غذا می خورندتوپ بازی مکندوبایسکل سوار می شوند .

غذای روزانه آنها را ازظر ف صبح‌چای شیر ، تخم مسکه واز طر ف چاشت وشب گوشت وبرنج پخته است همچنا ن به آنها روزانه مقداری میوه تازه نیز داده میشود .

باغ وحش کابل که بحیث نخستین هسته پروژه های زولوژی افغانستان درسال ۱۳٤٥ به منظور معرفی وحمایه ثرو ت حیوانی‌کشور وجلو گیر ی از انقراض‌نسل حیوانات‌کمیاب تاسیس گردید . فعلا دارای یکصد حیوا ن از سی‌ودونوع پستاندار چهار صدوده پرنده ازنود وپنج نو ع آن پانزده خزنده از هفت نوع آن‌وجود دارد .

همچنان درموزیم حیوانی باغ وحش کابل که دوسال قبل برای معر فی پرند گا ن و خزند گان افغانستان تاسیس شد ،فعلا چهار صد پرنده یکصد وبیست خزنده وهفت‌حیوا ن پستاندار بصور ت مرده وپر کار ی شده وجود دارد .

ساحه فعلی باغ وحش به‌قول یك منبع‌آن سیزده جریب ، دویسواسه وشصت وشش سانتی مترمربع می باشد وساحه آن که‌در پلان ۲٥ سا له پیش بینی شده از پل هارتن تاپل گذرگاه ازسر ك چهل ستو ن تاسرك دارالامان مدنظر گرفته شده‌است .

دراتاق پرکاری حیوانات عده‌یی مشغو ل کاربودند .سیخها ، برسهای رنگ آمیز ی ادویه هاوسامان آلات جالبی درهر طر ف‌پهن بود. شاغلی نازکمیر آمر شعبه پرکار ی‌باغ وحش درپاسخ سوالی گفت چو ن‌بسیار ی ازحیوانات پرنده‌خزنده وحشره که‌در تحت شرایط وارتفاعات مختلف کشور زندگی می کنند آنها را نمی توانیم تادرباغ به صورت زنده نگهداری‌کنیم ،لهذا در موزیم حیوا نی اجسادپرکاری شده آنهارابه نمایش‌گذاشته‌ایم.

وی افزود: درین موزیم صرف جسد حیوانی نگهداری می‌شود که درخود افغانستان وجود دارد .

آمر شعبهٔ پرکار ی باغ وحش اضافه‌کرد: ماحیوانات رابا تفنگ وگلو له های‌ازنمره (صفر) تانمره (هشت) شکار میکنیم ،بعد آن هارا به‌لابراتوار راباغ انتقال داده وگوشت بدن آنها را بکلی بیرون میکشیم طور یکه‌حتی نیم گرام گوشت نیز درحیوا ن باقی نمی ماند ،آنگاه استخوان جمجمه وپاهای حیوا ن را باادویه مخصوص پخته کرده واپس به جایش قرار می‌دهیم وجسدحیوان را ازرو ی اصل به صور ت طبیعی آن‌پرکاری کرده ودر محل‌های که‌بصورت دره هاوکوه های طبیعی افغانستان که‌این حیوان درآن زندگی می کند نقاشی‌وتزیین شده‌است به نمایش میگذاریم.

وی درباره طرز نگهداری اجساد خزندگان گفت :

چون اجساد حشرا ت وخزندگا ن بصورت طبیعی نگهداری‌شده نمیتواند ما نخست جسد حیوان رادربین موم قالب گیر ی کرده واز کج می‌ریزیم آن وقت ازروی اصل یامجسمه حیوان را رنگ آمیزی میکنیم طوریکه ازخود حیوان اصلی هیچ فرقی نداشته باشد ،بعد آن رابه نمایش میگذاریم .

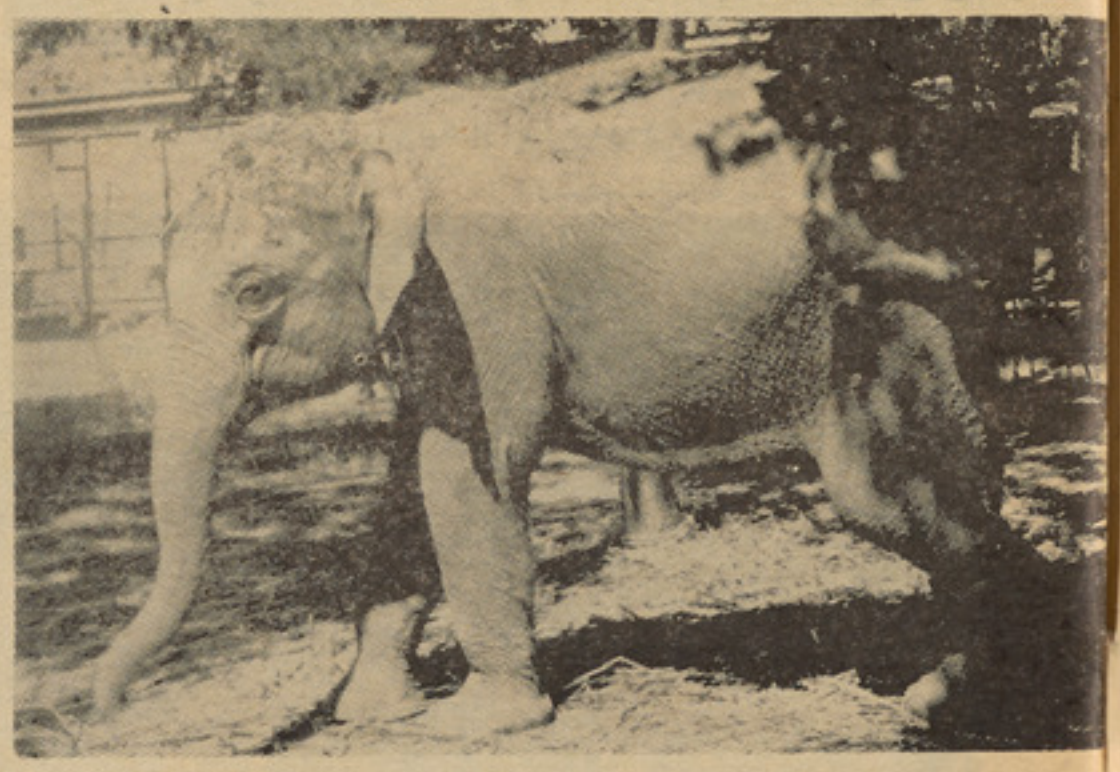

در مدخل موزیم حیوانی باغ‌وحش بعضی تصاویر عجیب وغریب به نظر میرسد ، یکی ازمامورین موظف گفت :

ماتصویر بعضی حیوانات راکه درقرون قدیمه افغانستان زندگی می‌کرده اند، ازروی آثار وکتب قدیمی ترسیم کرده‌ایم .

وی درباره یکی ازین نوع حیوانات که به شکل عجیبی بوده‌وکمی شباهت به (سك‌مار) داشت چنین توضیح داد :

درین تصویر شکل حیوانی دیده می‌شود که سی متر طول داشته وپنجاه هزار کیلو گرام وزن آن‌بوده‌است .

برای انتقال جسد این حیوان پنج مو تر لاری لازم میشود واسم آن(برخیوز وروس) بوده‌است .

دریکی ازدیوار های موزیم حیوانی باغ وحش کابل گراف جالبی دیده‌میشود درین گراف ازنخستین مرحله بوجود آمد ن‌حیوانات بانکثیر وتکامل آنها وتقسیم شدن به دسته های مختلف ترسیم گردیده‌است .

درباغ وحش همچنان یك لابراتوار طبی وجود دارد که‌در حقیقت شفاخانه حیوانا ت آنجا بشمار میرود .

دکتور عبدالستار داکترموظف یکی ازخاطر آتش راچنین تعریف‌کرد:

سه سال قبل شیر ماده باغ وحش‌مریض شد ودرهنگام ولادت نتوانست تا چوچه‌هایش را بصورت طبیعی بدنیا بیاورد .

بعد ازچندی تداوی وتلاش یکروز مجبور شدیم تااجساد مرده‌چوچه های آن رابصورت طبی ازجسم آن‌بیرون‌کنیم .

روز دیگری که من خواستم برای معاینه حیوان نزدیك اوبروم ،نمی توانستیم تا از تفنگ مخصوص برای بیهوش‌کردن‌آن استفاده کنیم ،لذا من در نوك یك چو ب بلند پنبه راکه آغشته با(ایتر) بود کرده ومدتی تلاش نمودم تاتوانستم حیوان رابیهوش سازم ....

درپایان این گفتگو یك منبع موثق با غ وحش گفت :

قرار است‌یك گوره خر ویك شترمرغ از افریقا ،یك حیوان دیگربنام (انتی لوپ) از پاکستان ویك حیوان بنام (اوناگا) از ایران **به باغ وحش کابل بیاوریم .**

همچنان موظفین باغ‌وحش ازبیست‌سرطان تا اول سنبله برای صید حیوا ن وحشرات مخصوص دامنه‌های هندوکش به آنجا سفر **خواهند کرد.**

وقتی که‌ازباغ وحش، این دنیای‌شگفت انگیز حیوانات بیرون می‌شدم عده یی کثیر از هموطنان ما مشغول تماشای‌حیوانات‌بودند اماچیزیکه برای من تعجب آور بود سنگ بازی یی بود که‌تماشاچیان باحیوانا ت می کردند .

استاد غلام حضرت شاعر معروف میگوید :

من شایق

شایق جمال :وقتی آن دختر را دیدم پاهایم لرزان بود، لرزانتر شد.

بامر بناغلی صدراعظم برای استاد شایق جمال خانهٔ ساخته میشود

جمعیت در جاده مندوی مو ج میزد انگار همه مردم کابل در همین جا ده جمع شده اند زن و مرد، خرد و بزرگ، پیر و جوا ن درهم میلولیدند زنان ودخترا ن جوا ن بیش از همه جلب تو جه میکردند ، خصو صا دخترا ن جوا ن و آن زیبای دست نخوردهٔ شان . ناگهان دختر کی صف جمعیت را شکا فت و قد م به پیش گذا شت ، چشمانش، صورت سپیدو گل انداخته اش و آ ن لبانش در من اثر دیگری کرد. قدمهایم که لر زان وسست بود، لر زانتر و سستر شد، درگوشهٔ ایستادم وچشم به دختر دو ختم، به گونه‌های گل انداخته اش وبه چشمانش که وحشیانه درکاسه می چرخید. بی آنکه خود بفهمم ، دیدم دختر ك رو برو یم ایستاده است آنطوریکه من میتوانم نفس گر مش را احساس کنم .

دلم لرزید و دخترك گفت :

– پیرمرد چی‌را نگاه می‌کنی ؟

گفتم :

–صورت ترا .

ازخشم صور تش گلگون شدو گفت:

– خجالت نمیکشی ؟

خندیدم و گفتم :

– اگرخجا لت میکشیدم ، نا مم را شایق جمال نمیگذ ا شتم .

دخترك مکثی کرد ودر ذهن به به جست‌و جو پرداخت وبعد بمن نزدیك تر شد وبی‌آنکه دیگر خشمی در صور تش خوانده شود ، گفت:

– حا لاکه شایق جما لی ، خوبتر نگاه کن !

کمی از فاصله‌او گر فتم وگفتم –نی دختر جان ، نگاه کردن‌دزد کی لذت دیگر دارد، کاش‌اینقدر بمن نزدیك نمی شدی .

دخترك شگفت زده بر جای ماندو من هم راه کشیدم ورفتم.

گو نا ها ی فر و رفته استاد شا یق جمال باخنده‌چین خورده وگفت :

– این حاد ثه مد تی پیش اتفا ق افتاد ومن هنوز نتوانسته ام د ل از زیبایی‌ها بکنم وا کنون هم که‌هفتادو دوسال دا رم هنوز عاشقم، هنوز شایق جما لم .

این عشق است که احساس شاعرانه رادر استادشا یق جمال می آفریند. واو سعی میکندکه این‌احساس‌را در کلمات دربند عروض وقا فیه تجلی دهد، بهمین جهت کمر بخدمت‌پسر عمه خود قاری ملك‌ا لشعرا می بندد وشا گردی‌او رامی پذیرد .

میپرسم :

– پس کار ملك‌الشعرا درشماباید تاثیر دا شته‌باشد .

عینکش را جابجا میکند ومیگوید:

–البته، من هرچه‌دا رم از قا ری ملك‌ا لشعرا دا رم ومن دنبا له اودر شعرو شا عری بوده ام .

– از گذ شته ها حرف بزنید،ازآن وقتیکه ملك‌ا لشعرا بود ، شمابودید و ...

–نی، کسا ن ، دیگری‌هم بودند، مستغنی ،ندیم .بیتاب و آزاد کابلی. میگویم: جالب‌ا ست، پس همه باهم بودید .

خندهٔ میکند :

– همیشه نی ، هفته یکبار دورهم جمع می شدیم ، گردك دا شتیم .

خاطرهٔ در ذهنش‌جان میگیرد ولبان با ریکش بخنده‌باز میشود :

– چیزی بخاطر تان آمد استاد ؟

–بلی .

سکوت میکند ، شاید نمی خواهد حرفی بزند ، امامن اصرار میکنم .

استادنگا هش رابه‌در باز حویلی میدوزد ومیگوید :

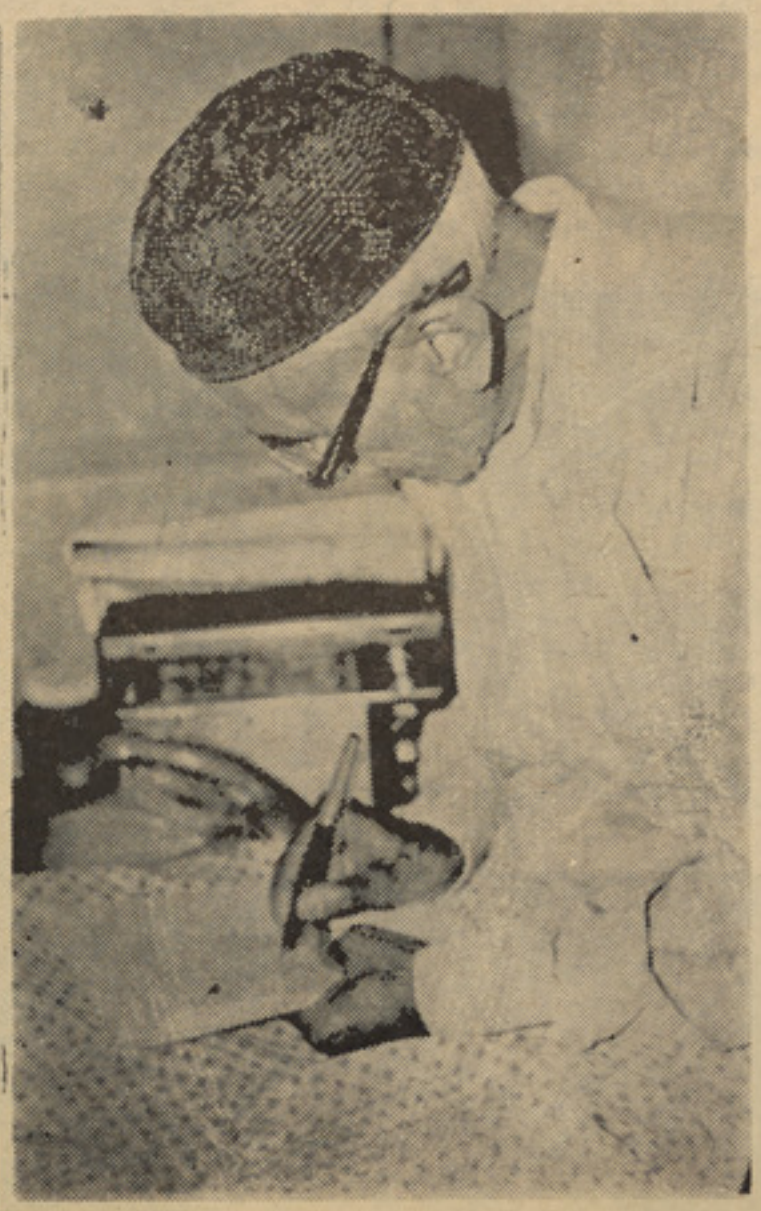

آیا ظرافتهای شعرا چیزی شنیده‌اید؟.. اگر نه ،پس بخوانید!

جمال هستم!

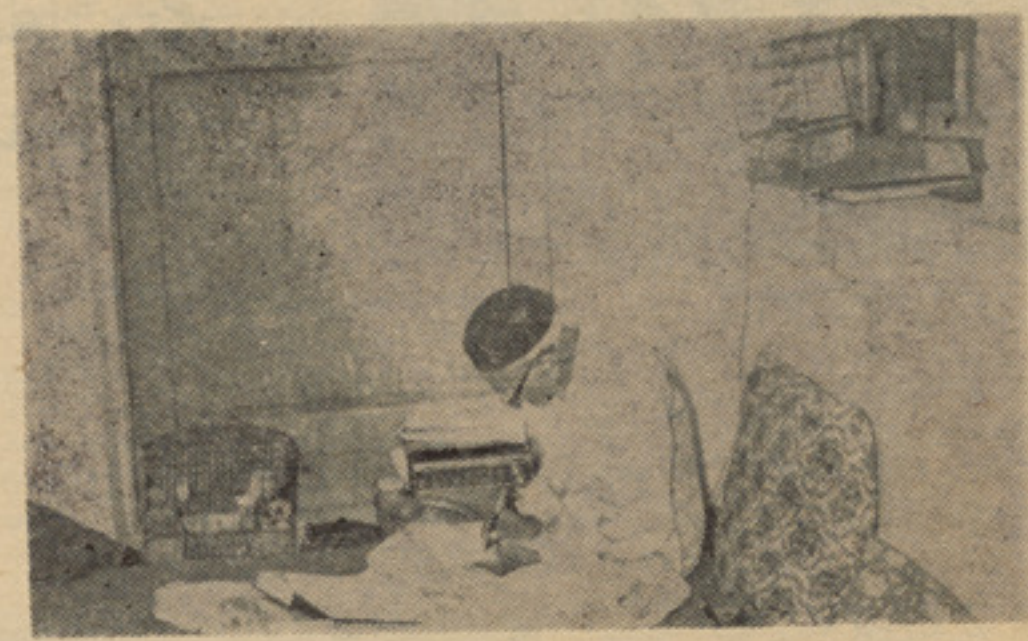

قناری از پر ندگان مورد علاقه استاد است

بینایی استاد زیاد لطمه ندیده است

ـ من واستاد بیتاب روابط صمیمانهٔ داشتیم هرو قت فر صتی دست میداد باهم می نشستیم ، حر ف میز دیم وشعر می‌خواندیم .لحظه مکث میکندو من یادم میاید از آن قصه معرو ف ، اما چیزی نمی گویم .

استادادامه میدهد :

ـ یکروزخانه بیتاب رفتم سگم را نیز باخودم برد م. بعد از سا عتی که نشستم از جایم بلند شد م و گفتم: من باید بروم.

بیتاب گفت :

ـچند دقیقه دیگر هم بنشین من نشستم اما سگ بی حو صله شده بود، دوباره از جایم بلند شدم و گفتم: باید بروم بیتاب گفت چند دقیقه دیگر هم بنشین گفتم : نمیشود می بینی که سگ بیتاب است .

بیتاب بلا فا صله گفت :

ـمیفهمی چرا؟ بخاطر اینکه شایق جمال است .

استاد شایق مکثی میکند، سرش را تکان میدهد و میگوید :

ـ من در گفتن آن حرف قصدی ندا شتم وبیتاب هم خواست فقط شوخی بکند.

استاد شایق راهنوز آن شوخی بخنده می‌اندا زد .

میگویم :

ـ استاد کمی از خود تان حرف، بزنید، از زندگی خصو صی تا ن ، میگو ید :

ـ زندگی من آشکار است وخصوصیت زیادی در زندگی خود ندارم طفلکی از کنا رم میگذرد ،خیال میکنم باید نوا سه استاد باشد .

میپرسم:

ـ شماازدوا ج کرده اید ؟

ـ ازدواج ؟ بلی ، چند سال پیش صا حب دو کودك هم شدم و لی هر دوی آن‌هامردندوبعدمادرشان‌فوت کرد .

مابیش از دوازده سال با هم زندگی‌نکردیم واز آنروز دیگر مجرد زندگی کرده ام .

ـ پس دراینجا در این خانه تنها هستید ؟

ـ نی، باخانواده یکی ازنزدیکانم زندگی میکند :

ـخانه از خود تان است؟

خندهٔ میکند:

ـ نه من هنوز صا حب خانه نشده ام. اما زمینی دارم که‌بنا به امر صدراعظم صا حب درهمین نزدیکیها درآن خانه با چهار اتا ق وو سایل ضروری دیگر اعمار خا هند کرد شاید ظرف دو سه ماه آینده کارش به‌پایا ن برسد .

استادوقتی این حرف را میزندلبانش بخنده‌باز میشود وازاینکه درآخرین سا ل های زندگی صا حب‌سرپناهی میشود خوشحال است .

ـ شنید م که‌شما چند سال پیش به هند مسا فرت کردید .

ـ بلی، برای معا لجه ، گرفتار بندش اد رار شده‌بودم‌بامرصدراعظم وقت‌چهارسال پیش مرابه لا هور فرستاد ند تادر آنجا معا لجه شوم.

ـ حالا چطور ا ستاد ؟

ـ حالا کاملا حا لم خوب است و نارا حتی‌یی ندا رم .

ـروزها را چطور میگذرانید ؟

ـ از صحبت دوستان فیض‌میبرم واگر تنها باشم شعر میگویم ودیوانم راپاك نویس میکنم .

ـ ممکن است برای ژوندون‌مطلبی بنویسید.

بقیه در صفحه ٦١

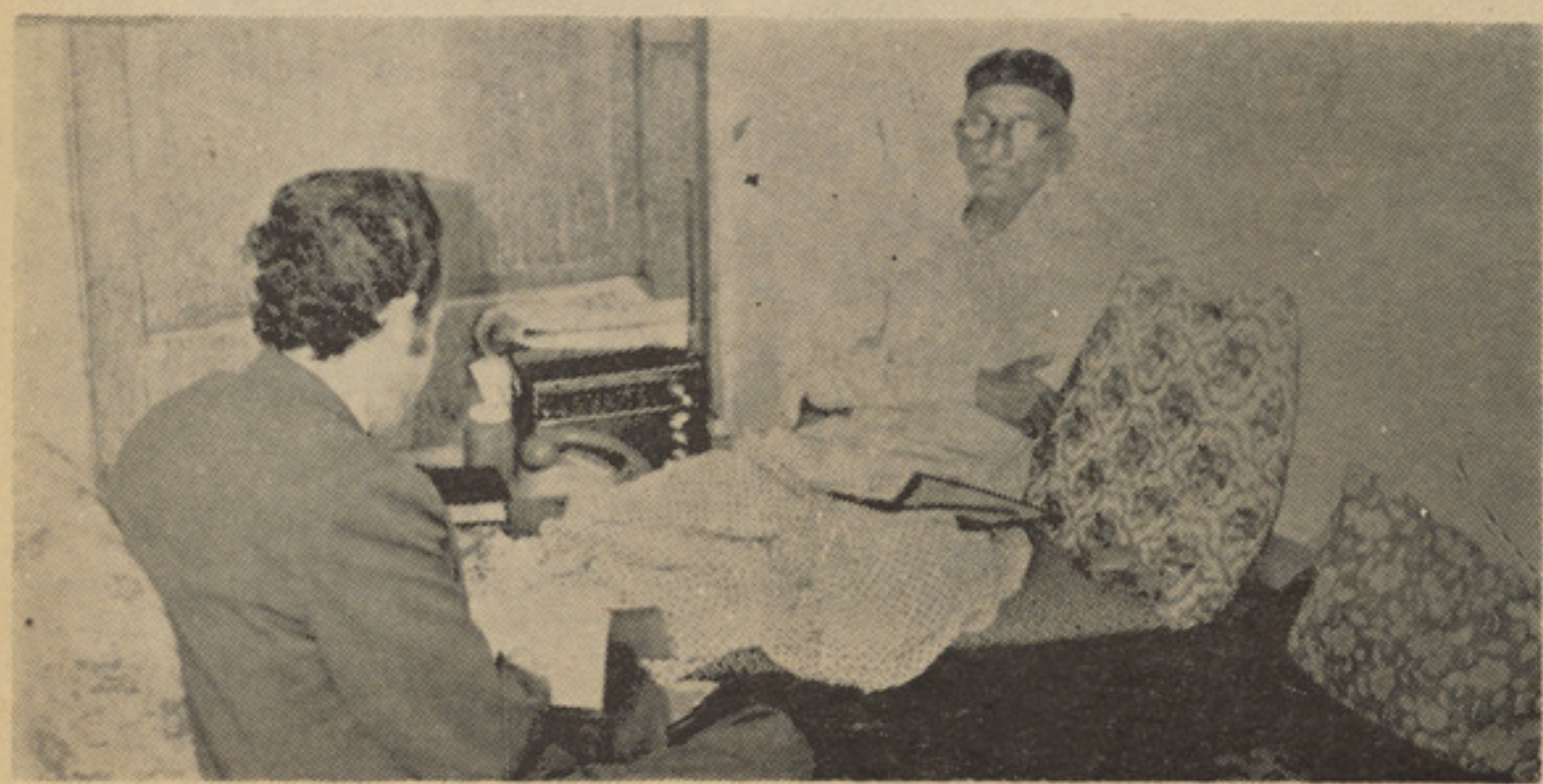

دنیای بی دروازه

● در هالیند دیوانه ها مردمان آزادی هستند به این ترتیب برای آنها امکان شفا یافتن میسر است.

● در آلمان بر خلاف دیوانه ها را در دارالمجانین نگاه میدارند زیر امصرف مراقبت از انها ارزانتر میباشد.

یك دیوانه درحال نقاشی

هندریك بلوم هوف ۳۱ ساله که شغل چلاندن جرثقیل رادر یك شهر شمالی هانور به عهده داردساعت ۲شب سوارموترش میشود اوبطرف چپ‌جاده حرکت کرده باسرعت فو ق العاده وچراغهای خاموش به سمت امستردام برفتار ادامه میدهد . وقتی پولیس رانند گانی راکه به سمت چپ جاده حرکت‌میکردندمتوقف ساخته از موتر پایین کشیدند هوف‌عوض‌اینکه از اوامر پولیس اطاعت کند خطاب به اوگفت اگر همه مردم همین کار رامیکردند کـــه من کرده‌ام درآنصورت برای رانند گی بروی‌جاده هاجای بیشتر پیدا می شد. بنابراین به من کمك شوید وبه سمت چپ حرکت کنید .

هندریك بلوم هوف به‌یك درمان گاه‌عقلی وعصبی دالکمار منتقل گردید او دراستیشن سر بسته رهنمایی شد که کلید این اتا ق‌رامحض داکتران عقلی‌وعصبی ونرس‌ها دراختیارداشتند بلوم هوف خطرجدی برای باشندگان محل به شمار میرفت . او به یك نوع خلل دما غ مبتلابود .

اگر بلوم هوف درآلمان می بودبدون تردید بصورت یك‌دیوانه‌خطرناك دریك دیوانه خانه جا داده میشد اما درست پس از ۵ هفته‌بدو ن مراقبت وبدون کدا م محافظ بخانه اشـــ باز گشت . تا روز آخر هفته رانزد خانواده اش سپری‌کند . سر ازحالا روز های هفته‌را دریك

مرکز که دروازه‌های آن همیشه باز است بسر می‌برد . شام هرروز از آنجا بیرون می‌آمد و بروی‌جاده‌ها قدم زده تفریح میکردواگر دلش

میخواست می توانست به سینما برود . پس از گذشت شش ماه‌هند ریك بلوم هوف بطور قطعی صحتیاب شده به‌منزلش برگشت .

چنین پیشامدی برای دارالمجانین ها ی‌المان قابل تصور نیست ودر آلمان بیشتر مریضان را در شفاخانه هانگاه میدارند .در کلینیك‌ها

تمام حرکات مریضـان تحت مراقبت گرفته‌شده وتماس شـان با دنیای بیرون محدود میگردد. نه‌تنهابادنیای بیرون نه‌تنهادرصحن دارالمجانین نه تنها در داخل عمارت بلکه حرکات آنها در هر متر مربع تحت کنترول گرفته میشود .

برای خوابیدن یك توشك ازموی اسپ در اختیارمر یض میگذارند . به مریض اجازه‌داده

نمیشود که‌با اشخاص سالم در تماس آید ویا با اشخاص غیر مریض روابطی برقرار سازد. حتی ازصحبت عادی آنها جلوگیر ی‌مینما یند. در اکثر شفاخانه های المان محافظین وپرستار

ها ازمریضان سخت مراقبت میکنند .بسیار ی از مریضان سالها ی دراز هیچ زن رانمی‌بینند وعده زیاد زنان غیر ازداکتر ها بـا مـردی روبرو نشده‌اند. ازهمین سبب در کلینك ها یلویك نسخه معالجوی ازینقرار است :

یك دیوانه باخانمی دست میدهداوازصحبت باوی احساس رضایت خاطرمی نماید . ایـن خانم بصفت پرستار درکلینیك کارمیکند .

عده یی ازدیوانه گان درحال ورزش درداخل محوطهٔ کلینیك هایلو دیده میشوند .

دیوانگان

دونمونه‌از تصاویرو نقاشی‌های دیوانگان

مریضا ن بهر پیمانه که‌میسر باشد بادنیای بیرون تماس‌داشته باشند وساحه فعالیت‌آنها بحد ممکن وسیع باشد در مورد بعضی‌مریضان که وضع عمومی صحی شان روبه‌بهبودی‌می‌رود شعاع این آزادی حتی تابه المان‌سویس و هسپانیه نیزتوسعه می‌یابد ویکنفر پرستار در تعقیب آنهابوده اوضاع وحرکات شانرامراقبت میکندمریضان عقلی،معتادین به‌الکول ومریضان روحی(دپرس‌شده) بصورت‌دستجمعی‌به‌گردش‌می روند .درختم مسافرت برای تداوی مجددا بسه کلینیك برگردانده میشوند .

با این تفصیل اگر چه هندریك بلوم‌هوف به اثر معاینه آدم خطر ناکی برای اجتما ع تلقی میشد ،معهذا درطول دوره معالجه‌آدم‌آزادی بود وپس ازشش ماه تداوی رخصتش کردند. این تجویز استثنا در قسمت بلوم هوف‌گرفته نشد بلکه یك قاعده‌عمومی بود.

کلینیك های امراض روانی در انگلستا ن ، کشور های اسکاند ناوی ،پولیند وهالیند مدتها پیش ازین مرحله گذشته اند . کلنیك‌ساینت ویل بروردهایلو یك مثال خوب ، آن میباشد درین کلینیك ۶۰۰ بستر وجود دارد که فعلا۴۵۰ مریض روانی و ۱۵۰مریض عقلی درآنجا تحت تداوی قرار دارند. آن مریضان که بصور ت دستجمعی تداوی میشوند دریك عمار ت دگر جای داده شده‌اند که‌سه کیلو متر ازهایلو فاصله دارد . صرف ۵۵ مریض روانی دریك مرکز در بسته تداوی میشوند . که یکعده اینها هم موقتی درآنجابرده‌شده‌اند . از جمله هر۱۰۰ مریض که‌به شفاخانه رجوع میکنند ۵۰ نفر شان پس ازگذشت سه ماه مرخص میشوند و ۴۰ نفر دگرشان درطول نیمه دوم سال به‌خانه شان برمی گردند . پنج نفردگرشان درظرف ۵ سال مرخص گردیده واز مجموع ۱۰۰ صر ف ۵ نفر شان به علت و خامت وضع صحی و اختلالات متعدد که باوصف کلیه مساعی اطباء بهبود نمی یابند ازباز گشت به‌اجتما عممانعت میشوند وناگزیر در دارالمجانین باقی میمانند.

درالمان مدت توقف مریضان روانی به‌ماه محاسبه نمی‌شودبلکه به حساب سالها باایشان **معامله صور ت می‌گیرد . حتی دربعضی کلینیك‌ها** مانند کلینیك گیسن تعدادی ازمریضان مادام العمر نگهداری میشوند .

بهر حال در کلینیك ها یلونه تنها براساس ذهنیت انسانی وروش های روانشناسی درتداوی مریضان می پردازند. بلکه پول کافی هم به منظور تداوی دراختیار دارند . درالمان بیمه های اجتماعی وبیمه های‌قانونی مریضی نیمه مصارف تداوی رامی پردازندکه ماهوار بالغ بر (۵۳) مارك میشود .

درالمان قاعده‌است که به‌اساس مفکوره‌ریفورم عمارات جدید و کلینیك ها ی مودر ن اعمار می گردد .اما پرستار های‌که درآنجا کارمیکنند به هیچو جه تحصیلات بهتر ندارند درحالیکه ریفورمیست های هالیندی در پنجاه سا ل پیش وقتی‌به‌انکشاف مسایل‌عقلی‌وعصبی فکرمیکردند.

نخست به بهترساختن سیستم تداوی وسپس به موضوع عمارت می اندیشیدند ، بعضی عمارات حتی زائد تلقی شد .

چه مریضان به کمك انسانها معالجه میشوند نه بواسطه عمارات . باقبول این ذهنیت وجود بعضی عمارات حتی زائد تلقی شد .

به این صورت درهایلویك بستر درظرف دوسال سه مرتبه مورد استفاده مریضا ن‌قرار می گیرد ودرمدت بیست سال شصت انسا ن درین کلینیك تداوی میشود درحالیکه درشفاخانه های المان یك بسترشفاخانه بادورتن بر گ۲ بر ۳ آن رامریضانی اشغال کرده اند که از ۶ تا ۹ سال در کلینیك باقی میمانند.

کلینیك ویلی درسال ۱۹۳۸ طور ی ازخشت پخته اعمار شده‌که ازبیرون دلگیر جلوه می نماید اما داخل آن طوری باگلهاورنگهاتنظیم شده که‌نهایت آرامش بخش می باشد ،اتاق های رسامی ،میزهای‌بلیارد ،آلات مو سیقی

بقیه درصفحه ۵۶

مریض هایی‌که ازلحاظ عقلی ضعیف میباشند درکلینیك عقلی وعصبی هایلوی هالیند دیده میشوند . آنها ازلحاظ استعداد وسرگرمی های شان به سویهٔ‌کودکان هستند آنهادربرابر همسایه هاوحشت دارند . ازبالاشدن به زینه هاوازاتاقهای دربسته می هراسند . اما هنگام تفریح وبازی وحشت شان زایل میشود .

اوپه دی ډول نوی موډونه ښیی

مترجم :سخی انتظار

څگنه یوه راپورتره دمود استاذه شوه؟

میړه اوماندینه یو دبل نه په کارونو کښی الهام اخلی

انتونیا هیلکی وایی: ماته دژوند ترخی تجربی دخوږو لاره وښودله. راپورتری د تجسس احساس په انسان کی راپاروی او همدغه لټون دی چه د ژوندون رازرا څپړی ...

انتونیا دطرح اودیزاین په‌حال کښی

کله چه‌په لویدیځ آلمان کښی‌دمود خبره یاده شی ، نوسمدستی‌دانتونیا نوم اوڅیره هم په سترگو کیږی دغه ښځه ددوهمی عمومی جگړی نه څو کا له و روسته دخپلی یوی‌هامبورگی ملگری په بلنه له برلین‌نه هامبورگ ته راغله دخپلو دوو کو چنیانو سره په‌یوه موبل لرونکی کو ټه کی یی ژوند کاوه مگر ډیره ژړه غونی او مایو سه ښکاریده، دهغی ملگری دیوی جریدی سره چه‌هره یکشنبه خپریده د ښځوپه صفحه‌کښی‌دمتصدی په‌حیث کار کاوه، ددی دپاره دی‌د اخباراعتماد ځانته جلب کړی‌ونوخپله ملگری یی هم هلته دمود دڅانگی د خبریا لی په‌حیث وروپیژانده‌انتونیا دجگړی‌نه‌مخکښی د ښکلیو هنرونوپه ښوونځی کی درس لوسته او پدی برخه‌کی دښه استعداد او لیا قت خاونده هم وه،مگر دجنگ له امله‌یی تحصیل نیمگړی پا تی شو .

کله‌چه‌دی په‌و رځپا ڼه کښی درا پور تر ی په حیث مقرره شوه، نود هغی تیری تجربی اومعلوما ت بیا پسی‌بیا وړی شو ، په عین زما ن کی پخپلو رسمونو او نقا شیو باندی بیا کتنی و کړی کومی چه‌دښوونځی په‌دو را ن‌کی یی‌کړی وو ددی وظیفی نه علاوه داقتصادی مشکلا تو له کبله یی دخلکو د کو چنیانو دساتنی او پرستا ری کارهم کاو ددی زیا ت دقت دو دمودونو له مو سسو سره مر کی، پو ښتنی او زیا ت تجسس نه‌یوازی دانتونیا دزیات‌شهرت‌سبب شو،بلکه دی‌ته هم دمود و نو دطرحی‌را اودخلکو دذوق‌له‌مخی دښو طر زونو دایجاد عوامل هم‌برابر کړ. نومو ړی دو رځپا ڼی له‌خوا د څه مودی لپاره فرانسی ته‌هم و لیږ له شوه، څوچه دهغه ځای دموددطر حی دڅانگوسره له نـــژ دی نـــه بلـــد ه شـــی کله چه‌بیر ته‌را ستنه‌شوه نو په تلویزیون کی‌یی د (ډانس‌اوگاگز)په نامه یو پرو گرام پرا نیست چـــه لیدونکی‌یی ډیرزیات پیدا کړ او لـــه هره‌پلوه تشویق کیده. پدی پروگرام کی دمود مختلف ډو لونه‌دښکلوپیغلو سره‌یوځای دتلویز یو ن دپردی‌پرمخ ښکار ی چه دا ابتکاری‌پروگرام په لږ وخت کښی زیا ت علا قه‌لرونکی پیدا کړ دانتونیا د کار او استعداد آوازه هر خواته خپره شوه.

ددی میړه «هنری ریگنر» هم پـــه ډیو کی د تفریحی پرو گرا مونو آمردی ددوا ړو وظیفی تقریبا ســـره مشتر کی دی او یودبل نه‌په کارنو کښی الها م اخلی ، سره مشوری کوی اوپه گډه سره دښوپروگرامونو په‌وړاندی کولو کښی یودبل ســـره ملگر تیا لری. نومو ړی پخپله دساده جامو څخه استفاده کوی دا فرا طی سینگار څخه ډډه‌کوی مگرپه‌طرحونو کی‌اکثره د غه ساد گی‌اومهارت‌برخه لری، صرف دلنډو لمنو په طرح کی دنوی سبك څخه کاراخلی چه‌هره‌لمنه دنجونو د غټوا لی ،سن اود ونـــی‌د جگوا لی سره متفاو تی دی . انتونیا هیلکی خپل ډیر بریا لیتوب دخپل میړه اودخپلو استادا نو دتشویـــق محصول گڼی اوپه نیکمرغه ډول د خپلو کو چنیانو سره ژوند کـــوی .

دتلویزیون دپروگرام دخپریدو په‌وخت کښی‌کمره‌لرونکی‌ته لارښوونه کیږی .

خاطره‌ای از جینالولو بریجیدا

این مطلب را جینا لولو بریجیدادر در دفترخاطرات‌خود نو شته است :

« روزی سرگرم بازی در فلـم(ایپو لیتا) بودم برای ا جرای نقش خود کلاه‌گیس‌طلایی‌رنگ بسرگذاشته ومطابق رو حیه سناریو مکیاژ شده بود م . پس اتمام صحنه ای ازفلم‌خوا ستم شوهر و پسر م را که‌در بیرون استد یو منتظرم بودند ببینم‌موقعی‌که بطرف پسرم رفتم تا او را ببوسم او فرار کرده خودرا به بغل‌پدرش انداخت، زیرانه تنها مرابجا نیاورده بود حتی از من‌ترسیده‌بود.»

علت تجرد:

یکی از دوستان لسلی کارو ن هنر پیشه زیبا که پسر خوش انـدا م و زیبائی بود مجرد مانده بود . سلی از او پر سید:

– نمیدانم تو به این زیبایی‌وخوبی چرا از دواج نمی کنی ؟

دوستش گفت :

–آخر من نمیتوانم بر خلاف‌عادات ورسوم قدیمی خانوادگی خودرفتار کنم زیرا خانواده ما جدا اندرجد همه مجرد بوده اند !!

حرف درست ولی از روی سادگی

شبی پس‌ازسپری شدن ماه عسل‌شر لی مك لین می خواست بـــا شو هرش (بنده نمیدانم کـــد ام‌شوهرش بود) هو تلی را که‌در تمام مدت ماه عسل درنجا ا قامت‌دا شتند ترك‌بگویند .

درین وقت شرلی مـك لـین بـــه پیشخدمت هو تل مبلغ زیادی‌بعنوان بخشش داد پیش خدمت که بسیار خوشحال شده‌بود با ساده دلی‌گفت:

اوه تشکرخانم ...امیدوارم‌بازهم بخاطر ماه‌عسل درین‌هو تل تشریف بیاو رید .

این حرف باعث مشا جره شدیدی بین شر لی‌وشوهرش گر دید .

شرلی مك لین

مرگ را جیش کهنه به‌تعویـق افتاد

چندی قبل آوازه اندا ختند کـــه را جیش کهنه بقتل رسیده، نشریه ها به بهانه‌های‌مختلف‌یا شایعه قتل ویاتردید این‌شایعه راباعکس‌او چاپ نمودند، بعداین سرو صدا خوا بیدتا

اینکه چند روز قبل خبر جالبی (!) شنیدم از پل باغ عمومی میگذ شتم روزنامه فروش خورد سا لی‌درحالیکه نشریه ای را بدست‌داشت‌صدامیکرد (قتل‌راجیش کهنه به تعویق افتاد..) خنده ام گرفت زیرا دیدم اینبـــار آژانس شایعه پرانی خبر عجیب تری پخش کرد ه است .

خداحافظ چهره‌های خاو

اکتریس هیلن هینر

روجین رونیل درامه‌نویس ودانیره کنندهٔ جارج گو هان

ملیونها انسا ن برمر گ عکاس و هنر مند چیره دست ،ادواردستایشن که‌آخرین کیك سا لگرد نودو چهار سا لگی اش را چند روز قبل برید، گر یسند . او آخرین تلاش هنـــر آفر ینش بادا بر کردن نما یشگ اه

عکاسی «خانواده بشری» به صو رت ثمر مند انجام داد .

جای دا رد که‌مقام او رادر صـف غول‌های هنر عکا سی چون ادوار،

دوشتون مانری، الفر د شتایگلیتن وا بن ادما مز قرار دهیم .

اوبه لکسمبورگ چشم بجهـا ن کشود، وسپس خانواده اش بـــه

منطقه صنعتی مشیگا ن کو چید ند. اودر این وقت‌فقط سه سا له‌بودسپس

اوبه‌میلواکی در ایالت ویسکونسین رفته ودر همانجا به سن پا نـــز ده

سا لگی‌مجبوربه ترك درس می شود. سال بعد کمره‌ای میخرد ودر سا ل

۱۸۹۸ بعداز تلا ش پیگیر که‌به‌خاطر رساندن عکا سی به مقام هنرنقاشی

می نماید، در گردا گردش شهر تـی بهم میزند .

ستایشن درهنگا م هردو جنـگ جهانی ، لحظه ای از نبرد بخا طر

رشد هنر عکا سی دست نکشیـد. پسانتر به تصویر گیری تجا ر تی

دست زده وبا مجله های کونده نت ووا نیتی فیر شروع به همکـا ری نمود .

بین سا لهای ۱۹٤۷ –۱۹٦۲– او مد یر عکاسی موزیم «هنر معا صر»

کارل ساند برگ شاعر

درنیویا رك ایفای وظیفه نمود. در همین جا ست که‌وی نما یشگـــاه تصاویر «خانواده بشری» را برگذار می کند ،

زما نیکه‌او در آ غاز قر ن جدید به کشف هنر عکاسی پیروز میگردد دیگرا ن از تلا شهای بی ثمر بخا طر بردا شتن تصاویر گویااز نقا شی

ادوارد استیچن‌چهار سال قبل در منزلش در کنکتی کت

تذکر ومعذرت

نویسنده یاد داشتهای « روزنه‌ای‌بسوی تا ریکی ها»دراثر یك‌مسافرت ناگهانی نتوانست یاد دا شتهای خودرا دنبال کند ، با معذ رت خواهی سلسله مذ کور دراین هفته از چا پ‌بازماند .

دان !

اکتو ریس‌گلو ریا سوالسن

رو غنی مایوس گشته واز آ ن رو ی می گر دانند.

چندسا ل بعد، ستا یشین‌عکاسی را تامر حله‌یك هنر زنده، بلندمیبرد.

ستایشن در جریان کار ها یش بدر یا فت نشا ن ها ومدا ل های هنری مو فق‌می شود که‌ازجمله«مدال‌آزادی» درخشش چشم گیر دارد .

او می گوید که :

« همه هنر مندان از پا ر چه کاغذ شرو ع می کنند ولی تفاوت بیـــن هنر مندا ن دیگر و عکاس اینست‌که او فقط دریچه کمره را باز می‌نماید ولی دیگر نمیدا ند که‌روی کاغذ فلم چه ثبت شده اســت ایــن لحــاظ او در محدوده قرار دارد ».

برای ستایش‌ن‌همان لحظه‌که‌صدای دریچه کمره بلند می‌شود، خیلـــی ارزشمند است . او روانست تابـا

ژرف‌نگری بروی کا غذ بیجان، لحظه های‌را که نبض زندگی به شدت در آن می‌زند اسیر نماید واین اسارت سخت هنری و جاودا ن است .

دوارد ستا یشن در ازای ٦٠سال عکاسی اش مقام پیش آهنگی را در هنر عکاسی ، خبرنگا ری تصویری واعلا نی بدست آورد . اودر سا حه

تصویر گیری نظامی وثبت حوا دث هو لنا ك جنگ سخت هنرنمایی‌کرد. اوبه حوادث جهان‌از دریچه دیگـــر گونه ای می نگریست .

حادثه‌ای درسن ده سا لگی‌مسیـــر زندگی آینده اورا دگر گون نمود . از مکتب بخانه می آمد که اعـــلان

تبلیغا تی نژاد پرستانه ای رادید . به‌شتا ب نزد مادرش آمد خوا ستار

تو ضیح شد . با لحن مادرانه بـــه گوشش رمز کرد :

«مرد م همه یکسا ن اند بدو ن‌در نظر گر فتن‌نژاد ، عقیده و رنگ »

این امر شخصیت آینده‌اوراساخت وبه‌همین سبب در آخر عمر ،باتلاش

فراوا ن نما یشگاه عکاسی«خانواده بشری »راگشایش دادکه‌مجموعـــه از

٥٠٢ تصویر از مردا ن، ز نا ن و کود کا ن روی‌زمین برده‌این‌نمایشگاه

ازبین میلیونها تصویری انتخا ب‌شد که‌ستایشن‌در عمر درازعکا سی‌اش

روی کا غذ کره ثبت نموده بود .

او را جع‌به‌این‌نماشگاه می گویدکه «نما یشگاه عکاسی نشان دا د کـــه

عکسی یك هنر و جریان زنده‌وحرکی بوده می تواند به تخیل و رویـــای

انسانی‌شکل بخشیده، وبه‌آن‌انسانان رابهم پیوند محکم دهد »

کا رل ساندبرگ گفته :

«در موارد چهره هاچنان‌گویا هستند که کلمات قدرت گویایی آنـــها را

ندا رد ... چهره‌ها سرو دی از غم وشادی می سرا یند...»

اونمایشگاه اخیرش را

«در آیینه‌خوانده‌که‌درآ ن‌نبض تند زندگی روزانه مابه شدت می زند »

به این تر تیب یك هنر مند توانست تابا تلاش‌ثمر مند، از کمره خشك و

بیجان هنر زنده وحرکی‌بیافریـــندو بااین کار ، بصورت محرز و روشن

جای‌بزرگی رادر دنیای هنر بدست آورد .

کارگران ما هر ساله میله میکنند

۲۴ ساعت در تپه استالف

کارگران مطابع دولتی از هوای خوب، موسیقی وتوت استالف لذت فراوان بردند

در میله استالف یکی از هنر مندان رادیو افغانستان چند پارچه آهنگ سرود .

هر سال ،هنگامیکه شدت گر ما زندگی شهری وبخصوص محیط کار را نا خوش‌آیند می سازد . دارندگان ،با اشاره انگشتی به‌دامان روستاهای خوش آب و هوا پناه میبر ند و دیگران باخرید یکه بوریایی سرو روی‌عرق آلود خودرابا د می‌زنند

ولی کارگران مطبعه باسنت نیك دیرینه که بنابر گفته جلالتماب کند هار ی رئیس مطبعه دولتی ۱۸ سال عمر دارد .

تشویق بعمل آمده باشد ریاست مطابع‌دولتی تصمیم گرفته تاهرسال اینگو نه میله را ترتیب داده وبرای بیست‌وچهار ساعت آنا ن را از زیر بار کارطاقت فرسا، رهایی بخشد.

طی گفتگوی که‌با جلالتما ب کند هار ی صورت گرفت . ایشان برگزار ی این میله راخیلی ثمر مند ومفید خوانده وبیان‌داشتند که اثرات روانی میله استالف خیلی چشم گیر بوده وکارگران به‌اندازه به آن علاقه

نیز به‌همراه بیاورند که‌در بعضی موارد تعداد مهمانان کار گران رقم ده‌فیصد رامی‌سازد.

بگفته جلالتماب کندهاری ، از آن جاییکه مطبعه ۲٤ ساعت فعال است وتما م کارگران به‌یك نو بت نمی توانند درمیله‌شرکت‌نمایند سعی می‌شود که کار گران روز کار ، یك نوبت وکار گرا ن شب کار ، در نو بت‌دیگر به‌میله شرکت نمایند تابه‌این ترتیب روحیه مساوات حداکثر حفظ شده بتواند .

جلالتما ب کند هار ی درمورد مصر ف منبع تمویلی گفتند که :

(سال اولیکه این میله آغاز یا فت‌یعنی عجده سال قبل ، فقط ۱۵۰۰۰ افغا نی‌مصرف میله شد . درحالیکه امسال به‌خاطر بلندرفتن سطح قیم ومصار ف .

حمل ونقل در حدود ۸۰۰۰۰ هزار افغا نی به این کار تخصیص ومنظور گردید . بر علاوه موسسه های دیگر چون رادیوکابل‌که‌کارکنان ن کنسرت بسیار جالب و دلچسپی بخاطر میله کارگرا ن مطبعه دولتی ترتیب دادند ، باما همکاری‌نمودند . به خصو ص مشکل عمده ساله انتقال کرگران ووسایل پخت وپز بود که بر علاوه موتر های خود موسسه موترهای وزار ت اطلاعات وکلتور نیز همکار ی و نساند نمود وریاست مطبعه فقط مصرو ف بترول را پرداخت و همچنا ن بس ها رابه کرایه گرفت .

در جواب سوالی که آیا امکان انتخا ب کارگر ممتاز درهمین روز وجـــود ندارد .

جلالتماب کندهاری گفتند که :

(ما این‌کار را در روز اول می که جشن کارگران سراسر جهان است انجا م داده واز کار گر فعال خود تقدیرمی‌کنم .

و باآنان‌تحایف وبخشش هایی میدهیم. واز آنجاییکه میله کارگری فقط برای تفر یح سالم است وانجام یك‌سلسله مرا سم بان جنبه رسمی وخشك می دهد ، ازاین‌کارپرهیز نمودیم. به‌خاطر حفظ همین محیط صمیمانه و دوستانه است‌که خودم شخصا مانند یـــك کارگر عادی نه کارفرما ،در همانروز باایشان دور یك دستر خوان می نشینم وپیوند خشك رسمی را ازبین میبرم . روی همین دلیل است که کارگران مطبعه درحالات بســـیار اضطراری ودر حالیکه‌ماهیچگو نه‌حق‌کارکردن به‌ایشان نداریم حاضرمیشو ند که کار کنندو خلق اینگونه محیط همکار ی بدو ن تشویق وترغیب صورت گرفته نمی تواند .

در پایان ، جلالتماب کند هار ی رئیس عمومی مطابع دولتی مطالب پیام گو نه ذیل را بیان داشتند که :

(من سعادت ،خوشی ومهار ت کار رابرای کار گران افغانستان وبه خصو ص کار گرا ن مطبعه دولتی خواستار گردیده وتو صیه‌میکنم که اگر کار گران تمام موسسه ها همینگو نه تشویق شوند می توان محیط سالم کار ودر نتیجه آن سطح ندگی رابلندومحصول کار رابه میان آورده وروحیه دموکراتیك را می توان در محیط کارخلق نمود .

جناغلی کند هاری رییس عمومی مطابع

این میله کارگر ی‌که‌به کار گرا ن مطبعه دولتی اختصاص یافت درعصر یکی ازپنجشنبه های ماه سرطان آغا ز گردیده وتاشام جمعه دوام می‌نماید .

بنابر گفته جلالتماب کندهاری ، هد فو انگیزه این میله از آنجاناشی می شود که کار گران مطبعه دولتی بایك شرایط خاصی محیط کار از قبیل نوعیت کار ، جد ی‌بودن کار واز همه مهمتراینکه تلاش روان‌فرسای است‌که کار گران به‌خاطر تنو ر و روشن ساختن افراد کشور انجام میدهند .

بـــرای ایـــنکه از ثـــمر ه کـــار گرفته اندکه قبل از فرا رسید ن همانروز اهم تلاش خودرا به‌خر ج می دهند تابتوانند همانروز راحداکثر فار غ بوده‌ودرمیله‌شرکت

دولتی با یکعده از کار گران در میله استالف

نمایند . بگفته ایشان این عمل سطح بازده کار را بلند برده‌وغرابت محیط کار راازبین میبرد .

درجواب سوالی که چرا فقط تـفریـــگاه استالف ازبین تمام تفریگاه های کابل برای این کار انتخاب شده ، جلالتماب کندهاری گفتند که استالف به خاطر داشتن وسایل کافی ،گنجایش زیاد وداشتن توت فراوا ن وآب وهوای سرد و روان بخش برگزیده‌شده است).

جلالتما ب کند هار ی علاوه نمود که:

در این میله حداکثر ششصد نفر کارگر شرکت مینمایند . این کارگران وابسته به موســه های مختلف نشراتی ، چرا یددولتی وغیر دولتی بوده وحتی این امکا ن بمیان آورده شده که کار گرا ن با خود مهمانانی

یکعده مامورین و کارگران مطابع دولتی با عده‌ای از مدعوین .

شرح روی جلد :

هنر پیشه همیشه بهار

چهره‌های بریژیت باردو:

درسال ۱۹۶۵

آهسته آهسته‌به طبیعی بـــود ن نزدیکتر می شود. درینو قت بود که بریژت رفلم «فیوا ماریا» رخشید .

درسا ل ۱۹۶۳

موها تغییر دیگری کرد.چشمانش سیاه ترشد ولبا نش پریده رنـگ. ملیونها زن جهان ازین قیافه تقلید کردندو آرا یش خودرا ما نند او ساختند .

درسال ۱۹۵۶

درین سال بوسیله رو گروادیـم کشف شد. رنگ مو ها یش تغییر کرد، **چشمان آهو وش وذهن بوسه** خواهش، دلخواه تر شد و در فلـم «وخدازن را آفریـــد» نقش اول را گرفت .

درسا ل ۱۹۵۰

موهایش‌رابا رنگ طبیعی ،بالازده، چشمانش بدون آرا یش بود وایـن بریژت باردویی بود که دو مین‌عکس خودرا برای مجله «الی» اهدا میکرد.

ازسن هجده تاسی وهشت اصـــلا تغییری نکرد . گاهی آرایش غلیظ مینمود و گهی بی‌پیرایه ، صا ف و ساده جلوه میکرد. **نرآغاز نقشهای** پست‌و فرو مایه را بهده دا شت ، ولی‌بعد دراو لها شهوانی ودر اخیر با کرا کتر معصومانهٔ ظاهر میشد .. امادرهر حال‌اوهمیشه هما ن بود که بود ... هما ن گربه وحشی ،همان بریژیت‌باردو، قیا فه خوا ستنی‌همه مردم فرانسه ودلخواه عده کثیری‌از علا قمندان سینمای جهان ...

بریژیت هر گز تغییر نکرد : بهر قیا فه‌اش درآوردند ، بازهم اوبود **وذوقها و شهواتش ، او بوذوساذه** دلی وطبیعت یکنوا ختش ،اوبـودو ووا رستگی اش .. برای او فقط یك قیا فه جور می آید:قیافه‌خودش،همان قیافه که‌همیشه مردا ن را بخـــود میکشد و جذب شا ن میکند . گاهی **اوچنان بنظر می آید ، گویی سهل الحصول است، زوذ مغلوب می‌شوذ** وهرآن آماده«شکست خوردن»است.. ولی‌گاهی فریاد میکند : من‌بهمه شما مینگرم ، ولی هر آنچه دلم میخواهد، انجام میدهد وبهرسود لم‌میگوید ،

درسال ۱۹۷۳

آرایش چشمان ازمیان رفت وموها شکل طبیعی‌خودرا باز یا فت . این باردوی امروز است : طبیعی، آزاد، در فلم «دون ژوان ۷۳»

میرو م ...

«شهوت و آزادی »هردو به‌بریژیت بارد تعلق دارد . فلسفه زندگی او خیلی ساده است: من‌دوستی‌میخواهم ومهربانی و نوازش... مردی تاو قتی

بقیه درصفحه۵۹

ویتنام بعد از

● دوشیزه های ویتنامی در لباس های ملی روز اول سی در خیابانهای هانوی رژه می روند و روز فتح را جشن میگیرند

داکتر هانك عماروال ها نوی ضمن بازدید ما از شهر اظهار داشت :۲۱۹٦ کشته و ۱۵۵۷۷ زخمی داشتیم .محلی را که بمباروالی امروز بران ریاست می کند جز خرا به بیش نیست مرکز شهرهانوی درویتنام شمالی است که مها جرت اوارگان در آنجا بمشاهده می رسد. این شهر چار سال تمام زیر ضر بات بمب افگن های جانسن ونه ماه زیر ضربات بمب افگن های نکسن مقاومت کرد .

مابه این فکر رسیده بودیم که آنهامی خواهند قسمت مرکزی شهر راهم محو سازند .

سه ماه پس از توقف جنگ زند گی و جنبش به جزیره هانوی عودت کرد. اکنون شهر پر از جمعیت است نه تنها آوارگانی که مها جر ت کرده بودند به شهربازگشته اند بلکه ده ها هزار مردمی که به اثرریزش بمبهاخانه های‌شان رادرخومه‌شهر از کف داده اند باوصف آنکه تر کمحل‌اصلی‌ممنوع می‌باشد اکنون به شهر رو ی آورده اند .

عبور یاقطع‌کردن یك خیابان به اثر هجوم مردم‌بسیار مشکل شده : بهردوسمت خیابان ها جریان عظیمی از بایسکل سواران‌درحرکت است وبه این ترتیب زندگی در شهر یکه موتر ریزه نشده مانندبرف کو چی بی صدامی لولد . بـه صورت مجموعی ۳۲۰۰۰۰ عـراده بایسکل درشهر هانوی رجستر شده که ایـن رقم غالبا ریکاردجهانی را در فی نفر نفوس شهر قایم کرده است . علاوتا استفاده از بایسکل از لـحاظ اقتصادی یك پدیده کـم مصرف بشمار می رود چه یك عراده بایسکل تقریبا ۳۰۰ دونگ قیمت دارد که ٤ ماه‌معاش حداوسط افراد راتشکیل میدهد .

درجزیره هانوی ضروریات روز مره بیش از حد احتیاج وجود دارد. علاوه کتابها و نوشته های مسلکی به السنه انگلیسی،فرانسوی وروسی وحتی آثار ادبی به‌زبان المانی ، نیز پیدا میشود .

هوتلها ورستوران های شهر خورا ك های لذیذ ازبرنج رابه قیمت یك خورا ك هشت افغانی به مشتریان عرضه میکند .سینما تیاتر بازی های ورزشی وحتی نمایش های سرکس مردم راسرگرم می سازد وبه ایـن ترتیب زندگی عادی درهانوی برمیگردد اما باوصف اینهم قسمت آباد و مر کزی شهر برای اینهمه نفوس خردی میکند .

در هانوی مایحتاج مردم اینطور در بـازار عرضه میشود

یگانه شفاخانه بزرگ شهر که در زمان جنگ دارای ۹٤۰ بستربود. ومی‌بایست تعداد بستر آن به ۱۵۰۰ توسعه یابد اکنو نظرفیت ٤۰۰ مریض را دارد و تااخیر سال تعدادبستر های آن ازدیاد خواهد یافت .

ازلحاظ روانی ملت‌ویتنام هنوز در پناه‌گاهی ضد حملات هوایی بسر می‌برند .

تاکنون کدام احصائیه صحیح ودقیق از تلفات وخسارات وارده به‌ویتنام شـمالی انتشار نیافته اما طور مثال یك شهر کوچك بندری هون گای درکنار خلیج تونکینگ در شمال هایفونگ مثل نوربرگ در سال۱۹٤۵ معلوم می‌شود .

شهر هو ن گای هیچگاه مورد حملـه بمب افگنهای ب ۵۲ قرار نگرفته بلکه توسط طیارات تاکتیکی شکار ی عملا تمام عمارا ت شفاخانه ها، مکاتب ،کلیسا ها واستودیوم ورزشی بمبارد مان شده است .

اکنون سه ماه از عقد قرار داد صـلح سپری شده ولی این‌مدت برای مرد می‌که۸ سال ضربات سنگین جنگ راتحمیل کرده‌اند فرصت کوتاهیست که‌آنها نمیتوانند به‌کـلمه صلح‌باور کنند وبه‌آرامش عادت بگیرند .

ازلحاظ روانی هنوز مردم ویتنا م در زیر زمینی هایی که‌ضد حملات هوایی ساخته شده

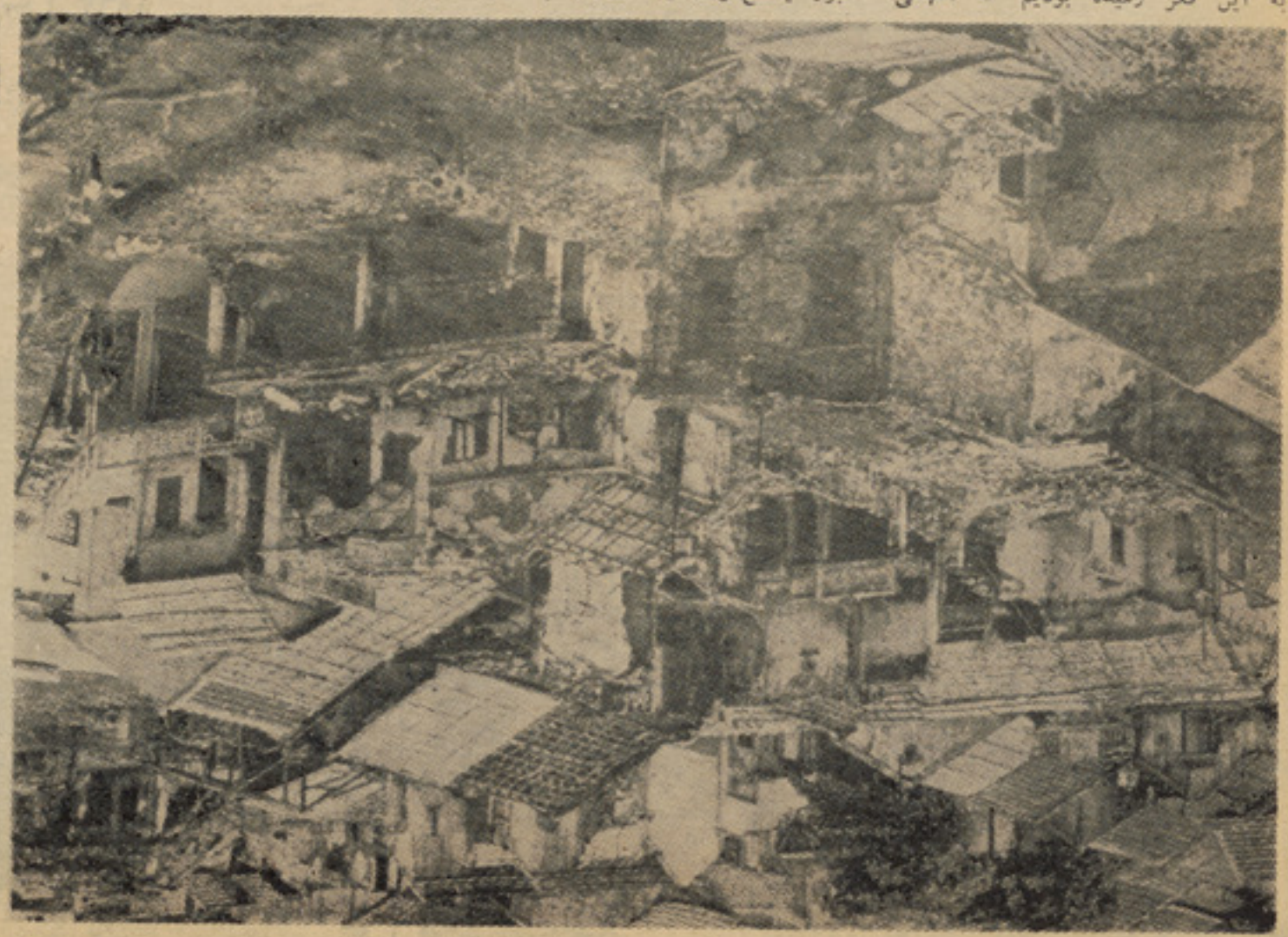

نمایی ازعمارت منهدم شدهٔ شهر هانوی‌به‌اثر بمباردمان های هوایی

جنگ

ازلحاظ روانی هنوز مردم ویتنام درزیر زمینی هایی کـه ضد حملات هوایی ساخته شده است زندگـی می‌کنند .

زندگی مینمایند . پروگرام اعمار مجدد در ویتنام به‌کندی پیش می‌رود. صرف درقسمت احداث جاده ها وخطوط آهن به سرعر زیـاد کارمیشود .

در شهر هایفونگ دریك شعا ع ده کیلو متری هیچ عمارت آباد به نظر نمی رسدیك قسمت شهر هایفونگ بنام تمونگ لی که‌در سابق ۳۰۰۰۰ سکنه داشت اکنو ن اثری ازآن وجود ندارد . درمحلاتی که مکاتب ، دوکانها مغازه هاو خانه‌ها وجود داشت اکنو ن قرار گاه های‌موقتی ا زچوب بانگس ساخته اند دهاقین این خانه هارا ساخته سپس درمحل احداث‌بسته میکنند هر یك از قصبات‌ودهات سهم معینی برای اعمار مجدد شهرهای تخریب شده می پردازند.

برای مردم هایفونگ افتتا ح مجدد بندر خوشی زاید الوصفی بوجود آورده است

جمع آوری مین در آبهای هایفونگ کـه ازطرف امریکایی هاکار گزارده شده بود بلا وقفه ادامه دارد سه کشتی در بند لنگرانداخته که‌از آنجمله کشتی ۱۳۰۰۰ هزار تنه آلمان شرقی میباشد .

درهایفونگ ٤٧ فیصد کل ساحه چنان تخریب شده که قابل زندگی کردن نمی‌باشد سیتم کانا لیزاسیون شهر بکلی از بین رفته

در قسمت ترمیم واحداث جاده‌ها در ویتنام‌شمالی به‌شدت کار می شود

ومدریا به علت آنکه(سد مانع)به‌اثربمباری تخریب شده بالا آمده وسالها بکار است‌تا آنرا ترمیم کنند

قرار اظهار شاروال هایفونگ یکی دگر از پرابلمها ی بزرگ انفجار نفوس درویتنا م شمالی است با وصف جنگ طو لانی رقـم ازدیاد نفوس ازسه فیصد تجاوز کرده‌به‌سرحد ریکارد جهانی تقر ب میکند .

مدتها ست که ویتنا م بر نج مورد نیاز خود را ازچین وارد میکند وموضو ع کمبود جای ومحل اسکان نیز به مشکل‌ویتنام افزوده است. قراراظهار شاروا ل هایفونگ: به تعداد ۱۰۰۰۰ طفل بی سر پرست در یك پرورش گاه گرد آورده شده‌اند .

اکنون دولت وحزب فشار شانرا در قسمت کنترول تولیدات بیشتر کرده‌اند . در کار خانه‌ها ،فابریکه ها، ومجامع بیانیه ها یی در مورد کنترول موالید ایراد میگردد . اشتهارات صور ت گرفته ووسایل جلوگیری ازتولید جنس‌رایگان توزیع‌میگردد .شعاری‌که‌بر اساس فعالیت صور ت می گیرد اینست.

بقیه در صفحه ۵۹

نویسنده: اد گاروا لاس

مترجم : نیرو مند

ادگار والاس ، از معروفترین نویسند گان داستا نها ی پو لیسی وداستان مردی ، نقاب بقه ازبهترین داستانهای اوست و همین داستان سبب شهر ت فوق العاده ادگـــاروالاس گردید .

مردی با نقاب بقه

ردیتر مو تر همز مان با تر کیدن تایر آن گرم آمد وهم این حاد ثه به روی جاده‌ی اتفاق ا فتاد که‌ازنزدیکی منزل ما تیری گذشته به‌هورســ‌هام منتهی میشد .

منزل مایتری نسبت به سایـــر عما را ت و کلبه‌های آن‌ناحیه‌بزرگتر بود. دیوارهای کلبه‌را ازچوب‌وسقف آنرا ازکاه ساخته بودند ریچارد گارد دون مقابل در وازهٔ با غچـــه آرا م ایستاده متعجبانه به کلبه‌مینگریست این‌کلبه مربوط به‌دو ره خا ندا ن الیزابت بود، اما تعجب گاردون‌محض بخاطرقدامت سبك وستایل معما ری آن نبود . گاردون‌گلباز بودواو قات فراغت رابه پر ورش گلها مشغـول میشد باو صف آنکه گلها را دو ست میدا شت اما این‌عطر گلابهاپرو ونس نبودکه از سرتاسر باغچه به‌اطرافش پخش میشد باعث حیـرت او شـده حتی استعجاب او نه بخاطر پا کی وصفایی محل بود. خیابانهای پا ك و نظیف باغ که‌ازخشت‌پخته‌سرخرنگ کار شده بود همچنان‌پرده های‌سفید از پشت پنجره های فلزی هیچکدام نقشی در استعجاب اوندا شت .

بلکه و جود یك دخترکه‌در آرا م چو کی از مخمل سرخ فرو رفته‌بود نظر گا ردو ن را بخود جلب کرده بوداودروسط یك‌چمن‌کوچك‌پر ازسبزه در سایه یك‌درخت‌توت‌نشسته‌اعضای خوشتر کیبش رابه روی‌آرام چو کی انداخته سر گر م مطا لعه کتا بی‌بود قو تی پراز شیر ینی در کنارش‌دیده میشد موها یش رنگ‌طلا یی روشن داشت او دفعتا وبه عجله‌پاهـایش را جمع کرده از جایش بلند شد .

گاردو ن در حا لیکه کلا هش را بدست‌دا شت معذ رت‌خواست.نهایٔ متاسفم که‌مزاحم شماشدم اما برا ی مو تر بیچاره ام به‌آب ضرورت‌دارم.» دختر پاسخ داد:اگر همراه‌من‌به‌پشت عمارت بیایید مـحل چـــاه آب را بشما نشا ن میدهم. طنین صدا یش در گوش گاردون آشناآمد .صدا یی بود که‌دروصف آن می شد صفا تی نظیر گرم وگیرا پرازطنین‌و شر ین رابکار برد .

گاردون به دنبال او روان شد و ضمنا مایل بود بیاد آورد که ویـرا از کجا می شنا سد ؟ در آهنـــگ صدا یش کیفیتی نهفته‌بودکه‌گاردون آنرا احساس مینمود .

آهنگ صدا ی یك دختر ر سیده و جوا ن‌بود. گاردون که سی سا ل از عمرش میگذ شت و با صو رت صا ف خود هژده سا له جلوه مینمود به این‌صدای جوا ن وبرطنین‌ازسابق آشنابود این صدا در گذ شته هم او را بو جد می‌آورد دختر اظهـار دا شت : سطل‌اینجا ست و چاه آب آنجا . مادر اینجا خدمتگار ندا ریم واگر میدا شتیم حتما یك خدمه رابه کمك تا ن‌می‌فرستادم ما خدمه نداریم هیچوقت ندا شتیم ودر آینده هـــم چنین تصوری بعید بنظر میرســـد گاردو ن درجوا بش گفت: این ناحیه بنظرم جا لب و بسیار زیبا ست‌واگر دختر فقیری در فکر کارباشد اینجا محل مناسب وقشنگی برای کارکردن است .

دخترسکو ت نمود وحین پرکردن سطل آب خمو شانه به طرف گاردن مید ید .

گاردو ن یك حا لت بی تفا و تـی وخودداری رادر سیمای او خواند . اما وقتی با سطل آب بطرف مو تر رفت او هم بد نبا لش روا ن شد چهار طرف موتر رولـز ویـس زرد رنـگـك را دور زده باکنـجـکاوی آنرا دید و ازگاردون پرسید:

ازراندن یك چنین‌موتر سنگین به تنهایی احساس و حشت نمیکنیدها؟ من تاسر حدمرگ میترسم . ادا ره کردن جلو یك چنین مو تر برای من مشکل است . گار دو ن خو دش را را ست کرده لبخندی زد : ترس؟من این کلمه را از قاموس دوران جوانی خود پاك کرده م .

دختربرای یك لحظه گیج ما نـده سپس لبها یش به‌اثر خنده از هم‌باز شد و سوا ل کرد : شما از طرف ولفورد می آیید ؟

دیك بااشاره سر حر فش را تایید کرد .

لا بد با پدرم به‌روی‌جاده‌برخورده اید؟

ـ من محض یك مرد میا نه‌سالی رادیدم که بطور محسو س افسرده بنظرم آمد ویك صندوق بـــزرگ نسواری رنگ راحمل میکرد.

دختر بادلچسپی پر سید:اور ادر کجا دیدید ؟

تقریبا دومیل‌دور تر ازاینجا وهم شاید نزدیکتر دفعتا مثـل ایـنکـه تردیدی برایش‌دست‌داه باشد اضافه کرد: امیدوار استم که پدرشما راغلط تشریح نکرده‌باشم .

دختربدو ن تغییر لحن گفت : یقین دا رم که‌خودش است. پدرم عکا سی

این داستان خاصه کسانیست که به‌نوشته‌های پرا نتریک علاقه‌دارند !

است که از طریق عکسبرداری های خود به تحقیق طبیعت می پردا زد او از پرنده ها ومر غها عکسبر دا ری میکند . البته یك عکاس حر فـو ی نیست .

دیك سطل‌راسرجایش بر گرداند ومتردد بود باچه‌لحن از مزا حمتی که برای آن دختر ایجاد کرده‌بود پ وزش بخواهد . به این منظور د ختر را در با غ پیدا کردوصحبت شا ن‌برسـر همین‌موضو ع می چرخید تا اینکـه با ثر و رودپسر جوانی صحبت بین شا ن قطع گردید . اومرد قد بلند زیبا ودارای اندام ورزشی‌بود. دیك عمر ش رادر حدود بیست تخـمین کردو جوا ن تازه وا رد ازدم دروازه باغ صدا زد : «هلو ـ ایلاـ بابه باز گشته است »

دختربه معر فی‌او بر دا خـــت: برادرم است. دیك گاردون‌ازین طرز معرفی ساده خوشحال شد وازینکه قیا فه‌اش او را بسیار جوا ن جلوه میداد را ضی‌بود .

ایلاگفت:من به‌او گفتم که برای بچه های جوان اجازه نمیدهید چنین مو تر های‌سنگین‌رابرانند.شماحادثه تصادم چار راه‌نورهایم را بخا طر دا رید ؟)

بنت جوان‌بالحن کنایه‌آمیزی گفت: «شما سو گندخورده‌ایدکه‌جلوموتر رابه دیگری ندهید . این مکلفیـــت رانندگی‌است. برای اینکه من‌صاحب یك موتر سایکل نشوم پدرم‌مدعیست که کسی را باموترسایکل خواهم‌کشت وایلا به تصور دیگر است که ممکن خودم دریك حاد ثه تلف شوم درین لحظه دیك متوجه ورود مردی شـد که‌به‌روی جاده بااو برخورده بود. مرد نسبتا بلند بااعضای شل ومـو های خا کستری . مظنونانه دیك را نگاه کرده بحرف آمد :

ـ «سلام ، مثلیکه مو تربان پنچر شده ؟ »

ـ«نه» موتربـه آب ضـــرو رت داشت و....

آن‌مردحرف دیك را تکمیل کرد: وبنت برای شما آب داد. خوب پس صبح شما خوش .. سپس بطر ف کلبه حرکت کرده وبه گاردون اشاره نمود که پیشتراز خودش واردعمارت بشود اما گاردون‌در وازه را از داخل باز گرفته منتظر ماند تا صا حب عما رت ماتیری‌وارد شود وانگاه بـه معر فی خود ش پرداخت.

ـ« اسم من گار دون است. من از لطف ومهمان‌نوازی شما اظهارامتنان میکنم . مرد باسراشارهٔ‌کرددرحالیکه بارسنگینی‌را بردوش میکشید وا رد منزل‌شد ودیك بطرف دختر برگشته متردد بود که‌برو د یا بماند وخطاب به ایلا اظهارداشت : شما اشتبـاه میکنید که راندن مو تر رامشکل می بندارید. میخواهید امتحان کنید ویا شایدبرادر تا ن مایل باشد.»ایلابنت تردیدداشت . اما بنت جوان باشوق گفت :

«من بسیار میل دارم وتا امروز یك موتر به طا قت مو تر شما را نه چلا نده ام!»

دیك وخواهرش‌ناظر او ماندند و دیدند که چگونه به‌سرعت خیا با ن باغ را ترك کرد پیشانی ایلا بنت گره‌خورد ودیك برای یك لحظـــه فراموش کرد که‌در کنار اوقراردارد.

دختر به دیك‌گفت: بهتر بود به‌او اجازه نمیدادید . چه لازم بود به او اجازه دهید تا چنین یك موترقشنگ راسوارشود. شاید شما منظـور مرا درك نمیکنید رای بسیار جاه طلـب است وازملیونها ثروت‌خواب‌می‌بینید این‌رویاها گاهی اورا از خود بیخود می سا زد » .

در همین‌لحظه‌پدرازعمارت بیرون‌آمد آن دورا دروسط دروازه نزدیك بهم دید چهره اش از شدت خشم‌درهم فشرده شد وبا صدای خشونت بار پرسید :« شما به‌او اجازه دادید که مو تررا سوار شود ؟ بهتر بود این کار رانمی کردید.

دیك به‌آرامی اظهار داشت: «متاسفم ولی نتوانستم آرزویش رابر آورده نسازم ببینید که آمد» مو تر بزرگ

بقیه در صفحهٔ ٦٣

شاهان و شهزادگان شاعر

- حکومت سلاجقه بدو دوره متمایز و پنج برخ (سلاجقه بزرگ کرمان ،شام،عراق و روم) منتظم شده اند
- درافکار نویسندهٔ قابوسنامه ترکیب شگفت انگیزی ازسادگی وزیرکی نمودار است و درعقایدش اندیشه های شکاکانه و زاهدانه بهم آمیخته است .

گر چه بجفا پشت مرا داری خم
من مهر تواز دلم نگردانم کم
از تو نبرم از آنکه ای شهره صنم
تو خفته ای و بخفته برینست قلم

از شاعرانی که نام شان در قابوسنامه آمده است این کسان را باید ذکر کرد : ابو سعید ابی الخیر ، ابو شکور بلخی ، ابو سلیك گرگانی (که ابداع کننده یکی از پرده های موسیقی خوانده شده است) ، عسجدی ، فرخی ، لبیبی ،و قمری گرگانی و غیره درصفحهٔ ۸۹ نیز شعری بلهجه طبری آورده شده و مولفش ترجمهٔ فارسی آنرا بدست داده است .

سبك قابو سنامه :

روش انشا امیر عنصر المعالی درین کتاب همان شیوه نثر مرسل فارسی است که در قرن چهارم و پنجم معمول نویسندگان بوده است .

و اگر اختصاصی درین انشاء بخواهیم باید آنرا در کهنگی زبان و علاقه مولف آن باآوردن بسیاری از اصطلاحات ،تعبیرات و ترکیبات بصورتی که در زبان فارسی اوایل قرن پنجم متد اول بوده است بدانیم و با آنکه کتاب قابوسنامه تقریبا هم عهد سیاست نامه است لیکن زبان و انشاء آن خیلی کهنه تر از آن بنظر می آید .

گویا نویسنده بهمان نحوکه از متن کتاب بر می آید (۱) این کتاب را نصیحت نامه نامیده بود و محمد عوفی هم در جوامع الحکایات آنرا بعنوان نصایحی که کیکاوس بفرزند خود کرده بود ذکر میکند و گویا اسم (قابوسنامه) بعدی باشد . (۲)

در افکار نویسنده این کتاب ترکیب شگفت انگیزی از سادگی وزیرکی نمودار است ، ودرعقایدش اندیشه های شکاکانه و زاهدانه بهم آمیخته است ، و ازینرو بسیاری از وظایف شرعی ، چون نماز و روزه را ، از لحاظ اخلاقی معتبر می شمارد و صرف به جنبهٔ دینی وروحی توجهی نه دارد و پیروی از احکام اسلام را واجب می شمارد ، زیرا گوید که : «هیچ دولتی نیست قویتر ازدولت دین اسلام .»

دیگر از عبارت دلکش این کتاب نصیحتی است که در باره رعایت همسایه میکند میگوید که به همسایه‌ی فقیر بیشتر توجه باید داشت تا به همسایه غنی زیرا اینکار بجای آنکه رشك وحسد پدید آرد شکر و سپاس خدا را موجب میگردد .

خلاصه قابوسنامه بهترین نمونه نثر فارسی فارسی ساده ، روان و بی تصنع است این کتاب سخنان طنز آمیز فراوان دارد وامثال وحکم درآن بسیار است . ازآنجمله این چندنمونه راذکر میکنم :

دختر نابوده به ، وچون بوده باشد به شوهر به ، یا در گور .
خانه به دو کد با نو روفته نیاید ـ دنبه به یکباره بگر به نتوان سپرد ن
گنجشکی به نقد به‌که طاووسی به نسیه .
سخت زشت باشد که پاسبان را پاسبانی دیگر باید .
بهر کاری در خواستی شدن ، نخست طریق بیرون آمدن آن کار برگیر .

عنصر المعالی امیر کیکا ووس عاقبت الامر بجهتهٔ جهاد روبسوی شیرو انات نهاد و بهمراهی امیر ابو السواد حکمران گنجه واران (ممدوح حکیم قطران) بغزای نصارای گرجستان عزم کرد .

تا آنکه در زمان سلطنت سلطان مودود بن سلطان مسعود بن سلطان محمود غزنوی رول دل ازدنیای ناپایدار برتافت . وسعادت طلب عقبی گشت یعنی پس ا ز جهاد بشهادت رسید . (۱)

در پایان این بحث اسامی شاهانی راکه ازین خاندان (ملوك طبرستان یا ال زیار)مستشرق معروف استانلی لین پول بترتیب آورده بعینه ذکر باید کرد .

اسامی .	سال هجری	مطابق سال میلادی
مرد اویج بن زیار .	۳۱۶	۹۲۸
ظهیرالدوله ابومنصور وشمگیر .	۳۲۳	۹۳۵
بیستون .	۳۵۶	۹۶۷
شمس المعالی قابوس .	۳۶۶	۹۷۶
ملك المعالی منوچهر .	۴۰۳	۱۰۱۲
انو شیروان .	۴۲۰ ـ ۴۳۴	۱۰۲۹ـ۱۰۴۲

این سلسله را غزنویان بر انداختند . (۲)

سلجو قیـــــان

پس ازمرگ سلطا نمحمود غزنو ی‌در ۴۲۱ هـ ق طغر ل سر سلسله سلجو قیا ن‌درهمین هنگام درنیشاپوراعلان سلطنت کرد. مسعود پسر سلطان محمودبدانصوب عزیمت کرد مگر ازدست طغرل هزیمت یافته‌وپیروزی سلجوقیان درسراسر خراسان بسال ۴۲۱هق مطابق ۱۰۴۰ میلادی اعلان شد سلجوقیان‌دسته‌ای ازترکان غزبوده‌که درشمال سحون‌سکونت‌داشتند. جداعلی شان‌دقاق (بمعنی‌کمان) پدرسلجوق، باقبیله‌خوددردوره‌سلطنت‌سامانیان‌به ماوراء النهر واردشده درآن نواحی متمکن‌گردیدند .

سلجوق نخستین شخص از این خاندا ن‌دین مبین اسلام راپذیرفت . سلجو ق‌فرزند‌دقاق چهارپسر. داشت . اسرائیل ، میکائیل ، موسی ویونس .

بنابرروایت مشهورکه در راحت الصدور آورده شده‌است ، علت وحشت وتشو یش‌سلطان محمود وامرایش ازاین قوم آن بود که (روزی سلطان محمود درأثنای سخن با اسرائیل گفت مارا هر وقت به هندوستان به غزوکافران لشکری گران می باید، بلاد خراسان معطل ومهمل می‌ماند. آرزو چنا ن‌است که میثاقی واستظهاری تمام باشد تااگر ازطرفی خصمی برخیزد وفتنه ای‌انگیزد که‌به مددی محتاج شویم استعانت به‌خیل شما کنیم). اسرائیل در معرض جواب گفت :

از جانب مادربندگی تقصیر نباشد.محمود گفت اگر حاجت‌افتدبه‌چه نشان مارا مددرسدوچه قدر بود . اسرائیل کمانی دربازوانگنده بود ودو چوبه تیربه قبا فروزده‌ازآن‌یك‌چوبه به محمود داد وگفت به‌وقت احتیاج به‌خیل ما فرست ترا صدهزار سوار رسد .

محمود گفت اگر بسندنیاید . تیر دیگر پیش او نهاد وگفت این رابه بلخان فرست تراپنجاه هزارسوار مدد آید .
محمود گفت اگربسند نیاید. کمابداد وگفت به‌نشان ترکستان فرست ، اگردویست هزار سوار بخواهی بیاید .

محمود از این سخن بیند یشید واورافرا گرفت وبه قلعه‌کالنجار هند فرستاد که‌بعدازهفت سال حبس درآنجا وفات‌یافت.مخالفت سلجوقیان با سلطنت غزنویان ازهمین جا شروع شده درصدد انتقام برآمدند همان‌همان بود که طغرل پسرمیکائیل مسعود غزنوی را منهزم ساخته ذخایر گران بهان آنرابه ولایات غرب و شمال خراسان بدست سلجوقیان افتاد وطغرل در ۴۲۹ هجر ی‌در نیشاپور ،بلخ مرو اعلام سلطنت نمود .

حکومت سلاجقه بدودوره متمایز و پنج بر خ (سلا جقه بزرگ ، کرمان ، شام ،عراق ،وروم) منقسم شده‌اند واینکه‌هرقسمت چگونه دورانی داشته تعداد واسمای شاهان‌چه بوده تفصیل آن ازموضو ع این‌کتا ب‌خارج است ، پس رجوع بفرمایید به تواریخ این دوره ،منجمله طبقات سلاطین اسلا م تالیف استانلی لین پول که آقا ی‌عباس‌اقبال ایرانی آنرا به فارسی نگارش داده‌است .

«ناتمام»

(۱) قابوستامه صفحه ٦ .
(۲) تاریخ ادبیات در ایران ص ۹۰ تالیف داکتر صفا

(۱) آریانا دائرةالمعار ف ج ۳ص ۲۰۹
(۱) مجمع الفصاء ج اول .
(۲) طبقا ت سلاطین اسلام ص ۱۲٤بتالیف ستانلی لین پول .

برگزیدهٔ آلفرد هیچکاک

اثر: هنری سلیزر Henry Slesar

ترجمهٔ س. وهاج

بیوه گرفتار

وقتی خبر مرگ ناگهانی جارج تریویل، مشترک جدید بیمه رابمن دادند، تاسف کردم ولی ماجرای مرگشوی دروهله اول به نظر من عجیب ومشکوک نیامد.

فور مالیته اشتراک جارج تریویل رامن تکمیل کرده بودم و تریویل ورقه بیمه‌را به ترتیب زیر خانه پری نموده بود.

اداره بیمه نمبر ۹۸.۱۱۳

اسم بیمه کننده: جارج تریویل

نوعیت بیمه: بیمه حیات (در اثر اکسیدانت موتر ویامرگ ناگهانی دراثر سقوط دوچند مبلغ) مبلغیکه قرار داد شده: ۸۰۰۰۰ (هشتاد هزار) دالروار ث‌حقیقی بیمه شونده: خانمش جین تریویل.

اینسپکتر اداره بیمه، ویلیام‌ای‌سپایگر.

اطلاع مرگ ناگهانی جارج رابه تاریخ ۹ـ اپریل دریافت کردم. بیچاره سی‌وپنج سال داشت واگر بریک موترش ازکارنمی افتاد، درماه آینده سی وششمین بهار زندگی‌خودش راجشن میگرفت.

جارج عضوهیات مدیره فابریکهٔ لباس سازی بود. طفلی‌نداشت وباساس مقاوله که اینروزها، باموسسه بیمه ما امضاءکرده بود، میبایست مجموع پول بیمه حیات وی به‌بیوه اش «جین تریویل» پرداخته شود.

همانگونه که‌نوشتم، جریان مرگ تریویل درظاهر امرکاملا عادی مینمود، ولی یکنفر اینسپکتر پولیس بیمه حق دارد حتی به جریانات عادی وحوادث غیر مشکوک هم بانگاه‌تردید بنگرد و موشگافی کند.

بااداره پولیس درتماس شدم. از آنجا برایم اطلاع دادندکه گویا جارج تریویل موترش را باخرین سرعت ممکن میراند. دفعتا موتری به‌مقابل وی بریک زد وهمینکه جارج میخواست بریک بزند، بریک ازکار افتاده بود... موقعیکه نعش جارج‌تریویل بوسیله پولیس ازبین موتر خارج گردید، هیات معاینه سوراخی رادرلوله بریک مشاهده کرد، ولی یقینا این‌سوراخ راکسی از روی قصد وبنیت سوء بوجود نیاورده بود.

• • •

موقع ملاقات بابیوه تریویل احساس‌عجیبی داشتم: آیاباهمدست قاتلی صحبت میکنم‌و یا موجود بیگناهی دربرابرم قرار دارد... پیدایش این‌سوال طبعا احساسات متضادی را درانسان بوجود می‌آورد: احساس نفرت و انزجار واحساس دلسوزی وترحم...

جین تریویل درآغاز صحبت وضع کاملا عادی داشت، ولی همینکه گپ بسوی‌مرگ ناگهانی جارج‌کشیده شد، بگریه افتاد... گریه اش به قدری مظلومانه بود که برای شنونده های سخت دل و سست عاطفه نیز باری ازاندوه وتاثر ارمغان میداد. وی‌ظاهرا تصویر زنده ای‌ازبدبختی وآلام بود، ولی این زن باگریه وبی گریه، قیافه‌جذب‌کننده‌ای داشت.

بالاخره بالحن غم آلودی به حرف‌آمد:

(شوهرمن بهترین راننده بود. باآنکه من از سرعت زیاد وی تشویش داشتم وگاهگاهی مانعش میشدم، امادرهرحال وی فرمان‌موتر رابنهایت‌قدرت بدست‌داشت... آخ‌که‌مردمن شوهرمن چه‌انسان خوبی‌بود، چه‌موجود با عاطفه وسزاوار عشق سوزان من‌بود...»

«راست بگویم. نه... آنان از آنگونه همسایگانی نبودند که‌بتوان باایشان گرم گرفت. شش ماه قبل در جوار منزل من مسکن گزیدند، ولی برای یکبار هم مرادعوت نکردند.»

پرسیدم:

«آیا دلیلی نزد شماهست که‌گویا زن و شوهر تریویل باهم زندگی صمیمانه نداشتند؟»

پیرزن به‌طور قاطع ومطمئن گفت:

«من متیقنم!»

«ازچه میدانید؟»

«البته آنان باهم مشاجره نمیکردند. من هرگز لت‌وکتکی‌نشنیدم وصدای کدام‌سیلی «وچپلاق» بگوشم نیامده ولی خداکه‌بانسان عقل داد..»

خانم کارویر وقتی دیدمن باتعجب‌بطرفش می‌بینیم، ادامه داد:

«آنان غالبا بیرون منزل بودند. شوهرش همیشه اضافه کاری داشت... ولی در همه حال اگر انسان کورنباشد، همه چیز را می بیند ومیفهمدکه در قلمرو این زن وشوهر، همه چیز به‌حال عادی خودش نیست. وهمچنان اگر انسان قوه‌شنوایی خودرا ازدست نداده باشد...»

حرفش راقطع کرده، گفتم:

«خواهش میکنم متضاد حرف نزنید! شماهمین چند لحظه‌پیش گفتید که آن‌دوهرگز باهم مشاجره ای نداشتند...»

صدای خانم کارویر آهسته ترشد.

«دیوار هاگوش دارند... آقای محترم من‌بشمااطمینان میدهم که‌خانم تریویل در زندگی زناشوهری بدبخت بود، خیلی‌بدبخت شمااگربجای من بدیوار گوش مینهادید، همیشه صدای ناله وگریه خانم تریویل را می شنیدید. اوهمیشه درعالم‌تنهایی‌میگریست به‌بدبختی خودش‌میگریست... آخ که چقدر دلخراش بود!... اگر ازمن‌بپرسید، میگویم این زن میدانسته است‌که‌شوهرش‌برای‌وی‌چه مصیبتی خلق کرده است، محیط زندگی‌اوراچه تنگ وسوزان ساخته است!»

• • •

برای تکمیل گزارشهای خود یک‌هفته‌دیگر وقت لازم داشتم... ودرفرصت مساعد رفتم بسراغ چارلی کوپر، نماینده شرکت بیمه‌که‌با جارج تریویل عقد قرار داد کرده بود.

شایداومیدانست که علت ناله وشیون‌مداوم جین تریویل چه‌بوده است؟

چارلی کوپرشانه هارا بالا پرانده گفت. «چه‌میدانم...، شایدبانتظارطفلی‌بوده‌است!» نه، این دیگر ثابت است که وی‌حامله نبود...»

«درینصورت شاید به‌همین جهت‌میگریسته است...»

اشک ازچشمانش سرازیر شد وقصیده بیوه تریویل را ازمیانه برید...

باتاثر وداع‌کردم وبدون هیچ تردیدی آماده شدم راپور خودرا بفراخدلی و تایید جنبه مثبت حادثه، بموسسه بسپارم‌تا باستناد آن‌پول بیمه به جین تریویل، بیوه اندوهگین جارج فقید، پراخته شود.... ولی درست‌درلحظه تصمیم، به فکر افتادم که‌آیا نباید بایکی دونفر ازمنسوبان تریویل نیزدر دربنباره صحبت‌کرد... بهترین‌رفیق‌تریویل مردی بود بنام «ولمن» که‌از مجموع گفته هایش، روابط خوب‌وخوشبختی دوامدارجارج تریویل وهمسرش رامیشداستنباط کرد. خانم ولمن، حتی درلحظه‌که‌من از اپارتمان شان درحال خروج بودم، به‌تایید‌گفته‌های‌شوهرش حرف میزد.

باوصف این تاییدات، ذهن کنجکاو من قناعت نداشت: چرا باید جارج باین‌زودی بمیرد؟ بالخاصه چرا متعاقب عقدقرارداد با موسسه بیمه، آنهم‌باپول گزاف‌من‌تصادم‌کند؟

راه منزل خانم کارویررا که همسایه جارج بود، پیش گرفتم. این‌زن سالهای بیشتری‌از استحقاق عمر خودرا خورده بود وعقیده‌اش نیز درباره جارج وخانمش، از دیگران‌تفاوت داشت. وی‌بالحن خشکی پرسید:

«گفتید خوشبخت بودند» ومتعاقبا افزود. «این‌مربوط بان‌است‌که شما کلمه«خوشبختی» راچگونه تعریف میکنید.»

حرفهای اوبرای‌من‌اندکی فیلسوفانه بود وبرای‌گریز از اینگونه صحبت، پرسیدم:

«آیا شما جارج تریویل وخانمش‌راخوب میشناختید؟»

رفیق یحیایی

بازی و بازیگری

مقالهٔ (دیروز وامروز نمایش) که چندهفته پیش در همین نامه بچاپ رسید واکنش های مثبت ومنفی را در حلقه های هنرمندان بر انگیخت بخصوص وابستگان (افغان ننداری) بیشتر از آن نوشته متحسس شدند ، در حالیکه شخص ویا اشخاص معینی مورد نظر ما نبود (دیروز و امروز نمایش) بیشتر جنبهٔ تئوریك داشت تادیدگاه خاص برنمایش دهنده یی. ونوشتهٔ کنونی هم برهمان روال است وته بایست به فرد یاافرادی نسبتش داد .

بازی گری بی گمان از قدیم ترین هنر ها ست .

فراسوی مرز تاریخ (آنموز رسمی که با نوشتن آغاز شد) میتوان باز یگری را دید .

وقتی آ دمیان ، هنوز بزبان د سترسی نداشتند و حرف زدن نمید انستند بازیگری را میدانستند . هنر بازیگری در آنوقت پاسخگوی نیاز مندی های انسان اولیه بود .

آدمها بهنیروی تمثیل وحرکات وپانتومیم همنوعان خود را از خطرات احتمالی مطلع میساختند .

شکار و حمله و دفاع را به یکدیگر میا موختند و با معشوقه درد دل میکردند

بازیهای آنها و تظاهر و نمایشهای شان بخاطر آگاهی دیگران موفقانه بود و همین موفقیت که تفاهم را ایجاد میکرد بعد ها (بیان و تکلم) را آفرید .

« لئونید فرانکن» استاد کرسی تئوری تیاتر در اکادمی هنر های زیبای ماسکو ، عقیده دارد که بشر ازهمان آغاز ، تمایل درونی به بازی طبعی و راستین داشت و همین بازی طبعی و بدون مبالغه بود که ، تماشا گران را زود تر به درك قضایا و اهمیت آن و امیداشت .

و هر قدر بازی غیر طبعی میشد تماشا بینان بعلت عدم درك موضوع از نما یش متنفر و منزجر میشدند . بعد ها ، انسان متمدن گشت و شهر نشین شد و جوامع گونا گون را تشکیل داد باز یگری نیز در خط معینی راه تکامل خود را پیمودن گرفت.

از بر نامه های مذهبی مصریان قدیم ، تاروایتگری یاهمسریان دریونان باستان ، و ازاسطوره های تمثیلی رومیان تا رستاخیز هنرها (عهد رنسانس) در همه زمانها نمایش به هستی خود ادامه داد و هنر باز یگری عمیق تر ، پیچیده تر و انسانی تر رشد یافت . بشر هیچگاه نتوانست بی نیاز ازهنر باز یگری باشد و نمایش را همچون یك احتیاج ژرف روانی نپذیرد .

اما چوکات زدن نمایش ، رسمی ساختن آن و تعیین کردن حدود و ثغور معین بران سبب شد که بازی همگانی و بازیگری خواستنی وبه اصطلاح امروز (اماتور) از بین برود بجاوی مردم(انطور یکه در یونان معمول بود) گروهی میعنی از افراد تمثیل کردن زندگی آنها را بر ذمه بزنند و در نتیجه بازیگران حرفه یی بمیان آیند .

بامیان آمدن حرفه بازیگری و بازیگران حرفه‌یی تصنع در این هنر راه یافت وغیر طبعی بازی کردن ، خود نمایی ، خودخواهی تحریف و مسخ کردن متن و بالاخره نفهمی و ناپختگی ، نمایش را قیافه بیمار گونه داد این نوع بازیگری گناه دیگری را هم مرتکب شد وآن اینکه نمایش را بیرحمانه به سطح پایین کشید واین نمایش درسطح پائیین تماشا گران را در سطح پائین‌تربیت کرد که در نتیجه ، آنها جز آثار مبتذل و پیش پا افتاده‌چیزی دیگری را نپذیرفتند.

تقریبا همه هنر مندان بزرگ در عصر خود ازین موضوع رنج برده اند و باین‌نوع نمایش و بازی مبارزه کرده اند

ویلیام شکسپیر ، از جمله هنر مندانی بود که هرگز نمیتوانست چنین بازیگرانی و چنین نمایش دهند گانی را تحمل کند ، او آنقدر از این موضوع رنج برد که بالاخره مجبور شد در یکی از بهترین شهکار های هنری خود (تراژیدی ها ملت) نظرش را (پیرامون بازی و بازیگری) بگنجاند .

و از زبان قهرمان حرفهای خودش را (نظریات شکسپیر) را باز گوید :

هاملت بخاطر اینکه حقیقت را دریابد واز تردید بیرون آید بازیگران دوره گرد تیاتری را استخدام میکند تا نمایش را که او ترتیب داده بازی کند و در ینجاست که ها ملت به آنها می گوید ، درست تر آنها را کار گردانی میکند که چگونه باید بازی کنند .

و بازی خوب یعنی چه ؟

قسمیکه در بالا گفتیم در حقیقت این شکسپیر است که فریاد میزند و راه ورسم باز یگری را به هنر پیشگان می آموزد در اینجا من عین کلمات ها ملت را اقتباس میکنم امید واریم این گفته ها بهترین سر مشق برای بازیگران و نمایش دهندگان ما بتواند شود :

صحنه دوم . «تالار قلعه»

«هملت و بازیگران داخل میشوند»

هملت : آن خطابه را همانطور که خودم برایتان خواندم روان و بی تکلف بخوانید .

صدای خود را بیش از حد بلند نکنید که مطلوب نیست و گرنه در نظر من مانند آن خواهد بود که جارچی یی میان شهر فریاد بر داشته باشد و گفته های مرا جار بکشد . دست خود تان را هم اینطور مانند اره زیاد حرکت ندهید خیلی هموار وطبعی بازی کنید ـ و دقت داشته باشید که در میان گرد باد تاثر و هیجان هم حرکات و اطوار شما ازحد اعتدال خارج نشود و تکلف آمیز بنظر نیاید .

راستی چقدر مشمئز میشوم وقتی‌که میبینم مردی زشت هیکل و بد آواز یك کلاه گیس مصنوعی بعلامت باز یگری بر سر گذاشته است و بجای اینکه تاثر یا عاطفه یی را در برابر چشم تماشا چیان بالطف و مهار ت مجسم کند نعره های بیجا میکشد وجنبشهای ناموزون به اعضای بدن خود میدهد ، به طوری که گویی آن تاثر را لگد مال میکند و جسم لطیفش را از هم میدرد .

از اینگونه بازی فقط آن قسمت از تماشا چیان که ازاو باش هستند لذت میبرند و جز سر و صدا و جست و خیز چیز ی نمی پسندند محظوظ میشوند و بازیگر را تحسین می کنند من چنین بازیگری راخواهم داد شلاق بزنند زیرا (ترما گانت) تند خوو فحاش را ازخود آن شخص تند تر و شدید تر بازی میکند واز (هرود) سفاك در سفاکی هرود تر میشود خواهش دارم شما از اینگونه بازی کردن اجتناب کنید .

بازی گراول : قربان من ضمانت می‌کنم که دستور های شما عینا اطاعت شود .

هملت : از طرف دیگر زیاد از حدنیز پژمرده و بیحرکت نباشید ، عقل و بصیرت را راهنمای خود تان قرار دهید عمل را با کلام و کلا م رابا عمل مطابق کنید مخصوصا مواظب باشید که‌از وقار وزیبائی طبیعت‌ابدور نیفتید ،زیرامقصود ازنمایش آنست که آیینه طبیعت باشد به فضلیت مثال فضلیت و به قباحت عین تصویر قباحت را نشان بدهد و ظاهر و باطن هر عصر زمانی را بی هیچ تخلف چنانکه هست مجسم کند .

حال اگر در انجام این وظیفه افراط یا تفریطی معمول شود ، ممکن است بیخبران را بخنداند ولی البته منتقدان بصیر راملول و منزجر خواهد ساخت .

در نظر شما عقیده یك فرد واحد ازگروه اخیر باید بر عقیده هزاران نفر از جماعت اول رجحان داشته باشد من خود بازیگرانی را دیده و از دیگران تمجید بازی ایشان را شنیده ام‌که لهجه و حرکات شان نه به مومنین مسیح‌شبیه بود و نه به کفار ونه اصلا به هیچ فرقه‌ای از آدمیزاد گان‌گفتار شان نعره بود ، و رفتار شان حمله و براستی احوال بشر را به اندازه بدتقلید می کردند که من تصور میکردم یکی از شاگردان ناشی طبیعت خواسته است به تقلید استاد خود از بشر بسازد واین‌عروسك ها را ساخته است اما بخوبی از عهده بر نیامده و حاصل کوشش او چنین زشت و نا هنجار شده است .

باز یگر اول : ـ قربان گمان میکنم ما این عیب را تا اندازه یی از خود رفع کرده باشیم .

هملت : ـ این کافی نیست کاملا آنرا رفع کنید کسانی که نقش دلقك را عهده دار هستند بیش از آنچه در نمایشنامه برای ایشان جریان معین شده است سخن نه گویند ـ زیرا دیدم که بعضی از ایشان جریان طبعی نمایش را نه تنها منحرف ، بلکه متوقف کرده بیهوده میخندند تا یك مشت تماشا چیان بیذوق و نفهم را به متابعت خود بخندانند این کار خیلی قبیح است و نشان میدهد که این بازیگر احمقی است و بیش از آنکه شاید و باید اسیر شهوت خود نمائی میباشد حالا بروید وخود را حاضر کنید .

هملت :... دقت داشته باشید که درمیان‌گردباد تاثر وهیجان هم طبعی بازی کنید .

سینما، تیاتر، موسیقی، شعر، نقاشی، مجسمه سازی

عرفان

پنجاه و یکساله شد

مجله عرفان که دیریست بر افق مجلهٔ مطبوعات کشور ما - چون ستاره ای میدرخشد . بنابر جریان ناملا یمی که گاه گاهی چراغهای روشن مطبوعاتی را فرا میگیرد، به خیره‌گی گرایده بود . ممکن این حادثه ناشی از عوامل متعددی بوده باشد . ولی نکته قابل توجه اینست که همین شمع کم نور، به همین تازه گیها جان تازه یافته وروغن نوی در درون رگه های آن بجریان افتاده وبایك تحول چشم گیر در راه‌روشن نمودن کوره راه پیچان زندگی، به نور افشانی پرداخته است .

ما این روشنی را بپیشواز نیك گرفته وخواستار آنیم که این چراغ روشنگر راه رهروان زندگی پرتلا طم، به‌مشعل تابناك وذرخشان بدل گردد. البته این ما مول تا آن زمان درچار چوب یك (ایدیال) دربند می ماند که مشعل بان دلسوز با دست های پرعطوفت برسرورویآن دستی نکشند خاك وگرد فراموشی وسهل انگار را به ملایمت از رویش نیفشاند وبه‌آن روغن دلسوزی نچکاند .

ما به نگاه مختصر به دو شماره پیهم عرفان که متاسفانه زیر قضای تب «ادغام» بهم یکجا شده بود وآن را مدیر مسوول در یاد داشتش ناشی ازه عوامل دیگر» یعنی « غیر اداری»

دانسته است دریافتیم که بکالبد ضعیف عرفان جان تازه وآنهم بانوای نو و آهنگ کلماتی که ازان سرود ادبیت جدید که پاسخگوی خواسته‌های قافله ذرنگ نا پذیر زمان کنونی است، شنیده می‌شود، ذمیده است.

عرفان بایك غزل ناب وزیبای

شاعر سترك، گرانمایه وچهره فنا ناپذیر ادبیات، مولانا جلال الدین محمد بلخی آغاز میگردد . چه آغاز زیبا .

بدنبال آن یاد داشت مدیرمسوول می‌آیدکه ازهمه بیشترشیوه‌نونوشته آن جلب نظر نموده واز آن چنین برمی آید که نوشته های سنتی گذشته دیگر چنگی بدل نمی زند ودنیای نوزبان نومی خواهد .

پسانتر مضمونها و نوشته های نیك می‌آید .

دربخشی از این جمله، کارتون مسلسل گویای آمده که درآن به «شکل چسپیدن» در مکاتب بجا ی توجه به « ماهیت »نقد شده است.

دربخش ادبی در پهلوی موضو ع های زیبای‌که گنجانیده شده است، ترجمهٔ ازواصف باختری جلب‌توجه می‌کند که درآن نامه گار سیالورکا شاعر گرانمایه ونمایش نامه نویس سترگ هسپانیه به دری‌برگردانده شده است. این نامه بر علاوه‌محتوی بسیار ارزشمندش که درآن بسیار چیز ها آمده هیولای مرگ به بازی

ریشخندانه، بخاطر ستایش‌روشنیها گرفته شده است. شکل ترجمه بسیار زیبا و آهنگدار است .

به این ترتیب امید واری تازه‌مبنی بر بهبودی چشم گیرمجله عر فا ن بدل راه می‌یابد.ما این تلاش‌گردا نند گان مجله می‌ستائیم. البته این بدان معنی نیست که در آینده‌لغزش ها آمدنی را از دیده نقد وسره را از ناسره جدا کردن دور بداریم .

نوی کتابونه

ابوریحان البیرونی

ابدالی توره

تیره هفته دوه‌پښتو نوی‌چاپ‌شوی کتابونه‌او- ژوندون‌اداری‌ته‌راورسیدل یود «ابو ریحان البیرونی» په‌نامه چه دسید حسین برنی تالیف اودعبدالاحد عارض ژباړه‌ده . اوبل «ابدا لی توره» ذغلام غوث خیبری لیکنه ده. ذواړه کتابونه دا فغانستان دنامتو پوه‌علامه ابو ریحان بیرونی دزیږیدنی دزرمی کا لیزی‌په مناسبت دا فغا نستا ن

اکا ډیمی د پښتودانکشاف اوتقویی ریا ست له‌خوا په‌دو لتی مطبعه کښی چاپ اوخپاره شویدی .

دا لبیرونی کتاب په ۳۲۹مخونو کښی دی‌چه اته باب ، دری ضمیمی اونم لیك لری چه‌د غه مطا لب پکښی شامل‌دی .

په خلورمه او پنځمه هجری پیړی کښی داسلام سیا سی حا لت اوعلمی تر قی، دالبیرونی دژوند حا لا ت غزنی‌ته له‌رسیدو څخه دمرگ‌تروخته پوری ، دالبیرونی تصنیفونه،تالیفات

اوترجمی ، پر آثار البا قیه تبصره پر کتاب‌الند تبصره، البیرو نی اود مخکی دکری مسا حت، دالبیرو نی پر شخصیت یو مجمو عی‌نظر،دقانون مسعودی دیباچه، دقانون مسعود ی دمضامینو فهرست اود البیرو نی دژوند دحالا تو ا سناد .

ژبا ړ وونکی دتمهید په ترڅ کښی لیکی : «و ړاندی به تا سی و گوری چه‌نومو ړی مو لف (سیدحسن‌برنی) دښاغلی بیرونی سره دپیژند گلوی اوددغه لوی علمی شخصیت دمعرفی کو لوپه لا ر کښی څومره زیار ایستلی دی چه زه گما ن کوم دعلمی دنیا دد غه ځلانده ستوری د عا لی مقام دخر گندولو په غرض به تر نن ورځی پوری د غه ډول جامع اوعلمی اثرنه وی لیکل شوی. هغه کتهور معلو مات چه‌نوموړی مولف‌تر پو ره علمی تحقیقا تو و روسته په د غه کتاب کښی را غونډ کړیدی، یقینا دډیری ستاینی وړدی اومونږ ویلا ی شوچه ښاغلی برنی دعلا مه بیرو نی حق په ښه تو گه ادا کړیدی ....»

« ابدا لی توره » په ۱۵٦ مخو نو

کښی‌په‌هند کښی د پښتنو د ستر شهنشاه اعلیحضرت احمدشاه‌ابدالی دمبارزو یو فصل دیوه تا ریخی

دا ستان‌په‌ترڅ کښی تمثیلوی چه څه دپاسه‌دوه پیړی پخوا پیښ شوی‌و .

په‌د غه کتا ب کی چه پنځه فصله لری ، له‌یوی خوا دهند ی مر هټانو سره په جگړوکښی دپښتنودجنگیالی

زلمیانو میړانه اوزړورتوب‌ښود ل شوی او له‌بلی خوادخپل هیواد او ولس سره ددوی مینه اودپښتونوالی اوپښتنی پت سا تلو صحنی تمثیلی شویدی .

په‌د غه کتا ب کښی څینی طباعتی غلطی لید لی کیږی لکه چه پخپله لیکوال په مقدمه کښی دد غی نیمگړتیا له‌امله له لوستونکو څخه ښښنه غو ښتی ده، خو دا ټکی هم‌د یادونی وړ بو لو ، څرنگه چه دغه کتاب دپښتو انکشا ف او تقو یی ریا ست لخوا خپور شویدی ، ښه‌به وای که‌دځینو انشایی‌غلطیو سمو ن هم‌پکی پاملرنه شوی وای ترڅودهغو کسانوداشتباه مخنیوی شوی وا ی چه‌دپښتو دصرف ونحو او لیك او لو ست سره‌لږه‌آشنایی لری.

په‌هر حا ل مونږ ددغو دوا ړو کتابونو مطا لعه دلوستونکو دپا ره گټوره‌بولو. (اداره)

رشته های بهم یافته یک ازدواج طولانی (!) درحال گسستن است

لیز و برتن

دور از همدگر

تایلر از چهره های درخشان

ریچارد برتن

الیزابت تا یلر

درین‌اواخر جسته وگریخته مطا لبی پیرامون تیر گی روا بط بین الیزابت تایلور و ریچارد بر تون‌در مطبوعات جهان منعکس میشد .

روابط زنا شو هری با الیز تایلو ر واثبات علا قه‌اش بهترین آلما سها وقیمتی ترین زیو رات جها ن را به همسرش هد یه کرده‌است.

مجمو عه زیورا ت لیز تایلـور شامل قطعات قیمتی و گلو بندها، دست بندها وانگشتر های پرارزش می‌با شد . چنا نچه یك با رمـورد دستبرد سار قین نیز وا قع شده.

تایلر در فلم :«جایی در زیر آفتاب»

این دو هنر مندبرجسته ،سینماکه در عین حا ل پردر آمد ترین جفت سینما یی بحسا ب‌می‌روند،توانستند هفت‌سال در کنار هم زند گی کنند وهمین مو ضوع خود با عث تعجب فراوان محا فل هنری وکنجکـــاوی مطبو عا ت شد .

ریچارد بر تو ن که‌به داشتن‌ملیت انگیسی خود افتخار میکند برای‌ادامه

گردن بند قیمتی تا یلر از روم‌آورده شده بود

آنگاه که جوان بود

هزار و یک گپ

بقلم : شرمندوك

۱۴

همین دینه روز نی پر یروزموقعی که قلم بر داشته میخوا ستم مطلبی بنو یسیم جوانی وا رد شعبه ماشده پا کتی رار وی میزم گذاشت گفتم:

ـچه امری دا رین با دار ؟

باشکسته نفسی خاصی در حالیکه لبخند میزد گفت :

ـقر بان یك عرضی کوچك ... اصلا یك چیزی را تقد یم تان‌میکنم.

ـچه چیزی را ؟

ـهمین پاکت را ... همین پا کت که بالای میز تان گذا شتم ...

با دست بطرف پا کت اشا ره کرد .

پاکت را بر داشته باز کردم و کاغذ های نو شته شده را ازبین آن بیرون کشیدم ... پر سیدم :

ـمضمون است ... تر جمه کرده اید یا ...

ـنخیر قر بان ... شعر است .

ـ شعر ؟... شعر کدام شاعر را انتخاب کرده اید تا در صفحه خود شما ...

خنده نموده گفت :

ـنخیر ... من شعر را انتخاب نکرده ام بلکه سرو ده ام ... این شعر شعر خودم است ...

ـپس ... شما شاعر هستید ؟

با عجله نیم خیز شده با او دست دادم به چوکی اشاره کرده گفتم :

ـچرا ایستا ده اید ... خواهش میکنم بنشینید .

جوان به اثر اصرار من نشسته پا یش رار وی پاي شس انداخت، از جیبش قو طی سگرت کشیده بمن تعارف کرد ، چون من رد کردم خودش سگرتی برای خود رو شن کرد ... بعد از اینکه دو سه سطر از شعر شس ... را خواندم فهمیدم که شعر مذ کور باب‌دندان چندکچی است و باید در دو سیه مر بو طه صفحه «پیك هفته» گذا شته شود . بعد که باز هم نظری به قیافه امید وار شاعر .اندا ختم و شو خی های بی پروا و جسو رانه چند کچی‌بیادم آمد راضی نشدم شعرا و بچنگك چند کچی بیفتد زیرا از قیافه شاعر پیدا بود که دل‌نازکی دارد .

گفتم :

ـاین چگو نه شعر است ؟

شاعر خندیده گفت:

ـسبك جد یدی است در شعر درین شعر لسان ها باهم مخلوطشده وشعر از چهار چوب یك زبان خارج گر دیده است ... نباید احسا س خود را در جملات و کلمات یك‌زبان محد ود کرد ...

احسا س کردم مو های سرم اندکی راست شده زیرامن‌نه تنهابا یك شاعر بلکه با یك موجد سبك جدیدی از شعرطرف هستم ... بعد از همین لحظه که فهمید به چه می اندیشم اندك اندك مغرور تر شده رفت و بقیافه خود رنگ جدی داد. یك ابرو را تاویکی را بالا انداخته گفت:

ـ تا حال همینطور یك شعرخوانده بودید ؟

گفتم :

ـ نه . . . نخوانده بودم .. ،

ـ پس لطفا شعر مرا نشر کنیدتا بعد ازین این‌نوع اشعار رواج‌یابد... البته من ادعای استادی ندارم و لی خداشاهد است و شما شاهدباشید که بدین روال شعر اولین بار ازطبع روان من نشات کرده ومن موجدآنم این شعر اگر به ثبت برسد و بعد تقلید شود دیگر کسی نمی‌تواندمنکر پیشقدمی من در سرو دن همچو اشعار گردد .

چون زیاد زیر تاثیر حرف ها و حرکاتش رفته بودم وعده کردم شعرش را در همین صفحه نشرکنم، البته چون شاعر نیستم بخوداجازه ندادم تبصره ای بکنم ویا در باره شعرش اظهار نظر نمایم. صرف تردید و یا تائید ادعای او را درشعر وشاعری وبخصوص‌درموردسبك (!) او بعهده خوانندگان و آنهایی که در شعر چیزی میدانند میگذارم .

اینك این شما و این شعری که شاعرش ادعا دارد از موج نوی‌هایك قدم جلوتر گذاشته شعر را از محدود شدن در چوکات یك زبا ن رهایی بخشیده . ...

(تنگیو) ای دو ست . . . ..
(مرسی) ای یار
(لف) میان ماوتو .
آتشین است آتشین .
(مینه) کی پنها ن کنم .
این نباشد رسم من .
من و فا خوا هم ز تو
یا حبیبی یا حبیب
مین تمها را پیار هو . ..
تم مجهی ساتهی رهو .. ،
رو زی بدیدم من ر قیب

گفتمش :

(اختو نگ . ..) اختونگ . ..
چونکه من با آن نگار
دارم :
(له مو غ . . .
آنهم له موغ آتشین . ..
اکنون تو داسی بیو فا
گشتی چرا ای (پیار)ما
بای بای کنان از پیش تو

گفتم «گوتن ناخت» ای نگار
ی نگار دلربا . ...

«س،م،غ نسترن زاده»

۱۵

چون گرد و خاك ناشی از خا کباد سه شنبه را از سر و صو رتم شستم در بصدا در آمد و یکی از دو ستا نم به خانه ما مهمان شد (خو دش مهمان شد من نخوا سته بودم) ازهرطرف سخن می‌گفت و مخلص شر مندوك را گیج سا خته بود . بعد از سخنرا نی مفصل که من تصور نمودم چون مانده شده دیگر حر فی نخوا هد زده گفت :

هر کسی‌آن درود عاقبت کار که کشت :

گفتم :

نام گو ینده این شعر را فراموشی کرده ام .

گفت :

گویند شعر را چه میکنی .این اندرز بزرگی است که‌باید همه‌بکار بندیم وگر نه به سر نوشتی دچار میشوم که آن مرد دچار شد .

من بیحو صله شده بودم و او گفت :

اکنون بشنو قصه آن مرد را ...

و اینطور شروع کرد .

مردی را حکا یت کنند که دوای تقلبی بالای مردم بفرو ختی واز ین طریق پول هنگفتی بجیب زدی و خو شس و خندان در گوشه موتر بنز لم داده به‌سیل گل و بلبل ر فتی . از قضا روزی طفل خردسال خود او مریض شد واو بهترین‌دواهایی‌راکه‌دراختیار داشت بسته بندی کرد و خوا ست بدست پیاده‌دکان (ببخشید دواخانه) بخانه بفر ستد اتفاقا بسته دوای تقلبی که برای یکی از مشتر یان بسته بندی کرده بودباد وای طفلش عوض شد ودوای‌تقلبی بخانه‌خودش رفت و ...

بقیه در صفحه ۵۹

بخوانید و باور کنید

سبک دختر زمیندار .

تعجب نکنید سبك دختر زمیندار درلباس پوشیدن عبارت ازشیوه پسندیده ایست که در این روز های تابستان به حیث مود قبول گردیده‌است.

طراحان مود دراروپا دو هفته پیش متوجه شدندکه برخی از پیشقراولان مود ، در ایام تابستان به سبك دختران فار مر های زراعتی لباس می پوشند و امسال گویا این مود را پسندیده‌اند .

روح مطلب درانست که مود تابستا نی‌امسال دوشیز گان اروپا یی طرحی جدید وابتکاری نیست بلکه محض یك تقلید است تقلیداز لباس یك دختر دهاتی زمیندار ودهقا ن .

علایم حیات

در برخی ازکرات سما وی

احتمال دارد که‌درکره مریخ وسایرکرات سماوی حیات وجود داشته باشد .

واین حیات شاید شبیه به حیاتی باشدکه در کره زمین ماوجود دارد .

اینکه حیات وعضویت هیه درخار ج کره زمین وجود دارد فرضیه یست که‌از طرف دانشمندان اتحادشوروی پیش شده است و استدلال آنها متکی برگرد وخاکی میباشدکه ازفضا بدست آورده اندودرآنهاعلا م‌عضو یت حیه رادریافت کرده‌اند .

این کشف توسط اسکپر تو مستر (آله پیمایش تحلیل طیف) صور ت گرفته‌است

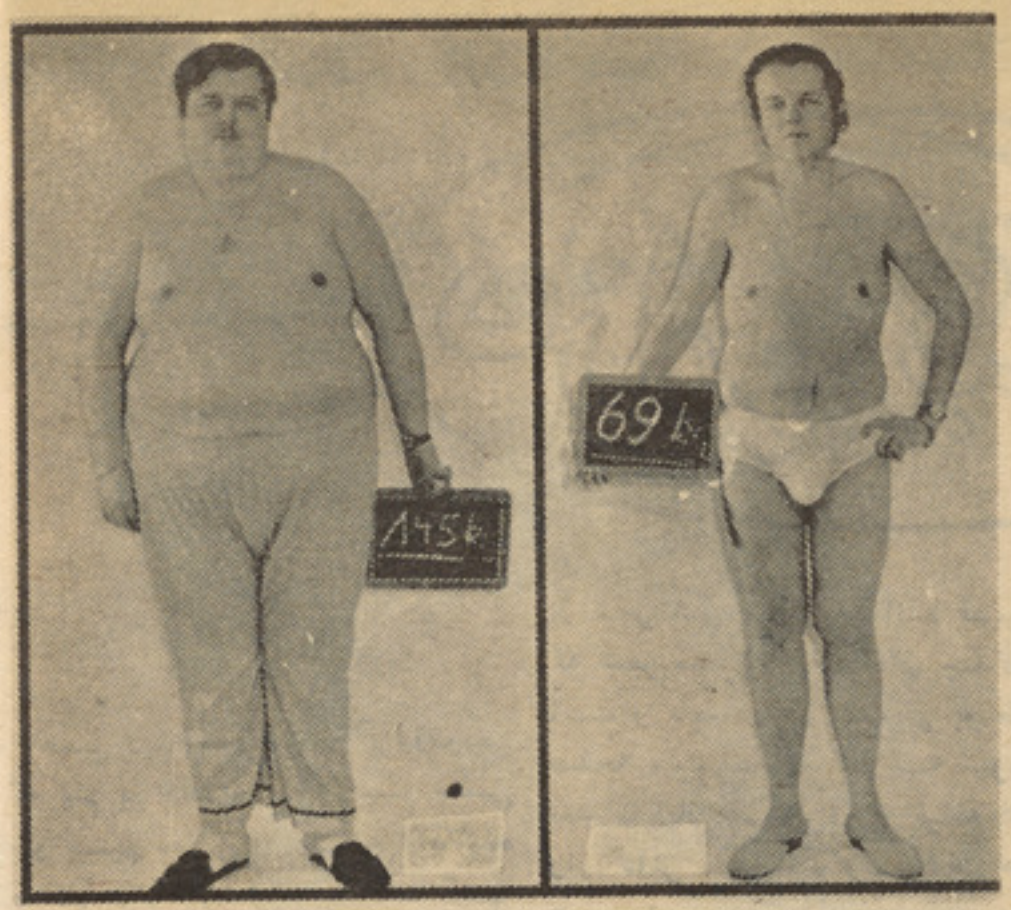

آیامردم

بفکر کشتار امین‌مردبودند

مردم طوری اورا میدیدند مثل آنکه در فکر کشتا رش باشند .

امروز ۲۵ سال از عمرش میگذرد و هر روز در زندگی به یك ماجرا ی فانتزی توبر میخورد .مردم بایی اعتنا یی ازمقابلش می گذرند واوبا ور نمیکند که یك مرد عادی و متوسط شده‌باشد گونتر دسین که دربرلین شغل خرادی دارد قدش یك متر و ۴۷سانتی وزنش بیش از ۱۲۵ کیلو گرام بود .

امروز ۶۹ کیلو گرام وز ن دارد او چندین بار بعلت چاقی وافزایش چر بی‌وجود بستری شد . باز گشتاند ن اوبه وزن‌یك‌انسان نورمال واقعه قابلی توجهی در محیط طبابت گردید . همچنان این حا دثه روزنه ایست در طریق زندگی ورفع رنج یك انسان چا ق. گونتر دسین سه‌برادر دگر داردکه‌آنها از لحاظوز ن‌آدمها ی عادی هستند صر ف اوکه جوانترین همه است در ده ساله گی ۵۵کیلو وزن داشت وباعث تمسخر اطرافیانش قرار می‌گرفت دختر های شو خ اورا چو چه فیل صدا میزدند او ناگزیر بود اینهمه استهزاو طعنه هارا نشنیده بگیرد .

هروقتی برادر هایش به رخصتی می‌رفتند گونتر دسین را داخل بستر شفاخانه‌میکردند اودرآنجا فاقه میکشید .درین فاقه کشی ٤ هفته دوام مینمود وطی آن محض ٥ کیلو از وزنش رامی باخت هر وقتی بخانه بازمیگشت اعضای خانواده مجبور بودند تکر ی نان‌را بلند تربیاویزند حتی گاهی گونتر دسین شخصا خواهش میکرد تکری را ازدسترسش بلند ترقرار دهند اما این تجویز هم مفید واقع نمی‌شد وقتی دسین احساس گرسنگی مینمود آنقدر درخورا ك امسا ك‌میگرد که‌از گرسنگی چشمها یش به سیاهی میر فت و دنیا وجهان درنظرش تیره وتار میشد .معهذا این روش برای تقلیل وزن بدنش به‌هیچوجه مفید ثابت نمی شد واو بر خلا ف وزن‌بیشتر می‌گرفت وقتی او بیست ساله شد وز ن‌بدنش از ۱۱۲ کیلو گرا م تجاوز کرد که درحالت نورما ل می‌بائیست از۶۷ کیلو بیشتر وز ن نمی داشت .

یك داکتر علت چاقی اورا درفعالیت غیر عادی غده‌های تانسل مضمر میدانست اماگونتر دسین اظهار میدارد که هرگزغده های‌تانسل او تداوی نشد ا و د ر شغل خود ز یاد مو فق بود اما همیشه آر زو شغل خود زیاد موفق بود اما همیشه آرزو میکرد از وزنش بکاهندسرانجام اودرکلنیك برلین داخل بستر شد درنتیجه معالجه‌اطبا ی این کلینك وزنش از۱۱۲ کیلو به نود کیلو گرام کاهش یافت ودسین اظهار داشت من آدم نوی شده بودم اماسه ماه بعد و زنش تابه ۱٤۵ کیلو بالارفت اتفاقا او در مجله شترن خواند که یك دریور ازچا قی‌شکایت داشت ودرکلینك جراحی یونیور ستی الانگن تحت عمل جراحی قرار گرفته درنتیجه وزن بدنش از ۱٦۰ به ۹۰ کیلو کاهش یافت .

درین کلینك روده خرد اوکه اصلا ٦متر طول دارد در اثر محل جراحی به قدر ٤۰ سانتی مترکوتاه شدواز فعالیت آن کاسته‌شد.

گونتر دسین فورا به کلنیك یونیور ستی برلین مراجعه کرده مجله شترن رابه‌داکتر ان یونیور ستی نشان دادو اعتراضی نمود: چرا به‌اطلاع مردم نمی رسانید که در این گونه جراحی ها سابقه تجربه ی‌ندارید‌سپس نامه یی به‌مدیر شعبه جراحی یونیور ستی ارلانگن نوشته طی آن یاد آور شد که‌چاقی اورا تا سرحد خود کشی رنج میدهد .

٤ روز پس از ارسال نامه ازپروفیسر گرد هیگمن جوابی حاصل داشت که به اونوشته بود به تاریخ ۱٤ فبروری ۱۹۷۲ سوارطیاره شده خود را به ارلانگن برسانید .

درکلنیك یونیورستی ارلانگن جـراحا ن تصمیم گرفتند گونتر دسین‌رامورد‌عمل‌جراحی قرار دادند وآنها قسمت فوقانی روده خردرا با حلقه انتهایی روده‌مستقیما وصل کردندکه درنتیجه مواد غذای ازطریق کوتاه تر وارد روده کلان میشود یك‌قسمت زیاد روده خـرد ازکار انداخته شده به‌این ترتیب وجود ،یك مقدار کم مواد غذای‌را اخذ میکند . ولـی نقص عمل درین بود که مریض می بایست در اوایل پیش از۱۰ مرتبه تشناب برود . بابکار بردن این‌طریقه‌درشعبه‌جراحی‌یونیورستی ارلانگن تاامروز ٤۰ مریض راممالجه‌کرده اند .

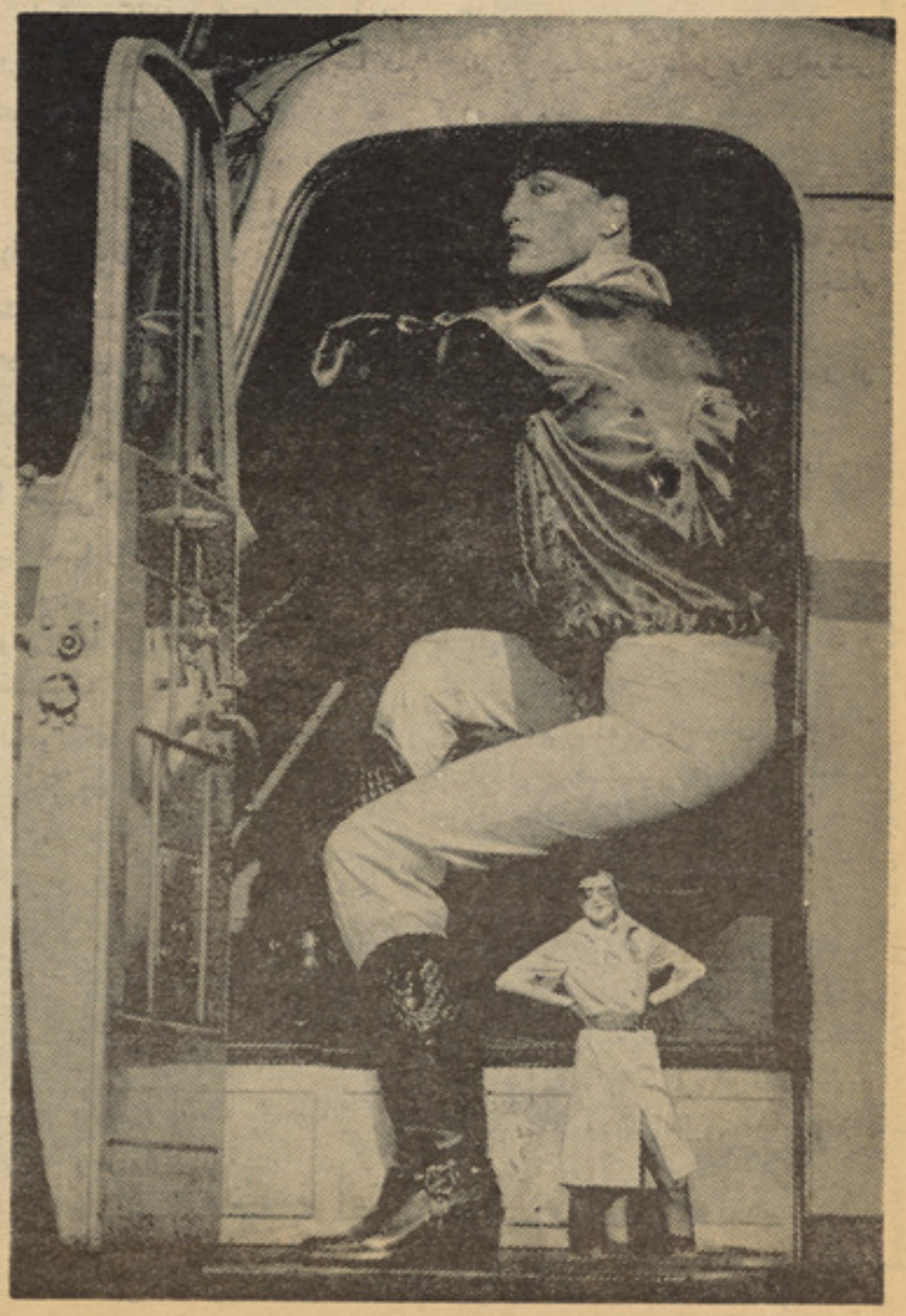

از : کلیم

گلشن رخسار

پیچیده تر، زطرهٔ او، دود آه ماست
برگشته تر ، از آن‌مژه، بخت‌سیاه‌ماست

در راه‌او، بخون خودازبس‌که تشنه‌ایم:
ـ هرکس که‌چاه‌میکند ،اوخضرراه‌ماست

ما را چو کاه ،تکیه بدیوار خلق‌نیست
خاکیم وبر دباری ، پشت وپناه‌ماست

یك کس بسوی مقصد خود، ره نمی‌برد
دنیاز بس که تیره زبخت سیاه‌ماست

مارا چو سوختی، توهم افزوده می‌شوی
ای شعله ! سر کشیت،زمشت‌گیاه‌ماست

تادیده یی بگلشن رخسار او (کلیم!)
همچون نسیم ،نگهت گل،بانگاه ماست

از : ناصر طهوری

بلندوکوتاه

باز آمدی، بازآمدی،کز خویش بیخویشم کنی
ـ بادامن کوتاه خود ،شیداتر از پیشم کنی
بی روی همچون‌مهرتو ، تشویشم‌ازحدشدفزون
باز آمدی ،کز چهر خود ،فارغ زتشویشم کنی
کوتهتراز دامن کنی ،کوته مکن گیسوی خود
ـکز گیسوی کوتاه خود، هرلحظه دلریشم کنی
گیسو ، بیا فشان تارسد بر دامن کوتاه تو ،
ـ تازین بلند وکو تهت ،یکباره درویشم کنی
بالا بلند فتنه گر ! عاشقکش بیداد گر !
ـبازم بکش تا فارغ ازخلق بداند یشم کنی
نوشین لب شیرین دهن ! گلپیکرسیمین‌بدن!
ـ بهرچه‌زهرغم‌بکام، ازحرف چون‌نیشم کنی؟

از ساغر لبهای خود، نوشان شراب‌بوسه‌ام،
ـتا بیخبراز هستی و، فکر کم وبیشم کنی
ای آشنای دردمن ! بنگر برنگ زرد من
بیگانه تابایك نگه ،از قوم واز خویشم کنی

دیدی(طهوری)رابغم،چون‌خویشتن‌دارا‌این‌چنین:
ـ بازآمدی، بازآمدی،کزخویش،بیخوشم کنی

زیر نظر طهوری

مثنوی پرشوری از مولانا جامی

دولت‌عشق

چون صبح ازل ، زعشق ،دم زد :
ـ عشق آتش شوق ، درقلم زد

از لوح عدم ، قلم سرافراشت
صد نقش بدیع پیکر انگاشت

هستند افلاك ، زادهٔ عشق
ارکان بزمین فتادهٔ عشق

بی عشق ،نشان زنیك وبدنیست
چیزی که زعشق نیست ،خود نیست

این سقف بلند لاجوردی ،
روزان وشبان ، بگرد گردی :

ـ نیلوفر بوستان عشق است
ـ گوی خم صولجان عشق است

مقناطیسی که طبع سنگ است .
در آهن سخت ،کرده چنگ است

ـ عشقیست فتاده آهن آهنگ :
ـ سربرزده از درونهٔ سنگ

زان گیر قیاس درد مندان
در جذبهٔ عشق دلپسندان

هر چند که عشق ، دردناك است :
آسایش سینه های پاکست
از محنت چرخ وازگون گرد :
ـ بی دولت عشق ،کی رهد مرد ؟

از : (شیدای کروخی)

بادعطربیز

همچو غنچه ، دلتنگم ، ساقیا ! مدارا کن
جرعه یی بکامم ریز ، غنچهٔ دلم واکن

همچنان که باد امروز ، عطر بیز می آید
یار میرسد ، ایدل ! بوسه یی تمنا کن

همچو مردم دیده ،خوش به‌زورق چشمم :
نا خدا ! بیا بنشین ،سیر موج‌دریا کن

زلف عنبر آسایت ، کرده جمله را ترسا
ای مسیح وقت ! امشب ،جلوه‌درکلیسا کن

از لب شکر بار ت ، بوسه یی‌طمع دارم
یا بکش به شمشیر م ، یا مرا دلا ساکن

لشکر غمت ، ایشه ! درجهان نمی گنجد
دل ، فرا خ صحرا ییست،جای ،دردل ماکن

(سید!) چه می‌نالی؟وقت‌رفتن‌است‌امشب
لحظه یی نظر بکشا ، بررخش تماشاکن

از : کریمه ویدا

مرگ‌وزندگی

هنگامیکه از بطن آبستن شب ،نوزادصبح‌متولد میشود، هنگامیکه نخستین اشعهٔ لاله ـ فام خورشید ، گونه های برآمدهٔ کوه را می‌بوسد، هنگامیکه آخرین ستارهٔ صبح، ازافق گردون ، فرار میکند ، وهنگامیکه نوزاد صبا، اولین تبسمش رابرروی‌جهان ، نثارمینماید:

ـ برای من، آغاز یك شب سیاه وظلمانی دیگر رانوید میدهد .

آغازشبی‌که باخورشیدش، باروشنایی اش- تاریك است ،سیاه است .

وشب است ..

زیرا در تولد هرصبح ،من تابوت چو بین‌یك امید مرده رابه گورستان داغ وآفتابزدهٔ روز، جامیدهم ، وباتولد هرصبح ، بر کشتهٔ یك‌امید واهی ،اشك میریزم .

آری درتولد هرصبح ، شب سیاه دیگری نهفته است . وبا تولد هر صبح ، شا م بی ستارهٔ دیگری آغاز میشود ...

شامیکه باید تابو ت چو بین امیدی‌را درسینه اش دفن کرد .

درتولد هر صبح ، شبی نهفته است ،ودرمرگ هرشب ،صبحی که‌با تولدش ، شبی می میرد وشب دیگری، متولدمیشود .

وشبی که‌با مرگش ،صبح دیگری ،چشم به‌جهان میگشاید !

وزندگی، شاید همین افسانهٔ زیبای تکرار مرگ وتولد باشد ..

تقدیم به سخنور بزرگ وبزرگ اندیشهٔ کشور : «استاد خلیلی» شاعر سده ها وزمانه ها .

(دکتور شمع ریز)

شعرحزین ...

مخواه از من دگر شعر طر بنا ك !
که شور گرمی ذوقم فسرده
گدازنغمه های آتشینم
بگور آرزوی سرد، مرده

• • •

فغانها میتپد در سینهٔ من
ولی ازلب نمیخیزد صدایی
سخنها میخزد بر دامن دل
نمیسازد ولی شعر رسایی

• • •

بمن گویی که‌ای شوریده شاعر !
چرا شعر طربسازی نداری ؟
چرا ای مرغ رنگین داستانها !
شده خاموش وآوازی نداری ؟

• • •

مخواه از من دگر شعر طربناك !
که از من حرف ناشادانه خیزد
بود گویی نوایم نالهٔ غم
زمن آوای عشرتها ، نخیزد

• • •

دلم افسردزین نا آشنایان
که شعر م معنی بیگانه گفتند
سرود (گفته های) را زجو شم
زپندار غلط ، افسانه گفتند

• • •

نگاه بیصدا یم را فغانهاست
بود خاموشی من ،زاری من
بود فریاد پرشورم ،پراز شور
بود درخوابها ،بیداری من

• • •

«بحرفستان» پرشور «سخنها»
مرا گر گفتگویی بود، بگذ شت
زشور عشقهای ناله ایجاد
مرا گر های وهویی بود ، بگذشت

• • •

بود خاموشی ام گویا تراز شعر
که گوید قصهٔ رنج نهانم
سکوت من کمینگاه نوا هاست
شکست دل بود ساز فغانم

• • •

مخواه از من دگر شعر طربناك !
که من اندیشه ساز اشك وآهم
منم خوش باغم وغم،شادبا من
پناه رنجها ، با شد پنا هم

• • •

اگر خواهی زمن ،شعر حزین خواه !
که ساز فطرت ذوقم ،غمین است
بود آوای من فر یاد اندوه
زشور غصه ها(شعرم‌حزین‌است)

اول سرطان ـ ۱۳۵۲

نوشته : کریم میثاق

تماشا

....ای آدمیان زندگی خیلی زیباست ،از زندگی لذت ببرید، به همدیگر ستم نکنید و همدیگر را دوست بدارید

اوکه هنوز موسم جوانیش بود (هژیر) نام داشت . مرد نظیف وخوش قواره بود. رفیقان پرشمار داشت ولی ازملاقات با (وسیم) که هم سال وهم رازش بود می شگفت .

(وسیم) به مسافرت رفته بود درآن روزها (هژیر) مثلیکه چیزی گرانبها ی راگم کرده باشد ناگهان روزی (وسیم) پیداشد «هژیر» به گرمی اورا به منزل خود استقبال کرد.

هردو مشغول صحبت شدند . ازهما ن صحبت های بی ساخت وبی ریا : بعد موسیقی شنیدند ازهمان آهنگهای که همواره از شنیدن آنهابه (غرب پرستی) متهم می شدند . وکمتر کسی درمحیط آنان به آنهاعلاقه داشتند ،آهنگهای (بتهون) «چایکو فسکی» «اشتراوس» (موزارت) و ....

آنگاهیکه هر دو درکنار هم خاموشانه غرق دریای موسیقی بودند وامواج آهنگها ی (اشتراوس) کشتی خیال شان راآهسته آهسته تکان میداد (هژیر) دستی به موهای (وسیم) کشیده گفت :

– خوب شد که آمدی وگرنه ...

– وگرنه چی میشد ؟

زاره کفك میشدم

– ازچی ؟

– ازین زندگی یکنواخت ،از ین گپها ی قالبی وازین بحثهای قرار دادی .

«وسیم» نگاهایش را به نگاه های او دوخت ودیر سویش دید بعد تبسم کنان گفت :

– خوب دیگرچی ؟

– دیگر زندگی نو – گپهای نوو چیزهای نـــو ....

– خوب دیگر ؟

– دیگر کار های بزرگ .

– کار های بزرگ یعنی چی ؟

– کار های بزرگ یعنی کار های بزرگ .

– نفهمید م .

– بازمی فهمی .

– چه وقت می فهمم .

– وقتی این کار ها ی بزرگ را انجام دا دیم.

– عجب آدمی هستی آدمی فوق العاده .

– نه نه من آدم فوق العاده نیستم . ولی ازآدم معمولی هم خوشم نمی آید .

– خوب این کار های بزرگ راکی انجا م میدهیم .

– فردا فقط فردا .

فردا آنگاهیکه تازه مرغان سحر خیزنا له سر داده بودند (هژیر) بی شرفه ازبسترش برخاست لباس پوشید چیز های لازم را در چانته اش جابجا کرد وبعد (وسیم) رابیدار نمود (وسیم) پرسید :

– خیریت است در ین صبح وقت چه می خواهی ؟

–بخیز بخیز که میرویم ....

.(وسیم) در حالیکه باخود زمزمه میکرد: عجب آدمی است آدمی فوق العاده لباسش را پوشیده گفت :

– من حاضرم !

(هژیر) چانته رامحکم به پشتش بست و سپس هردو ازمنزل برآمدند .

یك صبح گوا رای تابستانی بود ازهمان صبحگاه های که هوای خنك وپاکش انسان را تازه میکند .

«هژیر» پیشاپیش و «وسیم» به دنبالش ازکوره راه پیچاپیچ ساحل دریا درمیا ن چمن زارها و کشتزارها به سمت جنگ میرفتند.

آنسوی جنگل کوه بچه یی قرار داشت که پوشیده ازسبزه ها ،درختها وگلها ی وحشی بود ازدامنه های آن چشمه های آب زلالی جاری ودر پیرامونش کشتزار ها ،مر غ زارها وباغهای وسیع گسترده بود .

(هژیر) باشتاب ازباریك راه های کج وپیچ به سوی کوه بچه پیش میر فت (وسیم) که از دنبالش میدوید گفت :

– چرااینقدر تیز میروی ؟

(هژیر) که همانطور شتابان روان بود پاسخ داد :

–ناوقت میشود ناوقت .

– چی ناوقت میشود ؟

– یك چیزی ،یك چیزی .

(وسیم) آهسته باخود گفت :

– عجب آدمی .....

آن دوهر چه سر یعتر به سوی قله کوه بچه ،روان بودند. درمیان راه وقتی به شاخه های درختها وجنگل ها تماس میکردند قطره های سرد شبنم به سر وصور ت شان می ریخت وپرندگا ن چیغ چیغ کنان از شاخسار ها می پریدند . نوای بلبلان ، آوا ی مرغکان بوی خوش گلها وعلفها،هوای تازه وپا ك ، محیط آنجا راطراوت بخش ساخته بود.

(هژیر) و (وسیم) ازلابلای محیط طراوت بخش به قله نزدیك می شدند.وقتی به قـــله رسیدند (هژیر) وارخطا وارخطا این سوو آنسو گشت وبعد به (وسیم) گفت :

– بیااینجا، زودبیا، زودکه ناوقت میشود .

– چی ناوقت میشود ؟

آنجا تخته سنگ هموارى بودکه پیرامونش راجنگل های وحشی پراز گل حلقه کرده بودند هردو روی تخته سنگ نشستند ونفسها ی راحت کشیده به نوای مست کننده بلبلا ن گوشـــ دادند .

(وسیم) بیخیال روی تخته سنگ دراز کشید وباگلها ی وحشی دربازی شد. (هـژیر) همانگونه که نشسته بوداز چهره اش حالت انتظار به نظر میرسید، پس از لختی (وسیم) برایش گفت :

دراز بکش که خستگی ات رفع شود .

– من خسته نیستم، من منتظرم .

– منتظرچی ؟

– منتظر یك چیزی .

(هژیر) در جریا ن صحبت با (وسیم) نگاه هایش بسوئی دوخته بودناگهان فریاد زد :

– وسیم،وسیم برخیز،برخیزآنسو ببین ، آنسو ، به سوی شر ق.

درشرق علامت طلوع نمودار گشته بود. نور طلایی رنگ مانند شعله های آتش زبا نه کشیده بود این زبانه هاکم کم طولانی ترمی شد و به هر سومی پاشید.ازدنبال آن به تدریـــج قرص زرین آفتاب رخ مینمود .

(هژیر) چنان غرق تما شا بود که بیخی خودش راباخته بود دیرگاهی نگاهش بـــه رخسار دل انگیز خورشید صبحگاهی بخیـــه شده بود تاکه آفتاب قدش را راست نموده نور سیمگونش رابه همه موجودات بی ریا و مساویانه پخش کرد.

آنگاه (هژیر) بخود آمده ذوق زده فریاد کشید :

– منتظر این بودم،بلی منتظر طلو ع آفتاب آه که منظره طلوع چه زیباست .

بعد بازوی (وسیم) راگرفته تکان داد و گفـــت :

– دیدی چقدر زیبا بود .

(وسیم) هرچه ژرفترنگاه هایش را به او دوخت ودر عوض پاسخ چند شاخه ازگلهای سرخ گرفته به موهایش گره زد . سپس از قله پایین شده درکنار چشمه یی تو قف نمودند . باآب یخ وصاف چشمه خوب سـرو صورت شانرا شستند، موهای شانراشانه زدند وبعد چانته راباز نموده سفره صبحانه را روی سبزه هاپهن کردند . گرمی ملایم صبحگاهان شر شر برگهای درختان ،پریرو چهچه مرغکان بوی عطرآگین گلهاوگیاهان ،صدای روحنواز آب های غلطان، آنان رادر آغوش گرفتنـد . بعداز صرف صبحانه بالای علفها چت افتادند هردو خاموشانه دیده های شـان رابه آسمان نیلگون دوخته به دریای چرت های شـــا ن شناور شدندگاه گاهی بی اراده گلها وعلفها راکنده به سرو صورت شان می پاشیدند و گاهی هم به سوی یکدیگرشان پرتاب میکردند گاهی ازین پهلو به آن پهلو شده ودرمیان علفهالوت میزدندوگاهی هم به روخوابیده چهره های شان رابه سبزه هاوگلها میمالیدند . دیرهمینگونه هرکدا م درجهان خود بودند تا که (هژیر) سکوت را شکستانده گفت :

– میدانی این پرندگان چه میگویند .

بازسکوت حکمفرما شد . پس ازلحظه هـا (وسیم) گفت :

– نه ،من زبان پرندگان رانمیدانم .

بازهم خاموشی ،بعد (هژیر) گفت :

– من میدانم .

– چه میگویند ؟

(هژیر) دیگر چیزی نگفت ،باشتاب سرش رادرمیان علفهای تازه وخوشبو فرو بـــرد. سپس دیده هایش به آسمان لاجوردیـــن راه کشید، بعدبرخاسته رهسپار جنگل شد دراین سووآنسو چکرزد .

جوی چه ها راصاف نمود آب رابه چمـن زارها ودرختهای که بی آب بودند راسـت نمود وآنگهی ازهرگـل بوته، یك یك گل و از هرگیاه خوشبو،یك یك شاخه گرفته نرمك نرمك به جانب و(سیم) آمد (وسیم) همانطور روی علفها چت افتاده در دنیای خودش بود ودر سرزمین های ناشناخته قدم میـــزد . (هژیر) گلها وگیاه هارابه سرو صور ت او پهن نمود وبعدسرش رابرسینه اوگذا شته دراز کشید. پس از لختی باآهنگ موزونی گفت:

– پرندگان میگویند ، ای آدمیان زند گی خیلی زیباست، از زندگی لذت ببرید ، به همدیگر ستم نکنید وهمدیگر را دوســـت بدارید .

این آهنگ ،رشته های چرت (وسیم) را گسیخت واز (هژیر) خواست که باز گفته هایش راتکرار نماید. «هژیر» بازگفته هایش را باآهنگ موزون تکرارنمود وبارسوم هر دوهم آواز شده آهنگ را به صدای بلند تکـــرار نمودند انعکاس صدای شان ازهر سـو به گوش رسید بعد (وسیم) گفت :

– دیگرچی ؟

– دیگر ، میرویم به شکارگاه .

– اکنون وقت شکار گذشته است ،شکار چیان همه رفته اند وتا صـ بح فردا نمیآیند .

– پرواندارد، میرویم میرویم .

– برای چی میرویم ؟

– برای یك چیز ی .

– عجب آدمی هستی ..

در راه شکار گاه (هژیر) جویچه های آب رابه گیاها و درختها ی بی آب میرسانید و گاهی شاخه های قات شده درختها را راست مینمود زمانی درترمیم لانه های مرغان مـــی پرداخت وزمانی اطراف خانه های مورچگـان راسنگ چینی کرده از زیر پاشدن نجات میداد (وسیم) روی این وآن سنگهای که در میا ن گیاهای وحشی فرو رفته بودند می نشست و باشگفتی «هژیر» وآن سـر زمیـن شاداب را تماشامیکرد تاکه به نزدیك چراگاه رسیدند وبه ناله های نی چوپان پیرگوش دادند «وسیم» درحالیکه یك بغله روی علفهادرکنار چوپان تکیه نموده بود. خطاب به «هژیر» گفت :

–نمیرویم .

– کجا نمی روی ؟

–در شکار گاه .

–خی چه میکنی ؟

–در همین جا می باشیم ،در همینجـا ، ببین چه جای زیبا ست ،این سایه انبوه این چشمه آب سرد

این صفهٔ مقبول .

«هژیر» کمی مکث کرد بعد تبسم کنا ن گفت :

–ای تنبلك ،من تورا خوب میشنا سم تو زیبا پرست استراحت طلب را .....

آفتاب در آنسوی نیمه راه منز لش چند گامی بر داشته بود آن دو ،نان چاشت شان رادر جایگـاه چوپان زیر سایه مجنون بیـد در کنار چشمه با پیر مرد صرف نمود ند شبان پیر سفره آنانرابا مقداری پنیر خام وشیر تازه که دخترش آورد رنگین تر ساخت دختر چوپان که تازه آب در زیر پوستش دویده بود وپستا نهای کالش نگاه ها را به خود جلب مینمود ،دختر قشنگی بود او به دستور پدرش این سوو آنسو می گشت واز رمه مراقبت میکرد .

پس از نان چاشت که وقت استرا حت رمه بود چوپان نوای نی را سـر داد . «هژیر »و «وسیم» پا های شانرا بر هنـه نموده در میان آب چشمه دراز کردند ،در حـالیکـه زیر سایه مجنـون بیـد لمیـده بودند با آوای دلنواز توله در کوچه بـاغ های جهان ناخود آگاه شان چکـر می زدند ناگهان «هژیر» تکان خورد وبر خاست . جوراب وبوت هایش را پوشیده به «وسیم» گفت :

ـ برویم ،برویم که ناوقت میشود .

«وسیم» به جایش نشسته پا هایش راز آب بیرون آورد . بعد پنجه های پایش راباد دستهایش فشرد ،گفت :

ـ چه آب سرد یست .

آنسو درلب جوی دختر چوپان تنها نش را تا به را نهایش پس‌زده بیخیال باسینگ کوچکی پاهایش را می شستیت.مو های سیاه بافیده اش از دور گردن بلـنـد ش دردو پهلوی رانها یش آویخته شده وحلقه حلقه به روی آب صاف تکان میخورد ند .پوست لشم شیری رنگ رانهایش دیده ها را بـه خود میدوخت .

«هژیر» بازهم گپهایش را تکرار نمود . «وسیم» بی آنکه پاسخ او را بگو یـــد خامو شانه به دختر نگاه میکرد .این بار «هژیر» تقریبا فریاد زد .

ـ بر خیز که برویم که نا وقت شد .

از صدای او دختر سرش را بلند کرد . یك چهره گیرا نمایان شد که در آن یـك جفت چشما های باد امی ابرو های کشیده بینی متناسب ،لبهای نازك‌ودندا نهای‌صدفی جا گرفته بود .

«وسیم» برخاست دستها یش را به‌شانه های «هژیر» مانده‌چشمها یش‌را به چشمهای او دوخت بعد آهسته زمزمه کرد :

ـ من ... همین جا .... میما نم....

«هژیر» هم آهسته در پاسخش گفت:

ـ بلی .... بلی .... دیگر به مشکل می توان ترا از ین جا تکان داد .....

میخکو بت ... آری آری میخکوب .....

«هژیر» تنها به شکار گاه رفت «وسیم» در پهلوی چوپان ودخترش منتظر او بـو د خورشیدبه مغز لگاهش نزدیك میشد مگر از «هژیر» خبری نبود .دیری «هژیر»موجب تشویش «وسیم» گردید .یاد آوری حادثـه های هولناك در شکارگاه ازطرف چـوپـــان تشویش «وسیم» را دو چندان کرد .چشم هایش به راه شکارگاه بخیه‌شد .بیتا بانه انتظار میکشید از آتش انتظار می سوخت هرگـامی کـــه خورشید به سوی خانه شب باشش می برد! شت .بیتابی «وسیم»بیشتر میشد سر انجام تصمیم گرفت که به شکار گاه رود. در خم وپیچ راه‌شکار گاه باشتاب سبزه زار ها ،در ختها وسنگلاخ ها راپشت سر میماند .شکار گاه که در قلب کوه ودر دل جنگل فرو رفته بود شکار چیان مرغان ونه گـونه رادر میان انبوه ترین جنگـلهای بافرش مخملین وآبشار های نقرئین استقبال مینمود ..

«وسیم» هر چه با شتاب این سو وآنسو نظر می انداخت «هژیر» ر انمیدید .سا یهٔ کوه با سایه در ختهای تنومند وپژ شما ر شکار گاه را تیره رنگ ساخته بودنـد . سکوت وهم انگیزی حکمروایـــی داشت . گـاه‌گـــاهی مرغان خوشخوان بانوا های دل انگیز شان ، سکوت رابرهم میزدند «هژیر» نا پیدا بود جستجوی «وسیم» نتیجه یـــی نداشت .هر چه سایه ها تیره می شد «وسیم» وار خطاتر میگردید .آخر از ته دل با آواز بلند صد ازد :

ـ هژیر ،هژیر ، هژیر!

انعکاس صدا یش از هر سو طنین‌انداز شد ولی‌از «هژیر» پاسخی نشنید .با زهم صدازد باز هم جوابی نشنیدباز هم صدازد، باز هم جوابی نشنید ،آنچه میشنید انعکاس صدایش بود که در قلمرو شکار گا ه می پیچید ودر تارو پود وجود ش ترس وهیجان را حکمرو ا میسا خت .

انـدك زمـانی نا امیدانـه دستهایشـی را به شاخه درختی حلقه نمود وخاموش ماند چهره «هژیر» در ذهنش پدید ارشد آرا م آرام با خود زمزمه کرد .

ـ نباید پستانهای نورس، رانهای بلورین صورت گیرا وگیسو های قمچین نمای یك دختر مرا از رفیقم جدا میکرد وباعث آن میشد که در نیمه راهش بما نم .

بعد به موهایش چنك انداخت وبایـــك حالت عصبی خطاب بخود فریاد کشید :

ـ ای رفیق‌نیمه راه ،ای‌نا جوانمرد ،تو در حق «هژیر» ملامت هستی ،ملامت !

و باز از ژر های دلش ناله کرد :

ـ هژیر ،هژیر ،هژیر .

باز هم‌از قلب‌کوه ناله های خودش‌تکرار شد .بار دیگر زمزمه کرد :

ـ نه نه، نمیروم ازین جـائی «هـژیـــر» نمیروم .

باز در زیر این درخت وآن درخت د ر لای این شاخه و آن شاخه ، در قات ایـن سنگلاخ وآن سنگلاخ ،در کنار این آبشارو به جستجو پرداخت .

ناگهان چشمش به «هژیر» افتاد، برایش باور کردنی نبود . دق ماند دیده هایش را مالید خوب بدقت نگاه‌کردبه خوبی دریافـت کـــه «هژیر» است وبامرغك که در دست دارد چیز های میگوید آهسته آهسته به وی نزدیك شد او چنان غرق دنیای خودش بود وچنان در زندان اندیشه های خودش گیر- مانده بود که هیچ چیز دیگری را در آن‌راه نبود آنچنان با مهر وعطو فت به مرغـــك نگـاه میکرد که گویی ازخانهٔ دلش پـریـده است. بعد از آنکه چیز هایی در گوش او زمزمه کرد سرو صور تش را بوسید ودر کف دست خود ماندش ،مرغك وحشی وحشی اینسو وآنسو دیده بعد چند بار بالك زد وآنگاه چیق چیق کنان پرید .

«هژیر» دام اورا خراب کرده بسو ی‌دام دیگری خزید .مرغکی‌دردام افتیده بودوحشت زده پرپر میکرد وتلاش داشت که خـود را رها سازد ولی تلاشش بی ثمربود «هـژیـر» که از چهره اش رحم ومروت می با ریـد به آهستگی دستش را سوی مرغـــك دراز نمود ،مرغك در برابر دست اوبنجا لـك میزد واز خود دفاع مینمود .

«هژیر »نخست مرغك را در دستش‌گرفته آرام نمود وسپس از دامش رها نیده با کشیدن دست روی بالهایش نوازشش کرد. آنگاه به‌چهره مقبولش نظر انداخت سـر و صورتش را بوسید ورهایش کرد . به همین ترتیب تمام مرغـکانی راکه در دام افتیده بودند از دام رها نیده دامها را خراب‌کرد.

هنگا میکه آخرین دام را خراب مینمود، «وسیم» دستی به مو هایش کشیده گفت :

ـ چه میکنی ؟

«هژیر» بیخیال بی‌آنکه‌از آمدن «وسیم» هیچگونه پرسشی کرده باشد بطور عاد ی گفت :

ـ می بینی که چه میکنم .

تو خو با این کار هایت نزدیك مرا زاره کفك نموده بودی .

«هژیر» نگاه های شگفتی آمیز بـــه او نموده چیزی نگفت .

«وسیم» پرسید :

ـ چقدرصد ایت‌کردم ،چرا جواب ندادی.

ـ نشنیدم .

ـ چطور نشنیدی ،اینه‌از همین نزدیکی با صدای خیلی بلند فریاد میزدم .

ـ باورکن که نشنیدم وگرنه حتمی جواب میدادم .

ـ بلی‌بلی ،تو با این گنجشکها ودامهـــا چنان مشغول بودی کـه اگـر بالای سـرت

بقیه درصفحه ۵۷

اسکار واتلد

دنرگس مړینه

کله چه نرگس مړ شو دبن گلونوسوگ‌ونیو اوله لښتی څخه ئی غوښتنه وکړه چه‌دژړادپاره دوی ته‌او څاڅکی‌اوبه‌پور وراکړی. لښتی‌سوړ اوسیلی وایست او وی ویل .

نرگس دومره راباندی گران وچه‌که‌زماتولی اوبه په اوښکو واوړی او هغه دنرگس په مړینه وښندم بیاهم لږدی گلانو وویل .

رښتیا وایی څرنگه امکان درلودچه په هغه ټوله ښکلاسره نرگس گران نه‌وای لښتی

پوښتنه وکړه . آیانرگس ښکلی ؤ؟گلانوو‌ویل.

دنرگس دگل څوکه ډیر خله راټیټیدله او خپله ښکلی څیره یی ستاپه رڼواوبو کښی لیدله باید له‌هرچانه زیات و پوهیږی چه نرگس څومره ښکلی وو ، لښتی وویل نرگس

په‌دی وجه راباندی گران وو کله چه‌راټیټ‌شو اوراته کتل یی خپله ښکلا می دهغه په‌سترگو کښی لیدلای شوای .

الفردو موسسه

مامه هیروه

کله‌چه سپین سهاردخپلی ماڼی له خوښی نه‌ډکه دروازه دلمر په مخ خلاصوی ماپه‌یاد راوله کله‌چه ستازړه دزیری راوستونکوخوږو خبرونو په وجه په سینه کښی رپیږی او

دشپی تیاره ستا تیر شوی فکرونه در په یادوی د څنگله له‌هاخوا څخه یو غږ درته وایی .

ماپه یاد لره !

کله‌چه دتقدیر لاس زه‌تر یوی نامعلومی مودی پوری ستا څخه بیل‌کړم دوطن دبیلتانه غمونو زما نا امیده زړه مړ اوی‌او خواشینی کړه ماپه یاد راوله .

زمادخواښینی نه ډکه مینه په‌یادراوله، په هغه شیبه فکر وکړه چه دتل دپاره می‌درسره مخه ښی وکړه په‌دی وپوهیږه چه دزما نی اوږد والی زماله زړه څخه‌مینه نه‌راباسی ترهغه وخته پوری چه زړه می په سینه کښی رپیږی تاته وایی :

مامه هیروه .

رحمن بابا

ستا غم

همیشه دی زما سراو ستا قدم وی
تر هغه ساعته پوری څو می دم وی

ستا له لاسه واړه ما لره نافع دی
که می زهر وی په زخم که مرهم وی

زه بی تاهسی گمان کړم چه ... دی
که نسکور می په لبانو جام دجم وی

نور عالم که ددنیاپه ښادی ښاد وی
زما زړه دی مدام ښاد دا ستا په غم وی

که په زړه باندی می سل غمونه راشی
دا ستا غم دی تر همه وو مقدم و ی

مادستا له غمه خدای بی غمه نه کا
تر هغه سا عته پو ری څو می دم وی

رحمن ستاپه مخ مین دی خدای خبردی
که‌په دا کښی به هیچری زیات‌و کم وی

لندی

زما دزړه توتی خپه دی
وزررا نغاړی چه‌به‌کوم وطن ته ځینه
زما دزړه توتی دی مړکړ
زه‌به داتشه پنجره چیرته گرځومه
زما دزړه توتی خوشال دی
دواړه وزرونه وازوی وطن ته ځینه
زما دزړه توتی در والوت
ته‌ئی قفس‌کښی دسینی‌ساته مینه
زمادزړه خبره خدایه
جانان زماپه زړه‌خبرکړه چه‌راځینه
زمادزړه دبڼ گلابه
پرون تازه‌وی نن‌دی مړاوی دی گلونه
زمادزړه دسرگلابه
رب‌دی دغم‌له باده وساته مینه
زمادزړه دسرگلابه
مدام دی غم‌درژیدو راسره وینه
زما دزړه دسر اغزیه
نه‌دی ویستی شم‌نه‌دحال ویلی شمه

دزړه وینی

دمینی په سودا کښی څه حساب لری که نه
دسر په ورکړه هلته څه خواب لری که نه
داکلك بی رحمه زړونه چه لاهو کړی لکه‌گټی
گریوان‌کښی زور داوښکو دسیلاب لری‌که نه
دزړه وینی می ډنډدی په‌کاسوکښی ددوه‌سترگو
ای رنده وایه میل په دا شراب لری که نه
ملیاره دابلبل می زړگی پسی بیما ری
زما د پاره دمخ په څیر گلاب لری که نه
بس دی زه مستحق یمه دحسن د خیرات
څه‌خیال په دی دنیا کښی دثواب لری‌که‌نه
چه وخیژی آسمان‌تر پری دستور ودنیاگی‌ته
آرزو دچا دزلفو د تناب لری که نه
حافظه ! چه وی ټول دزړه په وینوباندی رنگ
دشعر په دفترکښی هسی باب لری که نه

نصرالله حافظ

دتحول ساقی

دژوند دتلوسوپه نوم کوم باب لری که نه ؟
په خیال کښی یارانه‌اوکوم حساب لری‌که‌نه؟
قربان دی له خوږ واوله ښیگڼو فیصلو شم
یو څو ترخو پوښتنو ته خواب لری که نه ؟
زمونږ ددی بی سوزه اوبی سازه ژوند دپاره
باب داحساساتو ته مضراب لری که نه ؟
چه نښه دمستی او داحساس د تودیدو شی
څه داسی‌کوم می خوراوکوم خراب لری‌که نه ؟
ساقی ! دتحوله زوریدلی مو جذبی دی
دخوان فکر دپاره څه شراب لری که نه ؟
ماغزه موچه کړی نوی اوتیاری شی ورته لری
ممنون وایی څه دغسی اسباب لری که نه ؟

(ممنون)

شوخ

دنرگس ترگله زه یم څو چندان شوخ
چه په غټو سترگوگورم گلر خان شوخ

شوخی سترگی نرگس کوزی که له شرمه
چه دباغ په لوری واړوی چشمان شوخ

آینه یی د مخ هسی پر حیا ده
چه نفس یی دنسیم لگی په خان شوخ

چه وږمه‌ئی دنسیم په رخسار داغ شی
دبوسی په‌وخت وروړای نشم‌لبان شوخ

چه ورواچوی کمند د تورو زلفو
دبازار په گډیده کاندی آهوان شوخ

چه د حیا په کورمی واوری ږلیه
په خنداچه‌راته سپین‌کاندی دندان شوخ

لکه شوم‌چه په خوړونکی سپی نازیږی
هسی ښه ایسی دترکو رقیبان شوخ

دحمید له نام اوننگه سره څه دی
چه‌ئی یارشولالچی مشت اوگریوان‌شوخ

(حمیدمومند)

هنرمندان خبرساز

مزیده‌سرور در نقش یکدختر روستا

مزیده سرور بعد ازینکه نقش خودرا در نمایشنامه خشو به موفقیت بازی کرد بار دیگر در درام کچری قروت بروی ستیژ ظاهر شد واینك درنمایشنامه (هر که اول برد خانه نبرد) نیز سهم عمده ای دارد. او که در سن ۱۶ سالگی با خان آقا سرور نامزد شده میگوید قبل از مرحلهٔ نامزدی وازدواج اصلا از هنر تیاتر خبری نداشتم اما چون شوهرم در (دکابل هنری تیاتر) آنوقت بحیث ممثل فعا لیت داشت به اثر تشویق او ورهنمایی های آقای خیر زاده به تیاتر رفتم.

او در حالیکه چهرهٔ از خود راضی رابخود گر فته بود لبخندی زده با شوخی خاص خودش اضافه کرد. من نه‌تنهادر رشته تمثیل‌استعداد خودرا ثابت کردم بکله در اثر تشویق شوهرم به آواز خوانی نیز میپر دازم اوگفت:امابا تاسف که‌بخاطر تکلیف قلبی نتوانستم همکاری خود را برادیو دوام بدهم.

مزیده میگوید :

آنگاه که ریاست کلتور وقت که مابه آن همکاری داشتیم ازبین رفت اصلا کسی متو جه حال واحوال هنر مندان نشد که این کار با سر نوشت هنری واقتصادی من و دیگر هنر مندان بازی نموده به مایوسیت خاصی مواجه شدیم .

اما با به میان آمدن ریاست ثقافت وهنرخو شبختانه این‌مایوسی رفع گردید .

مزیده میگوید .

تاکنون هر نقشی‌راکه‌بازی مینما یم برایم‌دوست‌داشتنی‌است،مزیده‌سرور در نمایشنامه هر که اول برد خانه نبرد نقش یکدختر دهاتی را بازی کرد که در اول‌بیسواد بوده وبعد به عالم علم ودانش پناه میبرد که این نقش بیشتر جنبه های اجتماعی و انتباهی را با خود داشت.

مزیده سرور

اومتذکر شد:

بازی کردن نقش خشو درنمایش نامهٔ خشو برای من خیلی آموزنده بود چه مشکلات خشو داری را در زندگی هنری ودر زندگی خصو صی بخوبی درك کرده ام. وآرزو دارم در آینده بتوانم نقش خشوی خوب رادر برابر عرو سان وداماد هایم بازی نمایم ونیز تو قع دارم از طریق هنر تیاتر رهنمای خوبی برای مردم‌و اجتماع خود باشم .

استاد رفیق صادق به اتحادشوروی رفت

استادرفیق صادق

استاد رفیق صادق را قبل از عزیمتش به اتحاد شوروی ملا قات کردم ، او گفت : من بنا بد عو ت مقاما ت هنری وزا رت اطلا عا ت و کلتور ، جمهور یت تا جکستان شوروی به آنجا میروم ، قرار اظهار استاد صادق ممکن این سفرش تادو ماه رادربر بگیرد . واین یکدوره ستاژیست که‌استاد درراديودوشنبه سپری مینماید .

حینیکه از استاد سوال کردم که آیادرین مد تدوماه در آنجا بکدام نما یشنامه‌یی سهم خوا هید گرفت یاخیر؟

لبخند ملیحی به لبانش نقش‌بسته وشانه ها را برسم تعجب بالاانداخته به‌نرمی گفت :

اگر چه این سفر م شکل یك دوره ستا ژ را دارد که اکثر اوقات آنرا ممکن برا دیو دوشنبه سپری نما یم، اما از گمان بدور نیست که بعضاًذر نمایشنامه‌های آنکشو ر نیز نقشی‌را ایفا نمایم .

ببینیم استاد از آنجا برای تشنگان هنر چه‌ارمغانی خواهد آورد .

مرگ دو هنرمند پر آوازه در یک روز

روز ۱۱ـ اکتوبرسال ۱۹۵۸برای محافل هنری فرانسه‌روز سو گواری بود. ساعت هشت وچهل وپنج‌دقیقه صبح همین روز (ادیت پیاف)آو ازه خوان معروف‌آنکشورکه بنام(پرستوی بولوارها) شهرت داشت در اثر مریضی دیرینه در گذشت .

رادیو تلویزیون‌فرانسه بادریافت خبر مرگ (ادیت پیاف) به (ژان کو کتو) هنر مند ـنقاشـ شاعر و دایرکتر که‌نام اودر آنکشور در مشهور سا ختن(ادیت)نقش‌برجسته یی داشتـ وظیفه داد تا پرو گرام خاصی برای بزرگداشت او تر تیب کند.

اما بساعت‌یك همانروز خودکو کتو این شاعر وهنر مند پر مایه در اثر مریضی قلبی در گذشت.

وملت فرانسه‌بخاطر مرگ‌هردوی شان سو گوار گشت .

ژان کو کتو

ادیت پیاف

محمد علی شناور در کجا ست وچه میکند ؟

چند بار بروی نشر یه ها سر و صدای از محمد علی شناور بنام شعبده باز مشهور وطن بالا شد، او هنر خود را فقط چند مرتبه محدود بمعرض نمایش گذاشت معلوم‌نیست که آیا نمیخواهد هنر خودش را به مردم عرضه نمایدویازمینه آن‌برایش مساعد نیست‌این سوا لیست که‌خود او باید جواب بگویه چه‌مردم مانیز درین مورد بی علاقه نیستند.

بناغلی شناور

دزړه خبرې

ټکنده غرمه

لکه د گلو ډکه څانگه د آشنا خوا کښې تر غرمو ولاړه یمه

اوس چه اوړی دی شپی لنډی دی، نو په سمه توگه خوب نه پوره کیږی، نوځکه یو شمیر خلك دغرمی لـــه خواهم ویده کیږی .

په دی وختـــو کښی دتودوخی اندازه هم مخ په زیاتیدو ده په تودو سیمو کښی د ډیری گرمی له لاسه دشپی سړی سم خوب نشی کولی.

دمیاشو زیاتوالی هم دشپی له خوا دانسان راحت خرابوی ، کله یی په غوږ کښی ورته سندری وایی او کله یی لاس ، پښی اولوڅو ځایونو څخه داسی چیچی چه خوب یی ورتـــه ورانوی په اوړی کښی دغرمی لـــه خوا خوب زیات خوند کوی په تیره بیا چه ددیری یا بڼ پـــه هـــوا داره سیوری کښی چه کلـــه کلـــه یخ یخ شمال والوزی نو دواره سره پـــه سترگو کښی د خوب اثر پیداکیږی غواړی چه ددیری په بی بالښتـــه کټ باندی پریوزی په هماغه شلیدلی کټ دڅو شیبو لپاره ویده شی .

په اوړی کښی معمولا دغرمـــی ډوډی دکلی نه بهر په دیروکی خوړل کیږی کله چه ټکنده غرمه شـــی نو ځوان هلکان او پیغلـــی دډوډی دسترخوان په سر ږدی د شړومبو کټو یاد مستولوښی د سابو او نورو شیانو سره یو ځای دځانه سره اخلی او ددیری خواته ځی څو چه هلته په گـــډه سره په یخ سیوری کښی ډوډی وخوری .

واقعاً دشړو مبو «تروو» څښل یادانځر دخوړلو نه وروسته سمدستی څو غړو په تروی پرسر اړول ډیره پرکیفه اوخوندوره وی چه سمدلاسه سړی ته خوب راولی .

دغرمی له ډوډی نه وروسته پـــه کلیو کښی چو په چوپتیاوی ،اکثره خلك دشپی بی خوبی پدی وخت کی تلافی کوی ...

مینان چه نه دخوب پروا لـــری نه آرامی، هغوی چه د ژوند راحت او دسوکالی مفهوم یوازی دخپل یار اوملگری ملاقات پوری مربوط گڼی تل ددی موضوع څارنه کوی چـــه څنگه اوپه څه ترتیب ددیدن وخت ورته برابریږی ټکنده غرمه هـــغه وخت دی چه دوی کولی شی دموقع څخه په استفاده یوبـــل سره د زړه راز وکړی او ددی چوپه چوپتیا څخه لکه دتوری شپی په خاموشی کښی دنظر غلااو دلیدلو تنده ماته کړی، هغه وخت چه یوی پیغلی د خپلـــی مورنه په پټه دخپل ملگری ددیـــدن دپاره په موعوده ځای کښی ولاړه ده نودلمراورینی وړانگی د هغی نازکی پښی سوځوی اوپه زړه کښی یـــی دمینی اور لمبی کوی پر سر یـــی تودوخی سخت سوزناك تا ثیر کوی نوځکه بی اختیاره خپل ملگری تـــه دا سی شکایت کوی :

هلکه ستا خاطر د پاره
تلی مـــی سوزی په غرمو ولاړه یمه

هلك چه پړ اوملامت دی ورتـــه هیڅ نشی ویلی ، صرف دومره قدر دزړه بړاس باسی چه :

اورد هجران خاوری ایری کړم
چاته نا ری کړم چاته وکړم فریا دو نه

دمعشوقو ناز اونزاکت یاله حیانه ډکه رویه هم دټکندی غرمی له اورنه کم سوز نلری ، دمین زاری اوفریاد دمین عذرونه اودرخواستونه ورباندی دومره تاثیر نلری چه دسپینی خولی په ورکولو دهغه زړه ټکور کړی ،په دی لنډی کښی دغه حال دقال پـــه ژبه واوری چه :

لمر خوپه سرراغی غرمه شوه
ورځ می کږه شوه لیلا خوله نه راکوینه

همدارنگه هغه وخت چه جلی په یخ سیوری کښی دغرمی په خـــوب ویده ده اوپه خوب کښی دپیغلتوب دخیالی او ډولی دنیاتصورات وینی نوکله دځانه سره مسکی شی او بی اختیاره په خوب کښی وخاندی او کله بیا گلابی رنگ یی له قهره تکه سره شی . پدی وخت کښی خپلـــه سالوپرځان غوړوی اودغرمی خوبونه کوی ... مین چه په یو چم ســـره دډیرو خطرونو په منلو سره دی ځای ته ځان رسولی ، نودا جرئت نشی کولی چه له خوبه یی راویښه کـــړی صرف په حیرت سره ورته گوری اوپه ژوره توگه دحسن تماشایـــی

پاتی په ۵۸مخ کښی

په ټکنده غرموکی په شنیوکی ډرمو بـــوول د کـــار سره د انسان څومره علاقه ښیيء .

ابوریحان البیرونی

نویسنده :شرعی جو زجانی

پیوسته بگذشته

یکی از تغییرات جیو لو جیك مشهو ر خروج ابحار ازمواضع سابق وطغیان آن بر مواضع دیگر میباشد صدفها و بقایای حیوانات دریایی در مناطق دور از ساحل ازجمله علایمی است که زمین شنا سا ن‌در این ساحه ازآن استفاده مینمایند. بیرو نی در کتاب (تجدید نهایات الاماکن ...) ضمن بحث ازین دگرگو نی هایك عده مناطقی را که این مرحله راازسر گذرانده‌اند یادآوری مینماید :

«بهمین منوال بحر به بروبر به بحرمبدل میگردد .این تغییرات تا جایی که مربوط به زمان قبل پیدایش انسان میباشد معلو م نیست وآنچه بزمان بعد از پیدا یش انسان تعلق میگیرد محفوظ نمانده ـ زیرا اخبرا (وقایع) در طول زمان قطع می گردد ومخصو صا (اخبار)آنچه بتدریج تکوین می یابد ، وجز گروه معینی ، دیگران نمیتوانند بدان پی برند ..مثلا بادیه عرب قبلا بحر بود «وسپس خشکیده وعلایم آن هنگام حفر چا ها وصو فها ظاهر میشود...

این علایم عبارت ازطبقات خاکی‌ـ ریگی‌و یا سنگپاره های کوچك اند ودر میان آنها بهره ها شیشه پاره ها واستخوا نها یی بدست می آید که ممکن نیست تصور کرد کسی آنهارا قصدا دفن نموده باشد ـگا هی هم سنگهایی بدست می آیند که هرگاه دشکنانی ـ صدفها ـ کودیها وآنچه بنام گوش ماهی یاد میگردد، از آن بیرون می آید .این آثار یا بهمان حالت اصلی بجا مانده ویا متلاشی گردیده وجایگاه آن خالیگاهی بشکل‌خود آنها باقیمانده است... نظیر اینگونه سنگها راکه حاوی کودیها میباشد ـاز صحرای ریگی‌واقع در بین‌جرجان وخوارزم نیز بدست آورده میتوا نیم . در گذشته این صحراحیثیت بحیره ای‌را داشته زیرا جیحون یعنی دریای بلخ .

(رود آمو) برروی آن از طریق شهر مشهور به بلخان «کرانسنوود سك کنونی» به بحر خزر (کسپین) جریان داشت ».

اکا دمیسین ح.م عبدالله یف پس از بررسی های دقیق علمی وارزیابی نظر یات این علامه بزرگ باین نتیجه میرسد که باید ابوریحان بیرونی در قطار بزرگترین اساس گذاران صاحب نظرجیولوجی بلند وشائسته خویش را احراز نماید .

در زمینه معد نشناسی

دانشمند کبیر ابور یحان بیرونی د ر عرصه معد نشنا سی نیزبه کشفیا یت‌بزرگی نایل آمده ودر پرتو تحقیقات ژرف خویش به نتایج در خشانی رسید .او با موفقیت های که پیشنیان بدست آورده بودند وسیعا آشنا گردیده وذخایر معلو مات جدید خود را بدان افزود وتمام اطلاعات گرد آورده‌شده رابه آزمایش وتجربه زد .

بیر ونی در جریان تحقیقات علمی خویش درین عرصه از طریقه هایی نظیر تصویر رنگ وجلای احجار کریمه در یافت صلابت (سختی) آزمایش خصو صیت های مقناطیس والکتر یکی آنها وطریقهٔ «ذو ب نمودن واز نمودن »استفاده کرد .

یکی از خدمات برجستهٔابوریحان بیرونی درین ساحه عبارت ازین است‌که در تعریف انواع‌موادمعدنی اوزان مخصوص آنهارا بحیث یکی از عوامل ضروری ،به نحو قانو نند معلوم کرد وآنرا در معدن شناسی عملی مورد استفاده قرار داد وبرای در یافت پرنسیپ های تصنیف طبیعی مواد مسا عی زیادی بخرج داد. اثرمعروف او«الجماهرفی» معر فة الجواهر» برای مطا لعه کانها و مخصو صا ذخایر زیر زمینی آسیای میانه منبع مهم وگرانبهای بشمار میرود. اندیشه هایی که طی این کتاب در باره پیدایش انواع فلزات واحجار کریمه ابراز داشته ـ خیلی جالب وارز شمند است ـاو برا ی دریافت وزن مخصوص مواد معدنی ـ به مو فقیت های دست یافته که حتی معدن شناسان معاصر نیز در برابر آن نمیتوانند از اظهار تعجب خود داری نمایند (۲٤)

بیرونی برای اولین بار جدول وز ن مخصو ص اجسام را تنظیم ووزن مخصوص ۱۸ عنصر ساده ومرکب واز آن جمله برخی ازسنگهای گرانبها را بدست آورده است . بدین ترتیب که اول جسم رادر هواتوزین میکرد سپس وزنش را در آب بدست می آورد (آبرا در ظرف مخرو طی شکلی که‌در ارتفاع معینی سورا خی داشت میگذاشت و آنگاه آبی را که بیرون ریخته بوه وزن‌می کردکه ازتقسیم‌وزن‌جسم‌درهوابروزن آب ریخته شده وزن مخصوص آن جسم رابدست می آورد.)

وزن مخصو ص = وزن جسم به حجم آن

حجم آب ریخته شده × (در) وزن‌مخصوص آب = وزن آب ریخته شده از ظرف .این حجم برابر حجم جسم است .

با توجه به اینکه وزن مخصو ص آ ب مقطریك است بیرونی بااستفاده از آب های بدون املاح یاآبهایی که املاح زیادی نداشته باشند ودر نتیجه وزن مخصوص آنها نزدیك به یك باشد ـباین طریقه می توانست با تقریب چوی ـوزن مخصو ص اجسام را بدست آورد (۲۵)

بیرونی در ساحه فار مکو لوژ ی مترو لوژی وفزیك نیز سهم‌گرا نقدر خویش راادا نموده ـ مثلادر توجیه هیدرواستاتیك (استا تیك مالیات)تصاعد آب چاهی‌چشمه ها وفوران آب برخی چشمه سار ها‌ـنسبت بشرائیط عصر خودـ خیلی جلورفته ـ برتمام تصو ر ا ت بی اساس در ین مورد خط بطلان کشیده وبا بکار بردن قاعده معروف ارشمیدس (۲٦) توازن مایعات علل صعود آب فواره ها ـچشمه سار ها وترشح آب چاها را بو ضاحت شرح داده و از ارقامی که امروزدرعلم حساب شرق‌وغرب بکار میرود ـحرف زده است. چنا نچه در کتاب الاثار الباقیه میگو ید:

« امافوران چشمه هاوصعود آب بسمت بالا علتش اینست که خزانه آن از خود چشمه ها بالاتر جای دارد ـ مانند فوارات معمولی ـ وهرگونه‌آب هرگزبسوی بالاجزاینکه منبع آن بالاتر باشد نخواهد رفت و «برخی از چاه‌ها اینطور است که آب از اطراف‌آن بتوسط ترشح جمع میشود ومأخذش از آب های نزدیك بآنست توسط ترشح جمع میشود و ماخذش از آب وسطوح زمین هایی که آب از آنجا در درون چاه جمع شده یا آب داخل چاه که مادهٔ آن محسوب میگردد یکی است وبرخی از چاهای آب آن بزودی فوران می یابد واین قبیل آبها را میتوان بر روی زمین فوران داد که برسطح ارض جاری شود واین امر بیشتر در زمین های نزدیك بکوه که دریاچه ورود خانهٔ ژرف وعمیق واسطه نباشد اتفاق می افتد وچون ما خذ آب از خزانهای که از سطح زمین بالا تر است باشد آبرا اگر محصور کنند فو ران خواهد یافت واگر خزانه آن پایین تر باشد نمیشود آبرا فوران ویاجریان دادو گاه اتفاق می افتد که خزانه آن در منبعی است که هزارا ذزرع بالاتر از انجایی است که میخواهیم آبرا جریان دهیم واین قبیل آبها امکان دارد که در رووس قلعه ها ومناره ها صعود کند » (۲۷)

بیرونی در بعضی از رساله های خود مسائل علمی متعدد را طوری مورد مداقه قرار داده‌که نشاند هنده نبوغ اودر ریاضی خط و اشتباهاتی راکه از دانشمندانی نظیرثابت بن قره والکندی (۲۸) سر زده تصحیح نموده است .چنانچه درین رساله ضمن نقد یکی از کتب ثابت بن قره می «ازابو الحسن ثابت بن‌قرمدر مسایل مورد علاقه اش اشتباهی سر زده وآن اینکه گوید نوراز سوراخ بداخل‌خانه بشکل استوانی‌میتابد بنابران دیوارها آنراطور ناقص قطع مینمایند گویی فقط استوانه اختصاص باین‌قطع دارد نه مخروط وحال آنکه تابش شعاع مذکور بشکل مخروطی میباشد نه استوانی .

مثلا درین شکل ـآفتابـ آبـ دیوار م ـس‌ـو سوراخ چـ دـاست . نوریکه ازسوراخ بداخل میتابد استوانی نیست زیرا سوراخ

بقیه درصفحه ۵۷

---

(۲٤) «او بیك سویت انسیکلو پیدیه سی »جلد اول .

(۲۵) مجله نسل نوص ۳۲ـ۳۳ شماره اول سال ۱۳۵۲ .
عبدالحسین سعیدیان ـ دائره‌المعارف‌ـ جلد اول ص ۹۵

(۲٦) ارشمید س «۲۱۲ـ۲۷۸ ق م »از مردم سیر اکوس بود ودر ریاضیات مقامی عالی داشت. در ترقی وانکشا ف‌علم‌استاتیك مساعی فروان بکار برد سیستم اعداد یونانی راکامل ساخت. اولین تحقیقات را در باره هندسه بی نهایت کوچکها صورت داد و بسیاری از مسایل هندسه را طرح نمود .

«۲۷» برای معلو مات بیشتر رجوع شود به ترجمه فارسی الاثار الباقیه ص۳۰٦ـ۳۱۲ .

(۲۸) ابو الحسن ثابت بن قره «۸۳۵ ـ ۹۰۰ م» زندگی خود را بحیث صراف آغاز کرد وسپس به بغداد رفت وبه علم فلك وستاره شناسی اشتغال ورزید ودر زمر ه منجمین خلیفه المعضد شامل گردید ونیز به طب وریاضی پرداخت .در ترجمه به عرب مهارت داشت وبزبان سریانی و غیره آشنا بود .در هندسه نجوم طبیعیات منطق فلسفه موسیقی علم‌اخلاق‌حساب وروانشناسی تراجم وتا لیفات زیادی دارد .

بـ ابو یوسف یعقوب الکندی در کونه متولد گردیدو بنام «فیلسوف عرب» شهرت یافت تحصیلا تخود را در بصره وبغداد بپایان رسانید وبدر بار عباسیان مقر ب گردید .

الکندی کتب یونانی را بزبان عر بی ترجمه کرد که از روی آن بزبان یونا نی نقل شد .او دانشمند ی‌بزرگ در علم فلك بود ومذهب معتزلی داشت .الکندی درسال ۷۸۳ م در گذشت .

پیک هفته

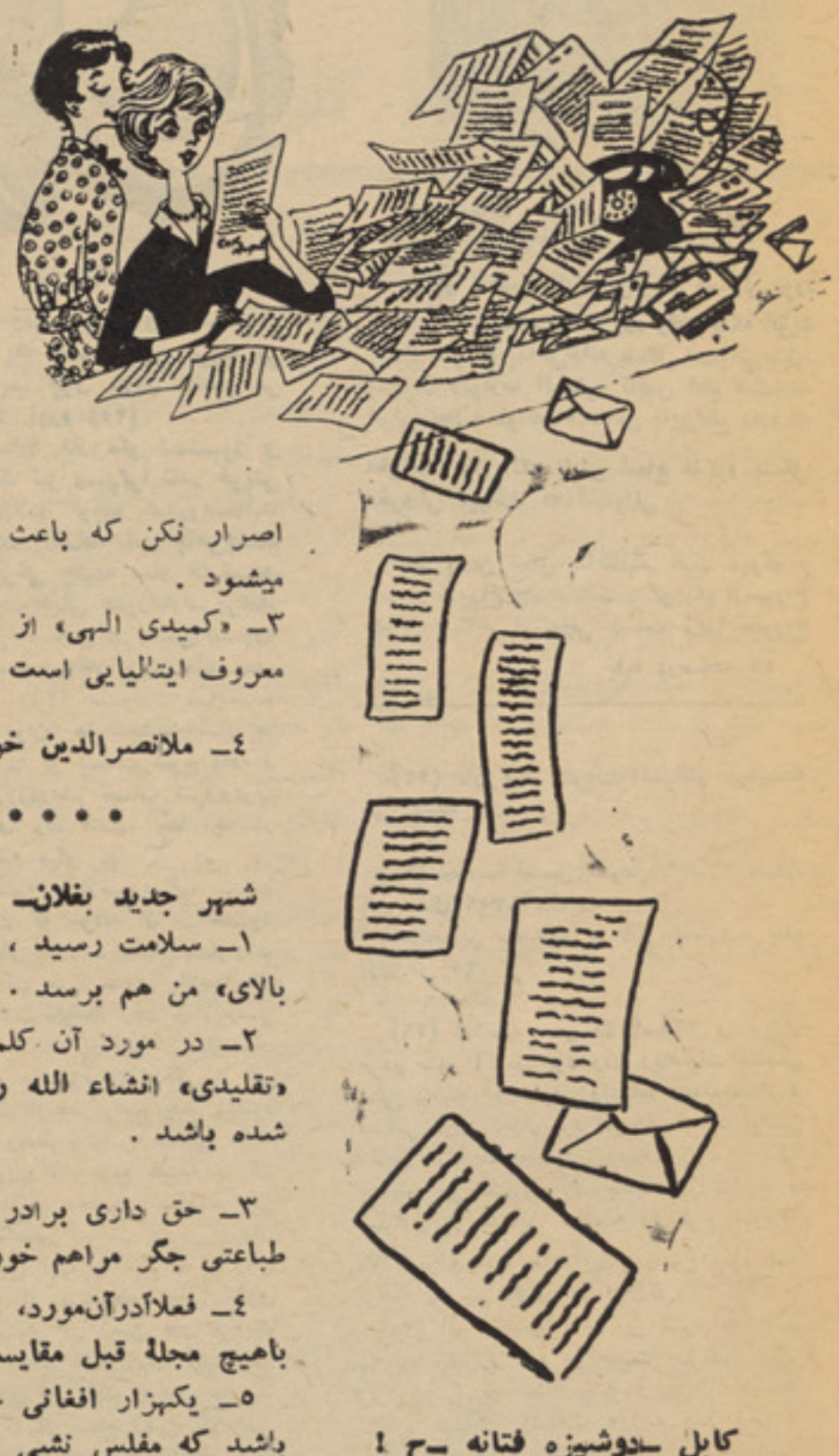

کابل ـ آقای ذکی احمد ـ ن !

۱ـ «احترامات گرم» رسید .

۲ـ خدا حفظت کند

۳ـ (تپیدن) رابا «ت» بنویسی صحیح تر است .

٤ـ «گاه» پسوند است که با افزودن آن به آخر کلمه ای میتوان از آن اسم زمان یا اسم مکان‌ساخت مانند : عیدگاه وشامگاه .

٥ـ حنظله بادغیسی معاصر یعقوب لیث صفاری است واورا نخستین شاعر زبان دری بعد از استیلای عرب میدانند .

٦ـ «کبوتر سفید»نرسیده است.

۷ـ آمدن بدفتر مجله چه فایده میکند ؟

• • • •

هرات ـ دوشیزه بـ ع !

۱ـ احترامات کار کنان ژوندون راهم بپذیر .

۲ـ دختر جان ! در کار های خصوصی دیگران دخالت نکن ،توبه ازدواج من چکار داری ؟

۳ـ میگویند صدای دهل از دور خوش است ، بهتر است شهرکابل رانبینی .

٤ـ قدمها روی چشم ، اما خانهٔ من لیاقت تراند ارد .

٥ـ من همان‌چهره‌ای‌را دارم‌که تو خوشت نمیاید .

٦ـ آن کسی نیستم که‌در شعرت وصف کرده ای .

۷ـ بلاك ۲۸ نادر شاه مینه دیگر چه صیغهٔ است ؟

۸ـ اگر حقیقت را بخواهی ۷۵ ساله هستم

۹ـ «دوستت دارم »بقدری مزخرف است ، که اگر چاپش کنم خوانند گان عزیز «پیك هفته» نفرینم میکنند .

۱۰ـ رویت‌را خدا ببینه ـ ازاین پس نامه هایت راخوش خط بنویس

• • • •

کابل ـ آقای محمدجلیل‌قدیری!

۱ـ سلام‌تو خواننده «وفادار» رسید .

۲ـ اول تحصیلت را تمام کن‌ـ بعد برای «عضویت »ژوندون نقشه بکش .

۳ـ این تو واین «پیك هفته» .

٤ـ از چاپ همهٔ «تنهایی» معذورم دار فقط به چند سطرآن قناعت‌کن :

«نخستین دیدار

که ترا دیدم .

قلبم چون کبوتری تپید ...
آنوقت که تو رفتی وقلبم ازغمت

مالامال شد، تنهایی دروجودم رخنه
کرد وزندگی ام رافنا ساخت

٥ـ قدیری جان !زند گیت مهم نیست روحت جاویدان باشد .

• • • •

شبرغان ـ آقای میر عبدالکریم مشرف !

۱ـ از علا قه ات به ژوندون مشکرم .

۲ـ شعر «ترتیبی» رسید، آفرین باین استعدا د . اینهم چند بیت از شعر «ترتیبی» :

اصرار نکن که باعث شرمندگی میشود .

۳ـ «کمیدی الهی» از دانته‌نویسنده معروف ایتالیایی است .

٤ـ ملانصرالدین خودت .

• • • •

شهر جدید بغلان‌ـ آقای‌ع‌ـ د‌ـ!

۱ـ سلامت رسید ، سلام «بلند بالای» من هم برسد .

۲ـ در مورد آن کلمه باصطلاح «تقلیدی» انشاء الله رفع کدورت شده باشد .

۳ـ حق داری برادر ، آن اغلاط طباعتی جگر مراهم خون کرده است

٤ـ فعلاًدرآن‌مورد، مجله ژوندون باهیچ مجلهٔ قبل مقایسه نیست .

٥ـ یکهزار افغانی خدمت خودت باشد که مفلس نشی .

٦ـ من اگر خود کشی هم بکنم با وضع فعلی آن کارامکان پذیرنیست.

۷ـ بخاطر اغلاط طباعتی مجله ، امروز یك اعلامیه پر طمطراق‌صادر کردم که خدا نخواسته توراهی دارالمجانین نشی .

۸ـ چشم ، خواهش می‌کنم که نیو گرافی وعکس آ ن ضعیفه «بااستعداد »را چاپ کنند .

۹ـ توهم موفق باشی .

کابل ـدوشیزه فتانه ـح !

۱ـ سلام اینجانب راهم بپذیر .

۲ـ بتو چه‌که‌نامم‌را عوض کردم.

٤ـ سر «حریفم » گرد نکت کند.

• • • •

کندز ـ آقای کریم هرسل !

۱ـ سلامت رسید .

۲ـ اگر منظورت همان داستان‌بی سروپی پاست ـ زیاد برای‌چاپش

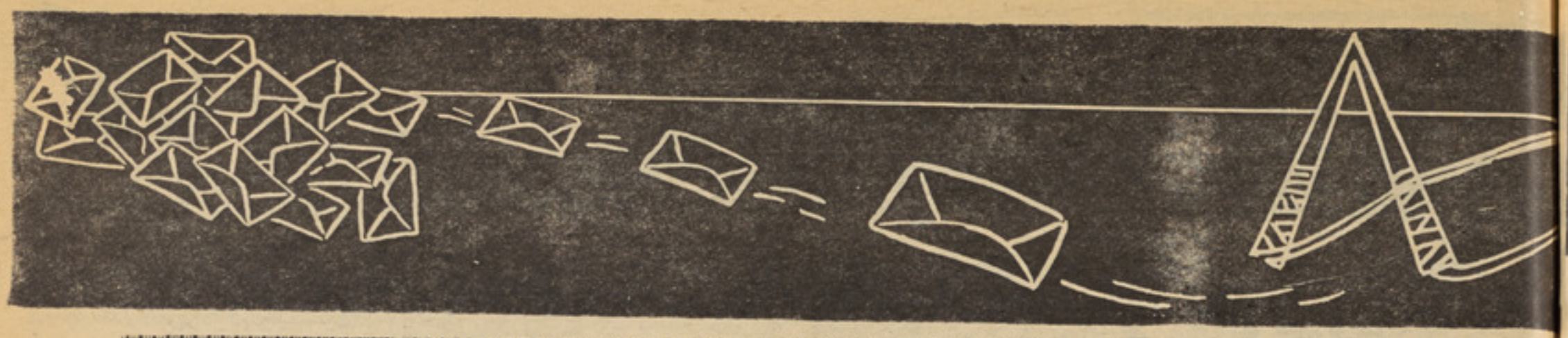

چه‌زیبا مجله‌ایست‌دراین دنیاژوندون

که رساند به سمع مااخبارگر د ون

شوند شاد ومسرور از خواندن‌آن

چو برخوانند ازآن هرزیبامضمون

چه بستا یم از صفحه جوانانش

که‌به جوش آرد از هر جوانی خو ن»

۳ـ مواظف باش برادر ! که خون بجوش آمدن هزار خطر دارد .

• • • •

کابل ـ دوشیزه اسما ـع !

۱ـ سلام کار کنان ژوندون هم تقدیم است .

۲ـ خداوند تراهم موفق‌بدارد

۳ـاینهم بخشی از «بتو چه» :

«گر من چشم‌خمارندارم بتو چه ؟

رخ زیبا وتاب‌دار ندارم بتو چه ؟

دلگی زار وزار ندارم بتو چه؟
گرمن عاشق چو لیلا نیستم

گرمن (اسما) به‌خاطر وجدانم

به بیتل هااعتبار ندارم بتو چه؟»

٤ـ به ماهیچ، اما خواهر آنطور که تومیفرمایی، اگر کسی به بیتل ها اعتبار قایل شود بایستی وجدان نداشته باشد. همینطور نیست ؟

• • • •

کابل ـ آقای فیض الله !

۱ـ نام کاملش (امیل‌ادوارد شارل انتوان زولا) است .

۲ـ پایه‌گذار مکتب ادبی ناتور ـ یالیسم است .

۳ـ در پاریس متولد شده و در سپتمبر ۱۹۰۲ در گذشته است .

٤ـ «ارزوی یك مرده » «خانواده روگون ما گار » از آثار معروف او است .

٥ـ لطف زیاد .

• • • •

کابل ـدوشیزه مرضیه ـج‌ـص !

۱ـ سلامت رسید ونامه ات هم.

۲ـ هرچه از دوست رسد ، نیکوست .

۳ـ «جدایی» زیاد پرطول‌وتفصیل است یك بخش آنرا اینجا میاورم انشاء الله که گره کار کشوده‌آید :

«مردم‌گویندفراموشش‌کن‌اورازیادببر

اوسزاوار عشق پرشکوه تونیست

اوبه جز رنج و الم بیش نیست

او ترا فریب میدهد

او ترا بد نام میکند

او رازیاد ببر »

٤ـ همشیره «حریف» مثلیکه خطرناك است گپ مردم را گوش کن که بعداً پیشمانی سودی ندارد.

• • • •

کابل ـآقای محمد آصف ظفر صادق !

۱ـ لطف کردی برادر .

۲ـ دختر «زیبا» رسید .

۳ـ «پیك هفته» را فراموش نکن که از لطفش کاسته میشود .

٤ـ اینهم بخشی از «ای دخترزیبا»

«ای آنکه با اولین نگاه عاشقم ساختی .

ای دختر زیبا !

در زیر آسمان نیلگون و در روی این کره خاکی به هزاران هزار خوبان فتاده خو برویان زیاد اند .

مگرای دختر زیبا ! توبردی به صد نیرنگ دل را از برمن .

ای دختر زیبا !

آن فرشته زیبایی که قلبم را در نخستین دیدار ربود توبودی آه! که انرا چقدر بیرحمانه می فشاری ـ لحظه ارامش نمی گذاری ... »

٥ـ آصف جان ! من پارچه ادبی ات راچاپ کردم ـ اما توهم لطفی بکن ودر نامه بعدی بنویس که‌قلبت راکجا آویزان کردی‌که «حریف»انرا فشار میدهد وآرامش نمیگذارد ؟

• • • •

کابل ـ آقای س ـ سهیم !

۱ـ «مرا راندی » رسید .

۲ـ چشم چاپش میکنم .

۳ـ اگر بفرستی حتماً .

٤ـ اینهم بخشی از «مراراندی» ،

«آه میدانم دیگر کوکب خوشی واقبال از برج طالع من افول کرده. شبیکه طوفان باد وبرف جهان را همچون امواج‌قلمزن دربرگرفته بود مرا راندی واز آغوشت بیرون کشیدی و نخواستی زندگی غم‌آلود من ادامه داشته باشد ...» .

٥ـ سهیم جان ! تو آدم خارق العاده هستی که آغوش «حریف» زندگی ات پراز درد وغم‌می سازد .

• • • •

هرات ـ آقای ح‌ـ هروی !

۱ـ از لطفت متشکرم .

۲ـ اثر مبارك رسید، حیف است قسمتی از آن را چاپ نکنم :

همیسوزم ومیسازم‌بی وفابه دلدار خود رحم نکردی از عشق تونا‌امیدم.

برای نخستین بار قلبم بخاطر تو لرزید ترا ازصمیم قلب میپرستم درشب مهتابی رویت رامیبوسم »

۳ـ هروی عزیز ! درشب مهتابی که آن‌کار را میکنی درروز آفتابی چه خواهی کرد ؟

ارادتمند چندك چی

کوتاه . دلچسب . خواندنی

همان ده فیصد

یك‌ونیم سال قبل ادا ره چیـــان سویدنی در حدود دو صد پو لیس ایا لتی‌را به پایتخت انتقال دادند تا علیه افزایش جنایت در آنجا بنبرد بپر دازند. طبق اظهارمقامات امنیتی سویدن جنایت در پایتخت ۱۰فیصد کاهش نمود و لی روزنا مه‌های کشور شکایت نموده اند بر عکس‌درولایات افزایش جنایت رقم ده فیصد رانشان میدهد وبه‌این تر تیب وضع بهما ن گونه با قی ماند.

رقم جنایت

ادا ره فد را ل امریکا ار قا می‌را منتشره نموده واین ارقام‌نما یشگر بلند رفتن سطح جنایت‌های چو ن دزدی مسلحانه ، هتك حر مت،بانك دزدی‌ومو تر ربایی است رقم جنایت ها طی سا ل ۱۹٦٦ـ ۱۹۷۱ تا ۸۰ فیصد بلند رفته‌است . جا لب است که ۳۵ فیصد این جنا یت‌ها تو سط زنان صورت گرفته‌ونسبت‌به‌سالهای گذ شته‌زنان نقش روشنی‌در ار تکاب جنایا ت بعهده گرفته اند .

بایسکل درخانه

از این به بعد اگر هوا مساعـــد نباشد . کسانیکه علاقمند به‌بایسکل سواری باشند . میتوانند این کاررا در خانه نیز انجام بدهند .کمپنـــی اوتو کریست در المان غرب، مو فق به‌ایجاد پایه فلزی شده اســت، که میتوان یك بایسکل عادی ومعمولی را روی آن طوری قرار داد که عراده عقبی آن از زمین بلند شود. به این ترتیب در هوای نا مطلوب نیزمیتوان در خانه بایسکل سواری کرد.

ترازوی مقناطیس شناسی

در انستیتوت کمیـا وی عضـوی پوهنتون گیسن دستگاهی بکارگرفته شده است که بوسیله آن میتوان ، حتی در درجـات ۲۷۰ سانتیـگراد معمول درفضا، مقناطیس را در همه مواد تشخیص‌داد. بیشتر موادداراى مقناطیس هستند وبـوسیله ایـــن دستگاه میتوان در یافت که،درکدام درجه حرارت یك ماده مـعین بـــه مقناطیس تبدیل میگردد. برای ایـن منظور ، دستگـاه گیسن میتوانـــد پیوسته درجه حرارت را تغیر دهد. محققان فنی پو هنتون گیسن ایـــن «ترازوی مقناطیسی» را طی‌یك‌سال ونیم اهتمام پی گیر ساخته اند.برای سرد کردن آن از هلیومی استـفاده میشود که قسمت فیزیك پوهنتو ن گیسن بحالت مایع درمی‌آورد. مقدار مواد مورد آزمایش‌بسیار ناچیز است تقریبا یك ملیونیم گرام. بدینگونـه ترازوی مقناطیسی میتواند به‌نسبت یك بریك‌ملیونیم تمرکزآهن را اثبات نماید .پـروفیسور هوپـــه رئیس انستیتـوت بخـبر نـگاران گفت :

« انستیتوت ما موظف است مـواد جدید با خصوصیت بهتری بسازد.» بدینگونه تتبعات انستیتو ت مذکور برای صنایعی مانند تـلویز یـون و کامپیوتر سازی سود مند خواهـــد افتاد که، نیاز بموادمحتوی مقناطیس به‌بهای مناسبتر دارند . ممکنست موادی که در حـرارتهـای پائیـــن خاصیت مقناطیسی‌می یابند،جانشین کوبالت ، آهن یانیکل شوند .

عکس جالب

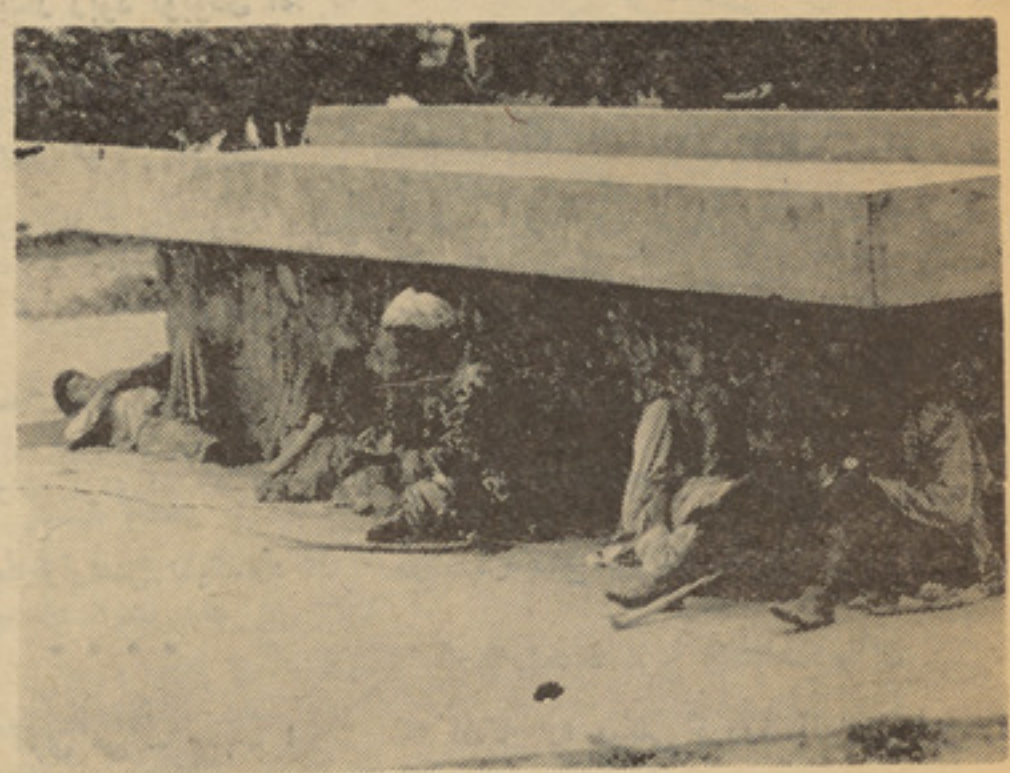

یك بلست سایه !

(عکاسی مر تضی روبنان)

ستون خانمی

مو های کو تاه

هردو بفروشگاه بزرگ افغان رفته بودند. آندو یکدیگر را نمیشنا ختند ،ولی نمیدانم بکدام قوت دل ،آن پسر از دختر پرسید:

«همشیره اجازه می دهید بپرسم، امسال چرا عموم دختران شهر ما مو های خود را کوتاه کرده اند ،بشمول شما ؟ »

دختر بدون مکث جواب داد :

(برای آنکه تمام سیخکها وقید کهای بازار را شما آغا پسر ها خریده اید !)

از من هم !

از مزدور چشم سفیدی قصه کردندکه‌این قصه واقعا برایم عجیب آمد :

زن جوان حامله بود وبالاخره متوجه شد که شکم مزدور بی شوهر وی نیزبالای‌آمده بسیار عصبی شد واظهار کرد :

(بدبخت ،شرمت نمی‌آید ؟)

(ازچه بشرمم ، بی‌بی جان.)

(از شکمت ،از طفلیکه بانتظار ش هستی، من دیگر نمیتوانم وجودترا درمنزل خودتحمل کـنم ...)

مزدور تبسمی کرده، گفت :

(ولی خانم ، شما هم که‌بانتظار طفلـی هستید !..)

زن جوان با برافروختگی فریاد کرد :

(آخر، بد بخت ،طفل من ازشو هرم‌است؟)

مزدور گفت :

(ازمن هم !)

اسد گل میخو رد

دوستم (اسد) را در خانه‌اش(شیرین‌آغا) میگفتند . دخترکش میفهمید که اسم‌پدرش «اسد» است ، ولی همانطور که تلقین شده بود، ذکر اسم پدرراگناه میدانست ...یکروز که کتاب فارسی صنف دوم را گشوده بود، معلم زبان دری از وی خواست تا یکی از درسها تحت عنوان (اسد گل‌میخورد) را با آواز بلند بخواند . دخترك کتابش را ور ق زده ، درس راپیدا کرد و عنوانش را باآواز بلند خواند :

(شیرین آغا گل میخورد !...)

انتظار طو لانی

شوهر واولاد هاشش ساعت منتظرماندند ولی آرایش خانم تمام نشد . بالاخره شوهر بالحن غمزده گفت :

ـ (خانم جان ، فقط ملتفت یك نکته باش که (روز بازار) پس فردا باخر میرسد ... اگر درآخرین ساعات آن هم برسیم ،بـمفاد ماست .)

آهنگ شباویز

گفتند . مامور مرکز ا ز شهر بیکی ازنقاط دور دست کشورنزدیك سواحل بحر در اثر توسل بوسایط گوناگون تبدیل شده وبـا ارا ده خویش این نقطه دور دست را بـر گزیده است مرد م سر گوش‌دارند که‌مامور مذکور بخاطر آن بایـن اقدام دست زده تادختر خود را از جوار انجنیران که بتازگی هرد وبهم نامزد گردیده بوند دور سازدوباین ترتیب مراسم نامزدی بهم خو رده است. برخی معتقدند که نخست انجنیر جوان بفسخ نامزدی اقـدام کردمو علت آنهم دلایلی بود که طی این مدت بدست آورده وبر خـی دیگر عقیده دارند که‌اول ما مـو ر باین اقدام دست وعلتش هم ثبو ت سلوك نادرست جـوان بـو د ه است .

بااستماع این خبر سراسیمه‌شدم اما بر عواطف و احساسات خو یش چیره گردید لازم دیدم تازما نیکه مصروف خدمتم ، متانت و آرا مش را ازدست ندهم.

اما همینکه از کار فرا غت یا فتم وگوشه خلوت نشستم جلو اندیشه را آزاد گذاشتم و شب ر ا تـا صبحگاهان بابیداری درد آلودی‌بسر آوردم با دمید ن سپیده د م آرزو ی دردلم زنده شد که خالی از حزن و تاثر نبود ـامابهر حال نو عی امید نو عی آرزو بود آرزوی که‌بخا طـر دست یافتن بان کار خدیجه رابرهم زدم بخاطرآن از منزل مامور بیر ون شدم وبخاطر آن خویشتن رادر ین خانه محصور ساختم.

دیگر فضای شهر کاملا بـرا ی من خالی شده بود وممکن بـو د باانجنیر جوا ن رابطه بر قرارسازم ومستقیما باخود وی داخل پیـکا ر کردم ... اکنون اوبعد از چنـد ی پی خواهند برد که آیا خون هنادی خواهرم بهدر رفته است ویا اینکه موجودی توانا ونیرو مند در رو ی زمین انتقام او را خـو ا هـد گرفت .

بعد ازان روز هفته ای چند غرق در تحیر بسر بردم انواع گوناگون وتضاد اندیشه هابر مغزم هجـوم می آوردند و آنرا تحت فشار قرار میدادند ومن قادر نبودم آنها را از خود برانم و یـا تنظـیم شا ن بخشم .

چا ره‌جز پیو ستن بخد مـت این انجنیر جوان نداشتم اما فعـلا راهی عملی برای این امـر میسر نبود من درین منزل مصروف خدمت بودم هیچگونه آزا ری از اهل‌خدمت بمن نمیرسد تا بخاطر آن اینجا را ترك بگویم . سکینه نیز مصرو ف خدمت درمنزل انجنیر بود او هـم هیچگونه آزا ری ندید تابخا طر آن ناگزیر بترك منزل‌وی‌گردد.

درطول این هفته ها سخت د ر تلاش بودم تاراه خرو جی از یـن مضیقه بیا بم. ودلیلی برای خرو ج خود ازین منزل وبـرای خـرو ج سکینه از آن منزل دیگر بـد ست آورم ودرعین زمان سخت علا قمند بودم در جریان این عمل تاجای که مقد ور است متر کب هیچگو نـه گناهی نگردم وهیچگونه اذیـت و آزاری بکس نرسانم.

غالبا آقایانم هنگام صر ف غـذا پیرامون تبدیلی کلا نـترین پسر خانواده از محل دور دستی که آنجا مصروف خدمت بود در ین شهریکه ماحیات بسر میبردیم گفتگو میکردند آنها میخواستند پسرشان بجـا ی ماموری که‌درین منطقه وظیفه داشت تبدیل گردد وهردو جای یکدیگر را اشغال نمایند.

موافقه درین زمینه پس از سعـی وتلاش فراوان بین هردو جا نـب صورت گرفته بود واکنون مسا عی فراوان بخر چ داده میشد تا مقامات حکومت نیز بقبول این مبادله تـن در دهند وخوشبختانه هر روزعلایم تازه ای ازمو فقیت ظاهر میشد . پدرومادر مخصو صا سخت‌علاقمند تحقق این آرزو بودند وشب وروز ازگفتگو درباره آ ن باز نمی‌استادند وتصور میکـردند کـه پسر د ور افتادهٔ شان پس از تحمل مشکلا ت مسافرت طویل المدت در دورترین نقاط کشور به نزد آنـها برگشته است وضمن گفتگو درباره چگونگی

تا اینجادا ستا ن :

زهره زن بادیه نشین پس از قتل شوهرش بادو دختر خریش بشهـر می‌آید ودو سال بعد آن شهر شوم‌را ترك‌میگوید . دختر کلا نش هنـادی توسط ماما یش نا صر بقتل میرسد. آمنه دختر کو چك مد تی بعد ازخانه پدری میگریزد ودو باره‌به‌شهر، بخانه مامور مر کز که‌سا بقا در آنجا کـار میکرد پنهنده میشود ومی‌خواهد از انجنیر جوانی که خوا هرش را به آن سرنوشت شوم کشنده انتقا م‌بکشد وبرای‌همین منظور مرا سم نامز دی خد یجه دختر مامور مر کز باوی‌برهم میزند و خود دریکی‌ازخانه‌های مربوط به‌یك فامیل ثروتمند بحیث خاد مه استخدام میگردد ودر صدد آ نست تابهرو سیله ای ممکن باشد بمنزل انجنیر جوان راه یابد وپلان خود را عملی‌سازد .

ترتیب اطاق او ضرورت خر یـد لوازم جدید ودگر گونی های که‌باید درنظام فامیل رونما گردد صحبت مینمودند زیرا پسر جوان شان در مدا رس عا لی تحصیلات‌خودرابپایان رساند ه وباحیات مرفه و مجلـل عادت گرفته است زبان فرانسو ی راخوب میداند لباسهای گرانبهـاو لوکس میپوشد ـ مانند اهل منـزل دور دستر خوانی که برای ز میـن گسترده میشود برای صرف غـذ ا نمی نشیند واز رو ی جنسی هـای بزرگ سفید ویا طلای رنگ منقوش که اطفال برای خواندن عبارات حك شده بران بریکدیگر سبقت‌میجویند غـذای خویش را برنمیدارد..)

بلی ـ پسرآنها مانند اعـضا ی خانواده بادست غذا نمیخورد بلکـه وسایل ولوازمی راکه مردمان شهر برای صر ف غـذ ا بکارمیبر نـد استعمال میکند .

پدرومادر درحالیکه بزبان از یـن تجدد پسندی فرزند شان ا ظهـا ر عدم رضایت میکردند در قلب خود ازصحبت در اطرا ف آن بتومـی بالیدند واحساس اعجاب و غـر ور میخواند فرزندان جوان دیگر که‌دور آنها حلقه زده بودند این سخنا ن رابدقت میشنیدندو به خشم‌مخالفت

بقیه‌در صفحه ٥٦

گذرگاه تبسم

نکته

یك هنر پیشه‌فرانسوی میگو ید:

باهر از دواج یك زن بر تعداد زنان افزوده شده یك مرد از تعداد مردان کم میشود

تابلو

زنی از رهنمای سالون فروش‌تابلو های رسامی پرسید :
ـببخشید آقا این تابلو کار پیکا است ... ؟
ـنخیر خانم ... آن تابلـــو نیست بلکه آیینه است .

استفاده از یخچال

ازجای دور

گارسون بعد از معطلی زیاد قهوه مشتری خودراآورده گفت .بفرمائید قهوه آوردم ، این قهو ،از امریکای جنوبی است مشتری سرش راتکان داده گفت :
میدانستم که قهوه از جـای دوری آمده چون سه ساعت است انتظار میکشم .

ـلطفا برای من یك سر بدهید

مرض تاض : بلی .. بروی این میز راحت تر میخوابم‌تا معاینه ام کنید.

حرف درست

مشتری گار سون را صدا کـرده زیر پیاله رابه اونشان دادو گفت:
ـاین مگس در قهوه من چه معنـــی داره ؟ گارسون باقیافه حـــق بجانبی گفت :
من چه میدانم قربان ... من گار سونم وفال قهوه رایاد ندارم .

مساله مشکل

پیرمردی هفتادساله ، دخترجوانی‌را به زنی گرفت ووقتی به‌حجله رفتند مرد بااندکی خجالت گفت :

دختر جان ... آیا مادرت راجع به بعضی حقایق زندگی که مربوط بـه امشب میشود . چیزی بشمانگفته ؟

دختر باشرم و حیا گفت :

ـنـــه چیزی بمن نگفته
پیر مرد آهی کشیده گفت :
ـخیلی بدشد ... چون من هم هـر چه فکر میکنم چیزی بیادم نمی‌آید.

وقتیکه مـو سیقی دان پـارچـه تاثر انگیزی را می‌نوازد

وقتیکه مادر کلان‌از تیپ ریکاردر برای نخریسی استفاده میکند

نوشته جلال نورانی

کیسه بر

دربین سرویس مثل همیشه بیرو باربود . هر کس در فکری فرو رفته بود چهره ها رنگ پریده و آزرده بنظرمیرسیدند پیر مردی که معلو م میشد بیش از دیگرا ن عقده دا رد با صدای‌بلند حرف میزد با لای درو دیوار انتقاد میکرد محا طبش معلوم نبود اما بدون اینکه مجبور یتی در کاربا شد چند نفردرآخر جمله‌هایش برای او سرتکان میدادندوحرفهایش راتاییدمیکردند ، نگرا ن در تلا ش جمع کرد ن پول های‌خود بود جیب های وا سکتش پندیده بنظرمیرسید.

قیافه ترش وصورت عرق کرده دا شت برخلاف اعما ل پرشتا ب وکش‌و گیر های خشنش‌و آن‌صورت غم‌آلود حرفهای به‌اصطلاح مود بانه اززبانش می جهید واین کلما ت ممد تلا ش‌های اوبود برای جمع کرد ن پول را کبین . او مر تب میگفت «ای‌طرف تیر شو بادارم... هله‌بیادر خوانده کمی پیش بیا..او پدر..خوده یك بغل بگی .. چو چه تیر شوطرف زنها ..»

در همین‌اثنا ء در ایستگاهی‌موتر تو قف کرد .

او کرتی‌خودرا روی دست گرفته بود. دست دیگر ش محکم به میله آهنی سر تاسری سقف‌موترچسپیده بود، گاهگاهی دخترهای مکتب‌راکه‌در پیشروی سرویس با پیراهن ها ی سیاه وچادرهای سفید که خیلی نزدیك هم قراردا شتندنظاره میکرد، درایستگاه آهسته به بیرو ن‌چشمکی زد، «ح» از ایستگاه متو جه‌اشاره‌او شد،بعد (ح) هم به‌سرویس بالا شد ودر میان مردم‌آنجا که‌گویی جای سوزن انداختن‌نبود، جایی برای‌خود پیدا کرد سرویس دوباره‌براه‌افتاد.

دربین سرویس بین اووح نگاه‌هایی های ردوبدل شد «او» «شکار» راکه بین خودش و «ح» واقع بوذ بااشاره مخصوص که دیگران متوجه نشدند به (ح) نشان داد همینکه سرویس‌به ایستگاه ذیگر نـزذیك شد جنب و جوشی ذرسرویس ایجاذ شد واین فشارها ازهردو طر ف تو سط (او) و (ح) ایجاد گردید وبعد اوخود را از بین را کبین بیرو ن کشیده بعد از بغل کشی مفصلی با (شـکار) از دم سینمای .. (او) انتظـار (ح) را سرویس پیاده شد .

میکشید .

لحظا تی چندی سپری شد ازدور (ح) نما یا ن‌گشت بادیدن‌اوچهره‌اش شگفت باشیوه مخصوص بخود شان احوا ل پر سی‌کرد ندبعد(او)دوصدو چهل‌افغانی رااز جیب خود کشیده‌به (ح) داد وگفت :

اینه نصفش..

هردو لبخند زدند .. (او) گفت :

ـ مه میروم سرای لیلا می‌یك‌کرتی وپطلون نوبرم میخرم .. رخت‌ولباسم اگه‌خوب باشد شاید ده اونجه مقررم کنن .

(ح) گفت :

ـ مام برم ازمامور سینما یك‌بیست قطعه تکت بخرم ...

ـ ها برو ... فلم خوبش اس‌بازار سیاه می‌چسپد

ذرآن خانه سر وصدایی بوذ، زن میگفت:

ـ هیچ هوش بسرت‌نیس ..اینالی چه بخوریم؟مرذیکه ریشش‌رسیده‌بوذ میگفت : ایطور جیب مه زدن که‌قطعا نفامیلم .. خدا خانه شانه خرا ب کند چهارصدوهشتادافغانی ره‌زدن.. مه‌ره کی‌بگویه که‌ازخاطر کرای‌سرویس تما م پول های خوده از جیب بکشم وبه‌هر که‌نشا ن بتم . .

کدام‌لغت ؟

پیر مرد پولداری بستری بـودوامیدی به بهبود خود نداشت . . . یکشب زنش را دیدکه مشغو ل نـوشتـن خـط اسـت . .. از او پرسید :

ـ عزیزم به کـی نامه نو شتـه‌میکنی ؟

زنجواب داد به پسر کاکایم .

شوهر با ناله پرسید : با اوچکارداری؟

زن باعشوه‌جواب‌داد: مژده‌سلامتی‌ترا به اومیدهم . . .

پیر مرد هیچ نگفت و . .. لحظه‌بعد زن از او پرسید :

عزیزم ... راستی کلمه گورستان‌خوبست یا قبرستان ؟

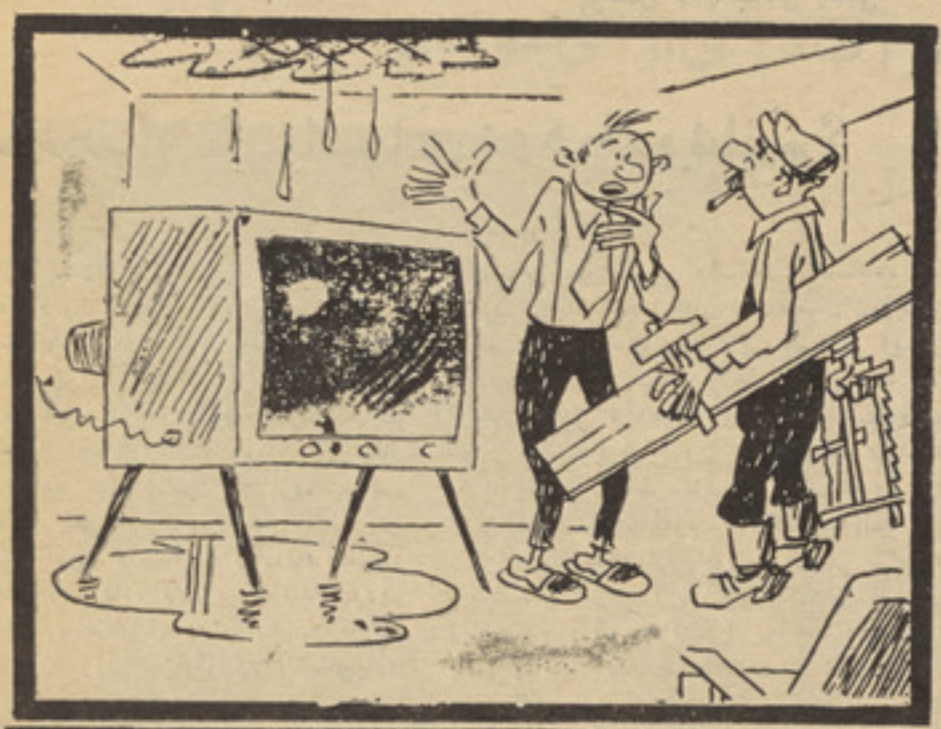

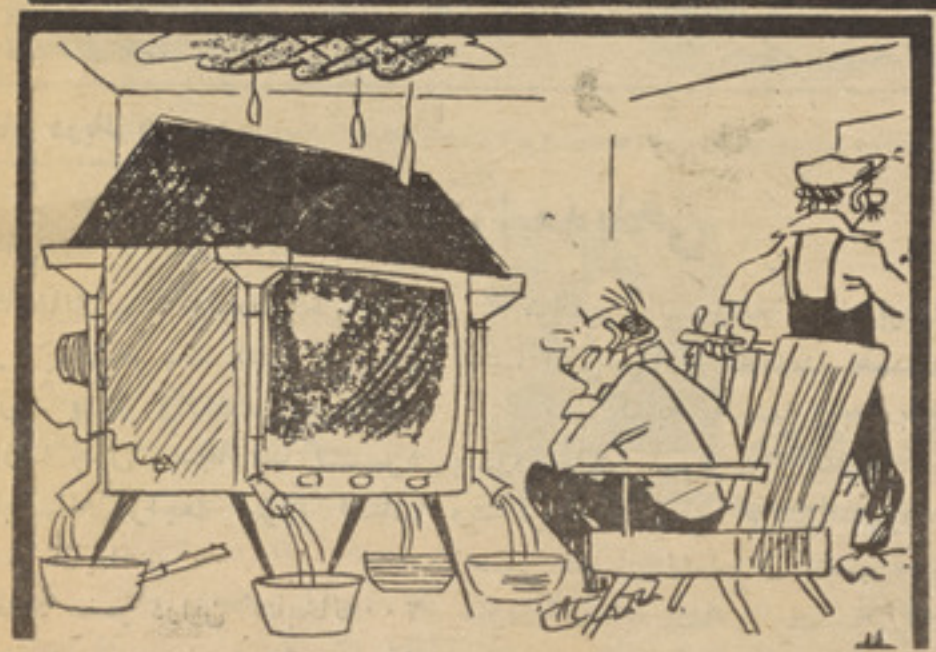

ازبالا به پائین بدون شرح

صدد رصدا نگلیسی

یك جنتلمن انگلیسی‌را به جـرم تظاهرا ت مستانه درانظار مـردم محا کمه میکردند . او ضمن دفا ع از خود گفت :

جناب قاضی به شرافت تان قسم که من مست نبودم فقط کمی زیادتر از حد معمول‌ویسکی‌نو شیده بودم.

قاضی کمی فکر کرده گفت :

من‌به‌شما اطمینان میکنم ودرعوض دوروز زندان فقط چهل‌وهشت‌ساعت شمارا از حق آزادی محروم میکنم.

د ځوانانو ژوندون

چگونه میکو شیم

پوهنمل غلام جیلانی یفتلی

تانقاط ضعف و نارسائیهای خودرا بپوشانیم ؟

قسمت دوم

درشماره گذشته ازمیکانیزم های انطباقی بحث کرده ونوشته بودیم که مابعضا به جهت غلبه برشکست هاو در مقام دفاع از ناکامی های خود ازین میکانیزم های دفاعی استفاده مینماییم برعلاوه ،از اضراریکه در اثر تکرار استعمال وعادت گرفتن در بکار بردن آن عاید میگردد،نیز نام برده بودیم. درآن شماره یکی ازمیکانیزم های انطباقی یعنی منطق گویی واستدلال راارائه مثالها مطرح بحث قرار داده ووعده گذاشته بودیم که‌درین شماره ازطریق وراهاییکه مارادر احتراز ازبکار بردن این‌میکانیزم انطباقی‌یاری میکند بحث میکنم .

هرگاه ازبحث شماره گذشته این‌نتیجه حاصل شده باشد که بعضی از شما از میکانیزم منطق گویی واستدلال استفاده‌کرده ومیل دارید تاحدامکان ازاستعمال‌آن‌پرهیز کنید پس لطفا باتوجه باین امر که این میکانیزم ،مانند میکانیزم های دیگر فقط اثر ازیك ناکامی ویانتیجه ازعدم موفقیت دربر خورد موثر بااوضاع وشرایط مختلف میباشد نکات آتی رابه‌خاطر داشته باشید :

۱ ـ بصورت عموم کسانیکه نمیوانند تابا دیگران بسازند ویادر امور ی مقصر می‌مانند میکوشند تاخود را از طریق منطق گو یی وباصطلاح (دلیل تراشی) نجا ت داده‌وایمن باقی بمانند آنکه آرزو داشته است تا جایزه‌راکسب کند ، شاگردی که می‌خواسته در امتحا ن نمرا ت عالی بد ست‌آرد، و

بقیه درصفحه ٥٦

جوانان دریك هفته :

کتابخانه‌لیسه رابعه بلخی

* کتابخانه لیسه رابعه بلخی‌دارای دوهزار وپنجصد جلد کتاب به زبان های دری، پشتو وانگلیسی میباشد.

*رازانه چهل تاپنجاه شا گرد به کتابخانه مراجعه نموده کتاب مطالبه می‌نمایند .

* تعداد عضو دراین کتابخانه۳۰۰ شاگرد بوده وهرروز به عضویت آن افزوده میشود .

* شاگردان‌لیسه‌رابعه بلخی‌بیشتر بکتب ادبی وناول علاقه‌مند هستند.

* کتب کتابخانه‌لیسه رابعه بلخی بصورت الفبا ترتیب و تنظیم شده وشاگردان درموقع گرفتن‌کتاب‌بکدام زحمتی دچار نشده و کتب مورد ضرورت شان بزود ترین فرصت بدسترس شان قرار داده میشود .

گوشه ای ازکتابخانه لیسه رابعه بلخی

دانستنیها برای جوانان

جوان نان و هنر مجسمه‌سازی

چکوسلوا کیا از جمله کشور هائیست که درتولید صنایع ظریف آرت ومجسمه سازی دست کمی از پیشر فته ترین کشور های جهان درین فن ندارد. این هنرکه حفظ سلیقه‌و ظر فیت ابتکار از مبا نی مهم آن بشمار میرود باستفاده از تجارب استادان کهنه کار واندوخته های سرشار شان بانیروی جوانان جامه عمل بپوشد در اروپای شرقی درحال پیمودن قوس صعودی خود است .

مقاما ت صا لحه جمهوریت چکو سلوا کیا برای جذب‌وبکاربستن استعداد جوانان به احداث مرکز بزرگ وباشکوهی دست زده که بیشتر ساخت‌های‌آن‌شاهد پیشرفت وضامن ارتقای این هنر دردوبخش

بقیه‌در صفحه ٥٦

نامه

جوانان محترم !

باید گفت: شرایط امروزی جامعه بیشتر از هرزمانی ایجاب مینماید تاآداب معاشرت را نسبت‌به هروقت دیگر مراعات کرد وضمناً بایدیادآور شدکه توقعات اجتماع نسبت به‌همه ازشما «جوانان» بیشتراست ونگاه‌ها اعمال شمارا عمیقانه مطالعه‌میدارند.

لهذا بهتر است تاحدتوان بجزئی ترین نکات توجه وآداب معاشرت را مراعات کرد. وماین جا چند نکته‌را که قابل تذکار است . انگشت میگذاریم وامید واریم شما به آن متصف نباشید .

شاگردان ممتاز

نام : سمین «رحیمی»
درجه : اول نمبر عمومی ازسه سال به اینطرف .
صنف : دوازدهم (ب) لیسه شاهدخت‌مریم.
سن : ۱۸ ساله .
علاقمند : به مطالعه موضوعات علمی و سپورت .
آرزو : میخواهم در آینده داکترطبشوم.

نام : پروین (ملتیار)
در جه : اول نمبر عمومی .
صنف : دهم لیسه شاهدخت مریم .
سن : پانزده ساله .
علاقمند : به ورزش باسکتبال .
آرزو : میخواهم درآینده معلم شوم.

ازدنیای‌جوانا ن

مراکزجدید آب بازی برای جوانان

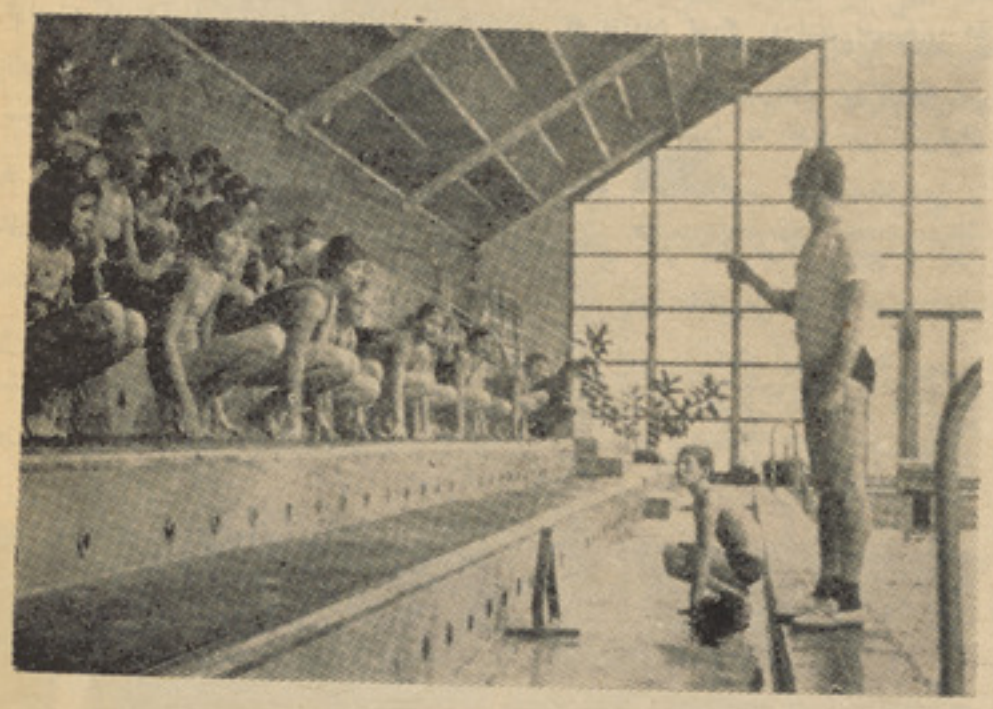

آببازی از جملـه ورزش های مهم وحیاتی بشر است. درچکوسلواکیا درپوهنتون سلاو(۲۰)مرکز تجربوی باحوض های نظیف وپر ازآب شفاف وجود دارد کـه نوآموزان از جـانب مربیان نخبه‌مراقبت‌وتربیت میشوند ودراخیر سبك سیرترین وماهرترین شان انتخاب ودرحلقه جداگانه تحت تربیه قرار میگیرند محـل تدریسی شاگردان طوری ترتیب شده‌که بایك حوض وسیع مجهز بـوده وسیستم جدید وامور ظریف درآنجا آموختـه میشود .

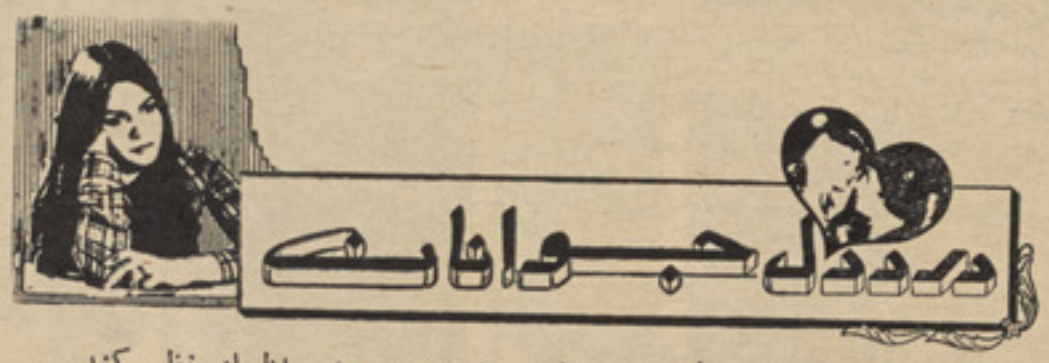

جوانی هستم(۱۸) ساله ودرصنف یازدهم یکی ازلیسه‌های کابل‌مشغول تحصیل میباشم .

میخواهم باشمادرددل خودرابگویم وازشما میخواهم کـه نامه مرانشـر نمائید .

بشما خو بتـر معـلوم است کـه زندگـانی امروز، ایجاب میکند کـه انسان در هـرموضوع و هرمسئلـه خانوادگی بـا اعضای فامیل خویش مشوره بدهد واظهار نظر کند .

ولی افسوس پـدرم به هیچیك از اعضای فامیل این حق را نداده‌واگر اظهار نظر بکنیم باقهر و عصبانیت میگوید. (شما نیمدانید- هنوز بوی شیر ازدهنشان می‌آید - تورا مانده وکلان کار) وازاین قبیل سخنان .

بشما خوبتر معلوم است افرادیك خانواده درتمام جزئیات زندگانی‌باهم سهم داشته ودرغم وشادی یکدیگـر سهیم اند. من باوجود داشتن (۱۸) سال عمر امروزنمیتوانم دربین‌فامیلم دربین رفقا وهم سالانم اظهار عقیده نمایم .

وازهمینجاست که دوستانم مـرا پسر خجا لتی وشر مندوك‌میگو یندو من‌ازین وضع رنج میبرم .

مجلهٔ ژوندون باابتکار خویش‌یعنی باز نمودن صفحه جوانان توانستـه است که کمك بزرگی به طبقه جوان مملکت کنـد. پس لطفاً ایـن نامه را نشر نموده تاپدران مـا بفهمند کـه زندگی امروز باگذشته فرق داشتـه. واولیای ما نبایـد روحیه فرزنـدان خودرا خورد نموده وآنهارا تحقیـر کنند .

(ف - یاسین)

هـــای رســـیـــده

دختران :-

۱- بارهادیده‌شده‌عده ازخواهران ما باموهای بـیگودی وبسته بـروی جاده ها ومغازه‌ها ظاهر میشوند که این عمل - عملیست نامناسب .

۲- بعـضاً دیـده شده بعضی از خواهران ما بدون توجه به روی‌جاده وبازار ایستاده وجراب های شان را بالا میبرندکه زننده ترین عمل بوده بهتر است قبل ازخـروج ازمنـزل جراب هارا باجراب بند محکم بست.

۳- برآمدن زیر پیراهنی خیلی ها در پـاهین جلـوه دادن شخصیـت وپاهین آوردن ارزش لباس رول‌دارد ولی بعضاً خواهران ما کمتر به این نکته توجه دارند .

٤- آرایش غلیظوزننده خیلی‌زشت جلوه نموده نه تنها این عمل خوب نیست بلکه نشان دهنده‌آن است‌که ایشان در زندگی هیچ مصروفیتـی به جزفیشن‌نداشته وحمل‌بربیکارگی شان گـردیده وهمچنـان ایشان را دوستدار قیافه های ساختگی نشان داده ومتظاهر جلوه میدهد .

بااحترام (سونیا آشفته)

ژوندون

زنان و دختران

از شریفه دانش ادبیار

روش زندگی

آراستن رو وپیرا ستن مو استعداد یست فطری که ازآوان کودکی درنهاد بعضی ها برانگیخته شده ،بار شد جسمی آنکشا فمی یابد وباگذشت زما ن تحول می پذیرد .

سرخاب وسفید آب، رنگها ی عقب چشم وزیورا ت گران‌بهارا به تنها یی نمی‌توان جزو گهر تابناك آداب زندگی دانست .اماچه بسا زنانیکه غافل ازاصل واقعیت‌بافیشن و سنگار ابراز وجود نموده ، همیشه در صدر مجلس جامی گیرندوبا حرکات چشم و ابرو وگذاشتن انگشت انتقاد بهر چه که دل شان خواست ،خود نمایی‌می‌کنند . وبه زعم آنها این وضع خیلی خوش آیند است. لیکن زنان چیز فهم ،اینگونه روش رانا پسند دانسته خلاف رویهٔ آنهادرسراشیب زمین‌گام‌می نهند وچنان حرکاتی را زننده وننگین میدانند. این عده خیلی‌میکوشندآهسته سخن‌بگویند، معقول جواب بدهند واحترام دیگران را نیکو محفوظ بدارند .

زنیکه باز یور دانستنی های معقو ل وارزندهٔ زندگی آراسته نباشدموجودبی احساسی را ماند که‌فقط بخورد وبخوا بد . درحالیکه عصر امروز ،زمان فهم، درایت کار دانی و جدیت است و جامعهٔ معاصر و جود چنین‌موجودات رامطلوب نمی‌داند. ازین رو وظیفهٔ زنان فهمیده است که‌بادر ك احساس مسئولیت آنگونه امراض راتداوی کنند، تا بر خی از زنان خانواده های مابی‌خبر از راه ورسم زندگی گام نبردارند.

زن خوب یعنی زنیکه آرامش دهندهٔ روح نارام شوهر خود باشد، نیکو کار ی کند و ازبد کرداری هابپرهیزد ، کار ها ی منز ل راخوب انجام دهد وبهترین یاور برای کودکانش باشد، دایم لبخندی برلب ظاهر سازد ونوری ازسرور به‌اطراف‌خویش‌بپراگند وضع اعضای خانواده را بافهم ودرا یت خاصی مواظبت‌کند، از تنبلی گریزا ن بوده وبه کارهای سودمندی که بیشتربه نفع جامعه‌پایان یابد مبادرت ورزد، از درو گوهر گرانبها تراست .

پخت وپز

کیک کاکاودار

نیم پیاله روغن رابایك مقدار کا فی شکر بهم بزنید تابصورت کریم سفید درآید آنگاه نیم پیاله کاکاورا دریك سوم پیا له

آب سرد خوب مخلوط کرده‌به‌مایع اضافه‌کنید بعد دونیم پیاله آردویك قاشق چا ی‌خوری نمك را الك کرده یك‌پیاله آب راهمرای یك قاشق چای خوری وانیل بدان بیفزا یید . سپس ، یکنیم قاشق چای خور ی پلی رابا یك سوم پیاله آب مزج کرده به‌مایع بریزید وسه دانه سفیده تخم مرغ راخوب بهم‌بزنید تاشکل قف رابخود گیرد. بعد به صور ت دایره وار بین مایع کیك‌بریزید .

ظرف کیك راچرب کرده مایع رابدا ن‌علاوه کنید وطی سی دقیقه در داش ۳۵۰ در جه حرارتش بدهید .

آداب معاشر ت

باسردم‌چگونه رفتار کنیم

کسانیکه درخوشر فتار ی وسلو ك مهارت نشان میدهند بیشتر مورد دوستی قرارمیگیرند واین امر چون نواختن پیانواست .

برخی بدون تعلیم میتوانند خوب پیانو بنوازند .اما درصد نفر صرف یکتن ودیگران باید سالها درس بگیرند وتمرین کنند تا نواختن پیانو را بدانند .

آیا شما آرزو کرده‌اید که دوستا ن‌بیشتری میداشتید وعلاقه مردم رانسبت به‌خود جلب میکردید ؟

اگر شما اینطور می اندیشیدید حتما تنها نبودید . بسیاری ازدختران وپسران وحتی بزرگترا ن‌نیز بدین فکر اند . پس اگر می خواهیددیگران شما را دوست داشته باشند

باید شما هم آنها را دوست بدارید .زیرا تاوقتی که‌با مردم آمیزش نداشته باشیدنمی توانید آنهارا دوست داشته باشید یا به آشنایی شان توفیق یابید . آمیزش بادیگران

نخستین گام در جاده معاشرت وسلوك به شمار می رود . شما نباید منتظر شوید که دیگران به‌طرف شما بیایند ، بلکه درگرویدن بادیگران بایست خود پیش قدم گردید .

تهیه وارسالی نفیسه مجمود :

رمز زناشوهری

همانطور یکه مردان ازخانمها ی شان‌توقع دوستی دارند خانم هانیز میخوا هند مرد زندگی آنها دوست باگذشت‌ورفیق فداکار بوده رویه‌اش صمیمانه باشد .

واضح است که زن تمام وقت وانر ژ ی خود راصرف کارهای خانه‌وتر بیت اطفا ل مینماید .وسروصدای بچه ها وکار ها ی طاقت فرسا اورا جسما وروحا کسل میسازدکه فقط رویه دوستانه شوهر میتواند کسالت اورا رفع وزنگ خستگی‌از آئینه قلبش بزداید زنان توقع دارند همسرشان مرد ایدا ل‌باشد خانم خودرابه تمام معنی بشنا سد وبارویه خشن وقهر بیجای خودزمینه رابرا ی تاخت و تازبی موجب وتعرضات بی موقع اهل فامیل نسبت به خانمش مهیا نسازد

زیرا زنان موجودات حساس وزودرنج می با شند از ین رو نبا ید با آنها دور از انصاف به حیث یك زیر دست رفتار شود . اگر مرد در زند گی زناشوهری ازصداقت کاربگیرد زن نیز با کوشش‌پیگیرش خانه رابهتر ین راحتگاه و زیبا ترین تفرجگاه برای همسر وفر زند ان خود خواهد ساخت .

از : کامله حبیب مهر

ارسالی آشفته

سکوت بهترین‌زینت زن است .

(سروفوکل)

• • •

در جات تر قی‌یك ملت در حیا ت اجتما عی منوط به احترا م زن است.

(گوری)

• • •

زن منشور بلورینی است که از پشت آن می‌توان اشیا را زیباتر دید .

(پتی گریلی)

این‌مود هاذوق پیش‌از تابستان درمورد انتخاب لباس تابستانی‌است

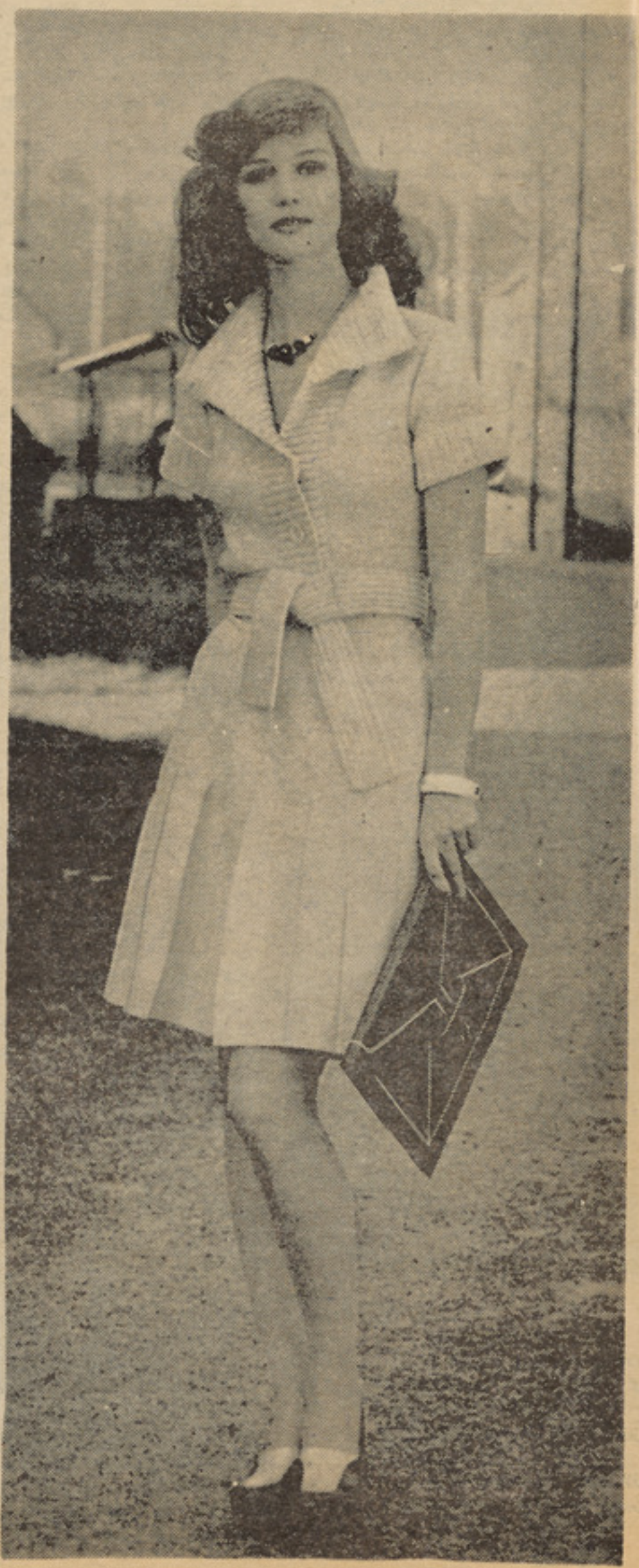

۱ـ عکس نمایانگر جا کت بهار ی آستین دراز نخی بوده که با یخه‌ها، گوشه و حواشی از هـون فـولادی تیره رنگ تهیه‌گردیده و درقسمت وسط آن‌لباس‌آبیازی بافت‌شده‌است.

۲ـ این مودل هم بصورت جا کت وهم بقسم کرتی پوشیده میشود و یك مود ل مقبول است که با حواشی قبرغـه یـی از هـون پشمی طـور انگوره دار بافت گردیده است .

۳ـ درنگاه اول دو توتـه بنظر میخورد اما یك بالا تنه است که به رنگ روشن بازیر یخـه‌مثلث شکل از پارچهٔ نخی نـرم و خیلی سرهٔ تهیه گردیده است .

٤ـ این یك جا کت مودل کلاسیك (اکریل) است که‌با گلهای تابستانی کارشده وگلهای قسمت سینـه اش حکایت گر زیبایی آن می‌باشد .

تیم فوتبال جوانان قندهار

درهفته گذشت ماشاهد یك سلسله‌مسابقات فوتبال بین تیم جوانان قند هار وتیم ها ی آزاد کابل درمیدانهایی فوتبا ل پو ل‌تخنیك وچمن حضوری بودیم این‌مسابقا ت که مارابه آینده امیدوار میسازد ازطر ف یك عده زیاد علاقمندان سپورت به‌گرمی استقبال گردید .

مسابقات متذکره گرچه‌کدام فوق‌العادگی ازنگا هی بازی نداشت‌وبه هما ن سو یه معمول بازی میکردند بانهم یك چیز ی‌تازه وامید بخش‌درآن دیده میشد که عبار ت از موجودیت تیم جدید (یعنی‌تیم‌جوانان‌قندهار) بـــود .

این تیم که‌نمایانگر سپور ت درولا یت کشور وعلاقه هم وطنان مایه آن میباشد مارا به‌انکشاف سپورت درکشور عزیز ما افغانستان امیدوار میسازد وبما نوید تبارز استعداد های ورزشی استعداد هاییکه همیشه درین کشور باستانی موجود بوده و قـهرمانانی را بوجود آورده است میدهد . ومارامتیقن میسازد اگـر بگوییم باوجود نبودن تشویق وغیره روز ی خواهد رسید که‌ما قهرمانانی داشته وباآن ببالنیم .

تیم جوانان قندهار که از همچو استعداد هاتشکیل یافته باوجود اینکه نسبت به تیم های‌کابل چندان مسابقه‌راندیده ودرمقابل‌تیم های خارجی هم قرار نگرفته اند با آنهـــم خوب بازی کرده ویقینا خوب درخشیدند .

بازی خوب، شطار ت ورو حیه قو ی از صفات عالی‌است که‌تیم جوانان قندهارراشایستهٔ تحسیـن ساختـه ا ست ، اعضـای تیـم جوانا ن قند هار چنان‌بخوبی بازی کردندکه گوی چندین سـال نسبت به تیم ها ی کابل قدامت وتجربه کافی دارند این تیم چنان اتحاد ویگانگی رادر بازی حفظ کرده‌اند که اصلا حس خود خواهی (که بد بختا نه صفت اکثر فو تبا لیست های ما میباشد) در آنها سـراغ نمیشـد شاهد قـول مـا بازی‌لفتن تیم جوانان قند هار در روزسو م مسابقه آنها است لفتن مذ کور باوجود آنکه توپ رادر پنج یاشش متر ی گو ل دراختیار خود داشت وهر لحظه تصور میرفت که‌ثبوت کند ولی چون شانس گول زدن رابخود ندید (زیراگول کیپر تیم مقابل هم به‌خوبی آماده گرفتن توپ بود) توپ رابرفیق خود پاس‌داد که به‌اینوسیله یك قدم تیم خودرا به‌موفقیت پیش راند . مثال داده شـده وحـدت وعدم خود خواهی اعضای تیم‌جوانان قند هار را نمایانگر است .

درسه مسابقه که‌تا روز جمعه گذ شته‌این تیم اجرانمود تنهادریکی آن‌مساوی ومتبا قی رابه نفـع خود وشکست حریـف به پایـان رساندند که اینهمه لیاقت ،استعداد وعلاقه بورزش جوانان قندهار را نشان میدهد .

دربین اعضای تیم قندهار تقریبا همه‌خوب بازی میکردند مخصوصا ازپاس ښا غلی‌محمد طاهر (رایت اوت) باخبر ی وچالاکی ښاغلی محمد نادر سنتر فولبیك وزیر کـی ښـاغلی درمحمد سنتر آف تیـم مذکور باید یاد آور شویم زیرا آنهادرحقیقت رکن اساسی برای موفقیت تیم قندهار بودند .

گرچه هدف ماصرف یك تبصره روی‌ورزش درولایت کشور مخصو صا ولایت قند هاربود ولی چون توصیف تیم ورزشی ویك سپورتمین واقعی ویاد آوری از آنـهـا قـدردانـی از سپورت آنها به‌خاطر تشویق ، ترغیـب و

بقیه درصفحه ۵۸

اعضای تیم جوانان قندهار

اخبار ورزشی

تیم فوتبال اردو که جهت انجام‌مسابقات به‌اتحاد شوروی رفته بودند واپس بو طن مراجعت کردند .

تیم جوانان قند هار برای انجام یك‌سلسله مسابقات فوتبال به کابل وارد شدند .

روز ۱۵ سرطان مسابقه پهلوانی بین هژده نفر از پهلوانان در غازی استدیو م صورت گرفت .

تیم ملی فوتبال برازیل دریك باز ی که شب ۱۰ سرطان ترتیب شده بود (تیم‌ملی اسکاتلند رابا نتیجه یك بر صفرشکست‌داد) (فریزر) قهرمان (پیشین سنگـین وز ن بوکس جهان روز ۱۱ سر طا ن به رینگ باز گشته و مسابقه ۱۲ روند ی رابا(جوباکنر) قهرمان انگلیسی آغاز کرد.

باکنر که ۲۳ سال دارد بوکسو بسیار تیز است‌که ضربه چپ خیلی‌قـوی دارد وی از جمله ۴۹ مسابقه ۲۷ آنرا بانکو ت پیروزشده است ولی درمقابل فرایزر در روند دوازدهم از پا درآمد .

ورزش درالمان

جمهوریت اتحادی المان که یکی ازقدیمی ترین‌کشور دارای ورزش های میدانی‌میباشد هرپنج سال جشنواره سپور تی به اشترا ك تقریبا دومیلیون نفردرین کشور برگزار می شود .

فوتبال وجمنا ستیك از جمله ورزشها ی است که‌علاقمندان زیاد درین کشور دارد.

چنانچه از جمله ده ملیون نفر یکه عضو فدراسیون ورزشی الما ن میباشد ۳ میلیون آن جزء سازمان سپور تی فو تبا ل هـستند درکشور المان تما م تجاویز وتصامیم درمورد ورزش ازطر ف سازمان های ورزشی اتخاذ شده وعملی میگرددو حکومت‌در آن مدا خله ندارد .

تنها درپولیکه بیش از ۱۵ را ملیاردمارك جهت برگزاری المپیای سال ۱۹۷۲ (ابرویزن فیلد)میونیخ در جمهور یت اتحادی المان‌به مصرف رسید حکو مت مستقیما حصه گرفت ودر سایر موارد مداخله حکومت کمتر دیده میشود وتمام مردم اهم از زن‌ومردراسابرای سپور ت خدمت میکنند وآنرا پیش میبرند که‌این همه نمایانگر علاقه وافرمردم‌جمهوریت اتحادی المان به‌ورزش میباشد .

فدراسیون فوتبال المان که ورزیده ترین فوتبا لیست های جهان را داراست در طول چند سال اخیر توانسته مقتدر ترین تیم را درجهان داشته باشد چنانچه در مسابقا ت‌جام جهانی که‌درلند ن صور ت گرفته بود تیم فوتبال المان خودرابه فاینل یعنـی آخریـن مسابقه رسانید ولی درمقابل انگلستا ن‌شکست یافت اما بعدازآن درمسابقا ت‌اروپاخیلی‌خوب درخشیدند .

مسابقات جام جهانی که درسا ل ۱۹۷۴در جمهوریت اتحادی المان صور ت میگیرد با وجود آنکه درمسابقات مقدماتی تیم الما ن نتوانست درمقابل برازیل موفقیت حا صـل کـند .

امیدی‌برای پیروزی آن در مسابقا ت جام جهانی آینده موجوداست دیده شودکه نتیجه چه خواهد شد .

کرهاردمولر فوتبالیست مشهورالمان

چهره‌های ورزشی

درین هفته ماچهره را ازتیم فوتبال‌جوانان قندهار به خوانندگان محتر م خود معر فی میکنیم که کلید پیروزی تیم خود رابه پادارد وبااین کلید همیشه درگول حریف رابازنموده وتوپ رادرآن جا میدهد .

این چهره ورزشی که اسمش ظاهراست باوجود نحیف بودن جسامتش چنان به‌زیر گی وتیزی گول میزند که کولکیپر حریف اصلا نمی داند چطور توپ داخل گول شد .

پیغله سینا شیون

متعلمه صنف دهم عضـو فعال و ستاره درخشان تیم باسکتبال لیسه زرغو نه دارا ی ۱۶ سال عمر میباشد .

به بتمنتن ، والیبال وپنگ پـانگ نیـز علاقه ودستر س دارد .

سپورتمین خونسرد ودارا ی اخـلاق سپورتی را دوست دارد و خودش نیز بهمین صفات آراسته بوده‌وهمیشه متبسم است .

ښاغلی محمد طاهر فارغ التحصیل لیسه احمدشاه بابا دارای نزده سال عمر است و ازعمرفوتبالش بیش از۴سالی نمیگذردموصوف آرزو دارد روزی درتیم ملی افغانی که ممکن یك‌وقتی تشکیل‌شود عضو یت حاصل نموده وافتخار ی‌را برای کشور خودکمایی کند .

ژوندون

ترجمه فرید انصاری

از ریدرز دایجست

من موی شما هستم

من مو های شما هستم

راجع بمن خیلی چیز های بیمعنی نوشته اند . اینست داستان حقیقی کرکتر و خاصیتم که خودم بشما حکایت میکنم

• • •

از تمام نقاط‌نظر عمعلی‌من یکچیز بیکاره هستم ودربعضی‌حصص‌بدنتان وجود دارم اما کدام وظیفه مهمی ندارم‌که اجرا نمایم . لهذا توجه شما نظر ببعضی اعضای حیاتی وجود تان‌بمن بیشتر است .

شما وخانم تان که میانه سال استید بالای من ورفقایم پول زیاد مصرف میکنید وتوجه زیادی دارید. من موی نمبر (۷۸۹ر ٥٦ در سرشما میباشم وبه نمایندگی ازملیونهاموی دیگری که در جسم شما پراگنده اند حرف میزنم .

ما مویها با ندازه ها واشکالی مختلفی هستیم : در حصهٔ ابرو ها کوتاه ودر شت ، در سر دراز وملایم ودر اکثر حصص دیگر وجود بازیك وخوابیده وحتی در دیگر جا های بدن نامرئی میباشیم .

درسر شما تقریبا صد هزار دانهٔ ما موجود است و ریش تان متشکل ازسی هزار دانه ما میباشد .

ما از آنجمله انساج وجود تا ن میباشیم که خیلی بسرعت نومیکنیم ریش شماکه مرد ٤٧ ساله‌ای‌هستید ٥½ ـانچ دراز میشود و موهای سر تان سالانه ٥ـ انچ میروید .

ما مویها برای انسانهای ابتدایی ماقبل التاریخ خدمات شایانی انجام دادیم:

ابرو ها چشم هارا محا فظت میکرد ، ریش روی را از سردی در امان میداشت و مو های زیر بغل وزهار ازفرسایش جلوگیری میکرد. اما در عصر امروز این وظایف‌اکثرا اهمیت خود را از دست داده است. بدون شك کل کردن ریش در بین سربازان یك ضرورت لازمی شد وسپس برای همه عام گردید .

ما مویها از کجا میروئیم . پیاز کوچك ویا باصطلاح علمی فولیکل ما در عمق تقریبا ۸ر۱ حصهٔ یك انچ در زیر پوست در جایی واقع شده که خون ورشته های عصبی بانجا میرسد .

فولیکل در واقع یك فابریکه‌کوچك موی سازیست که برای مدت تقریبا هفت سال شبانه روز بلاوقفه کار میکند و بعد ازان برای استراحت وتعمیر مجدد سرش بسته میشود . بعد از یك مدت استراحت فولیکل من دوباره بفعالیت تولیدی آغاز میکند .

معمولا وقتیکه فولیکل مااستراحت میکند ما میافتیم ودر جایما مو ها ی دیگری سر میزند . در حدود ۷٥تار ما هر روز از سر شما میافتد .

وقتیکه شما در بطن مادر تان دو ماهه بودید فولیکل های ما شرو ع بتشکل کرد ودر بطن تار های باریك ابریشم نما تولید کرد اما در ماه

بقیه درصفحه٥٨

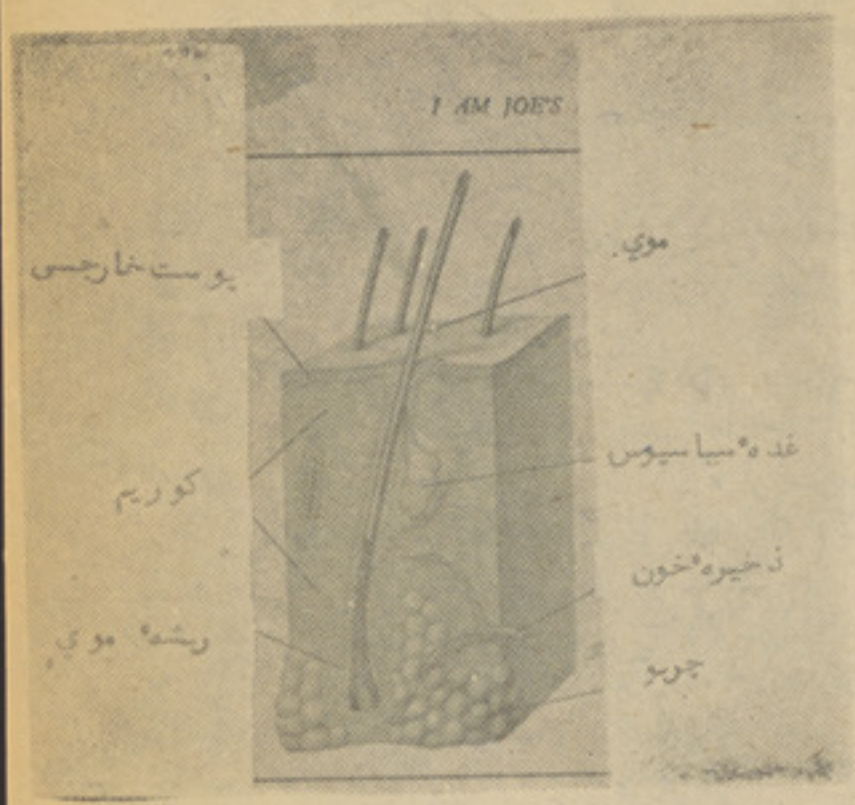

سرگرمی مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱ـ از مکتب ها ی فلسفـــی دراد بیات معا صر ،۲ـ یک نقطه ز آن کم کنید تا صلح شود ـتجدیـد نظر طلب ۳ ـلیموناد است با املای غلط ـ پیشنهاد خار جی ـ٤ـ مادزعربی ـزیاد نیست ـ از آنطرف با دو پانزده ساخته میشودـببری اماپرا کنده ـ٥ـ ضد ممات ـ یکی از دسا یس ـ بایک الف روا ســت٦ـستا ره فلم از دوج ایتا لیایـی ـ۷ـ کسی که رویه نیکـو دارد ـکهنه نیست ـ۸ـ نصف دو ـ یک و او کم دارد ور نه یکی ازجمهوریت های اتحاد شو روی میشـــد ـ در پشتو کج معنی میدهد ـ۹ـ ازروش های جدید در اد بیات .

طرح از :پیر محمد گل چین یار

عمو دی :

۱ـ روز نامه معروف کشور مـــاـ۲ـ گلیم است با حرفی در آخرش .... را حکا یت کنند از ملو کـــتـ۳ـ جرا حت ـساک شکسته ـ٤ـ ملکهٔ انگلستـا ن در زمـان امیـــرعبد الرحمن خان ـ٥ـ لحن و زمزمه ـفوکنـ٦ـ کلمهٔسوالیه ـ آفت ابـ۷ـ از آنطرف ماده زایل کننـــده مفرد غایب ـ۸ـ سوزمیان خالی ـخدانکند که‌چنین شودـ۹ـ تکر ار یک حرف در سه خانه ـ طـرف ـروا را ناروا میسازدـ ـ۱۰ـاشاره بدور ـ معشـوق را بعضـا چـنین‌تـو صیـف کـنـنـدـ ـ ۱۱ ـ از آنطرف یک نوع با یسکل ـ کارناتا مام ـ۱۲ـ طبقه ای از اتموسفیر اما مو ندارد ـ نواده ـ۱۳ ـعلم‌هواشنا سی .

مسا له شطر نج

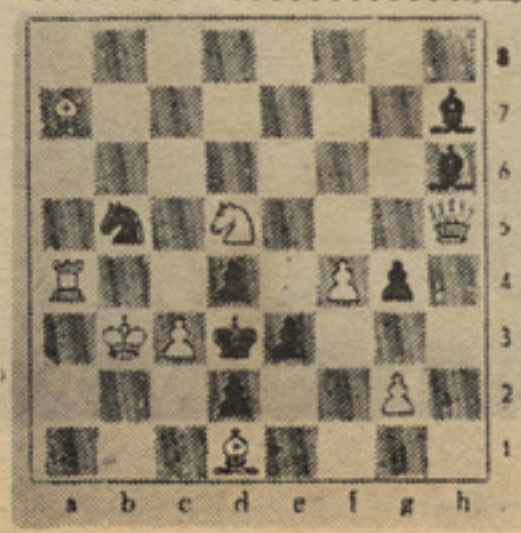

در مسا له ایکه طـرح آن را در کلیشه ملا حظه میکنید سفید بازی را شروع میکند و در دو حر کـت سیاه را مات مینما ید ،کلید حـــل مساله را برای ما بنو یسید !

اپن عکس چیست ؟

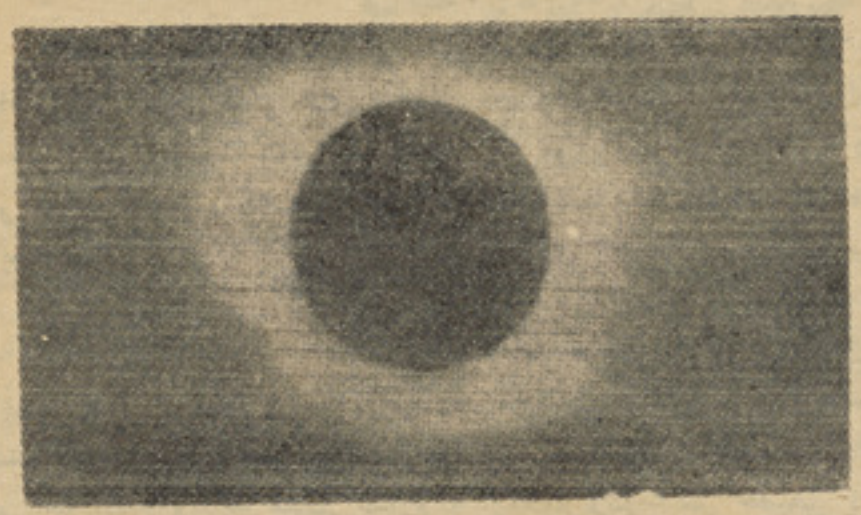

بادقت به‌این عکس نگاه کنید،آیااین عکس از روی چه چیز برداشته شده است ؟کو شش کنید که‌جواب‌صحیح این سوال را بـــرای مـــا بفر ستید !

پاسخ سوالات شماره (۱۲)

۱ـ این هنر مندان را میشناسید: جیه یها دری ور هند ر کپـــو ر

۲ـ سمبول کدام شهر :شهـــر سمر قند .

۳ـ کلید ها و ستاره ها : کلیـد های (د ـ ه) وستاره های (۱ـ۷).

٤ـ این دو نفر مشغول چه کاری هستند :مصرو ف شطر نج بـازی اند .

٥ـ تا رود کمه‌ها :ردیف بالادکمه وسط .

بادو خط مستقیم

آیا میتوا نید این شکل را با دو خط مستقیم به شش حصه تقسیم کنید ؟

فر ستنده عبـدالوهاب از لیسه حبیبیه

کدام شهر ها ؟

به این دو سایه نگاه کنید ،هـــر کدام از آنها سایهٔ بنای معروفی در یکی از شهر های مشهور جهـــا ن میبا شد ،بنظر شما این کدام شهر ها است ؟

چه‌میدانید؟

۱ـ شا عری از بلخ منظو مـه ای‌بنام آفر ین نامه در حدود سـال ۳۳۶ سروده است نام وی چیست؟

۲ـ کتـاب اخـلاق محسنـی رادا نشمندی سخنور در عصرسلطان حسین با یقرا نو شتـه نام ایـن‌دا شمند چیست ؟

۳ـ زین الا خبار تا ریخی است‌که در عصر غز نویان نو شته شده و مولف آن عبد الحی بن ضحا ک‌است این مورخ شهیر از اهل کدام شهر افغا نستان بوده است ؟

٤ـ ابو نصر فرا هی از شعـرا ودا نشمندان قرن هفتم منظو مه ای دارد که در آن لغت های عربـی رابا معنی آن به دری آودره اسـت و بعد از وی عدهٔ زیادی ازآن تقلیـدکردند ، نام آن منظو مه چیست ؟

آیامیشناسید؟

خوب به رسم ایـن فو هنرمندنگاه کنند اگر موفق به شناخت . آنها شدید اسم هردو را با نـام‌فیلمی که هردو در آن بازی کرده اند بنویسید .

با پو شیدن جورابهای زیبـا و شیك اسپ نشان نه تنها به‌اقتصاد فامیل خود کمك میکنید بلکه باعث تقویه صنایع ملی خود هم‌میشوید.

HORSE-BRAND-SOCKS.

بوت پلاستیکـی وطـن از نـگاه جنسیت ، زیبایی و دوا م بربوتهای خارجی برتری کامل دارد وبا خرید آن اقتصاد خودرا تقویت مینما ییـد

هوش آزمایی

فقط یکی از این پنج تصو یرطرف‌راست نصف بدن مردی را نشـان مید هد که نیمه دیگر آنرا درتصویر طرف چپ مشاهده میکنید ، شماره آن تصو یر را برای ما بنو یسید!

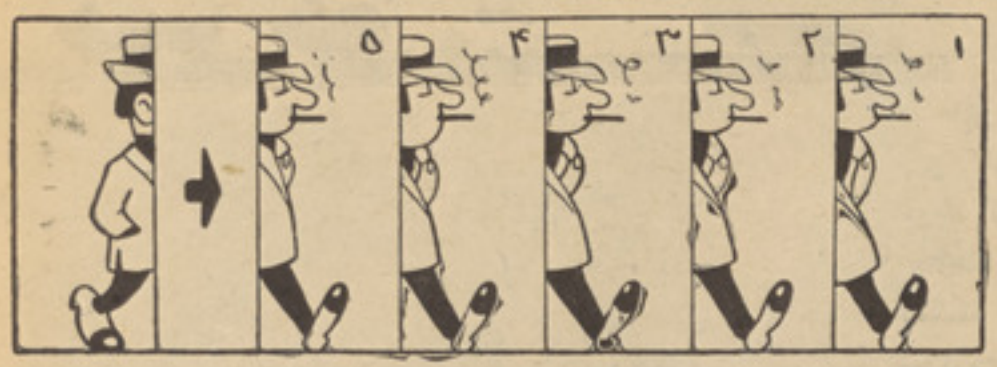

برندگان‌جوایزشماره((۱۲))

کسانی که پا سخ صحیح‌بسوالات‌شما ره (۱۲) را فر ستا ده انـد عبا رتند از :عبد القیوم وا حـدی‌تو بر یانی ،امین الله از هر ،محمد حسین رفعـت، اسدالله نعیم پور،سـر یـر ا حمـد مسـر و ر ، نثار احمد امید وار ،محمد اکـرم‌ناظری ،صا لح محمد حریق ،رحیمه مر جان فیض محمد سکندر پور ،ناظمه نظری ،محمد امین صالح پور، امیرالدین سعیدیان، خالقداذ محصل‌طب ننگرهار ،عبدالله واله،خیرمحمد مرجان ،محمد خالد خلیل ،گلا لـی‌معینی ، شهلا پر وانی ،عبدالقدوس کا مران ، فو زیه ساعی ،حفیظه‌ترین‌عظیمی ، عبدالرب از یـکه تـو ت، غلام معروف متعلم صنف یازده‌لیسه‌حبیبیه ،عبد الر سول جبارسلطانی، حبیب کر یمی ،اسد الله رو کـی‌فیروز ،عبد الر حمن رفا سر وری ، غلام یحیی احمد پو سنگی ،عبدا لله‌متعلم لیسه استقلال ،بر یالی خلیل مومند، لطف‌الله امانی، عبدالرحیم‌ازلیلیه پوهنتون، عبدالوهاب ازصنف نهم لیسه حبیبیه ،الله یار صافی ،میر محمد حسن آموز گار ،فریدالله از صنف نهم لیسه نا دریه ،محمـدمکمل ور دک ،عبدا لولی خپلیار ، محمد هما یون آصفی و معصو مـه‌صفدر .

قرار قـرعه آقای لطف‌الله امانی‌بـر نـده یك سیـت جـو ر ا ب اسپ نشان و آقای اسدالله نعیـم‌پور بر نده پنج جوره بوت پلاستیکی شنا ختـه شـد نـد ،از ایشـا ن‌خـواهشمنـد یم مو قعیـکه بـرای دریافت جایزه خودتشریف میاورندیک قطعه عکس به همراه داشتـه با شند .

قطعاتی‌ازهمین شماره

ایـن بـر یـده ها قسمتهـا ی‌مضا مینیست که در همین شمـا ره مجله چاپ شده است شماره‌صفحات‌هر یک از آنها را برای مابنویسید!

یاد داشت

برای دونفراز کسانیکه حدا قـل‌به‌یکی از سوالات این شماره پاسخ صحیح بدهند بترتیب قرار قر عـه‌یك‌سیت جوراب اسپ نشان وپنج جوره‌بوت پلاستیکی‌وطن‌تقدیم میشودجوابها تابیست روزپ س از انتشار مجله پذیرفته میشود :

سرنوشت

از منابع فرانسوی

مترجم و مرتب : قاسم صیقل

در شماره گذشته خواندید :

«ایرین» دختریست‌که در شرکت‌عطر فروشی یك وکیل دعوی بنام ژیو کار میکند وی اصرار دارد که‌کارش کسل کننده است و می گوید که ایستادن در پشت میز وبفرو ش رسانیدن عطر او را ذله ساخته است او بعد از اینکه از«ژیو» جدا میشود بخانه رفته و گذشته هایش را بخاطر میآورد ولحظه یی به یکی از همصنفان دور شاگردی اش تیلفون میکند .

واینك بقیه داستان

او برای «ایرین» از زندگی دو سال
اخیرش صحبت میکند :
یعنی از شغل های مختلفش - مشکلات
مالی و بالاخره اینکه چطور با «ژیو»
وکیل الدعوای چهل ساله که میخواهد
با او ازدواج کند آشنا شد .

او از رنگ دروازه اطاق صحبت آندو را قطع میکند. (موریس) با همان پسریکه ایندو دختر درباره او صحبت میکردند داخل اطاق می شود

شوخی با لوحه های شهر

فوتو راپور از : مرتضی خالد روشان

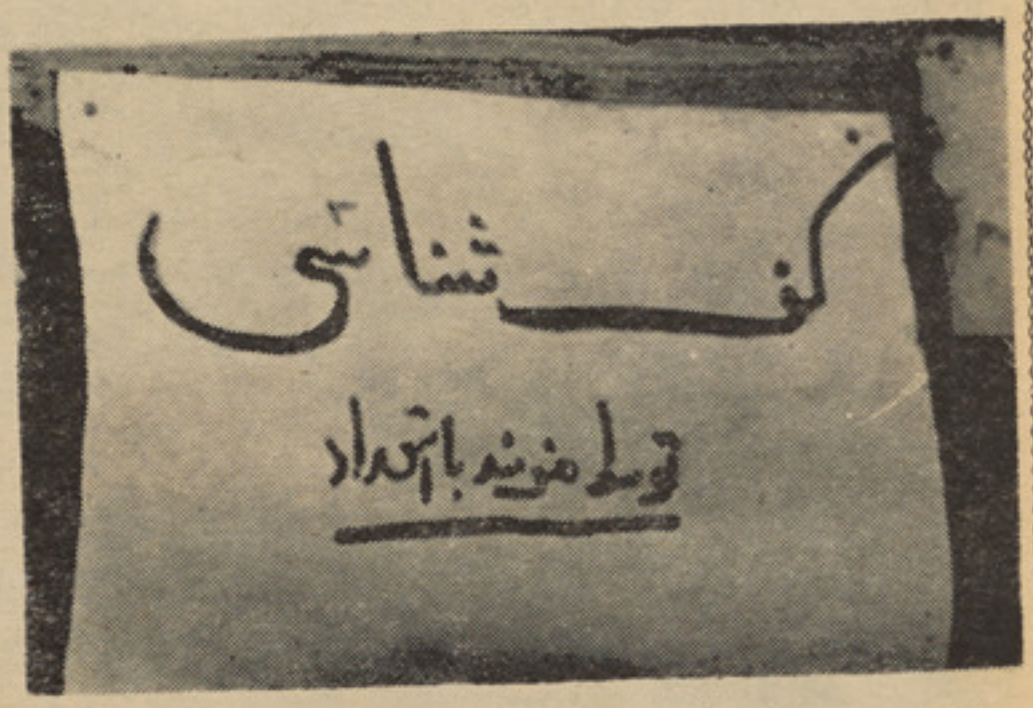

بلی ... واین یك لوحه است . لو حه‌ای ازیك دکان یا مغازه یادستگاه یا هر چیز دیگری که اسمش رامیگذا رید ، منتهی درینجا کف دست دیده میشود .این لو حه سه چیزرااولترازهمه‌ثابت میکند .

اولا این مطلب را که کف شناسی هنراست ...

ولی مخلص تان نفهمید که از جمله کدام‌هنر (!) هاست هنرثقیله ، ظریفه یاشریفه بهرحال هنر است دیگر ...

ثانیا هنرمند ی که‌این شغل را انجام‌میدهد بااستعداد است ... (یك چك‌چك)

ثالثاً : این لوحه نشان میدهدکه استعدادصاحب لوحه درخطاطی است، خوب‌توجه‌کنید چه خطی دارد !

ازین لوحه هم بنده چیزی نفهمید م مانند اشعار موج نو ی معنی آنرا ازخودشاعر (ببخشید صاحب لوحه) باید پرسید چه هرروز ازکابل به قندهار و هرات میرود ؟ و برای‌چه میرود . نمایندگی ... یااتحادیه ..؟ بهرحال جالب است ...

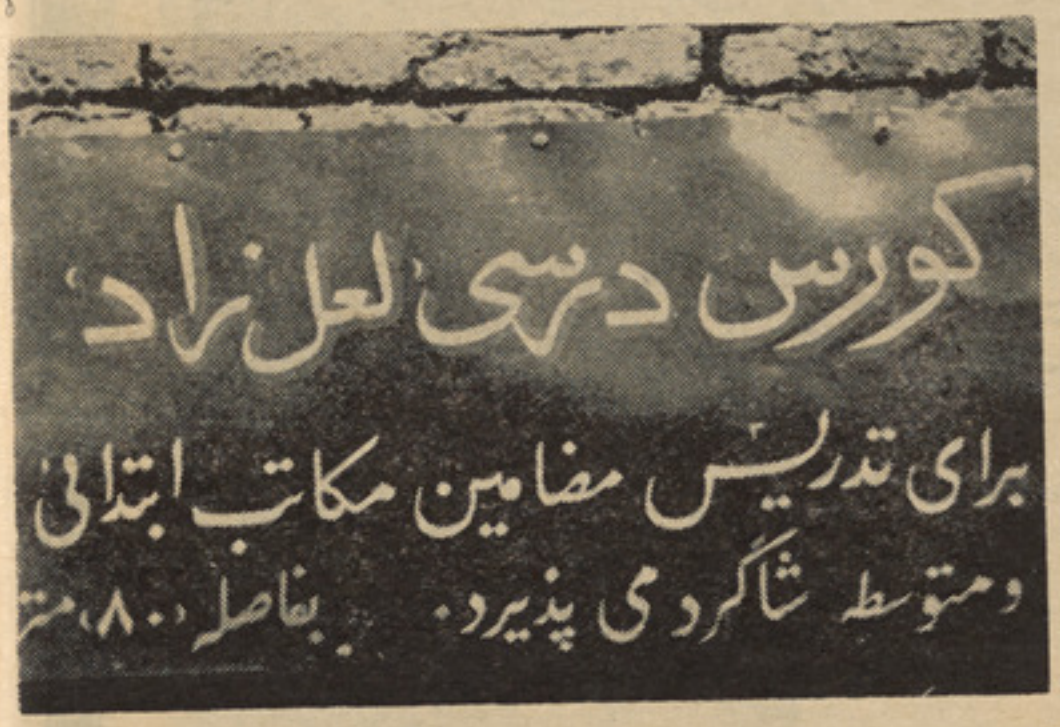

وحالا بیایید شمارا بسر جوانا نفامیل تان قسم این مشکل رابرای من حل کنید و گرنه به‌قول غلام صفدر ترکار ی فروش‌کوچه‌یادیوالی میشوم - کورس درس درست ....

تدریس مضامین وپذیر فتن شاگرد هم‌درست‌حالااین (به‌فاصله هشتاد) متریعنی چه ...؟

سه‌ساعت مکمل بنده‌نشستم‌و به عکس‌این‌لوحه‌نگاه‌کردم وچرت زدم نفهمیدم‌که ار تباط میان کیمیاوسیمساری چیست‌یتاسفانه‌بنده‌الجبرنمیدانم تااین مساله‌راحل‌کنم رفقایی که در مجله‌یگان تبصره سیاسی نوشته میکنند هم‌نتوانستند این مساله مهم (!) سیاسی را (اگر سیاسی باشد) حل کنند حا لخوانده‌عزیز اگر خودت جواب این‌معمارا یافتی لطفا جواب خودرا به آدرس مجله زوندو نفرست‌زیرا بنده خجالت میکشم .

عجیب ، خنده دار و مضحک !!

این لوحه دیگر خیلی تماشایی است اولابعلت‌اینکه سبك جدید ی است در فن خطاطی که جدیداً بمیان آمده ثانیاً نشان‌میدهد ، بین‌کف شنا سی و روانشناسی‌و مهمانخانه وکورس های‌ظریف رابطه‌ای‌پدری‌و فرزند ی ،خواهر وبرادری ویا بهتراست بگویم رابطه فزیکی وکیمیاوی وجغرا فیو ی(!) موجود است ومخلص تان مخصو صاًاز نوشته هایی که در گوشه لوحه به زبا ن‌خارجه بنظر میرسد پکرشده است .

بهر حال امید وارم خداوند مرا جور کند تاطاقت دیدن چنین لوحه ها راداشته‌باشم.

حال دیگر انتظار نداشته باشید برای این لوحه (عجیب) شرحی بنویسم ... دقت کنید خودش نوشته خیاطی عجیب ومن تقصیری‌ندارم .

راستی می بینید صاحب لو حه طرفدار تبلیغات سمعی وبصری (؟) بوده.. یعنی علاوه برنوشتن زنانه ومردانه رسم‌های زن ومردی راهم درگوشه لو حه اضا فه‌نموده تا اشخاص نیمچه باسوادی مثل من هم بداند درین دکان علاوه بر پطلو ن بیتلی مینی ژوپ میدوزند .

من نفهمیدم دعو تهای پار تی وفامیلی یعنی چه ... وساندویچ های ساسیج چه‌نوع غذایی خواهد بود ... بهر حال دفعه او ل است که‌می شنوم ومی خوانم که‌یك نوع بخصوص غذا از ذوق وسلیقه‌کسی شهادت میدهد ...

واما بدانید و بفهمید که لباس‌برسه‌قم است اول مردانه ،دو م زنانه وسو م یخن‌قاق اگرباور ندارید به‌لوحه بالا نگاه

اگر من اعلانات وعکس های فانتا وکوکا کولا رادر همین مجله ژوندو ن خودمان ندیده بودم حتما بادیدن این نوشته وعکس‌این دوبوتل خیا ل میکرد م سا ند ویچ سرد یعنی چیزی‌که‌د رمیان این بوتل هاست

بقیه صفحه ٤٤

چگونه میکوشیم تا نقاط

شخصیکه هوس دعوت شدن در یك مهمانی ویاکنفرانس راداشته اما موفق نگردیده است همه درین ردیف شامل میگردند . در چنین حالات راه معقول وبجا آنست تا به‌جای آنکه دلیل تراشی کنیم نقاط ضعیف، تقصیرات وعوامل وشرایط رابدرستی تشخیص کرده واقعیت ها را در ك نمایم واگر احیانا عیب درخودمابود آنرا اصلاح سازیم .

۲ ـ شاید این بیت راکه (دوصد گفته‌چون نیم کردارنیست) شنیده باشید .

دلیل تراشی برای جبران ناکا می به مشابه یك‌دوای مسکن است‌زمانیکه‌تاثیردوااز بین رفت، درد دوباره عرض‌اندام می کند . ممکن است باارائه دلایل برای یك زمان مو قتی خودرا ازتاثیر ناراحتی وفشار، بدورنگه داریم اما اندك مدتی بعدتر بازهم فشار روحی مارا می پیچاند خصوصا که‌باحر ف نمیشود همه چیز راحل کردچه بکار بردن گفتار درجائیکه کردار لازم است بدرابدتر می سازد . لذا به جای آنکه دربی یافتن دلایل تازه برائید به‌جهت یافتن یك‌راه حل عملی‌اقدام نمائید .

۳ ـ یك عیب بزرگ استدلال و منطق گویی درآن است که‌این میکانیزم درحقیقت کوشش ناخود آگاهی به‌جهت فریب‌دادن‌خود ودیگران میبا شد . چون عامل بکار برد ن این میکانیزم همانا ناکامی وعدم موفقیت است، پس استفاده ازآن در حقیقت قبو ل چنین ناکامی ها ونارسائیها است . لذا بهتر آن است که همیشه واقع بین بوده‌دربرابرمشکلات استادگی نمائیم تاآنکه برابلم هارا باحرف وخیال پلو حل نمائیم .

از جمله میکانیزم های انطباقی که‌میتوا ن آنرا یکنوع منطق گویی واستدلال به حسا ب آورد میکانیزم پرتو افکنی میباشد واین میکانیز می است‌که بو سیله آن میکوشیم گناه واسباب ناکامی هاو اشتبا ها تخودرا بدوش اشخاص ،اشیا وشرایط وحالا تیکه در واقع درایجاد برابلم رولی‌ندارد، بیافکنیم.

خوانندگان محترم این جملات وگفته ها را حتما شنیده اند که (باید درین مضمون‌ناکام می‌ماندم گناه من چیست معلم بامن برخلا ف بود) یا (دیگرچاره‌نبود که‌آن کار را ترك نکنم اونانفر های‌میخواهندکه‌بلی‌گویك‌با شد ومه‌ای قسم آدم‌نیستم) یا (خودت چه میگی سرا مرقسم آدم اعتماد کده می تانستم دوستی ره یکی خلاص کردم وخوده بیغم ساختم) یا (یك گپ فلان کس در مجلس مره ازی‌چانس محروم ساخت) که‌باین صورت ما نه تنها میکوشیم نقاطضعف ونارسایی خود رابدور بیافکنیم بلکه دربی آن هستیم تابه نحو ی نسبت به‌آن اشخاص احساس برتر ی هم نمائیم .

بعضا اشیا ی بیجان نیز به صور ت‌هدف ووسیله این میکانیزم در می آیندیده‌باشید که‌وقتی یکی ازبازیکن های والیبا ل تو پ رابه جال می زندمیرودوجال را امتحان میکند تاثابت کند که‌بسیار بالا بسته شده‌است .

یاوقتی یك بازیکن پینگ پاذ گك چندین مرتبه توپ راخارج میدان می‌سازد، ریکیت‌خود رامورد‌بررسی دقیق قرارمیدهد. یاشکاری ایکه به مراتب تیرش رابه هد ف نرساند تفنگ خودرا مسئول این‌نارسایی قلمداد می کند اگر خواستیم منظره رارسم کنیم اما ازعهده انجام آن عاجز ماندیم پنسل ویاکاغذ را نا مطلوب‌قلمداد می‌کنیم ده‌ها مثال دیگر ازین قبیل وجود دارد که همه اش (انداختن‌گناه) بدوش اشیاء بیجان است اما حقیقت امر آن است‌که قصور درخودما است .

به‌همین صور ت اوضاع وشرایط هم هدف این‌میکانیزم ما قرارمی‌گیرد مثلا حینکه از شاگرد علت ناکامی اش راجو یاشوید خواهد گفت (واله سخت است هم کار خانه و هم کار مکتب ، دو تریوز در یك دست‌گرفته نمیشه) ویا اگر علت مغلوب شدن یك تیم فتبال را از اعضای آن بپرسید چنین خواهند گفت (هوا ایتور گرم بودکه پرسان نکوو ما به قسم هوا هیچ آموخته نبود یم نفس تمام ماورده دقیقه اول سوخت اماآنها هیچ پروای شا ن نبود).

بهر حال دلایل هرچه باشد وهرنوعیکه ساخته وپرداخته گردد اگر با حقیقت همراه نباشد چنا نکه گفتیم نه‌تنها مشکل را حل نمیکند بلکه آنرا مشکلتر می سازد .شا ید بعضا احساس کنیم که باچنین اقا مه ها و انداختن گناه این بدوش آن خودرا نجا ت داده‌ایم وپرابلم راحل کرده‌ایم امادر واقع بروی مشکل چنا ن روپوش گذاشته ایم که دیری نخواهد گذشت که باز هم پرابلم ما با شکل تازه ترعرض اندام کند .

بقیه صفحه ۴۱

آهنگ شباویز

ظاهری پدر ومادر وشدت نها نی شان پی میبردند و تازما نی که‌پدر حضور داشت خاموشا نه تبسم میکردند ـ اماهمینکه اوبرای انجام کاری ازجای میخاست شلیك خنده را سر میدادند و زبان به شوخی وپرزه گوی میکشودند مادر این سخنان آنهارا میشنید و بسوی‌شان میدید وآنها رامورد عتاب و خطاب قرار میداد امادر حقیقت قلبا ا ز شنیدن کلمات هزل آمیز و مشاهده وضع ظریفانهٔ آنان مسرور میگردید وقلبا احساس خوشی‌میکرد.

من نیز تمام این گفتگو ها ر ا میشنیدم وخود را با تفکر درباره آن مصروف میداشتم و چنین‌می اندیشیدم که آیا ممکن خواهد بود این نوع مبادله ای که بین این دو ماموریکی در نقطهٔ دور دست کشور ویکی درهمین شهر صورت گرفته بین من وسکینه نیز صورت‌گیرد . امااین مبادله ازکدام طریق ممکن بود تحقق یابد ؟ گذشته ازان‌چگونه میشود آنرا برای سکینه پیشنها د کرد وپیرامون آن حرف زد ؟ چگونه میتوان لزوم آنرا برای سکینه مدلل ساخت . اساسا چه عواملی اورا ازا ن خانه امرکه در آنجا مصروف خدمت است وهیچگونه آزاری ا ز کسی نمی بیند منز جرسا ختـه باشد واورا وا دارد باین خانه‌ای که هیچگونه علایم حیات مجلل و مرفه درآن وجود ندارد و جوا نی نظیر آن انجنیر برنارد ان حیا ت بسر نمیبرد انتقال یابد ؟ فر ض کنم سکینه باین مبادله راضی شود وچنین پیشنهاد سخیض راپپذیرد.. درآنصورت دلیل چنین تصمیمی را برای آقای خود چه‌خواهد گفت . و توجه آ ن برای آقایان من احسا ن خواهد بود.

نه ! این اندیشه ها احلا لی‌بیش نیستند اخلاص غیر قابل تا و یل وهیچ نوع امکا ن برای رسیدن تان وجود ندارد من هر قدر هم که بکوشم وهرقدر هم بتوا ن خود را بکار اندازم باز هم نخواهم توانست هدفی راکه درصدد تحقق بخشیدن آنم بدون ماجراجوی وبدون ارتکاب جرایم (!) بدست آورم . (تا تمام)

بقیه صفحه ۱۳

دنیای بی‌دروازه‌دیوانگان

دستگاه های تلویزیون در جمله ترتیبات ووسایل دارالمجانین سنت ویلی‌بروردمیباشد درینجا اتاقهای خواب ۱۲ نفره یا بیشترازآن وجود دارد وهر مریض برای خود المار ی لباس داشته مثل کلینیك های المان لباس های متحد الشکل نمی پوشند بلکه هرمریض آزاد است لباسهای مطابق میلش به تن کند در کلینیك سنت ویلی برورود بین مریض داکتر وپرستار تفریق کردن‌صرف‌درصورتی میسراست که شخص قبلاآنهارابشناسد. بدین معنا که‌داکتر وپرستار بالاپوش های سفیدو چپن های سفید نمی پوشند .

داکتر ایمی و یجفل مدیر و دا کتر شفاخانه ، سنت ویلی‌برورد حکایت میکند که یك شب یك نرس درتاریکی دستش راگرفته اورا تا خوابگاهش به‌این گمان رهنمایی‌کرده بود که‌همشیره تصور مینمود بایکی‌ازمریضان روانی درتاریکی‌مواجه شده‌است.

تعدادی ازداکتران زیر اداره داکتر ایمی ویجفل کارمیکنند که‌از آن جمله ده داکتر عقلی وعصبی و۲ داکتر روانشنا سی می‌باشند داکتر ویجفل مستقیما باپرستار ها ونرس ها ارتباطی ندارد .

اما درسایر کشور هاپرستار ها وظیفه دارند تا آزادی مریضا ن‌عقلی‌رامحدودساخته نگذارند اینگونه مریضان آزادانه‌حرکت‌کنند.

درهایلو پرستار هاستون دوم معا لجه‌را تشکیل میدهند . هم ازداکتران معالج هدایت میگیرند وهم درتداوی مریضان در پهلوی داکتر قرار دارند .

مدیر پرستارهای هایلو که درابتدابصفت پرستار شروع بکار کرد اکنون به رتبه معادل باداکتر ایمی ویجفل کار میکند .

برای مراقبت ومواظبت از ۶۰۰ مریض..۲ پرستار ونرس در کلینیك ها یلو مشغو ل اند اینکه یك پرستار شفاخانه هایلو با مریض خود بدرفتاری کند، متصورنمی‌باشد. زیرا بدرفتاری بامریض از کرکتر یك پرستار به دور است وهرنرس وپرستار پیش ازمقرر شدن به وظیفه ازین لحاظ مورد تست و آزمایش قرارمی‌گیرد و شغل پرستار ی در جامعه هالیند ارزش‌زیادی دارد .

جوانانی که‌ازاجتماع‌کارو فعالیتهای‌تولیدی فرار میکنند به‌شغل پرستاری روی میاورند وازجمله ده تن کاندیدپرستاری احتما لا ٤ نفر آنها پس از آزمایش به‌این شغل‌انتخاب می‌شوند درحقیقت کاندید هادریك غربا لی انداخته شده ازلحاظ کرکتر استعداد ولیاقت در ایفای وظیفه پرستاری منا سب ترین شان انتخاب میشوند .

وقتی یك مریض عقلی تازه‌مراجعه میکند، فوراتیم معالج‌اجتماع میکند وپس ازگرآوردن تمامی معاینات ومعلومات راجع مریض‌وروابط او با اجتماع وماحولش ،پلان تداوی‌اوراطرح می‌ریزند وبرای مریضان آن امکاناتی فرا هم میگرددکه‌درزندگی عادی به‌آن مشغول بوده‌است بطور مثال سالون های ورزش ومیز ها ی کار برای تقویه دماغ های‌مختل شده و مریضان روحی به‌منظور آماده ساختن آنها برای بازگشت به‌اجتما ع امکانات وسیعی را فراهم میسازند

درکلینیك های المان مریض‌های‌عقلی وعصبی به‌اصطلاح دود کرده در اتاقهای شا ن می نشینند .

در هالیند بمریضان گفته نمی‌شود که مثلا اویك مریض شیسو فرین یاالکولیست است بلکه ازآنها پرسیده می شود چه‌کمبود دارند وباچه وسایلی میخواهند کار بکنند . بطور قطع‌میتوان نتیجه این‌نوع‌پیشامد راحتی درمورد شخصیت خطرناکترین مریضان هم حدس‌زد .گاهی به‌اثر تشویق ،نقاشان و کسانیکه حرفه های صنایع دستی دارند چنان آثاری بوجود می‌آورند که گمان می رود ناخوشی های روانی فی‌الحقیقت یك شکل عالی وخلاقه آثار بدیع‌است .

البته درکلینك هایلوهم همه چیز تکمیل نیست . دوسال پیش‌بودکه مریضان عقلی را واداشتند تاخود تن به تداوی بدهند .

بهر حال قرار اظهاریکی از اطبا درست نخواهد بوداگر مافرهنگ خودرابه‌مریضان عقلی وعصبی بقبولانیم. زیرا یك علیل‌عقلی ازخود فرهنگی داردواگر مابه تقویه وتنمیه بیشترآن پردازیم او خواهد توانست انسا ن سعادتمندی درجامعه‌گردد.

جوانان‌وهنر...

تکنالوجی مجسمه سازی و آرت ست این مرکز باداشتن ۲۰۰شاگرد درموارویـن جنوبی واقع بوده تا حال جوانان آرتیست وهنرمندان برومند را در اختیار جامعه گذاشته که درموسسات سیرامیك موفقانه ایفای وظیفه مینمایند .

دستان هنر آفرین‌جوانان چك‌ازآب و گل آن دیار یادگار احساسات اندیشه های بشری ورشد استعداد هارا می‌آفرینند .

در صفحه جوانان چندین صحنه ازمقایسه جوانان چك را در حین مجسمه سازی مشاهده مینماید .

تماشا

بقیه صفحه ۳۳

وزیك نظامی هم مار ش میبود نمی‌شنیدی «هژیر» چیزی نگفت تنها لبخند زد .

«وسیم» که عصبی به‌نظر میرسید گفت :

ـبرو که برویم آخر نزدیك است کـــه آفتاب غروب کند .

ـتو آهسته آهسته برو من از دنبا لت میایم .

ـنه‌نه ،دیگر یك لحظه هم تنها یت‌نمی مانم .

ـ خوبس بیاکه همراه برویم .

هر دو روانه شدند ولی «هژیر »راهش را به بیراهه کج نمود .آنسوی که جنـگل بیشتر فشرده ترو انبوه تر بود وسرو شس مرغان خوش آواز درفضا پش طنین می‌افکند «وسیم »به عجله در بازو یش دســـت انداخته گفت :

ـباز کجا میروی ؟

«هژیر» بـی‌سخن بـه راهش ادامه داد «وسیم» بازویش رامحکم به‌سوی خود کشید ولی

«هژیر» لنگرش را به سمت که می‌رفت انداخت .

«وسیم »با عصبا نیت بازوی او راتکان داده گفت :

ـآخر تورا میگویم درین ناوقتی بازکجا میروی ؟

«هژیر» چیزی نمیگفت وهمانگونه خاموش در حالیکه بازویش در دست «وسیم» بـــود خودش را به سوی هدفش میکشید .هر چه «وسیم» می پرسید او گپ نمی زد «وسیم» میکوشید اورا از راهش باز دارد ولی او با وجود کش وگیر به راهش ادامه میـد اد ناگهان بازو یش را هر چه پرزور تر به سوی خود کشید ،از چنگ «وسیم» رهانید ودو برداشت .به سرعت ازین سنگ به‌آن سنگ می جست ودرخم وپیچ در ختهاتاب می خورد .«وسیم» هم فریادزنان دنبا لش میکرد .

تا که«هژیر »در کنار آب شاری ،روی‌چمن زار مملو از علفهای شسته که با جنگـــل های فشرده پوشیده بود به روی افتاد .از خستگی نفسك میزد وهوای تازه‌را می‌بلعید «وسیم» لحظ های بعد آنجا رسـیـد رو ی سنگی درکنار آبشار نشسته با تعجب اورا نگریست . پس از لختی «هـژیر» به پشت خوابیده نگاه هایش به یك نقطه میخکو ب شد. با خود چیز هایی گفت که گفته‌هایش در میان صدا های پرند گان ،شر شـــر آبشار وهمهمه در ختها گم شد.

«وسیم» هرچه میگفت اوبی سخن بود . سر انجام بیتا بانه به آواز هر چه بلـــند تر فریاد کشید :

کرشدی، دیوانه‌شدی، چراگپ نمی زنی

باز هم این فریاد نتوا نست او را از کشتی اند یشه هایش پیاده کند .

کم‌کم سایه هادراز ترمیگردید، تاریکی از سوی غرب می آمد وبیگاه نزدیك میشد ترس تاریکی‌ها «وسیم» راوار خطا ساخت. از جایش بر خاسته آمد واز گوشـــــها ی «هژیر» گرفته تکان داد و گفت :

«هژیر» مثلیکه از خواب‌بیدارشده باشدبه جایش نشست چشمهایش‌را مالید کهالیش را کشید وآنگاه پرسید :

ـچه میگفتی ؟

ـ گفتم بخیز که برویم، تاریك میشو د

«هژیر» پس‌ازکمی مکث گفت :

ـتاریك ... تاریکی... آری‌تاریکی‌بدچیز است خیلی بد ... باید از تاریکی خود را نجات داد ، باید ....

باز خاموش ماند از جایش بر خاست‌به سوی آبشار رفت .دست ورویش را شست بعد این سووآنسو نگاه‌کرد لختی به سوی شرق دید و لختی هم‌بسوی غرب ،سپس .

زمزمهٔ کرد وباز ساکت شد ودر چرت‌رفت. لحظ های بعدتر به «وسیم» گفت :

ـوار خطا نباش ،حتمی از تاریکی خودرا

نجات میدهیم ،حتمی .هرگز اجازه نخواهیم دادکه تاریکی هاراه ، مارا‌گم‌کند. هـرگـــز بیا کمك کن که از تاریکی ها خود رانجات دهیم ،بیابیا .

آنگاه با شتاب به درخت تنو مند ی‌بالا شده لای بر گها و شا خه های انبو هی ناپدید شد ، سپس چوبی‌راکه درآن قفسهای مرغان در بند ،آویخته بود به سوی«وسیم»

دراز کرد «وسیم» بانگا های پرسش آمیزی به سویش نگر یسته ، چوب راگرفت‌و کلمه هایی را نشخوار کرد:

«هژیر» از درخت پائین شده چوبی راکه قفسها در آن جیل بود از «وسیم» گرفت‌و به شانه انداخت .هر دو بی سخن به راه افتادند .....ـ

چوپان ودخترش که با تشویش چشم‌به راه آنان بودند از دیدن شان شاد شد ند وقتی نگاه چوپان را قفس ها جلب نمود اعتراض کنان به (هژیر) گفت :

ـاینها را چرا آوردی ؟اینهااز شکارچیان است که صبح به صبح شفق داغ خبرشان

را میگیرند .

ـشکار چیان اینها را چی میکنند ؟

چوپان تعجب کنان گفت :

ـ نمیدانی که چی میکنند .

ـ نه .

اینها مرغان خوش خوان هستند که بـا

خو شخوانی خود مر غان دیگر را به دام‌می اندازند .وشکاری ها بوسیله اینها مر غانی زیادی را شکار مینما یند ....ـ

یکبار «خنده «هژیر» منفجر شد خندید بلند خندید وبسیار هم بلند خندید چـپ شد باز خندید باز چپ شدباز خنـــدید در فرجام قت ،قت خندید ودر میان قت ، قت خنده هایش گفت ...

خوان)... آری آری... خوش خوانی هم یك وسیله فریب است .

بعد قفسها را قطار چیده یك‌یك به‌نوبت

دروازه های شانرا باز ومرغکان اسیر را آزاد نمود.

وقتـی همـــهٔ قفسهـــا خالی شد لختی در اندیشه فرو رفت .....ـ بعد سنگی را از زمین بر داشت و به سوی قفسها دید . دیدو دید .... همانطور که دیده ها یش به قفسها بخیه بود سنگ را بالا پرتاب مینمود ومیگرفت پرتاب مینمود ومیگرفت ،و مانند توپ با آن بازی میکرد آنگاهیـــکه او مشغول این بازی بود «وسیم» به قفسهـــا نزدیك‌شد وخواست آنهاراجمع کندهنگامیکه دست اوبر قفسی رسید «هژیر» فریادزد :

ـ غرض نگیر ،غرض نگیر .

این بگفت وسنگی را که در دستش بود برقفسی فرود آورد . بازسنگ‌دیگری،وسنگ دیگری .

«وسیم» که با شگفتی او را می نگریست

ـدیوانه ،دیوانه .

«هژیر» از شنیدن کلمهٔ «دیوانه» باهمان حالتی که بود هما نگونه دق ماند درحالیکه سنگی در مشتش بود ود ستش بالا تر از سرش در حال پرتاب کردن سنگ قـــرار

داشت نگاه هایش را به «وسیم » میخکوب نمود. «وسیم» بیش‌از یکی‌دو بارنتوا نست با او چشم به چشم گردد .نگاه های«هژیر» طوری نافذ وژرف بود مثلیکه نقطه ها ی دیدار اورا برمه میکرد .

این وضع چوپان ودخترش رابه‌تشویش

انداخت .آنان می ترسید ند تا میان«هژیر» و«وسیم» زد وخوردی واقع نشود .«هژیر » پس از لحظه هابالهجه پرسنده یی‌خط ا ب

به «وسیم گفت :

ـاز خاطر که قفسها را می شکنا نـــم دیوانه ام ،بلی .

«وسیم» در برابر پرسش او چـــیز ی نگفت وخاموشانه به سوی چوپان ودخترش

خزید.

این بار «هژیر» چنان با شتاب از گرد وگوشه سنگ جمع مینمود وچنان با خشم و غضب هر چه تیرو مند قفسها را میکو بید که نه «وسیم» ونه‌چوپان ونه دخترش‌جرات میکردند که مانع‌او شوند ویا درین هنگام چیزی بگویند حالت او چنان هیجان انگیز بود که دیگر آنرا هم به هیجان آور د و آماده شکستا ندن قفسها ساخت .به مجرد که‌او به «وسیم »به چوپان ودخترش‌دستور

سنگباران قفسها را داد آنان بی تردد وارد عمل شدند واو را در شکستا ندن قفسها همراهی کردند .وقتی قفسها جو جو شـد

«هژیر» نفس راحت کشید بعد به سنگـی تکیه زده غرق تماشای چشم‌اندازش شد واز چوپان خواهش کرد که‌باناله های‌نی سوزد. روئی اش را سو زنده تر سازد .

در چشم اندازاو در یای نقره گون درمسیر کج وپیچش طوری در میان چمن زار های مخملین زیر نور آفتاب عصرانه می درخشید مانند که ورقی از زر سفید روی آن فرش باشد .این دریای سیمگو ن زندگی بخـش وادی فراخی بود که دهات ، باغها وکشتزار های گونه گونه را در آغوش داشت .این وادی در نگاه هر بیننده زیبا به‌نظر میرسد ولی «هژیر» از لابلای نواهای جا نسوز نی این زیبایی را طوردیگرمیدید واین زیبایی به ژرفها ی‌وجودش نفوذمیکردوچنـــان اورا به خود فرو می برد که نمیتوان آنرا شرح

کرد .....

راستی هم درك زیبایی ،فهم زیبایی و احساس لذت‌از زیبایی کار هر کسی‌نیست آنان که زیبایی را به مفهوم واقعی کلـمه زیبایی بینند خیلی کم شمار ند، زیرا زیبا پرستی ایمان بی خدشه ،

استعداد شگوفان، عواطف منزه، پرورش ناپذیر میخواهد .

(هژیر) که‌از مومنان مذهب زیبا پرستی بودباتمام تاروپودوجودش درعمق‌زیبایی چشم اندازش فرو رفته ومحو تماشای تابلوها ی رنگارنگ طبیعت بود. چوپان که در کنارش توله مینواخت دستی به‌پشت او زده‌گفت :

ـوقت رفتن است، رفتن .

(هژیر) بخود آمد وگفت :

ـ خوب است میرویم ، شما حرکت نمایید منهم به‌دنبال تان میایم .

ـ (وسیم) که‌در آنسو بادختر چـــوپا ن صحبت داشت گفت :

ـ بازچی میخواهی بکنی ، می بینی ، که آفتاب درحال غروب است، دیگر یك لحظه هم اجازه نمیدهیم یك لحظه «هژیر» لبخنـد زنان گفت :

ـ همین گپ را ازته دل نمیگویی ، توهم .... خوب همینقدر خواجازه بد هید که‌منظره غروب راتماشا کنیم، ببینید چقدر زیباست.

همه سوی غروب متوجه شدند غر ب را آتش گرفته‌بود. توپ نور بخش آفتا ب کم کمك در پشت قله ها می لغزید وروشنی اش کمرنگ ترشده میرفت . منظره سقوط‌آفتاب غرب هم زیبابود وهم لذت بخش همه بادقت آنرا مینگر یستند .دختر چوپان دستهایش را بالای چشمهایش ساییان ساخته طـــور ی اندوهناك به منظره غروب مینگریست‌مثلیکه میخواست‌درمرگ‌خورشید بگرید پس ازغروب آفتاب ، «هژیر» ازاو پرسید :

ـ زیبا بود ؟

دختر چوپان در حالیکه میخواست چیزی بگوید نگاهش به نگاه (هژیر) بخیه شدوبه گونه هایش شرم دخترانه نمودار گردید . نتوانست چیزی بگوید تنها سرش را تکان داد در عوض چوپان گفت :

ـ من عمرم در دشت وکوه گذ شت ولی تا امروز اینطور متوجه غروب نشده بود م، باید آدم هر روز منظره غروب راتما شاکند.

(هژیر) بالهجه جد ی گفت :

ـ بلی بلی منظره غروب تماشایی است ولی منظره طلوع تماشایی تر وزیبا ترشما که هر روز در دشت وکوه وجنگل هستید بایدتماشای این منظره های قشنگ رافراموش نکنید .

چوپان توله اش را در زیر لنگی کمر ش محکم نمود، همانطور یکه به طر ف رمه می رفت گفت :

ـ انشاء الله ...

آنان به‌منزل گاه شان روانه شدند درکنار دریا باید ازهم جدا میشدند چوپان کمی بالاتر رمه راازپل گـذشتانده از آنسوی دریا می رفت «هژیر» و رفیقش ازیـن سوی دریـــا « وسیم » خوراك های بـاقیمـانـده را از چانته گرفته به‌دامن دخترچوپان ریخت ،آنان باهم خداحافظی کرده جدا شدند .

کمی که باهم فاصله گرفتند ناگهـــا ن صدای گریه دختر چوپان راشنیدند .

سراسیمه باز گشتند وقتی به چوپا ن نزدیك شدند پرسیدند :

ـ خیریت است ؟

چوپان که راه گلویش را عقده گرفته بود گفت :

ـ پل خراب شده‌است حا لا حیرانم که رمه راچطور از دریابگ ذرانم و خود ماچگونه تیر شویم از دست شماامروز تا وقت هم‌شد.

ـ برای چی پل خراب شده است ؟

ـ نمیدانم .

(هژیر) از کنانیکه در آنسو ی دریابودند به آواز بلند پرسید :

ـ آهای پل چراخراب شده است ؟

از آنسو فریاد هایی به گوش رسید :

ـ امروز پسران‌خان بامهمانا ن خود، اسب دوانی کرده ساعت تیر ی میکردند چند بار که ازروی این پل چوبی کـم قوت اسـب های‌شان راتیر وبیر کردند پل خراب شـد .

(هژیر) ازخشم بخود پیچید ،پس ازلختی

بقیه در صفحه۵۹

بقیه صفحه ۳۷

ابوریحان بیرونی

کوچکتر از آفتا بست .فرض کن هردو با هم مساوی باشنددرآنصورت نیزتابش شعاع نمیتواند بشکل استوانه لـج لـل ـب باشد بلـکه از بـج شعـاع بـجـم واز لـدس امتداد می یابد .

پس‌دیوارس مخروط مـط راطورناقص قطـع مینماید .هرقدر سوراخ دورتر ازدیوار باشد اندازه قطع بزرگتر است زیرا راس مخروط یعنی ط در جهت آفتاب قرار دارد . هرگاه سوراخ کوچکتر از آفتاب هم باشد وضع بر همین منوال یعنی شعاع دارای شکل‌مخروطی خواهد بودنه غیر آن ».

ابور یحان بیرونی اسلو بهای غیـــــر عملی وبی پایه‌ای را که در کیما متداول‌بود بی رحمانه تحت انتقاد قرار داد وخصو میت های سحر آمیز ی‌راکه به برخی سنگها ی گرانبها ویا مواد معدنی نسبت داده میشود ردکرد ودر اثر کاو شهای خود باین نتیجه رسید که کیمیا گری با تفکر سلیم واصول علمی مغایرت دارد .

خود باین نتیجه رسیده کیمیا گری با تفکر سلیم واصول علمی مغیرت دارد .او در یك اثر خود راجع به مساحت در باره پیشگوئی بر اساس نجوم مینو یسد :«صنعت پیشگویی عموما براساس بسیار ضعیف استوار است بنابران نتایجی هم که از آن حاصل میگردد بی پایه باشد »

بعقیده بیرونی اینگونه علوم جعلی چو ن وسیله کسب منفعت ومنبع درآمد در اختیار مشتی فریبگران وحقه بازان قرار دارد .

جلال همایی در صفحه «نفر» مقد مـــة محققانه‌ای که بر کتاب (التفهیم لاوائل صناء التخجیم)بیرونی نوشته یاد آور میشود واگر در باب احکام نجوم احیانا چیزی مخالـــف عقل صریح نقل شده اولا برسبیل تعلیـــم وتفهیم اصطلا حات اهل صناعت بوده‌است نه بیان اعتقاد وثانیا خود استاد وابوریحان بیشتر از همه کس به سستی مقد مـــات و آشفتگی قیا سهای این فن پی بـــرده و عقیده خویش رابدینگونه‌صریحااظهار فرموده است «اعتقاد مااندرین ثـمره واندریـــــن صناعت مانند اعتقاد کمترین مردمان است» «۲۹»

یعنی کسانیکه عقیده‌به احکام نجوم‌ندارند.

بیرونی در باره ارقام هندی اسطر لاب«و افلاك مقالات علمی زیادی دارد وگفته است که زمین کروی است واجسام بسوی مرکـز زمین جذب میگردند ودرین باره استدلا لهای علمی جالبی دارد .او در طب ودوا شناسی نیز عیمقا وارد بود وتا لفاتی در موضو ع ادویه ونظر یات اطبا در باره آن پرداختندکه مهمترین آنها چنانکه

«۲۹» التفهیم لاوائل صناعـه التنجیم متن فارسی به تصحیح وتحشره جلال هما یی ص ۲۱٦

قبلا یاد آور شدیم کتابی بنام «الصیدله» میباشد .بیرونی عددی بدست آوردکه نزدیك به عدد امروز است وقواعد تصاعد حسابی را کشف نمود .«۳۰» استاد علامه باین نبوغ بی همتا واین همه تجربه درعلوم سراسر زندگی خود راوقف خدمت در راه شگو فانی دانش انسانی ساخت و لحظه هم از کسب معرفت نیاسود .نامه دانشوران بحق میگوید: «در اقتباس کمالات واکتساب معالی چنا ن مواظبت ، جست کـه آسایش از تعـب بـاز نشناخت وروز از شب ندانست ودستش از قلم استراحت ندید وزبانش از بیان فراغت نیافت ودرتمام ایام سال همه‌شبانه روزبرای تحصیل وتکمیل مساوی میدانست مـگر روز مهرحال ونوروزراازرنج تعلیم وتعلیم آسوده‌و بزحمت مونه‌اندوزی گـرفتار بود تا بتوانـد بافراغ بال ورفاه عیال حـق تحصیل وتکمیل ادا کند) «۳۱».

دانشمند بزرگ یکی ازتا بنا کترین ستاره های آسمان دانش وفلسفه شرق در قر ن چهارم وپنجم است که در شبا نگاه تاریك قرون وسطی بما حول خود نور میپا شیـدو راه جویندگـان حقیقت و معـرفت را روشـن میداشت وکتب ورسالات ومقالات وی کـــه متضمین ژر فترین وپیشا هنگتر ین اندیشه های عصر بود دست بدست میگردیـــد و-

کانونهای دانش ومعرفت را گرم نگهمید اشت آنچه از مغز بزرگ متفکر او تراویـده غالبـاً پاسخگوی نیاز مند یهای بوده است کـــه دانشمندان عصر برفع آن سخت ضرورت‌داشته اند .از «اکادمی مامون » در خوارزم‌گرفته تا

در بارشمس المعانی قابوس واز محیط دانش پرور غزنه تا مراکز علمی هند همه جاوفراتر ازین مـرز ها حتی در اقصای شرق نـزدیك بانك آوازه اش پیچیده بود ونامشـــ را باحترام یاد میکردند وبر جبروت ترین فرمان روایان زمان مقدس راگرامی میدانستنـد و احترامش‌رامایه فخرومباهات خویش‌میدانستند

چنانچه خوراز شاه مامون دوم که حکمداری خردمند بود وتخه ترین دانشمندان .

۳۰ـ المسو عه الفلسفیه المختصره قادره ۱۹٦۲ص ۱۰٦ عبدا لحسن عریان دائـــره المعارف جلد اول ص ۹۵

۳۱ ـنامه دانشوران ـجلد اول ص ٦۱ .

بقیه صفحه ۴۹

من موی شما هستم

هفتم در بطن این تار های باریـــك افتاد .

موقعیکه شما طفل نو تولد بودید اکثر حصص وجود شمارا مو های کوتاه نرم پوشیده بود .

درسن بلوغ اکثر فولیکل های‌تان شروع بتولید مو های درشت تـــر ودایمی کرد مانند مو هائیکه اکنون

در جسم تان میباشد . یکی ازخواص عجیب مویها اینست که ممکن است متدرجا فو لیکل ها بحالت فتوردچار شوند و مو های نازك و باریك تولید کنند و یا کاملا مسدود شوند و از فعالیت بمانند .

این حالتیست که معمولا آنـــرا طاسی میگویند . فیصدی مردانیکه‌در میانه سالی طاس میشوند نظر بـــه زنان بیشتر است .

وقتیکه شما بسن پیری برسیـــد

قطر ما مویها کمتر میشوند زیراکه فولیکل ویا فابریکه ما نیز انقباضی میکند . در نتیجه علـی العـموم در کیفیت وخوبی ما نقصان پیدامیشود.

اکثر شما یك قوده مارا کش‌نمائید ممکن یك تار موی کنده شود . در

حصهٔ بیخ آن یك ساختمان کوچـك کروی کمرنگ مشاهده خواهیدکرد. فکر خواهید کرد که این موی ازبیخ کنده شده ودیگر نخواهد روئید .

اما چنـان نیست آنحصه کـروی شکل انتهای موی است که بافولیکل که در حال استراحت در آمده است مرتبط بوده وخـود بخودی هـــم میافتاد .

ماده اساسی را که یك فولیکـــل تولید میکند پروتین است. ما مویها

تقریبا تما ما از پروتین ساختـــه شده ایم . خیلی جای تعجب اسـت که ساختمان کوچکی مانندیك‌فولیکل چنین ماده مغلق تولید نماید .

سطح خارجی من از سلولهایـی ساخته شده که رویهم انباشته شده اند و مانند خشت کپر یلی ســـر عمارات میباشد . این طبقه موی را

حفاظت کرده وقوی نگهمیدارد طبقهٔ مابین من از سلولهای چاقتر در از ساخته شده است . من باندازه‌قابل ملاحظه ای ارتجاعیت دارم ودر تحت بعضی شرایط خود را میتوانم درازتر سازم . من همچنان طور حیرت آوری قوی استم و میتوانم یك سنگ یك خورده را وبدون آن بشکنم برادرم .

نا تمام

بقیه صفحه ۴۸

تیم فتبال

ستایش سپور ت مین به منظور بهبـود و پیشرفت سپور ت درافغانستان‌ازوظیفه‌همه‌است ناچار به توصیف شان تماس گر فتیم ولی حالا میپردازیم به دردول آنهاکه درین‌مسافرت چه خاطره باخود به‌قندهار خواهند برد زیرا ممکن اکثر ولایات کشور دارا ی تیم‌ها ی ورزشی مثل تیم های فوتبال ،والیبال،تینس پنگ پانگ ، پهلوانی وغیره باشند امانسبت همین مشکلات که‌در راس آن مسایل اقتصادی قرار دارد آنها نتوانند تیم های خود را بـه کابل رسانیده‌ویادرسایر ولایا ت مسابقا ت رادایر وورزش کارانی رابه جامعه افغ نی‌خود تقدیم نموده قهر مانی را بوجود آورند .

یکی از گفتنی های تیم قندهارروبه‌ریاست تربیه بدنی وزار ت معار ف است که‌ایشان باتاسف ازآن یاد آورشده‌اند وگفتند : که ما از ریاست مذکور کدام چیزی دیگر ی آرزو نداشتیم ماکه جای نمیخوا ستیم نا ن طلب نکردیم ،آرزو ی دعو ت شد نرا هم درسر نمی پروراندیم ،ماکه تنها مسابقه را با ایشان میخواستیم به صدا ی مااقلاجواب هم ندادند مادرین سفر از هیچ یك ازمقامات ورزشی رویه راندیدیم کباعث خوشنودی‌و تشویق جوانا ن ماگردد .تنها باید از تیم‌های آزادوپوهنتون‌کابل تشکرکنیم که‌حاضربه‌مسابقات باماشده اندزیرااگر آنها حاضر نمی شدند ما ازهمان راهی که آمده بـودیـم واپس بـــر میگشتیم

ژوندون آمدن تیم جوانان قند هار را یك حرکت مثبت وقابل قدر دانسته وموجود یت تیم شان رابرای پیشرفت ورزش در آینده در همه ولایات، خصوصا قند هار به فا ل نیك گرفته آینده خوبی‌رابرای شان تمنادارد.

بقیه صفحه ۳٦

دزړه خبر

کوی . مین دسالـــو سره حسادت پیدا کوی چه خنگه آرامه دځی ناز نینی بشری پر سرباندی پرتـه ده نوځکه وایی چه :

مادجلی دسر سالو کړی

چه نری باذشی ماسینی‌ته‌کشوینه

هغـه وخت چـه سړ ی مسا فـر وی اوپه بل وطـــن کښی یی زړه بندوی نـــودا جنجال یی لاپسی زیاتیږی وایی چه‌مینه ړنده ده‌چیرته چه لاړه پسی ځی.. خپـل آوری او دبل چا منطق ته‌غوږ نه‌ږدی مین‌پوه شه اودهغه لالهندی ... وگوری په ذی سروکی کښی خومره نـالښت

تندی سو ځی په غر مو ولاړ یمه

سخته ذ بل وطن یاری ذه

همدا رنگه نجونی د مخامخ لیدلو او نیغ نیغ کتلو څخه هم زیـــات شرمیږی اونه غواړی چه مینه یـی رسواشی ځکه پښتنی مینی له‌حیانه ډکه ده، پدی لوبه‌کښی دغه‌احساس خومره په ښه اندازه منعکس شوی چه وایی :

ټکنډه غرمه شومه ټکنډه غرمه‌شو مه

ټکنډه‌غرمه شوه ټکنډه غر مه شوه

لنډه یی داچه دټکندی غرمی‌کیف دنیمی شپی دچوپه چوپتیا له‌کیفیت نه کم ندی،بری دهغودی چه‌دزمانی له هری موقع څخه خپل هدف تـــه درسیدلو په لار کښی کار واخلی او دژوند خواږه یی ورپه برخـــه شی

«تربلی گنی پوری ژخدای پامان»

صفحه ۵۸

شاهان وشهزادگان

جلال الدین ملکشاه سلجوقی

بزرگترین پادشاها ن این دود مان که‌در تشویق وتعمیم شعر وادب فارسی وتربیه ای فضلا ونویسندگان‌سعی بلیغ‌نموده، جلال‌الدین ابوالفتح ملکشاه وبرادرش طغا نشاه میباشند اینان نه‌تنها در رواج بازر ادب میکوشیدند بلکه خود نیز دارای ذوق سلیم وقریحه ی سرشار بوده به‌فارسی شعر می سرا ییدند.

محمد عوفی در لبا ب الالباب جلال الدین ملکشاه رابن‌الپ‌ارسلان‌بن جغر(جعفر)بن‌میکائیل سلجوقی نوشته است . وهدایت در مجمع الفصحاویرا خلف الصدق‌سلطان الپ‌ارسلان سلجوقی وپدر سلطان سنجر گفته علاوه میدارد که سالهابکشور ستانی پرداخته‌است جلال الدین ملکشاه سلجو قی در ٤٤٧ ه ق متولدگشته ودرهجده‌سالگی‌به‌سال ٤٦٥ برسریر سلطنت‌جلوس کرده‌است، نخست‌باعم‌خود،قاورد که حکمران کرمان وموسس سلاجقه کرمان بود محاربه کرده اورا اسیر گرفت وهلاکش ساخت وبرادر خود را یزمیل کشید . و سمرقندرا از سلیمان خان سلجوقی گرفته خودش رامقید باصفهان فرستاد . قیصرروم رامنهزم ساخته بگرفت ولی باز سلطنت روم برایش داد، وبعد ازفوت او سلیمان خا ن سلجوقی را ایالت روم داد. (١)

خاقان ترك وقیصر روم ازخلاف اوپرهیز میکردند ودم از وفاقش میزدند و حتی‌خراج گزارش شدند .

گذشته ازین ، ملکشاه دختر خاتون ترك (ترکان خاتون) ،دختر طمغاج خان ، ازملوك آل افرآسیاب رابزنی گرفت وهم به قول استانلی لین پول خواهر وبروایت رضاقلی هدایت دختر سلطان جلال‌الدین ملکشاه بنام خاتون سفریه نامه را مقتدی(خلیفه‌عباسی) به خواست که باتجملی تمام فرستاد .بهر حال در دوره ملکشاه امپرا تور ی سلجوقی توسعه بسیار یافت وبه‌قول ابن اثیر (٢) از مرزهای چین تاحدود شام واز دور ترین‌نقاط اسلامی درجنوب تاسر زمین یمن درشمال ، درقلمرو اوقرار گرفت . درمملکت پهناور هند نیز راجه هارای بندگی اورا گرد نمی نهادند . چنانکه رئیس شهید علی بن حسن باخرزی درین معنی سلطان معظم راچنین ستایش نموده:

خاقان علم وکوس ملکشاه کشید
فغفور بسا ط شاه بر ماه کشید
جیبال سراپرده و خر گاه کشید
قیصر بستور گاه ، در کاه کشید

موصوف شاهی بود که در مد ت (بیست) سال سلطنتش ممالك خراسا ن و عرا ق بعدل او مباها ت می نمود .

وزمین بمکان اوبر آسمان مفاخرت‌میکرد وخلایق درحفظ‌حمایت او آسوده‌بودند .(٣)

طوریکه دربالا گفتیم جلال الدین ملکشاه استعداد شعری داشته گاهی ابیا تی تنظیم میکرد، که یك رباعی ویرا ازمجمع الفصحا نقل میکنم :

بوسی زدیار دوشس بردیده من
او رفت و از وبماند تر دیده ی من
زان داده برین دیده نگارینم بو سی
کو چهره ی خویش دیده در دیده‌ی‌من
٤

سلطان حسین میرزا ی کورگانی‌درمجالس العشاق از عشق ودلگرمی سلطا ن‌جلال‌الدین باجوانی صحرا نشین بنا م خاص بیگ‌حکایتی آورده که‌نکاتی از آن خالی از دلچسپی‌نخواهد بود .

آغاز داستان بدین جمله‌است: (ابوالفتح سلطان جلال‌الدین ملکشاه بغا یت خوب صور ت وخوش قامت بوده.. وبلا د معمور از اقصای مصر تا خان بالیغ که پایتخت‌ختای است در تصر ف داشت .

روزی از تخت خود برسم شکار سوار شده پانزده فرسنگ رانده بود از لشکر جدا مانده از دور نظرش برخانه های مردم صحرا افتاد هوا نهایت‌گرم بود تنها بدان‌خیل‌رسید وآواز داد. ازخرگاهی ماهی برو ن آمد چشم سلطان که بر رخساره آن‌جوان افتاد فریفته وشیفته ی اوگشت .فرمود که به‌منزل شما نزول میتوان نمود . ولحظه ای‌در سایه شما میتوان آسود .

آن جوان سلطان را بشناخت وخود رادر پای اسپ او انداخت وگفت :

رواق منتظر چشم من آشیانه تست
کرم نماوفرود آکه خانه خانه ی تست .

در زیر قدم سلطان جامه به تکلیفی داشت بینداخت وهماند م پدر را خبر دار ساخت .

هزارویک گپ

طفلشس از آن خورد و حالشس بدتر شد و روزی به سرشس آمد که بسر هزار ها مشتر یشس آمده بود ،دوا فرو شس با مصرف هزار ها افغانی و با تحمل مشکلات فر زند خود را که و ضعشس به اثر خو ردن دوای تقلبی و خیم شده بود نجات داد .

گفتم :

آیا ازین واقعه آن شخص‌انتباهی هم گرفت ؟

گفت :

نه هیچگو نه انتبا هی نگر فت- صرف پیاده دوا خانه را اخراج‌کرد. **اما ازین حکایت باید ما پندبگیریم.**

بدبد بطر فشس دیده گفتم :

-بلی ... یعنی بگذا ریم بد کاران به خرا بکاری خود ادامه بد هند و کار های نا پسند خود را تکرار کنند وصرف ماکه مورچه زیر پای ماآزار نمی بیند از کار شان و نتیجه کار شان انتباه بگر یم ...

دو ست زود باوری دا شتیم که هرچه رفقا میگفت باور میکرد . روزی در جمع دو ستان در حا لیکه نشان میداد ازشرم سرخ شده‌گفت:

-من دختری را دو ست دارم و گا هگا هی او را بخواب می بینم- ولی آرزو دارم او هم مرا بخواب ببیند ،نمیدا نم اینکار چگو نه میسر است .

یکی از رفقای شوخ طبع ما که‌دید مو ضوع جا لبی پیدا شده با قیافه جدی به او گفت :

-من راه حل مشکلات را میدا نم- زیرا کتا بهای زیا دی راجع به رو حیات و خوا بنا مه های متعددی را خوا نده ام .

دیگران همه تائید کردیم و گفتیم فلا نی خیلی‌پر معلومات است ودرین مورد چیز های زیا دی میدا ند- ما همیشه مشکلات خود را در همچو موا رد با او در میان میگذا ریم . دفعتا رفیق ما باولع و اشتیاق‌زیادی دست هایشس را بهم ما لیده گفت:

-فلانی جان قر با نکت شوم بگو که مه چه کنم ... راه حلشه برم نشان بتی ... چطور امکان داره که در عین حا لیکه من حریف را خواب می بینم او هم مرا بخواب ببیند .

دو ست ماکه اد عای چیز فهمی میکرد گفت :

-این بسته به‌طرز خوا بیدن‌خودت است ... اگر امشب بروی چپرکت نخوا بیده زیر چپر کت بخوا بی می بیند .و اگر میخوا هی تراطولانی حر یف هم همز مان باتو ترا بخواب ببیند چپر کت را سر چپه بالای خود گذا شته بخواب .ماخیال میکردیم که رفیق‌ما شوخی‌آمیزبودن این گفته‌هارا فهمیده امافردا وقتیکه بخانه شان رفتیم او را بشفا خانه برده بو دند ... مادرش بمامیگفت:

-او بچه های گلم ... ای‌جوانمرك شده البته چرس میکشه .

پر سیدم :

-چرا این حرف را میز نید ... آخر او چه شده ؟

-هیچ ... اونه برد نشس شفاخانه عقلی و عصبی ....

دیشو بعو ضس اینکه بالای‌چپرکت خو کنه چپر کته سر خود خوداده بود .

هنر پیشه همیشه بهار

آنهارا بمن میبخشد ، تو قف میکنم، ولی‌هرگاه ازمنش دریغ کرد، ترکش می‌نمایم...

بریژیت‌بار دوعشق‌وا قعی را نمی شناسد وهر گز در بند غم ودرد واندوه محبتهای افسانوی نیست. به مردی می پیوندد که‌خوشش بیاید، ولو که آن‌مرد را ازکسی‌دیگری‌ربوده باشد! واماگر مردی بخواهد او را انحصار کند، در قید وبندش گذرد وحسودانه محافظه اش کند، ... آنو قت دیگر همه پیوندها پاره‌می شود واز اودور میرود . در حقیقت هیچ مردی ارزش آزادی اوراندارد.!

باوصف‌آنکه‌مردان ازاومیترسند ولی‌عده‌کثیری ,به‌وی‌جذب میشوند. لیست عا شقان وشوهران وی دراز است وبریژیت شانس فراوانی دارد، آن لیست را تو سعه بخشدوبشکل طومار در آورد . . . حتی پسن ذه سا لگی عاشقان دلسو خته ای‌داشت بسنین ده، بیست وسی سا ل .... وحق همه انتخاب ازآن او بود!

بریژیت درباه خودش میگوید :

• «کومه‌های من پر، دهن‌من‌بزرگ وچشمانم کو چك است. من هرگز باین عقیده نبوده‌ام که زیبا هستم، حتی گاهی که‌مو فقیتهای‌بزرگی‌نصیب من‌بود ... ولی اگر شمانسخه‌جذابت مرامی‌پرسید، میگویم: من‌زیادمیخوابم وزیاد هوای تازه استشمام میکنم .»

• «من بصورت عادی صرف پنج دقیقه برای آرا یش ضرو رت دا رم. فقط سه خط روشن با طراف‌چشما نم میکشم وبس... **واما اگر در برابر** کامره فلم‌گیری قرار گیرم ،طبعاوقت **بیشتری برای‌آرایش ضرورت‌است.** ازمهمترین نقاط چهره ام ، چشمانم است وبرای آن‌ازقلم رو غنی استفاده میکنم. موهایم را درهر چهارده روز، خودم شستشو میدهم .»

« مردی که باوی زندگی میکنم، برای‌من مروج گریز ازاجتماع است. محا فظ من‌و تکیه‌گاه من است.»

• « من رو گروادیم را بیش ازهر مرد دیگر دوست میداشتم.اونخستین عشق من‌بو د.اومرا از زندان کو چك قریه‌ام نجات اد.. من او فعلا از دوستان قدیمی هستیم ! »

• **« اجتماع آینه من است . اگر** احساس کنم دیگربرای مردم‌دلچسپ نیستم، از غم میمیرم !»

• « خصو صیت من ، آنچیزیکه هستم ، همیشه با قی خواهد ماند. **هرگز نمی‌خواهم در خصو صیات** دیگرا ن منحل شو م . میخوا هم بسرایم ،را حت‌باشم‌وزندگی ساده‌ای داشته باشم. **من همیشه باخودم باوفا خواهم بود!»**

بقیه صفحه ۲۱

بعدازجنگ

تولید نسل مطابق پلان دختر ها اجازه ندارند پیش ازرسیدن به سن ۲۱ ازدواج کنندومعاشرت های پیش ازسن قانو نی‌تحریم شده‌است .

علاوتا اتحادیه زنا ن درتما م کار خانه ها واجتماعات یك گروه زنان راوظیفه داده‌تا برای جلوگیر ی ازتکثر نفوس خانواده هارا تشویق کنند که داوطلبانه‌به رهنما یی های شان تن در دهند .

دریور مادرینمورد گفت: هر خانواده ایکه یك طفل دارد یك هدیه ازدولت دریا فت میدارد .

پرسیدم : چگونه هدیه ای حاصل‌میدارد.

درجواب اظهار داشت : یك ترموز .

ترموز های چینایی برای کشور هایی که چای زیاد می‌نوشند یك دارایی خوب‌به‌شمار میرود.

برای پخش بیشتر مفکوره جلو گیر ی‌از تولید نسل درین اوآخر یك تیم‌متخصصا ن سویدنی وارد هانوی شده است .

اهداف ویتنامی ها :

یك ملت، یك کشور ویك پایتخت :

روزاول می‌درشهرهانوی‌ختم‌جنگ رسماجشن گرفته شدپس ازپایان جنگ ده سا له‌یك رژه عسکری صور ت گرفت وجنرا ل جیا پ جشن دن بن فوی دوم را استقبا ل کرد .

پس از هشت سال جنگید ن عساکرامریکایی ازویتنام بیرون‌رفتند وویتنامی‌هابه‌آرزوی‌خود رسیدند سر انجام مردم ویتنام باچپلی های پلاستیکی که به یاداشتند دربرابر بزرگترین قدرت نظامی جهان غرب غالب شدند .

اما هیچ فردی درهانو ی تردید ندارد که برای ویتنام شمالی جنگ درهمین جا پایان نیافته است و انضمام هر دو قسمت ویتنام هدف سیاسی ویتنام شمالی‌باقی‌خواهندماند.

داکتر هونگ گفت :

هیچکس تقسیم ویتنام را به دو حصه‌حل نهایی مساله نمی داند . ولی جنوبی‌ها درین مورد سکوت راترجیح می‌دهند .

هانوی درزمان تسلط فرانسوی ها پایتخت هندو چین بود وبرای همیشه پایتخت‌ویتنام باقی خواهد ماند.

وقتی هوچی من در سال ۱۹٤٥جمهوریت دیموکرتیك ویتنام را اعلام کرد ،در آنوقت منظورش سرتاسر خاك ویتنام بود نه ویتنام شمالی به‌تنها یی .برای هوچی من ورفقا ی همرزم اوتاسیس کشور علیحده درویتنا م جنوبی به‌منظور رویکار آورد ن یك رژیم ائتلافی یك تجربه فرانسوی هابود وآنها در کنفرانس ۱۹٥٤ ژینو تقسیم کشور را به دو حصه نپذیر فتند .برای عده یی‌ازسال۱۹٤٦ به اینطر ف جنگ هر گز خاتمه نه‌یافته‌است.

در بزرگترین رژه نظامی فتح در زیر تصویرهوچی من فسان وان دانگ شخص اول ویتنام شمالی اینطور توضیح کرد : پس ازخروج امریکاییها از قسمت جنو بی ویتنام به اشغال ساحه کشور ما توسطقوای خارجی پایان داده‌شد.

این فتح بزرگ شرایط مساعد ی رابرای انضمام مجدد وصلح آمیز هردو قسمت‌ویتنام فراهم ساخته است .

نظر به اطمینانی که دیپلو مات های‌غربی به‌هانو ی‌داده‌اند ویتنام شمالی‌به‌یك جنگ جدید فکر نمی کند ، چه خسارا ت وتخریبات وارده بسیار سنگین می باشد .

اما جنگ سیاسی را علیه ویتنام جنوبی شدید تردنبال خواهد کرد .

داکتر هونگ اظهار داشت : ما وارد یك مرحله جدید تجزیه‌قرار گرفته ایم . این مرد ٦۳ ساله بیش از۳۰ سال عمر ش رادر جنگهای اخیر سپری کرده ومانندآیینه‌حوادث جنگ را از خود منعکس می‌سازد . در جوانی داکتر بود . در قیام ضد جاپانی ها اشتراك کردوپس ازتاسیس‌ویتنام‌مستقل درسال ۱۹٤٥ به حیث ښاروا ل شهرهانو ی‌مقرر گردید. اومدت کوتاهی به‌حیت ښارو ل ایفای وظیفه کرد اما فرانسوی هاباز گشتند تاجمهور ی هوچی من راسرنگون سازند.

۹ ـ سال تمام طول کشید تا داکترهونگ مجددا به‌اتاق کار ښاروا لی هانو ی بازگشت:

اوگفت: امریکاییهابابمباری های خود سعی کردند مارا به‌عصر حجر برگردانند . اما طوریکه ملاحظه می فر مایید من هنوز در چوکی ښاروا لی نشسته ام وامریکا یی ها ازویتنام خارج شده‌اند .

ماحوصله داریم وهد ف خود را ازچشم نمی اندازیم ،مابه‌کدام نتیجه عاجل ازصلح بر قرار شده‌امیدوار نیستیم.اما‌اطمینان‌داریم. که روزی با ښاروا ل سایگون ملاقا ت‌خواهم کرد .

بقیه صفحه ۵۹

شاهان وشهزادکان

از ملازمان سلطان که قریب به سی‌کس بعقب مانده بودند رسیدند دید ندجوا نی مروحه بدست در غایت حسن وجما ل به باد زدن وبه‌خدمت سلطان مشغو ف وید رش‌به طبخ کردن مشغو ل .ایشانرا معلوم شد که سلطان دل بباد داده واز شرا ب عشق‌مست افتاده، سلطان درمنزل ایشا ن شب توقف نمودند .) خلاصه صبح هنگام وداع بعد از انعام خلعتهای شاهانه چون یارا ی تر ك آن منزل نداشت پسر را ازپدرخواستار شد. جواب داد : دوش باخود نذر کردم که اورا ملازم سلطان سازم ، نزدیك‌بود که ازشادی جان سلطان برآید . فرمود : ماپسر ترا به فرزندی قبول کردیم .

کارش رونقی تما م یافت و صاحب‌هزار نوکرکمربسته شمشیردارگشت‌وشجاعت‌وبهادری اوبه‌مرتبه ای بود که انور ی درمدح اواشعار بسیار دارد . خاص بیگ اجازت خواست برای چندی نزد پدرخود عودت کند . مگر دیری‌نگذشت که‌سلطان تاب‌فراق‌نیاورده‌قاصدی دنبال خاص بیگ فرستاد . خا ص‌بیگ شبش نگاه داشت وصباحش بازگردانید . چون قاصد سلطان تنها رسید در آن عشق بیمار شدو دآن بیماری از اصفهان به ضرور ت جانب بغداد روکرد .

خاص بیگ چون واقف شدبه تعجیل‌تمام خودرا بملازمت رسانید دید که سلطان بر بستر افتاده واین مطلع برخاص‌بیگ‌خواند

بیمار غمم عشق ترا کار خرابست
افتاده نگو یی کو که بر بستر خوابست

(۱) : نقل ازمجالس العشا ق ص . ۲۲

صفحه ٦۰

بقیه صفحه ۵۷

تماشا

بعد چوپان راتسلی داده‌گفت :

ـ وارخطا نباش‌هر مشکل آسان شد.نیست کمی صبر کنید فقط کمی، فوری همه مشکل حل میشود همه این‌مشکل .

باشتاب لباس هایش راکشیده گوسفندی راباخود به دریا انداخت .

ژرفنای دریاآنقدر زیاد نبود آبش تاسینه (هژیر) میرسید .گرد ن گوسفندرامحکم‌گرفته آهسته آهسته به‌آنطرف دریا پیش می رفت چوپان ودخترش با «وسیم» میکوشیدندکه رمه را به دریا داخل نمایند وقتی گوسفندا ن گوسفند ی رابه دریا دیدند طبق عاد ت‌که دارند همه شان اورا دنبال نموده آب بازی کنان ازدریا گذشته ند. (هژیر) باز هم به این سوآمده یکبار چوپان وبار دیگر دخترش راپشت نموده ازدریا گذشتاند .

هنگامیکه (هژیر) باچوپان‌ودخترش‌وداع کرده شناکنان به سوی «وسیم» میآمد چوپان و دخترش بانگاه‌های آمیخته باسپاس اورادنبال نموده ودرحقش دعامی کردند «وسیم» به شکل احترام آمیزی دستمالی را رو ی‌دستش گرفته درکنار دریا به‌انتظار او ایستاده بود وقتی او ازدریا برآمد (وسیم) دستما ل را باکمال‌احترام به وی تقدیم کرد تاجا نش را خشك نماید . (هژیر) که لبخندی بر لب داشت ودستهایش رابرسم خدا حافظی به سوی چوپان ودخترش تکان میداد گفت :

ـ تشکر ازین مهربانی .

بعد زود زود جانش راپاك نمود ولباس هایش راپوشیده گفت :

ـ اکنون میرویم کنار دریاچه کمی کیف میکنیم وبعد میرویم خانه .

(وسیم) که تسمه های چانته رامحکم می نمود گفت :

ـ هرچه‌میخواهی‌درست‌است‌می‌مخالفتی‌ندارم.

(هژیر) به‌وی نزدیك شده از باز ویش گرفت در حالیکه بازوی اورا می فشرد با لهجه معنی داری گفت :

ـ چطوراینقدرزودبه(دیوانه)تسلیم شدی .

ـ به‌نسبت که از ادعا کنندگان (هشیاری) چیزی پربهایی ندیدم ...

دریاچه که ما وستارگان رادر آغو ش داشت لبخند میزد . شاخه ها ی مجنون‌پید چون گیسو های دوشیزگان نورس برچهره پرستاره اش آهسته آهسته می لر زید ند گاه گاهی‌که نسیم خوشگواراز صورتش میلغزید ماه می جنبید وستاره ها در پیرا مو ن آن می رقصیدند ازکشتزار ها عطر دل انگیز گلها ی عشقه وشبد روگلها ی گو نه گونه‌به مشام می‌رسید زمزمه های عاشقانه دخترا ن وپسران جوان که‌در پرتو شیر ی رنگ ماه درمیان مزرعه ها رازونیاز داشتند از شور زند گی قصه میگردند همه این زیبا یی‌های شور آفرین دست به‌دست هم‌داده (میلودی دریاچه) را ساخته بودند .

«هژیر» و «وسیم» در کناردریاچه بر سبزه های مخملین تکیه داده چنان آرام و بااحتیاط از زندگی لذت می گرفتند وچنا ن خاموشانه این میلودی رامی شنیدند آنکار می‌ترسیدند باکوچکترین حرکت آنان نظم طبیعت از هم می پاشد .

زیبایی شب مهتاب در دل مزرعه ها ی تر وتازه ودرکنار دریاچه نیلگو ن وخندان طوری آنان راجادو کرده بودکه‌ساعتهادرجهان درونی شان بی‌خبراز غمها ی روز گار کیف نمودند .... هنگامیکه (وسیم) میخوا ست دربستر خوابش بیفتد خطاب به ـهژیرـگفت:

ـ خیر ببینی با این کار های بزرگت ..

(هژیر) که رهسپار دنیا ی آهنگها ی جاودانه بود فریاد زد :

ـ بشنو بشنو .

قصه تاثر انگیز و هیجان آور عشق «بتهوون» ازورای سمفونی شماره نهم به صدا در آمد وفضای تنگ اطاق رابه لرزه‌آورد ..

تشکر

دکتور تیموری‌که به حسن اخلاق به تداوی مؤثراینجانب اقدام نموده مؤفقیت شانرا از خداوند مسئلت مینمایم .

(شفیقه)

تشکر

از رویه اخلاق نیك د کتور سلام جلالی ، متخصص گو درن شریفی ، ښا غلی دو کتور غا زی‌علم ودیگر کار کنا ن موسسه صحت‌طفل که در تداوی پسر م (احمد جاوید) ازهیچگونه زحمت کشی دریغ‌نکرده اند مو فقیت بیشتر شا نرا در راه خدمت از خداوند متعال مصلحت مینما یم .

(محمداسلام ازریاست‌مجلات)
ژوندون

رشته های بهم یافته

بهر حال شایعا تی که‌در باره‌تیرگی روا بط ایندو پخش شده کاملا هم‌بی اسا س نبوده ونا راحتی ها ی بر محیط زندگی مشترك آندو سا یه افکنده است . لیز تایلور وریچارد برتون برا ی اینکه زند گی مشترك شانرا از هم پا شیدن نجات داده با شند واز برو ز مخا لفتها وبر خورد هاییکه احتما لا منجر به جدایی قطعی آنها خواهد شدجلو- گیری کرده باشند به‌این موا فقه رسیدند که‌مو قتاازهم جدا شوند و برای مد تی سعی کنند دور ازهم امکانا ت تجدید زندگی‌مشترك را جستجو کنند ...

واما در مورد الیزابت تایلور :

الیزابت تایلر

میگویند (زن درمقابل‌تمایلات‌خود ضعیف‌ودر برابر خوا ستهای‌دیگران سر سخت است .) این تفسیردر مورد ا لیزابت تایلر زیبا ترین‌چهره سینمایی جها ن خو ب صدق میکند. هوسهای سخت وبی‌بندو بار او میرساند که (بی‌و فایی) در سرشت اوست . همانگونه که هرزن هوسباز را درین ردیف شما ر کنند .

ببینیدکه این چهره بر جسته سینما چند ین فصل از کتا ب هوس وتمایلات شهوانی راو رق زده‌است.

۱ـ هنوز چهارده سال دا شت که با (رادی مك داول) گرم گرفت .

۲ـ شانزده سا له‌بود که(مارشال تامسون) بمعر که هوسهای لیزتایلر وارد گردید .

۳ـ هجده سا له‌بود که‌برای بازی دریك فلم ، باتفاق را برت تا یلر به انگلستان فر ستاده شد. نز دیکی‌دو (تایلر) ایجاد حرا رت نمود و.. .. قریب بود کانون خانواده رابرت‌تایلر ازهم بپاشد.

٤ـ قهرمان معروف فو تبال (گلن دیو لس) قهرمان قلب نا آرام‌اوشد.

٥ـ ملیونر معرو ف (بیل پا لی) پنجمین مردی‌بود که لیز تایلر هوا خواه او شد وعشق گلن رادر کنار او ازیاد برد .

٦ـدرفلم (مکانی در آفتاب) با مونتگمری کلیفت مقا بل شد . ولی هر چند دلر بایی کرد، دردلوی اثر نکردوباین طریق، ماه هوس در دلش افول کرد .

۷ـ (نیکی هیلتون)ملیونر جوان باقیمت گزاف برای نخستین‌باربطور رسمی بالیز ازدوا ج کرد ... و لی دوصد سی روز بعد لیز تایلر رابا چشما ن‌گریان در دفتر طلاق‌دیدند .

۸ـ استانلی دانن ، دا یر کتر معروف فلم (هفت عروس برای هفت برادر) در حاشیه کتاب هوسها ی لیز تایلر نام نویسی کرد ، ولی‌چون رسما از شوهرش جدا نشده بود، این (نز دیکی) ایجاد سروصداکرد.

۹ ـ ما یکل وا یلدنیك دریك سفر انگلستان دل از دلخانه تایلر ربو د وباوی ازدوا ج کرد .

۱۰ـ راك هود سن دهمین‌مردی‌بود که‌درمز رع هوسهای او رویید .

۱۱ـ مایکل‌تاد یازدهمین مرد زندگی و سو مین شوهر الیزا بت تایلر گردید .

۱۲ـ هنگامیکه ما یکل تاد با طیاره سقوط کرد ، رفیق جانجا نی او (ادی فیشر) جا ی اورا دربال وجود لیز تایلر اشغال نمود .

ادی فیشر زن خود (دبی رینو لدز)را طلاق دادوبا لیز ازدواج کرد .

۱۳ـ با لا خره فلم معروف کلیو پا ترا پیش آمد و لیز تایلر با مرد محبو بش (ریچارد بورتون) همبازی شد . این بازی ، گذ شته لیزتایلررا ببازی گرفت و بر تون پنجمین‌شوهر او شد...

الیزابت تایلر با آنکه میگفت برتون راقلباً دوست میدارد خودش اعتراف کرده‌بود که‌درعین‌حال‌با (راف‌والونه) با(رادی مك‌داول) بایك‌طراح‌ایتالیایی وچندنفر دیگر دوستی‌های کما بیش (صمیمانه‌ای)دارد.

۱٤ـ با لا خره دل هر جایی این زن از آن مرد محبوب هم سیر شد واینك میشنویم که در صدد جدایی وطلاق ا فتاده است .

درحقیقت لیز تایلر با اینهمه عشقهای متعدد ثابت میکند که مرد های جفا پیشه وهوسباز دنیای‌آلوده وپراز افسو ن و فساد،تنهانیستند. آنان نیمه مکملی دارند که‌با وصف ضعف ونا توانی ، دربرخی موا رد سرهای سر سخت آنا ن راازعقب خا ریده‌اند !

مبصرا ن اظهار عقیده میکنند که (الیزابت تایلر هر گز نگذا شته عقده‌میل وخواهش وهوس و شهوت درد لش‌با قی‌بماند !)

بقیه صفحه ۳

گزیده‌اخبا ر

. ـ ذوالفقار علی بوتورئیس‌جمهور پاکستان اعلام نمود تازمانیکه اسیران جنگی پاکستان رهانشوند حکومت وی بنگله‌دیش رابرسمیت نخواهد شناخت ،مارشال اصغر خان رئیس حزب استقلال در لاهور گفت هر گو نه تعهد یکه حکومت‌درزمینه شناسایی‌بنگله‌دیش ویا کنفدارسیون باهند نماید پاکستان و یا حکومت آینده به‌تطبیق‌آن مجبور نخوا هدبود نظر ستر ه محکمه پا کستا ن در زمینه شناسایی بنگله دیش روز ۲٤ سر طا ن‌اعلام میشود .

متخصصین مالی وگورنر های بانکها ی مرکزی کشور های غربی طی جلسات دوروزه شان درتو یس سندی رادر مورد بحرا ن پولی جهان نشانی کرده‌ومداخله‌رسمی را در مواقع‌لازم برای حمایت از دالر که فشاربران همچنان ادامه دارد تاییدنمودند .

کاسیگین صدراعظم اتحاد شورو ی گفت‌که کشورش از فیصله شورا ی امنیت که‌باساس آن اسرائیل باید ازتما م زمین ها ی‌اشغالی عربی بیرون روند پشتیبانی میکند .

. فرانیه سراز ظهر روز چار شنبه پرواز طیارا ت رادر ساحه آزمایش اتمی خو یش دربحرالکا هل ممنوع قرار داده وباینصورت تصور میرود اوآخر روز پنجشنبه ویا اوایل روز جمعه بازمایشا ت ذ رو ی خود شرو ع کنند .

دانشمندان وکیهانور دا ن امریکا وشوروی در هوستون به‌مذاکرا ت شا ن در باره‌پرواز های مشتر ك کیهانی دوکشور شرو ع‌کردند .

رئیس جمهور نکسن به‌کمیته تحقیقا تی مجلس سنا که‌درباره قضیه واتر گیت‌تحقیق میکند اطلاع دادکه نه درآن کمیته برا ی توضیحات حاضر خواهدشد ونه اسناد سری قصر سفید را در زمینه دراختیار کمیته‌قرار خواهد داد خطوط هوانوردی امریکا تصدیق کرده‌اندکه‌دراثر فشار هر بر ت کا م با خ سابق مشاور قانونی رئیس جمهور نکسن در دوره مبارزات انتخاب مجدد نکسن کمك غیر قانونی کرده اند .

. ـ کور ت‌والد هایم سر منشی ملل متحد بعداز پایان جلسات موجوده شورای امنیت‌در مورد بحران‌شرقمیانه میخوا هد به شرقمیانه سفرکند والدهایم مذاکرات اخیرریچاردنکسن ولیونید برژنف رادرامریکا امر مهم درتقلیل تشنج‌وتحکیم صلح درجها ن خواندو ی‌ضمنا پریروز در ژینو گفت‌که موسسه جهانی‌شاید دالر امریکایی رابحیث پول‌عمده آن‌موسسه ترك گوید ، تنزیل نر خ دالر برای ملل‌متحد مشکلاتی ایجاد کرده‌است .

بقیه صفحه ٦

انسان‌وروح

وزی نخفت فیه من روحی ... واین‌تعبیر درویگر ارواح صورت نگرفته است.

همین روح اختصاصی انسان میباشد که سبب خلافت انسا ن در روی زمین شده‌است

برای انسان دوجزء وجود دارد یکی رو ح دیگر بدن آنچه‌را از ایجابا ت رو ح‌میدانیم

نسبت به‌مقتضیات بدن فر ق بارز دارد روی همین فرق‌بایدگفت که ازدید ن چشم تادید ن

دل‌فرق دارد وکوری دل نسبت به‌کوری‌چشم مشکل تراست . خیر وشر، حسن وقبح،نیك

وبد فضایل ورزایل حق و باطل را حوا س مادرك نمیکند بلکه آنرا توسط ادراك روحی

وعقل باطن درك‌مینماییم رو ح ذاتا سوی‌عالم بالاتمایل دارد ونمی خواهد انسان برزایل

ملوث گردد اما بدن گاهی آن ندای رو ح را لبیك میگوید ووقتی هم رو ح را خفه

ساخته‌کاری میکند که‌از ایجابات‌روح خیلی عافاصله میگیرد .

در حقیقت تمام تکالیف شرعی راجع به‌آنست تاارتباط میان روح وبدن باساس پرنسیپ‌های ثابت باشد وآنچه را روح‌آرزو دارد وبصورت طبیعی توجه به عالم بالا

وازبدن توقع میکند عملی گردد این ارتباط واقعی فراتر ازآنست که‌ما فکر میکنیم هرگاه

این ارتباط رامورد‌تضمین قرار دهیم اینقدر میدانیم که‌مارابسوی راهی میکشاند که نظریه

راه عاندمردم فرق‌بارزدارد. پاسکال یکی از فلاسفه معروف پیرامون رو ح چنین میگو ید:

گرچه در ك عقل ازما هیت رو ح عا جز است آنهم ناگذیر یم بگویم که رو ح‌وجود

دارد اماعلم آن را ازروی آثار باید به‌مخیله خویش بسپاریم این‌بود شمه‌ای از گفتار پیرامون رو ح انسانی .

تسلیت

مصیبت وارده‌رابه دوست وهمکار محترم مهدی دعا گوی وفامیل شان صمیمانه تسلیت گفته وبرای متوفی از درگاه رب العزت (ج) طلب آمرزش نموده وبرای باز ماند گان مر حومی صبر جمیل‌استدعاداریم.

(منسوبین موسسه نشراتی مجلا ت)

ژوندون

دامتیاز خاوند :
د مجلا تو نشراتی مو سسه
دموسسی رئیس :
سراج الدین وهاج «توخ»
تیلفون : ۲۳۸۳٤
مسؤول مدیر :
میر محمد حسین هدی
ددفتر تیلفون : ۲٦۸٤۹
دکور تیلفون ۳۱٦٥۱(۳۳)
دچاپ مدیر : طورانشاه شهیم
دارتباط اوخبرنگارانو مدیر :
روستا باختری
فوتو را پورتر :مصطفی وزیری
عکاس :محمد ظاهر یوسفزی
پته: انصاری واټ
داشتراك بیه
په کابل کښی ٤٥۰ افغانی
په‌ولا یاتو کښی ٤٦۰ افغا نی
په‌باندنیو هیوادو کښی ۲٤ڈالر
دیوی گنی بیه ۱۲ افغانی

مرغ دل در آتش بیداد هجران سوختی

عندلیب خوشنوا ای آفت جان سوختی

گاه گاهی در حریم دل به خود می ساختم

مسکن و ماوای من ای نامسلمان سوختی

سینهٔ پرداشتم از آرزوها و امید

خانه و نگین من ای خانه ویران سوختی

لاله زاری داشتم در سینه از داغ وفا

گلشن زیبای من از برق حرمان سوختی

خانه های مردم آوارهٔ قوم عرب

ز آتش ظلم ای یهود خانه ویران سوختی

آنقدرها مردم اسلام بیغیرت نیستند

در غضب آیند شیران چون نیستان سوختی

چون نمیداند کسی قدر سخن در این دیار

خوب کردی آفرین شایق که دیوان سوختی

[illegible]

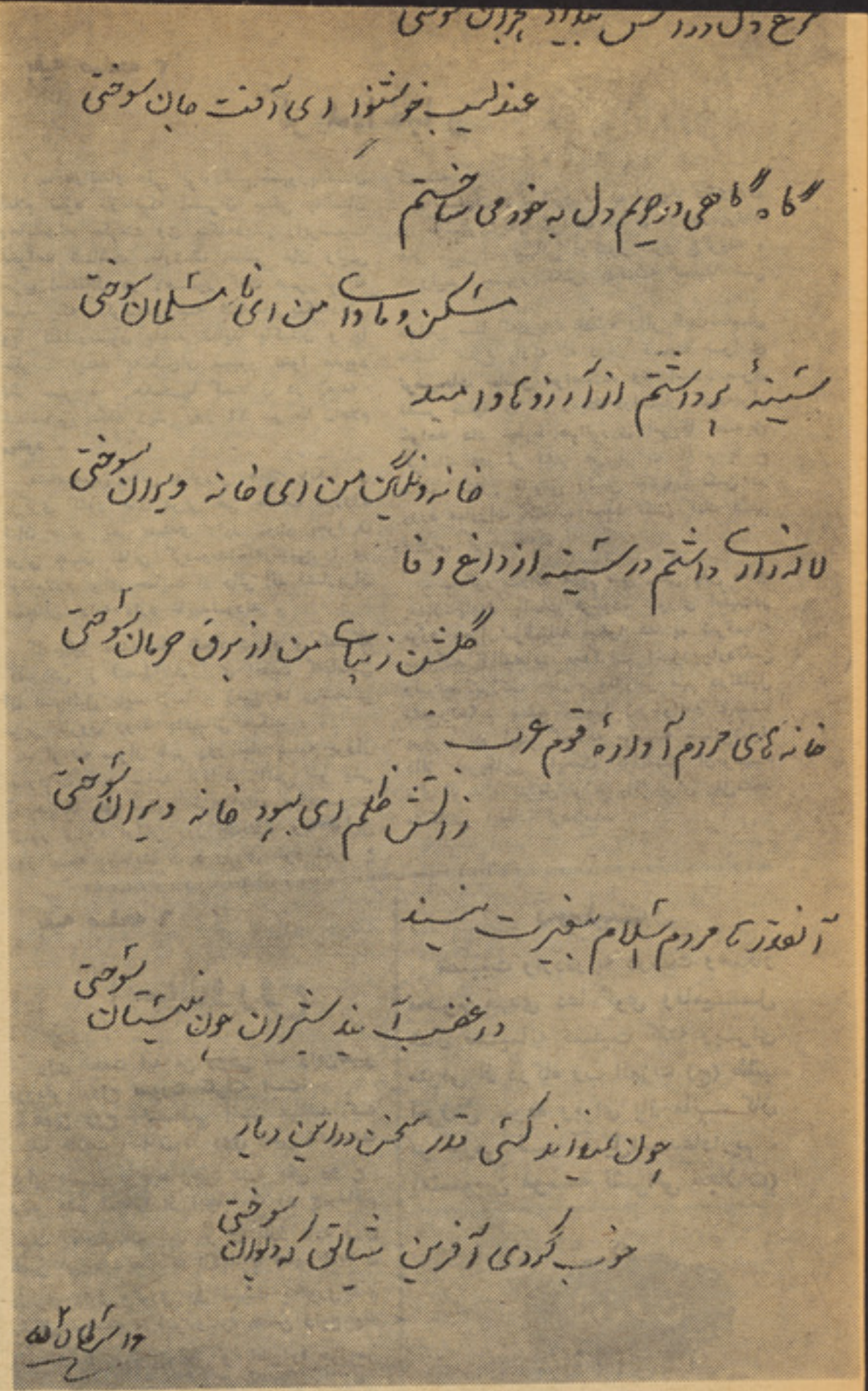

من شایق جمال هستم

– چی ؟

هر چه دلتان می‌خواهد .

میگوید : بسیار خو ب .

کاغذ وقلم برمیدارد و شعری از دیوانش نقل میکند ومن شگفت زده بصورت تکیده اش‌خیره میشوم .

انگشتانش بدون هیچ لرزشی‌قلم را میفشا رد و چشما نش از بینایی نسبی یی بر خوردار است.

شعر را بمن میدهد وقنا ری در قفس بال و پر میزند . میپر سم :

– شما به پرندگان‌علاقه‌دا رید؟

– بسیار ،من همیشه با قنا ر ی وسایره زندگی کرده ام. منظو ر م اینست که من همیشه ازاین پرندگان خوش صدا دا شته‌ام . وقتی مـی خوانند، آواز شان آمیختهٔ از شعـر وموسیقی است .

– ازشعرای معا صر بیشتر به که علا قمند هستید ؟

– من بهمه احترام قایلم اما از شعر استاد نویدبیشترخوشم‌می آید ظهرنزدیك شده است و آفتا ب نرم نرمك روی صفه پخش میشود .

استاد این‌معلم سابقه دار معارف درسایه صفه به پشتی تکیـــه داده است . از جا یـم بلـــند میشـو م میخواهم خداحافظی‌کنم، استا د بـا اعترا ض میگوید :

–اینکار خو ب نیست ، نه چـای خوردید نه میوه .

پیش از اینکه من حرفی بزنم، از دروازه حویلی صدایی میاید ، حتما کسی بدیدن‌استادآمده است‌همینطور است ښاغلی فرید رئیس مطبو عاتی صدارت واستادحبیبی وارد حویلـی میشوند، حتما حامل پیامی از طرف ښاغلی صدر اعظم‌برای استاد هستند ومن دیـــگر معطل نشـــوم، ،

خدا حا فظی میکنم واستاد را با قناری‌ها یش و گوشه سا کت‌وخلوت حویلی تنها میگذا رم .

نمونهٔ از خط استاد ..

بیو ه گریان

بلی . از امکان دور نبود. شاید جیـــن تریویل از اینکه محیط خانه‌اش ازوجود یك کودك گرم‌نشده ، ناله میکرده‌است !

بنابران رفتم به‌ملاقات دکتور خانواد گی جارج تریویل .

دکتور جان‌لیو باقطعیت اظهار کرد :

«خانم تریویل ازین ناحیه نقصی‌نداشت، درست است که طفلی‌نداشتند ، ولـــی از ازدواج شان‌صر ف دوسال‌میگذ شت. وی‌از نظر صحی کاملا نورمال بود.»

« وجارج تریویل ؟»

دکتور بااطمینان اظهارکرد:

« او همچنین »

بالحن جدی تری گفتم :

« پس‌وضع روحی اوچگونه بوده است . شاید مالیخولیایی بودویا بکدام مرض روحی دیگر مصاب بود ؟...»

« قطعا نه »

ممکن است اعضا ی شرکت بیمه در مورد شك وتردید من‌فکر هایی کنند وشاید هم‌به تعجب افتند ، ولی‌من بازهم نتوانستم دراخیر هفته دوم نیز راپور خودرا بسپارم. رئیس شرکت بمن اخطار داد که وقت زیادی را ضایع ساخته ام .

اگر تاچند روز دیگر نتوانم برای سو ظن خود دلیل موجهی بیابم ،آنگاه شرکت‌مجبور خواهد بود پول معینی به‌خانم تریویـــل بسپارد ....»

بار دیگر به‌منزل تریویل رفتم وهمینکه درباره وفای شوهرش مقدمه چید م .نزدیك بود مرا از زینه پایین اندازد . ناچارصحبتم را قطع کردم وخانم بیوه‌راباشکهای‌فراوانش ترك داده، رفتم بسر اغ جوز ف زیوارد ، رئیس شرکت لباس دوزی‌که جار ج‌تریویل درزندگیش عضو هیات مدیره آنجا بود. وی ضمن صحبت اظهار داشت :

« جارج تریویل شخص بااراده وپرقدرتی بود . وی در ظرف چندسا ل توانست خودش رابه حیث یك شخص مطلوب به‌مقام بلـــند شرکت برساند . یقین دارم او مردی نبود که‌به همسرش خیانت کند. »

پرسیدم :

«آیا راست است که‌اوهمیشه اضافه کاری میکرد ؟»

زیوارد بکمال اطمینان وقاطعیت گفت:

« بلی‌همیشه ... درحقیقت‌اوبرای کـا ر زندگی میکرد .....؟ »

و قتی بزنش میگفت کـه امشـب بدفتر کار میکنم، واقعا هم آنشب بدفتر کار میکرد.

این حرفها قریب بودمرا از راهیکه رفته بودم، برگرداند . من‌باید در ظرف سه روز دیگر راپور خودرا تکمیل‌کنم وبد فتر بسپارم عجب است درسراسر اینهمه تلاش فقـــط چند حرفی ازیك خانم پیر دارم که ناله و گریه‌زن تریویل راتایید میکرد ودیگرهیچ..

همه چاره‌ها حصربود، جزاینکه‌ازیك‌فاصله دور، منزل جارج‌تریویل رازیر نظربگیرم .

روز اول نتیجه ای‌بدست نیامد . تاساعت یك بعدازنصف شب کشیك دادم وبعد رفتم منزل وخوابیدم . فردای آنروز، بساعت‌یازده قبل‌از ظهر بازهم‌بنقطه«کشیك» ایستادم ..

تانیم ساعت هیچ خبری نشد ، گو یی ذیحیاتی درآنجا وجود ندارد.. واما بساعت یازده ونیم چشمانم برق‌زد . خانم تریویل رادیدم که از در خارج شدو رفت بطر ف گراج ولحظه‌ای بعد یك فولکس واگن لیمویی رابیرون کشید وهم‌من بسرعت تعقیبش کردم. ازوی حرکت مشکوکی سرنزد،جزآنکه‌ازتانك تیل بنزین گرفت ورفت برای خریداری ...

ساعت هفت وچهل وپنج دقیقه هما نروز سرو گردن زیبای جین تریو یل رادیدم که باتمکین خاصی ازمنزل بیرون شد. وی‌لباس مخصوص کاکتیل پوشیده بود. فولکس‌واگون لیمویی راباردگر ازگراج خارج کرد... و رفت به همان تانك تیل که‌ساعت یازده ونیم همین‌روز رفته بود !... عجب است .. اگر منظور ازاخذ بنزین است ،صبح که‌تانکی موترش را پرکرده‌بود !؟

جین تریویل بامرد جوانی کـــه‌در تانك موظف بود، صحبت مختصری کرد . دید م جوان وارد تعمیرتانك شدوپس از چندلحظه بالباس سیاه وآراسته ای‌خارج گردیده ،کنار جین تریویل نشست وموتر به حرکت‌افتاد .

باخیالات متراکم تعقیب شان کردم‌وبدنبال شان وارد رستورانی بنام « شعله هـــا ی شمع» گردیدم ودرگوشه نشستم،بطور یکه حرکات آندو ازنگاهم پوشیده نبود.متاسفانه نمیتوانستم حرفهای‌شانرا بشنوم ،ولی بعد از صرف طعام دیدم لب برلب گذاشته اند . متعاقبا هردو رفتندمیان یك جنگل خامو ش.. بقیه ماجرا را از راپور پولیس نقل میکنم.

مك‌ماهون یکتن ازبرجسته ترین پولیسا ن جنایی ، درآخرین ساعاتیکه موعد تجسسا ت من به‌پایان میرسید، سعی کرد، باتاکتیکهای خاص خودش ، بخت‌خودرادرینموردبیازماید.

مك‌ماهون درقدم اول متصدی تانك تیـل رابدفتر پولیس احضار نمود وچنین وانمود کرد که‌گویا جین تریویل در اثر تحقیقا ت ادعاکرده‌است که قاتل شوهرش همین‌عاشق بیقرار ش بوده‌است.

جوان خونگرم باعصبیت پای خود را به زمین کوفت ودرحالیکه ازقهر رنگ چهره‌اش کبود شده‌بود ، فریاد کرد :

«او دروغ میگوید.. بدجنس بی‌حیا همه این‌جنایت رابه تنهایی انجام‌داده‌است .»

مك ماهون قدم بقدم پیش میرفت وبشکل عجیبی ازتحقیقات خودنتیجه مطلو ب‌میگرفت از اعترافات متصدی تانك این نتیجه بدست آمدکه وی‌دراثر خواهش وتحریك‌جین‌تریویل قسمت حساس لولهٔ بریك موتر جارج رابرمه کرده ... وبه جارج گفته‌است موترش هیچ عیبی ندارد!

جنایت عجیبی بود. هر دو در جنایت‌دخیل بودند وهیچکدام به‌تنهایی تقصیر ی‌نداشتند. دوجانی غیر حرفوی بدستیاری هم ،انسا ن نجیبی رابوسله یك موتر معیوب،بمسیریکه انتهایش مرگ بوده‌است ، سوق دادنـــد و منتظر ماندند تاآنچه میبا یست بشود ،بوقوع آید ... چه قیافه احمقانه ای خواهند داشت درلحظه‌ایکه بشنوند این جنایت غیر مستقیم نیز یك جنایت کامل‌است، زیرا یك مرد و یازن باشلیك یك‌مرمی ویاباآله‌جارحه‌ای به حیات انسانی خاتمه‌میدهد، ویك موجود دیگر زمینه راطوری فراهم مینماید وچاهها ی‌کشنده را به‌جاهایی حفر میکندتایك انسا ن بی خبر بطور حتم بمیرد وسرنگون شود ...

نتیجه عملی هردو یکیست ،یعنی در هردو حال یك‌انسان می میرد وعاملان واقعی آن جنایتکار قاتل شمرده میشوند ...

• • •

قصه همینگونه بود. البته متاسفم که‌گپ بدرازا کشیدوموضو ع چند هفته را در بر گرفت ،ولی خوشحالم که‌از ترددوشکا کیت خویش نتیجه درستی‌گرفتم وعدالت رابرقرار کردم... ضمنا موسسه که‌من بان منسو ب هستم ،از خسار ت هشتاد هزار دالربرکنارماند

آخ ،بلی شما یقینا میخوا هید علت‌ناله هاوگریه های مداوم جین تریویل‌رابفهمید.. همینطور نیست ؟

فهم این مطلب درظاهر امر چندا ن‌ساده نیست ،ولی حس ششم من تحریك شد و عاقبت باین حقیقت خنده دار رسیدم که‌جین تریویل درواقع هیچ درد وغمی نداشته است از هیچ مصیبت وبد بختی معلو م ومکتو می رنج نمی برده است ، بلکه .... او بزعـم خودش پلان دقیقی برای مرگ شوهر ش طرح کرده‌بود وازینرو درموا قع فر صت سعی میکرد «گریستن »راتمرین کند تاپس از مرگ شوهر، بتواند نقش یك بیوه‌گریان رابه مهارت ایفا نماید ... همین ... »

مردی با نقاب بقه

به‌آنها نزدیك شده مقابل دروازه باغ توقف کرد .

رای بنت به‌یك جست ازمو تر فرود آمد و ازخوشحالی‌فر یادکشید عا لی بود ، خدا یا چه‌و قت صا حب یك چنین مو تر خواهم شد»

پیرمرد حر فش را قطع کرد: اما این موتر که‌مال تونیست. مثل آنکه ازخشونت خود نسبت‌به رای‌بنت نادم با شد اضافه‌کرد :

رای اشاید یك روزی صاحب چندین موترازهمین نو ع شوی» درین لحظه دیك بمنظور خدا حا فظی نز د یك آمد . بنت پیر برای خوشی خا طر دیك پرسید :

« میخواهید نزدما بما نید و نا ن چاشت رابا ما صر ف کنید. ضمنا فر صت آنراخواهید یافت تابه پسر بی عقل من حا لی سازید که داشتن یك موتر بزرگ‌همیشه‌بهترین‌خوشی وسعادت‌نمی‌باشد.» نخستین انطباع دیك درك و ضع تعجب انگیز دختر بود. ظاهرا بصورت غیر عادی ازاو احترام می کردند . وقتی جان بنت آنها را تر ك گفت‌این‌مطلب‌برای‌دیك روشن شد. دختر به د یك گفت: شما نخستین انسانی هستید که‌پدرم برای صرف نان دعوت کرده است همینطور نیست‌رای ؟»

رای تبسم کرد: « آری ایلا را ست میگوید پدرم از آداب معا شرت‌چندان چیزی نمیداند. من چند روز پیش از پدر م خوا ستم که‌فیلوجانسن رادر پا یا ن هفته د عوت کند . اماو این فکررا رد کرد و حرفم رادر گلویم خفه‌ساخت . معهذا این فیلسوف پیر مرد خو ب و سکر تر خصو صی آمر ماست . شما در باره اتحادیه‌مایتلند چیزی میدانید ؟»

دیك اشاره کرد: آری قصر مرمری درساحل ایم با نکمنت که ثو وتمند بزرگ ما یتلند دفتر کارخود رادر آنجا افتتاح کرده یکی از مجلل ترین عما رات‌لندن بشما ر میرود .

مرد جرا ن گفت: « من‌در دفتر او شغل صرافی دا رم اگرپدرم او را دعوت میکرد . فیلو میتوانست کمك زیادی‌بمن بکند . امامن که انسا ن نفرین شده یی هستم وبایددرزندگی همیشه‌یك مامور کو چك و پا یین رتبه باقی بمانم .

دختر جوا ن انگشت خودرا رو ی لبهای او گذا شت :«این‌دیوانگیست که‌پدر مارا سرزنش‌کنی و تویك روز قشنگ بسیار بسیار ثرو تمند خواهی شد .»

مرد جوانی زیر انگشت خواهرش غرش کرده به تلخی اظهار دا شت پدرما بی‌پرواهمه امکانات ثرو تمند شدن را امتحان‌کرده است‌ومدعیست که‌با هدایت عقل‌این‌کارمیسراست.»

(باقی دارد)

از جناب دا کتر خواجه‌محمدوصیل صدیقی ، محترمه همشیره کریمه و محترمه همشیره نادره نظر به اهتمام وتو جه خاص شان‌که‌در تداوی خانمم درابن سینا روغتون فرموده اند کمال امتنان داشته‌سعاد ت‌ومو فقیت مزید شانرا درخدمت همو طنا ن تمنی‌میکنم

شاه محمود روشا ن .

ولسی‌جر که‌هم...

۲۲ـ به جنوب‌کی دتیلواوگاز پلتهنی .
۲۳ـ به‌کونړکی جامد کانونه .
۲٤ـ دوسپنی‌دویلی‌کولوفابریکه وادحاجی‌گك له‌کان نه دپټلیوغزول .
۲۵ـ دتلك صنایع .
۲٦ـ دریان تولید .
۲۷ـ دسوداکاستك تولید .
۲۸ـ به هرات اوکندزکی ددباغی فابریکه.
۲۹ـ به نیمروزاوکندز کی دکاغذفابریکه .
۳۰ـ دکندهاردمیوی دفابریکی ژوندی‌کول .

۳۱ـ دننگرهار دسندودتولیددستگاه .
۳۲ـ دبرښناکوچنی پروژی .
۳۳ـ دسروبی داوبوبرښنادوهمه مرحله .
۳٤ـ دبغلان دسری فابریکه .

۳۵ـ دکندهار نساجی .
۳٦ ـ دهرات نساجی .
۳۷ـ دسړك جوړول اوددره صوف دډبروله کان نه استفاده کول .

۳۸ـ دکندهار طبی پومبه .
۳۹ـ دکابل دخښتو جوړولو فابریکه .
٤۰ـ دپروان کاشی جوړول .
٤۱ـ دکندز ښیتی جوړول .

٤۲ـ دکابل دشربت اوجوس فابریکه .
٤۳ـ دکابل کارتن جوړول .
٤٤ـ رادیو تلویزیون .
٤۵ـ په‌بلخ‌کی درادیوافغانستان اخستونکی اوریلی کوونکی ستیشن .

٤٦ـ دبامیانو روغتون .
٤۷ـ دمخدره موادودقاچاق په خلاف مجادله.

لکه چه معلومه شویده دپلان وزارت ددغو پروژو دمینځ ته راوړلواودهغوی دتطبیق دزمانی تقدیم اوتاخراوهمدارنگه دهغو دتکمیل دپاره دمشخصو منابعو په برابرولو لگیادی .

ددغه پروگرام څرنگوالی به دواړوجرگو اوهم به‌وخت په وخت دعاموافکارو دخبرتیادپاره خپورشی .

مشرانو جرگی پخوادسرطان په ۱۳ نیټه حکومت ته‌اجازه ورکړی‌وه چه ددغو ٤۷ پروژو دتمویل دپاره پورواخلی .

دولتی مطبعه

اظهار امتنان از شفاخانه موسسه صحت طفل

از داکتر سید سعد الدین انصاری اجسزار شعبه اورتو پیدی‌و داکتر عبدالسلام جلالی شعبه آرو تو پیدی وعبدالباقی سر همز شعبه اور توپیدی ونتتر کپور نرس هندی شعبه اور توپیدی که در معالجه پسرم محمد همایون مساعی زیاد نمودند بدین وسیله تشکر می‌نمایم وهم علاوه میشود که پیش آمدوروش کارکنان این موسسه در مقابل‌تماما مراجعین یك سان می‌باشد خیلی ها قابل تمجید است.

ازطرف احمد درانی

فیلیپس

علامت برتری واطمینان

یخچال فیلیپس، یخچال یخچال ها است.

یخچالها ودیپ فریزر های فیلیپس یك در واز ۱ و ۲ دروازهٔ به ۲۱ مودل وسایز های مختلف از ۹۰ لیتر تا ۵۵۰ لیتر . یخچا لها ی فیلیپس قشنگ و با دوام وبا آخرین تخنیك اتوماتیك وسیمی اتوماتیك .

یخچالهای فیلیپس با گرنتی ۵ سال

همیشه بهترین را داشته با شید و بهتر ین لوا زم الکتر یتی را فلیپس میسازد .

محصو لا ت الکتر یکی فیلیپس انواع لوازم فامیلی وانواع رادیو ها و کسیت ریکور در ها و غیره جهت آسایش وخوشی شما .

نمایندگی فیلیپس ، نما یشگاهٔ فیلیپس، ورکشاپ فیلیپس در خدمت شما .

آدرس: ۳۰ محمد جانخان واټ ، تیلفونهای ۲۵۴۸۴ - ۲۵۴۸۶ ـ ۲۱۸۰۴